

ACADEMIA ROMÂNĂ

LUCRĂRILE

CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ

CCSAR – 2019

SINTEZĂ

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

**LUCRĂRILE
CONFERINȚEI CERCETĂRI ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
CCSAR - 2019
SINTEZĂ**

ACADEMIA ROMÂNĂ

**LUCRĂRILE
CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
CCSAR – 2019
SINTEZĂ**

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

București, 2019

Copyright © Editura Academiei Române, 2019
Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii.

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE
Calea 13 Septembrie nr. 13, Sector 5
050711, București, România,
Tel: 4021-318 81 46, 4021-318 81 06
Fax: 4021-318 24 44
E-mail: edacad@ear.ro
Adresa web: www.ear.ro

Redactor: Doina ARGESANU
Tehnoredactori: Mariana MOCANU, Georgeta PREDEANU,
Aurelia MEGHEA, Romina Dorina MIHALACHE
Coperta: Mariana ȘERBĂNESCU

Bun de tipar: 19.08.2019. Format: 8/61 × 86
Coli de tipar: 31,25
C.Z. pentru biblioteci mari: 081.9:061 Academia Română
C.Z. pentru biblioteci mici: 081.9

CUPRINS

Cuvânt-înainte (acad. Bogdan Simionescu, acad. Ioan Dumitrache)	7
Rezoluția conferinței cercetării științifice din Academia Română	9
Secția de filologie și literatură	11
Secția de științe istorice și arheologie	27
Secția de științe matematice.....	75
Secția de științe fizice	91
Secția de științe chimice	97
Secția de științe biologice	115
Secția de științe geonomice.....	133
Secția de științe tehnice.....	143
Secția de științe agricole și silvice	151
Secția de științe medicale	159
Secția de științe economice, juridice și sociologie.....	173
Secția de filosofie, teologie, psihologie și pedagogie	219
Secția de arte, arhitectură și audiovizual	231
Secția de știința și tehnologia informației	245

CUVÂNT-ÎNAINTE

Academia Română, cel mai înalt for de consacrare științifică și culturală al țării, este instituția de interes public național care, prin implicarea și competențele pe care le deține, a dobândit recunoașterea funcției sale de participant activ în viața societății românești.

Începând din anul 2019, Academia Română va organiza anual Conferința Cercetării Științifice din cadrul Academiei Române (CCSAR) a cărei primă ediție se va desfășura în ziua de 6 mai a.c., scopul Conferinței fiind identificarea contribuțiilor semnificative ale cercetării științifice la dezvoltarea științei, artei și culturii, precum și la promovarea și susținerea cercetării inter- și multidisciplinare din Academia Română.

În clasamentele Cercetării-Dezvoltării-Inovării, cercetarea științifică din Academia Română se află pe poziția 2 în România, 51 în Europa de Est și 560 în lume, în creștere față de anii precedenți (2016).

Conferința Cercetării Științifice din Academia Română reprezintă un bun prilej și o oportunitate de a analiza rezultatele deosebite ale colectivelor de cercetare din cadrul Institutelor și Centrelor pe care le coordonează, în vederea creșterii vizibilității și recunoașterii Academiei Române drept instituție etalon a României. Conferința este organizată urmând tematica secțiilor Academiei Române, la care Institutele de Cercetări și Centrele Academiei Române își prezintă realizările de excelență pentru consolidarea prestigiului Academiei Române în societate.

La prima ediție a CCSAR-2019, la care contribuie specialiști din rețeaua de Institute și Centre de Cercetare ale Academiei Române, sunt prezentate sintetic realizările remarcabile obținute de cercetătorii și membrii Academiei Române, în anul 2018, în domeniile: Științe fundamentale (Matematică, Fizică, Chimie, Biologie), Științe Inginerești și Informatică, Științe Economice și Juridice, Sociologice și Psihologie, Filologie și Literatură, Istorie și Arheologie, Istoria Artei și Folclor, Științe Medicale, Științe Agricole și Silvice, Științe Geonomice.

*Acad. Bogdan SIMIONESCU
Acad. Ioan DUMITRACHE*

REZOLUȚIA

CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE DIN ACADEMIA ROMÂNĂ (CCSAR)

Conferința organizată sub egida Biroului Prezidiului Academiei Române a reunit peste 200 cercetători din cele 75 institute și centre de cercetare științifică din cadrul Academiei și membri ai Academiei Române.

În cadrul conferinței au fost prezentate atât rezultatele științifice semnificative obținute în anul 2018, cât și unele aspecte ale evoluției institutelor și centrelor de cercetare științifică din cadrul Academiei Române.

Au fost evidențiate rezultatele excelente obținute în cercetarea științifică fundamentală care situează Academia Română pe primele locuri în ierarhia institutelor pe domenii ca: matematică, biologie, chimie, informatică, biochimie ș.a. Rezultate importante au fost prezentate de reprezentanții institutelor din domeniul științelor economice, sociale, psihologice și altele, precum și de institutele din domeniul artelor, etnografiei, istoriei și filosofiei.

Domeniul special al culturii și artei, al creației literare și lingvistice s-a bucurat de atenția celor prezenți ca urmare a documentelor de mare valoare elaborate, a enciclopediilor și atlaselor, a dicționarelor și a lucrărilor clasicilor literaturii românești.

Se poate aprecia că ziua de 6 mai 2019 a reprezentat o sărbătoare a Academiei Române, un moment de bilanț care a evidențiat rolul și locul pe care-l ocupă Academia Română în cercetarea științifică națională și internațională, contribuția esențială a cercetării științifice fundamentale din Academia Română la creșterea vizibilității României în lumea științifică.

Această primă conferință a cercetării științifice din Academia Română a scos în evidență particularitățile cercetării din Academia Română, rolul unic al acesteia în dezvoltarea programelor de cercetare în domeniul: culturii, artei, istoriei, filosofiei, economiei, geografiei, științelor pământului, cu impact major asupra creșterii vizibilității și prestigiului României pe plan internațional.

Programe interdisciplinare de cercetare în domeniul inteligenței artificiale, al teoriei și tehnologiei informației, al comunicațiilor și neuroștiințelor vin să confirme rolul de lider al Academiei Române în cercetarea interdisciplinară cu impact asupra dezvoltării societății bazate pe cunoaștere, creație și inovare.

În urma prezentărilor sintetice a rezultatelor cercetării științifice din Academia Română s-au desprins următoarele direcții de acțiune:

- Analiza cu mai mare atenție a programelor de cercetare ale unor institute și centre și alinierea acestora la programele actuale de cercetare la nivel internațional;
- Analiza programelor de cercetare din domenii ca: economie, sociologie, psihologie, istorie și racordarea acestora la problemele reale ale societății românești, evitându-se paralelisme inutile cu eficiență scăzută;

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

- Evaluarea de fond a unor centre de cercetare și institute pornind de la obiective, misiune, performanțe și oportunitate;
- Identificarea unor programe prioritare de cercetare științifică interdisciplinară și racordarea acestora la programele europene de cercetare; creșterea vizibilității cercetării științifice din Academia Română prin participarea efectivă la elaborarea de proiecte internaționale;
- Identificarea unor măsuri pentru creșterea atractivității cercetării științifice din institute pentru tinerii talentați din universități, lansarea unor programe de cercetare pentru studenți și tineri cercetători;
- Instituirea unor premii pentru rezultate de excelență în cercetarea științifică obținute de tineri cu vârsta până în 35 ani;
- Extinderea programului de premii pentru toate domeniile științei, culturii, artei etc., identificând resurse financiare inclusiv din mediul privat;
- Identificarea programelor de colaborare internațională între Academia Română și alte academii și institute din țările cu care există protocoale de colaborare;
- Întărirea rolului secțiilor de specialitate în coordonarea activităților de cercetare din cadrul institutelor și centrelor de cercetare subordonate;
- Organizarea Conferinței Cercetării Științifice din Academia Română în fiecare an în luna mai cu prezentarea rezultatelor cercetărilor pe domenii mari ale științei, culturii și artei cu invitarea reprezentanților mediului socio-economic și a reprezentanților factorilor de decizie.

Conferința Cercetării Științifice din Academia Română va reprezenta un model de dezbateră privind rezultatele și impactul acestora asupra dezvoltării cunoașterii și evoluției științei, culturii și artei.

Prin specificul și modul de organizare a cercetării științifice în Academia Română, unde secțiile de specialitate coordonează institutele și centrele de cercetare, se probează rolul unic al acestei instituții seculare în slujba națiunii române.

*Acad. Bogdan SIMIONESCU
Acad. Ioan DUMITRACHE*

**SECȚIA DE FILOLOGIE
ȘI LITERATURĂ**

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

INSTITUTUL DE ISTORIE ȘI TEORIE LITERARĂ „G. CĂLINESCU”

Director: acad. **Eugen Simion**

București, Calea 13 Septembrie, nr. 13, sector 5, 050711, România

Telefon: 021 318 81 06/2023

e-mail: instcalinescu@yahoo.com

web: office@inst-calinescu.ro

Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu” este unul dintre cele mai vechi și prestigioase instituții de cercetare academice din România.

Actul de înființare. Înființat prin HG din 1948, a fost reintegrat în sistemul institutelor subordonate Academiei Române prin HG nr. 116/1990.

Statutul juridic. Instituție publică fără personalitate juridică, aflată în subordonarea Academiei Române.

Domenii de specialitate. Istorie și Teorie literară

Conform clasificării UNESCO: 6202 – teoria, analiza și critica literară.

Conform clasificării CAEN: 7220 – cercetare-dezvoltare în științele sociale și umaniste.

Activitatea de cercetare desfășurată în cadrul Institutului de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu” între anii 2006 și 2019, a urmărit să răspundă sarcinilor statutare (cercetarea istoriei literaturii române, crearea instrumentelor de bază pentru cunoașterea operelor reprezentative ale scrisului nostru beletristic, difuzarea în ediții critice de referință a celor mai importante texte critice și creații literare) câteva direcții definitorii:

1. Finalizarea unor proiecte de anvergură: *Dicționarul general al literaturii române* (ed. I, 7 vol; ed. a II-a, 8 vol, în curs de apariție), *Enciclopedia literaturii române vechi*; lucrări temeinice în domeniul istoriei literare, cu utilitate deopotrivă științifică și didactică, destinată deopotrivă specialiștilor și publicului larg;
2. Elaborarea unor instrumente de lucru necesare cunoașterii epocilor importante din istoria literaturii române moderne (*Cronologia vieții literare românești*);
3. Editarea științifică a operelor unora dintre cei mai reprezentativi scriitori, critici și istorici literari (Dimitrie Cantemir, G. Călinescu, Eugen Lovinescu, Titu Maiorescu, Hortensia Papadat Bengescu, Nicolae Iorga, A. D. Xenopol ș.a.), Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu” fiind, în momentul de față, singura instituție academică în care se desfășoară în mod organizat acest tip de activitate.

Activitatea de cercetare desfășurată în cadrul Institutului de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu” al Academiei Române a urmărit realizarea unor proiecte de anvergură științifică între care cele mai importante sunt:

- *Dicționarul general al literaturii române* (ediția I, vol. I–VII, București, 2004–2009; ediția a II-a, vol. I–IV, 2016–2018) încearcă să cuprindă tot ceea ce poate defini specificul și amplitudinea unei literaturi: autori, publicații, concepte, curente, scrieri anonime, grupări și instituții literare, traducători în și din limba română etc. [...] „Am inclus în consecință, în dicționarul de față, scriitori din țară, din provinciile românești aflate în afara granițelor actuale ale României, din diaspora... cu sentimentul că, prin talentul lor, exprimă identitatea noastră culturală... Un mare scriitor de origine română a scris, cu câteva decenii în urmă o frază înțeleaptă: «Multe lucruri ne despart, cultura ne poate uni». Este și miza acestui dicționar, dincolo de scopul lui imediat: acela de a informa corect și succint asupra literaturii române de ieri și de azi...”

Coordonator general: Eugen Simion;

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Coordonare și revizie: Magdalena Bedrosian, Mihai Cimpoi, Gabriela Danțiș, Crișu Dascălu, Iordan Datcu, Gabriela Drăgoi, Victor Durnea, Florin Faifer, Laurențiu Hanganu, Dan Mănuță, Gabriela Omăt, Rodica Pandeale, Mircea Popa, Remus Zăstroiu.

- *Cronologia vieții literare românești* (vol I–XIII B, București, 2010–2018) este o lucrare de cercetare complexă, unică în peisajul istorico-literar postdecembrist atât prin amploarea informației, cât și prin tipul și prin calitatea demersului interpretativ. Particularitatea esențială a acestei lucrări constă în inventarierea și prezentarea exhaustivă a tuturor periodicelor românești care reflectă acțiuni și tendințe cu efect direct sau indirect în derularea procesului de ideologizare a domeniului estetic și de instaurare a controlului politic asupra creației literare. Scopul lucrării este acela de a oferi o imagine cât mai detaliată a evenimentelor, mentalităților, opțiunilor manifestate în perioadele 1944–1957, 1965–1967, 1990–1996, sub aspectul reconfigurării reliefului literar românesc așa cum se desprinde el din publicațiile vremii.

Coordonator general: Eugen Simion;

Coordonare și revizie: Andrei Grigor, (*Perioada postbelică. 1944–1957*, vol I–XIII), Bianca Burța Cernat (*Perioada postcomunistă. 1990–1996*, vol. I–VII), Lucian Chișu (*Perioada postbelică. 1965–1969*, vol. XI–XV).

- *Enciclopedia literaturii române vechi* (București, 2018) este, în ordine cronologică, prima de acest gen apărută în perimetrul nostru cultural. Este o operă de orientare intelectuală, sintetizând informațiile de până acum și prezentând puncte de vedere noi asupra unor teme generale, cum ar fi acelea despre *bizantinism*, *baroc*, *iluminism românesc* sau despre *slavonism*, *paisianism*, *romanitate-românitate* și altele privitoare la genurile specifice ale literaturii din epoca veche, precum: *literatura parenetică*, *literatura oratorică*, *literatura de ceremonial*, *cărțile populare*, *literatura științifică* etc. *Enciclopedia* cuprinde nu numai scrierile literare propriu-zise (acestea sunt foarte rare în perioada literaturii noastre vechi), ci și scrierile, în genere, ce pot da un semn de viață culturală înainte și după afirmarea, ca limbă literară, a limbii române. Temele acestor scrieri sunt variate (de la geografie la teologie și științele exacte), notate, unele dintre ele, în limbi, precum latină, slavonă, greacă ș.a. Ele sunt prezentate, în *Enciclopedia*, în mici studii generale sintetice (*Literatura în limba latină*, *Literatura neogreacă*, *Slavonismul cultural* etc.) sau, grupând scrierile în funcție de temele lor, în articole ce indică rostul și stilul lor: *Literatura parenetică*, *Literatura oratorică*, *Literatura apocrifă* etc.

Coordonator general: Eugen Simion;

Coordonare și revizie: Dan Horia Mazilu, Gheorghe Chivu, Eugen Pavel, Laura Bădescu.

Bibliografie (exclusiv pe anul 2018)

1. Dimitrie Cantemir, *Curanus; Collectanea Orientalia; De muro Caucaseo*, editarea textului latinesc, aparatul critic și indicii: Florentina Nicolae, traducere din limba latină: Ioana Costa, București, 2018.
2. *Dicționarul general al literaturii române, H–L*, ediția a II-a, coord. gen. Eugen Simion, coord. și revizie, Gabriela Danțiș, Gabriela Drăgoi, Teodora Dumitru, Victor Durnea, Laurențiu Hanganu, Mihai Iovănel, Remus Zăstroiu, București, 2018.
3. *Enciclopedia literaturii române vechi*, coord. gen. și cuvânt-înainte: Eugen Simion, coord. și revizie: Dan Horia Mazilu, Gheorghe Chivu, Eugen Pavel, Laura Bădescu, București, 2018.
4. Ion Ghica, *Opere*, I–II, ed. critică și studiu introductiv de Ion Roman. Prefață de Eugen Simion. Ed. revăzută și adăugită: Alexandra Ciocârlie, Alexandru Farcaș, Nicolae Mecu, Ileana Mihăilă, Oana Soare și Daciana Vlădoiu, București, 2017.
5. Eugen Lovinescu, *Ciclul Junimist*, vol. II–III, coord.: Nicolae Mecu, București, 2018.
6. Eugen Simion, *Proza lui Eminescu*, ediție definitivă 2018.
7. Eugen Simion, *Ficțiunea jurnalului intim*, vol. I–III, ediția a III-a, București, 2018.
8. Eugen Simion, *Genurile biograficului*, vol. I–II, ediția a III-a, București, 2018.
9. Eudén Simion, *Mladi Ežen Jonesko* (Eugen Simion, *Tânărul Eugen Ionescu*), Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci–Novi Sad, 2018, traducere în limba sârbă. (603 de pagini).

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ „IORGU IORDAN – ALEXANDRU
ROSETTI” ȘI ASUMAREA MISIUNII INIȚIALE
A ACADEMIEI ROMÂNE

ADINA DRAGOMIRESCU, EMANUELA TIMOTIN

Director: **Adina Dragomirescu**

București, Calea 13 Septembrie, nr. 14, sector 5, 050711, România

Telefon/fax: 021 318 24 52; 021 318 81 06/2290, 2291

e-mail: adina.dragomirescu@lingv.ro; etimotin@lingv.ro

web: www.lingv.ro

Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti” al Academiei Române, cel mai mare institut cu profil filologic, împlinește anul acesta 70 de ani de la înființare. El a preluat, încă de la început, misiunea de bază a Academiei Române, aceea de a oferi, pentru limba română, o gramatică, un dicționar și norme ortografice. Aceste preocupări principale ale Institutului de Lingvistică din București s-au concretizat în ediții succesive ale *Gramaticii limbii române* (1954, 1963/1966, 2005/2008), în ediția completă a *Dicționarului limbii române*, încheiat în 2010 (rezultatul eforturilor conjugate ale institutelor de profil din București, Iași și Cluj) și în publicarea periodică a *Dicționarului ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române* (1982, 2005, a treia ediție – în lucru). Pe lângă aceste preocupări dictate de însăși misiunea Academiei Române, în Institutul de Lingvistică se lucrează constant la *Dicționarul Explicativ al Limbii Române (DEX)*, la ediții de texte vechi, la atlase lingvistice, la volume de texte dialectale culese în România și în alte regiuni unde se vorbește românește, la lucrări de formare a cuvintelor, de romanistică etc. În Institutul de Lingvistică se editează patru dintre revistele Academiei, toate cu apariție neîncetată de peste o jumătate de secol: „Fonetică și dialectologie”, „Limba română”, „Revue roumaine de linguistique” (revistă cotate Web of Science), „Studii și cercetări lingvistice”. „Revue roumaine de linguistique” publică exclusiv articole în limbi străine de circulație, iar „Limba română” este singura revistă în care toate articolele sunt în limba română.

În cursul anului **2018**, la Institutul de Lingvistică s-au derulat 43 de **proiecte**, care fac parte din 9 programe fundamentale. Pe lângă marile proiecte – dicționarul, gramatica, ortografia –, au continuat alte proiecte de filologie, dialectologie, variație lingvistică, informatizare a dicționarelor etc. De asemenea, au fost introduse proiecte noi, cu echipe mai mici, care urmăresc revitalizarea unor domenii neglijate: filologia clasică, romanistica, fonetica și fonologia. În 2018, ca și în anii anteriori, membrii Institutului au accesat proiecte cu finanțare extrabugetară: proiecte postdoctorale, „Tinere echipe” și de cercetare exploratorie, finanțate de UEFISCDI, un proiect franco-român de tip LIA (*Laboratoire international associé*).

În anul **2018**, membrii Institutului de Lingvistică au publicat câteva **lucrări fundamentale**:

1. Un nou volum, al treilea, din *Dicționarul etimologic al limbii române* (Clac-Cyborg; coordonatori: Ion Giurgea, Cristian Moroianu), lucrare de sinteză, exhaustivă, realizată exclusiv în cadrul Institutului nostru, care corespunde ca amploare *Dicționarului-tezaur* al limbii române și care beneficiază de un colectiv valoros, volumele având o periodicitate remarcabilă (2011, 2015, 2018);
2. Primul volum din tratatul amplu de *Istorie a limbii române*, coordonat de Marius Sala și Liliana Ionescu-Ruxăndoiu, care se ocupă de perioada de constituire a limbii române, înainte de secolul al XVI-lea, de când se păstrează primele texte;

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

3. *Lingvistica românească*, coordonată de Marius Sala și Nicolae Saramandu, lucrare care face parte din prestigioasa serie dedicată de Academia Română Centenarului Marii Uniri;
4. Volumul al treilea din *Atlasul lingvistic român pe regiuni. Sinteză*, coordonator Nicolae Saramandu;
5. Volumul *Dinamică și variație. Studii de gramatică*, de Gabriela Pană Dindelegan, care reunește contribuțiile cele mai valoroase ale autoarei din ultimii ani;
6. Volumul colectiv *Comparative and Diachronic Perspectives on Romance Syntax*, editat de Gabriela Pană Dindelegan, Adina Dragomirescu, Irina Nicula și Alexandru Nicolae, apărut în Marea Britanie.

Tot în 2018 au fost publicate 10 articole de specialitate în reviste cotate ISI/Web of Science.

Din punctul de vedere al **infrastructurii**, Institutul beneficiază de o bibliotecă bogată, cu peste 50 000 de cărți de specialitate și peste 27 000 de numere de reviste din domeniul lingvisticii. În acest moment se lucrează la realizarea unui catalog on-line al titlurilor revistelor din bibliotecă. În Institut se conservă și câteva arhive, dintre care menționăm arhiva *Dicționarului limbii române* și arhiva fonogramică.

Institutul organizează studii de doctorat sub egida SCOSAAR.

În ultimii ani, **vizibilitatea internațională** a Institutului de Lingvistică a crescut, cercetătorii noștri publicând lucrări valoroase despre limba română la edituri prestigioase din străinătate. Lucrările *The Grammar of Romanian*, Oxford, 2013 și *The Syntax of Old Romanian*, Oxford, 2016, coordonate de Gabriela Pană Dindelegan, au fost primite cu mult entuziasm de mediul academic internațional, pentru că reprezintă surse ample de informare asupra limbii române, accesibile și cercetătorilor și studenților din străinătate. Cartea *A Reference Grammar of Romanian*, vol. I, *The Noun Phrase*, 2013 (coordonatori Carmen Dobrovie-Sorin și Ion Giurgea), este o altă lucrare excepțională, realizată în parteneriat cu Universitatea „Paris 7” și CNRS, Franța. În același timp, lingviștii români fac eforturi constante de a reînvia studiile de romanistică, în care româna a început să aibă locul cuvenit. În această direcție se înscriu și volumul colectiv *Diachronic Variation in Romanian*, Newcastle, 2015, precum și cartea lui Alexandru Nicolae, *Word Order and Parameter Change in Romanian. A Comparative Romance Perspective*, Oxford, 2019. De asemenea, cercetători din Institut au participat la lucrări colective monumentale, de referință pentru disciplină, precum *The Cambridge History of the Romance Languages*, *The Oxford Guide to the Romance Languages*, *Manuel de la philologie de l'édition*, *Manuel des anthologies, corpus et textes romans*. Un alt proiect internațional important este *Atlas Linguarum Europae*, coordonat de Nicolae Saramandu, lucrare din care au fost publicate până acum 9 volume (din 1983), dintre care ultimele două (2014, 2015) la București. Cartea Emanuelei Timotin, *Paroles protectrices, paroles guérisseuses. La tradition manuscrite des charmes roumains (XVIIe-XIXe siècle)*, apărută în 2015, arată importanța filologiei românești pentru filologia europeană. Doi dintre cercetătorii Institutului (Victor Celac, Mihaela Morcov) au colaborat la proiectul DERom – *Dictionnaire Étymologique Roman* (Paris, Nancy). Prin programul de colaborare interacademică promovat de Academia Română, mai mulți cercetători colaborează cu colegi din institute academice din Bulgaria, Lituania, Moldova, Polonia și Ungaria.

Din doi în doi ani, Institutul de Lingvistică găzduiește o conferință internațională care se bucură de un larg interes din partea colegilor din țară și din străinătate și publică o selecție a actelor colocviului. Revine în sarcina Institutului și organizarea seriei de conferințe lunare ale Academiei Române, *Limba română și relația ei cu istoria și cultura românilor*.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Bibliografie

Lucrări în acord cu misiunea Academiei Române:

1. DLR – *Dicționarul limbii române*, 2010, ediție anastatică (19 vol.), București, Editura Academiei Române.
2. DOOM – Vintilă Rădulescu, I. (coord.), 2005, *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, București, Univers Enciclopedic (ediția I: 1982, coord. M. Avram, L. Vasiliu).
3. GLR¹ – Macrea, D. (coord.), 1954, *Gramatica limbii române*, București, Editura Academiei Române.
4. GLR² – Graur, Al., M. Avram, L. Vasiliu (coord.), 1963/1966, *Gramatica limbii române*, București, Editura Academiei Române.
5. GALR – Guțu Romalo, V. (coord.), 2005/2008, *Gramatica limbii române*, București, Editura Academiei Române (ed. I: 1954; ediția a doua: 1963/1966, coord: Al. Graur, M. Avram, L. Vasiliu).

Alte lucrări citate:

1. DELR – Giurgea, I., C. Moroianu (coord.), 2018, *Dicționarul etimologic al limbii române*. Volumul II, partea a II-a, *Clac-cyborg*, București, Editura Academiei Române.
2. DEX – *Dicționarul explicativ al limbii române*, 2016 (ultima ediție), București, Univers Enciclopedic.
3. *Dictionnaire Étymologique Roman*, <http://www.atilf.fr/DERom>.
4. Dobrovie-Sorin, C., I. Giurgea (coord.), 2013, *A Reference Grammar of Romanian*, vol. I, *The Noun Phrase*, Amsterdam/Philadelphia, John Benjamins.
5. Iliescu, M., E. Roegiest (ed.), 2015, *Manuel des anthologies, corpus et textes romans*, Berlin-Boston, De Gruyter (*Manuals of Romance Linguistics*, 7).
6. Ledgeway, A., M. Maiden (ed.), 2016, *The Oxford Guide to the Romance Languages*, Oxford, Oxford University Press.
7. Maiden, M., J. C. Smith, A. Ledgeway (ed.), 2011, 2013, *The Cambridge History of the Romance Languages*, 2 vol., Cambridge, Cambridge University Press.
8. Nicolae, A., 2019, *Word Order and Parameter Change in Romanian. A Comparative Romance Perspective*, Oxford, Oxford University Press.
9. Pană Dindelegan, G. (ed.), 2013, *The Grammar of Romanian*, Oxford, Oxford University Press.
10. Pană Dindelegan, G. (ed.), 2016, *The Syntax of Old Romanian*, Oxford, Oxford University Press.
11. Pană Dindelegan, G., 2018, *Dinamică și variație. Studii de gramatică*, București, Editura Academiei Române.
12. Pană Dindelegan, G., A. Dragomirescu, I. Nicula și A. Nicolae (ed.), 2018, *Comparative and Diachronic Perspectives on Romance Syntax*, Newcastle, Cambridge Scholars Publishing.
13. Pană Dindelegan, G., R. Zafiu, A. Dragomirescu, I. Nicula, A. Nicolae, L. Esher (eds), 2015, *Diachronic Variation in Romanian* Newcastle, Cambridge Scholars Publishing.
14. Sala, M., L. Ionescu-Ruxăndoiu (coord.), 2018, *Istoria limbii române*. vol. I, București, Univers Enciclopedic Gold.
15. Sala, M., N. Saramandu (coord.), 2018, *Lingvistica românească*, București, Editura Academiei Române.
16. Saramandu, N. (coord.), 2018, *Atlasul lingvistic român pe regiuni. Sinteză*, vol. III, București, Editura Academiei Române.
17. Saramandu, N., M. Nevaci, I. Geană (ed.), 2014, *Atlas Linguarum Europae*. I.8, *Commentaires*, București, Editura Universității din București.
18. Saramandu, N., M. Nevaci, I. Geană (ed.), 2015, *Cartes linguistiques européennes*, București, Editura Universității din București.
19. Timotin, E., 2015, *Paroles protectrices, paroles guérisseuses. La tradition manuscrite des charmes roumains (XVIIe–XIXe siècle)*, Paris, Presses Universitaires de Paris Sorbonne.
20. Trotter, D. (ed.), 2015, *Manuel de la philologie de l'édition*, Berlin-Boston, De Gruyter (*Manuals of Romance Linguistics*, 4).

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ ȘI ISTORIE LITERARĂ „SEXTIL PUȘCARIU”

Director: **Eugen Pavel**
Cluj-Napoca, str. E. Racoviță, nr. 21, 400165, România
Telefon/fax: 0264 43 24 40
e-mail: institutul.puscariu@gmail.com
web: <http://www.inst-puscariu.ro>

A. Direcții de cercetare

Înființat în urmă cu un secol de Sextil Pușcariu, sub denumirea de Muzeul Limbii Române, Institutul cu profil filologic din Cluj este axat în prezent pe următoarele direcții principale de cercetare umanistă: lexicografie română și bilingvă, dialectologie și geografie lingvistică, filologie–paleografie, onomastică, istorie literară.

B. Proiecte de cercetare derulate în cursul anului 2018

1. A fost reluată seria veche a *Dicționarului limbii române* (Dicționarul-tezaur al Academiei), realizat în colaborare cu institutele similare din București și Iași, la Cluj fiind în curs de redactare literele F–J, finalizându-se, mai exact, 742 de leme din litera F. Se preconizează pregătirea materialului într-o formă portabilă în format XML.
2. După publicarea, în 2010–2011, a *Dicționarului maghiar–român*, vol. I–II, se află în fază finală noul *Dicționar român–maghiar*, tipărit inițial în 1964, ediția revăzută și adăugită fiind programată să apară în 2021.
3. În cadrul programului de cercetare *Dicționarul general al literaturii române*, ediția a II-a, desfășurat sub coordonarea acad. Eugen Simion, la Cluj s-au efectuat adăugiri, completări și lucrări de reactualizare pentru 85 de articole din porțiunea M–S. S-a continuat, totodată, documentarea în vederea aducerii la zi a dicționarelor cronologice: cel al romanului românesc și cel al romanului tradus, pe care le-am publicat anterior. Din ultima categorie consemnăm *Dicționarul cronologic al romanului tradus în România. 1990–2000*, apărut în 2017, sub auspiciile Filialei Cluj a Academiei Române, în ediție online. Se perfectează ediția a II-a a *Dicționarului cronologic al romanului românesc de la origini până în 2000*, pregătit pentru publicare în anul 2020.
4. În domeniul geografiei lingvistice, a continuat elaborarea atlaselor regionale din partea de vest a țării (Banat, Transilvania și Crișana). De menționat că ultimul dintre acestea, volumul IV din *Noul Atlas lingvistic român. Crișana*, realizat în parteneriat cu Universitatea York din Toronto (Canada), a apărut la Editura Academiei Române în 2017, fiind în pregătire volumul V dedicat verbului. S-au predat la tipar, în primul trimestru din 2019, două volume din *Atlasul lingvistic al graiurilor românești din Serbia orientală*, mai precis zona cuprinsă între Morava, Dunăre și Timoc, lucrare care va oferi un prețios material de limbă pentru definirea romanității orientale. Sunt într-o fază avansată de redactare *Atlasul lingvistic român pe regiuni. Transilvania*, vol. V, și *Atlasul lingvistic român pe regiuni. Banat*, vol. VI, ultimul din serie, care urmează să fie publicate la Editura Academiei Române în anul 2020.
5. În cadrul programului *Tezaurul toponimic al României. Transilvania*, s-a prelucrat, în vederea publicării, materialul cules prin anchete directe pe teren în județul Cluj și pe Valea Arieșului.
6. Alte proiecte de cercetare desfășurate la Cluj au ca obiective: redactarea unui volum de *Texte dialectale* pe baza anchetelor lui Sever Pop pentru *Atlasul lingvistic român I*,

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

alcătuirea unui *Corpus al însemnărilor vechi românești din Transilvania*, conceperea unui *Dicționar al culturii critice românești*, editarea corespondenței primite de Sextil Pușcariu.

C. Realizări de excelență obținute în anul 2018

1. Publicarea antologiei *Școala Ardeleană*, în patru volume masive (peste 6.500 de pagini), în colecția „Opere fundamentale” a Fundației Naționale pentru Știință și Artă. Lucrarea a fost inclusă ca temă de plan în perioada 2016–2018. Alcătuită și coordonată de Eugen Pavel, creșterea reunește, pe baza surselor primare, 175 de titluri, tipărituri și manuscrise din perioada 1743–1830, grupate în scrieri istorice, lingvistice, literare, teologice și religioase, filosofice, didactice și instructive. Textele transcrise, editate critic, cu note și comentarii, ilustrează și redimensionează creația iluministă declanșată în Transilvania la mijlocul secolului al XVIII-lea.
2. A fost tipărită monumentală lucrare *Enciclopedia literaturii române vechi* (1040 p.), elaborată sub egida Institutului „G. Călinescu” din București, în coordonarea, revizia și alcătuirea căreia s-a implicat efectiv și directorul Institutului „Sextil Pușcariu”, Eugen Pavel.
3. Au fost organizate două manifestări științifice internaționale importante: *Simpozionul Internațional de Dialectologie*, ediția a XVIII-a, între 30–31 august 2018, în colaborare cu Societatea Română de Dialectologie; *Congresul Internațional de Istorie Literară* sub genericul „Valori locale convertibile: mize internaționale ale istoriei literare naționale”, între 10–12 mai 2018, în colaborare cu Facultatea de Litere a Universității Babeș-Bolyai. La acestea se adaugă simpoziunile și mesele rotunde anuale din cadrul „Zilelor academice clujene”.
4. Sub raport revuistic, Institutul Pușcariu este implicat în editarea unor publicații de specialitate recunoscute în lumea științifică. Începând din 1994, este publicată revista semestrială „Dacoromania”, serie nouă, sub egida Editurii Academiei Române, care continuă seria veche interbelică (1920–1948), fondată de Sextil Pușcariu, precum și revista „Cercetări de lingvistică” (1956–1993). Menționăm că aparițiile din noua serie a revistei „Dacoromania” sunt la zi și pot fi consultate și online, publicația fiind indexată în diferite baze de date internaționale. Concomitent, în 2014 a fost inițiată și publicația anuală online „Dacoromania litteraria”, ajunsă în 2018 la volumul V.
5. Noua publicație serială, *Caietele Sextil Pușcariu* (vol. I, 2013, II, 2015, III, 2017), care cuprinde Actele Conferinței Internaționale „Zilele Sextil Pușcariu”, organizată de Institut din doi în doi ani, ilustrează potențialul nostru științific și publicistic. Notăm că între 12–13 septembrie 2019 se va desfășura ediția a IV-a a „Zilelor Pușcariu”, prin care vom marca centenarul Institutului filologic clujean.

D. Infrastructura de cercetare

- a) Potențialul uman însumează 37 de posturi: 28,5 în cercetare și 8,5 ale personalului auxiliar cercetării. În cercetare lucrează acum, efectiv, 31 de cercetători, dintre care 22 cu normă întreagă și 9 (3 pensionari și 6 cadre didactice) cu cumul de o jumătate de normă științifică, după cum urmează: 2 CS I, 6 CS II, 17 CS III, 5 CS, 1 AC; alte 2 posturi vacante de CS II se scot la concurs în mai 2019. 26 de cercetători sunt doctori în filologie. În Institut activează 3 conducători de doctorat: 1 în cadrul SCOSAAR și 2 afiliați Universității Babeș-Bolyai.
- b) În cadrul grantului *Enciclopedia imaginariilor din România. Patrimoniul istoric și identități culturale-lingvistice* (ROMIMAG), care se derulează în consorțiu cu Universitatea Babeș-

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Bolyai și Universitatea Națională de Arte din București între anii 2018 și 2020, s-a achiziționat aparatură în valoare de 25.406,93 lei.

- c) Fondul de carte al bibliotecii a fost completat în 2018 cu 63 de volume (cărți și periodice), în valoare totală de 2.300,22 lei. În paralel, achizițiile deficitare au fost suplinite prin donații semnificative de cărți. Biblioteca Institutului deține în prezent 58.124 volume. Fondul de patrimoniu este constituit din 563 de piese rare (manuscrise, tipărituri slavone, carte veche românească) din secolele al XVI-lea – al XIX-lea, precum și din Arhiva Sextil Pușcariu (corespondență, manuscrise, documente). Este conservat și valorificat, de asemenea, fondul documentar *Chestionarele Muzeului Limbii Române*.

E. Performanța și vizibilitatea internațională

1. În colaborare cu Universitatea York din Toronto (prof. dr. Dorin Urișescu), a fost implementată redactarea automată a hărților lingvistice prin programul informatic RODA I (Romanian Dialectal Atlas), urmând să se extindă digitizarea atlaselor lingvistice prin aplicarea programului de codare metalingvistică RODA II.
2. Dialectologii clujeni participă la două lucrări internaționale de referință: *Atlasul limbilor Europene* și *Atlasul lingvistic romanic*.
3. Cercetătorii clujeni au colaborat la volume colective editate în străinătate: *The Culture of Translation in Romania / Übersetzungskultur und Literaturübersetzen in Rumänien*, Berlin, Peter Lang, 2018; *Immagine e Interpretazione. Quaderni del LARIR, Collana Immaginario e Retorica*, vol. I, Soveria Mannelli (Catanzaro), Rubbettino Editore, 2018; *The Cistercian James of Eltville († 1393) – Author in Paris Authority in Vienna*, Turnhout (Belgium), Brepols, 2018.
4. Revista *Dacoromania* are un impact științific ascendent, fiind indexată în diferite BDI: ERIH PLUS, SCOPUS, ULRICH, EBSCO, MLA. Începând din 2017, revista clujeană a fost indexată în Web of Science–Clarivate Analytics ESCI (fostă Thomson Reuters) și este monitorizată în prezent pentru acreditarea ISI.

Bibliografie

1. Eugen Pavel, *Filologia academică clujeană – retrospective și perspective de cercetare*, în *Cercetarea academică clujeană. Tradiție și performanță*, editori Emil Burzo, Marius Porumb, București & Cluj-Napoca, Editura Academiei Române & Editura Mega, 2016, p. 47–56; idem, *Școala Ardeleană și editarea științifică a textelor*, în *Caietele Sextil Pușcariu*, III, 2017, p. 364–380; *Dicționarul general al literaturii române*, vol. IV, București, Editura Muzeul Literaturii Române, 2017, p. 269–271; Ovidiu Pecican, *Iluminism reînnoit*, în *Steaua*, LXX, 2019, nr. 3, p. 5–7; idem, *Redimensionarea Școlii Ardelene*, în „România literară”, LI, nr. 15, 5 aprilie 2019, p. 4.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

INSTITUTUL DE FILOLOGIE ROMÂNĂ „ALEXANDRU PHILIPPIDE”, IAȘI

TRADIȚIE, ACTUALITATE, PERSPECTIVE

GABRIELA HAJA

Director: **Bogdan Crețu**

Iași, str. Th. Codrescu, nr. 2, 700481, România

Telefon/fax: 0332 106 508

e-mail: secretariat_philippide@yahoo.com; bogdancretu1978@gmail.com

web: www.philippide.ro

Misiunea Institutului de Filologie Română „Alexandru Philippide” (înființat în anul 1927, în cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza”; reînființat în 1948, sub egida Filialei din Iași a Academiei Române, Ichim, 2017; <http://www.philippide.ro>) se subsumează primelor două obiective principale ale Academiei Române, și anume: „1. cultivarea și promovarea științei și culturii naționale și universale; 2. cultivarea și promovarea limbii și literaturii române și a istoriei naționale; stabilirea normelor de ortografie obligatorii ale limbii române” (*Statutul Academiei Române*, în „Monitorul Oficial al României”, 14.09.09) și are în vedere realizarea de proiecte de cercetare fundamentală, de interes național, dedicate studierii, conservării și promovării culturii române în expresia sa lingvistică și literară. De aceea, cele cinci departamente ale institutului au drept scop publicarea de lucrări esențiale pentru diversele forme de manifestare ale culturii române. Aceste departamente sunt: Departamentul de Lexicologie – Lexicografie, Departamentul de Istorie literară, Departamentul de Dialectologie și sociolingvistică, Departamentul de Toponimie și Departamentul de Etnologie și folclor.

Proiectele derulate în institutul nostru sunt unele de mari dimensiuni, realizate, parte dintre ele, în colaborare cu alte institute de profil ale Academiei Române, a căror durată se întinde, prin natura cercetării, pe perioade lungi de timp și ale căror rezultate sunt publicate, periodic, în volume substanțiale, majoritatea recunoscute ca fiind de referință, în plan național și internațional, răsplătite fiind prin premii prestigioase. Proiectele continuate în anul 2018 sunt:

1. *Dicționarul limbii române. Serie nouă informatizată. Litera C (DLRi)*;
2. *Corpus lexicografic românesc electronic (CLRE)*;
3. *Dicționarul general al literaturii române (DGLR)*, ediția a II-a – în curs de finalizare;
4. *Enciclopedia scrierilor memorialistice românești (ESMR)*;
5. *Noul Atlas lingvistic român pe regiuni. Moldova și Bucovina (NALR-MB)*, volumul al V-lea;
6. *Micul dicționar toponimic al Moldovei, structural și etimologic. Partea a 2-a. Toponime descriptive*;
7. *Tezaurul toponimic al României. Moldova. Vol. III. Dicționarul toponimic al bazinului Moldovei. Partea 1. Moldova superioară*;
8. *Tipologii și corpusuri de texte*, proiect ce valorifică Arhiva de Folclor a Moldovei și Bucovinei;
9. *Chestionarul lingvistic Dotațiunea Carol I (Programa pentru adunarea datelor privitoare la limba română, mss. BAR 3418–3436) – conservare și editare.*

Institutul patronează următoarele **publicații periodice**:

– „Anuar de lingvistică și istorie literară” (ALIL) (apare din anul 1950), <http://alil.academia romana-is.ro/>;

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

- „Philologica Jassyensia” (apare din anul 2005, publicație bianuală; revista este indexată Clarivate Analytics (fosta Thomson Reuters) – *Emerging Sources Citation Index* (ESCI), începând cu nr 1/2015, www.philologica-jassyensia.ro;
- „Buletinul Institutului de Filologie Română «Alexandru Philippide»” (apare din anul 2000, publicație trimestrială) <http://www.philippide.ro/pages/arhiva.html>.

Cei treizeci de cercetători ai institutului au obținut următoarele **rezultate**, ca urmare a cercetărilor efectuate în cadrul planului din ultimii ani și publicate în anul 2018:

- 40 de cărți și capitole de carte, dintre care 7 volume colective (urmare a cercetării din planul Academiei Române), 1 volum de autor, 27 de capitole de carte editate în țară, iar unul în străinătate, 4 ediții, la edituri prestigioase din țară și din Republica Moldova;
- 35 de studii, articole și recenzii în reviste ale Academiei Române, în reviste cotate ISI, B, BDI, dintre care: 4 în reviste ISI din România; 2 în reviste de specialitate din Republica Moldova și din Suedia, 29 în reviste cotate B sau BDI. Alte 18 articole au fost publicate în reviste de cultură de prestigiu din țară, precum „Dilema”, „Contemporanul” ș.a.

De asemenea, au fost susținute 92 de comunicări la manifestări științifice internaționale și naționale. Dintre lucrările publicate în anul 2018, două au fost distinse cu Diploma de excelență, la Salonul de carte tehnico-științifică, artistică și literară asociat expoziției EUROINVENT, ediția a X-a, Iași: *Dicționarul fenomenelor atmosferice*, Cristina Florescu (coord.), Laura Manea, Elena Tamba, Alina Pricop, Cristina Cărăbuș, Liviu Apostol, Florin Olariu, Mădălin-Ionel Patrașcu (autori) și *Practici de traducere a numelor proprii în scrisul românesc premodern (1780–1830)*, Ana-Maria Gînsac (coord.), Mădălina Ungureanu, Dinu Moscal, Iosif Camară.

Alte realizări excelente, obținute în anul trecut sunt următoarele opere fundamentale: *Dicționarul general al literaturii române*, ediția a doua, revizuită și adăugită, volumul III, D–G, volumul IV, H–L, București, Editura Muzeul Literaturii Române, 2017 (apărute în 2018); *Basarabia în presa anului 1918. Interviu și anchete*, ediție îngrijită studiu introductiv, note și comentarii de Victor Durnea, Chișinău, Editura Știința, 2018, 264 p.; *Basarabia în Parlamentul Marghiloman*, ediție îngrijită de Victor Durnea, pref. Ion Țurcanu, Chișinău, Editura Știința, 2018, 204 p.

În plus, Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide” a fost principalul organizator a zece manifestări științifice naționale și internaționale, dedicate celebrării împlinirii celor 100 de ani de la Marea Unire.

Infrastructura de cercetare existentă în institut are două componente. Pe de o parte, avem la dispoziție documentația și bazele de date manuscrise, realizate în campaniile de documentare pe teren de echipe de cercetare în deceniile șapte și opt ale secolului trecut, completate, sporadic, ulterior, baza de date biobibliografice, organizată în colecții de fișe de autor, de la Departamentul de Istorie literară, precum și fișierul manuscris și în format electronic al *Dicționarului limbii române*. Litera C. Pe de altă parte, institutul deține o componentă tehnică, reprezentată de un server și de 19 calculatoare cu diverse periferice și programe de operare. Această infrastructură informatică a fost obținută grație proiectelor de cercetare finanțate prin competiție, din fonduri extrabugetare (parte din ele prezentate în Haja, 2017), începând cu anul 2003.

Pe lângă activitatea de editare a unor reviste de specialitate recunoscute în mediul specialiștilor româniști din țară și din străinătate, reviste indexate în importante baze de date internaționale, cercetătorii institutului sunt implicați într-o serie de proiecte europene, cu rezultate performante, care asigură neîndoios **vizibilitatea internațională** a institutului. Proiectele care și-au continuat activitățile în anul 2018 sunt:

- DÉRom. *Dictionnaire Étymologique Roman*, grant ANR-Franța și DFG-Germania; directori: Eva Buchi, Wolfgang Schweickard. La acest proiect participă peste 80 de specialiști din 18 țări (<http://www.atilf.fr/DERom/>).

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

- *Handbuch der romanischen Linguistik/ Manuel de linguistique romane*. Proiect internațional finanțat de Editura de Gruyter, 50 volume, coordonatori ai proiectului: Günter Holtus și Fernando Sánchez Miret.
- *EneCollect. European Network for Combining Language Learning with Crowdsourcing Techniques* (http://www.cost.eu/COST_Actions/ca/CA16105). Coordonatori: dr. Lionel Nicolas, președinte, de la European Academy of Bozen/Bolzano, Italia, dr. Corina Forăscu, vicepreședinte, de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Informatică. La acest proiect participă 117 specialiști din 34 de țări.

Bibliografie

1. Haja, Gabriela (editor), 2017. *Lexicografia academică românească. Studii, proiecte*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 177-263.
2. Ichim, Ofelia (coord.), 2017. *Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide” (1927-2017)*, Iași, 7.
3. „Monitorul Oficial al României”. Partea I, nr. 617/14.09.2009, 8.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

**INSTITUTUL DE STUDII BANATICE „TITU MAIORESCU”,
TIMIȘOARA**

Director: **Ioan David**

Timișoara, B-dul Mihai Viteazul, nr. 24, 300223, România

Telefon/fax: 0256 49 18 16; 0256 4992 51; 0722 912 643

e-mail: ioandavidtm@gmail.com; icsutm@acad-tim.tm.edu.ro

web:

Misiunea. Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, înființat în urmă cu 55 de ani, este un institut de cercetare fundamentală în domeniul umanist și social, al cărui scop esențial constă în *identificarea, conservarea și perpetuarea* valorilor autentice ale spiritualității românești din Banat și ale celor de pretutindeni. Cele din urmă sunt raportate la contextul *național* și valorificate în raport cu acesta, dar și cu cel *european*. Acest scop este realizat prin *programe și proiecte* de cercetare, prin *granturi și convenții de colaborare* cu instituții similare din țară și de peste hotare, prin *simpozioane* naționale și internaționale, prin publicarea celor mai importante rezultate în „Revista de studii banatice” și în www.culturasicomunicare.ro ale institutului, dar și în alte publicații de prestigiu, românești și străine.

Proiecte, teme, direcții de cercetare desfășurate și finalizate. Preocupările noastre științifice vizează trei direcții: istorie literară și culturală, lingvistică și istorie. În acest context, am finalizat câteva proiecte de mare importanță pentru cultura română: *Noul Atlas lingvistic român – Crișana*, volumul I, București, Editura Academiei Române, (1996); *Romanul postbelic românesc*, Timișoara, Editura David Press Print (2010); *Panorama dramaturgiei românești*, Timișoara, Editura David Press Print (2013); *Observații de limba rumânească*, ediție jubiliară, Timișoara, Editura David Press Print (2014); *Enciclopedia Banatului*, volumul I, *Literatura*, în două ediții, Timișoara, Editura David Press Print (2015–2016); *Tradiții ale presei științifice*, București, Editura Academiei Române, Timișoara, Editura David Press Print (2017); *Unitatea limbii și culturii române*, București, Editura Academiei Române, Timișoara, Editura David Press Print (2018).

Cercetătorii institutului nostru s-au implicat și în proiecte cu caracter național, coordonate de institutele de specialitate din București. Este vorba despre *Dicționarul general al literaturii române*, ediția I, pentru care au fost redactate peste 160 de articole și ediția a II-a, pentru care au fost actualizate articolele din prima ediție și s-au redactat alte 90 de articole, dintre care 35 despre scriitori români din Voivodina, pe care i-am recuperat pentru cultura noastră căreia îi aparțin, și de *Dicționarul etimologic al limbii române*, I–II, pentru care au fost redactate peste 500 de articole.

A fost început, de asemenea, cu câțiva ani în urmă, un mare și important proiect atât pentru zona noastră, cât și pentru cultura română în general: *Enciclopedia Banatului*, proiect gândit ca prim pas pentru viitoarea *Mare enciclopedie română*. Lucrarea este structurată pe mai multe domenii (literatură, istorie, religie, știință și învățământ, presă, artă, cultură, economie). Până în prezent, am finalizat volumul de *Literatură* în două ediții.

Un alt proiect aflat în plină desfășurare este *Bibliotheca banatica*, în care sunt editate științific scrieri ale unor autori din Banat, începând cu secolul al XVIII-lea și până în prezent, inclusiv lucrări ale unor membri ai Academiei Române. În cadrul acestui proiect au apărut, sub autoritatea științifică a Institutului de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, 52 de volume și alte zeci sunt în plină pregătire.

Sunt de reținut, în același context, și manifestările științifice internaționale pe care le-am organizat în ultimii ani: Congresul Internațional al Asociației Române de Istorie a Presei, ediția

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

a IX-a (2016) și prima ediție a Congresului Internațional al Culturii Române, ambele manifestări dedicate Centenarului Marii Uniri.

Institutul nostru s-a implicat în organizarea Zilei Culturii Naționale, începând cu anul 2015, precum și a Zilelor academice timișene.

Rezultate/realizări importante obținute în 2018. Deși cu un efectiv subdimensionat, colectivul de cercetători științifici al Institutului de Studii Banatice „Titu Maiorescu” a înregistrat rezultate importante și în anul de curând încheiat: au fost publicate 19 cărți și 39 de articole de specialitate în edituri și reviste recunoscute în comunitatea academică. De asemenea, au fost susținute 23 de comunicări la manifestări științifice internaționale și 10 la manifestări științifice interne. În același interval de timp, am organizat două manifestări științifice naționale și internaționale. În anul 2018, am finalizat: a) ediții critice: *Eugen Todoran, Scrieri III, Publicistica*, Timișoara, Editura David Press Print, 2018; *Virgil Birou, Scrieri I*, Timișoara, Editura David Press Print, 2018. b) monografii: Ioan David, *Revista „Semenicul” (1928–1932)*, Arad, Editura Gutenberg Univers, 2018; Delia Badea, *Ion Popovici Bănățeanu. Topografia unui destin*, Timișoara, Editura David Press Print, 2018.

Infrastructura de cercetare. La acest capitol, institutul este extrem de deficitar. Nu avem un spațiu corespunzător, funcționăm în cadrul filialei academice în două încăperi impropii, una de circa 10 mp, iar cealaltă de 15 mp. Nu dispunem de calculatoare, există doar unul singur la secretariat și acela extrem de vechi. Când privesc sursele de informare și documentare, apelăm la Biblioteca Filialei Timișoara a Academiei Române, Biblioteca Universitară „Eugen Todoran”, Biblioteca Județeană Timiș „Sorin Titel”, la Biblioteca Județeană „Paul Iorgovici” din Reșița și la serviciile de arhive din județ.

Performanță și vizibilitate internațională. În 2018, doi cercetători științifici (Crișu Dascălu și Ioan David), au fost onorați cu titlul de Cetățean de Onoare al culturii românești din Voivodina (Serbia), pentru preocupările lor științifice pe plan internațional, iar alți doi colegi, (Viviana Milivoievici și Bogdan Mihai Dascălu), cu Premiul Pro Cultura al Consiliului Județean Timiș. Grațiela Benga a primit Premiul pentru critică literară al Uniunii Scriitorilor, Filiala Timișoara.

Când privește sporirea gradului de **vizibilitate internațională**, acesta se realizează în institutul nostru pe mai multe căi: a) organizarea unor conferințe, simpozioane și congrese cu participare internațională; b) colaborări științifice și culturale cu institute științifice și de învățământ universitar din Serbia, Ungaria, Austria, Germania, Grecia, Italia; c) participarea la diverse manifestări internaționale în afara țării; d) publicarea unor studii și articole în reviste și volume colective care apar în străinătate; e) prezența cu cărți în biblioteci din Europa și Statele Unite.

Bibliografie

1. Dascălu, Crișu, 2016. *Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu” în Viața economică în Banat 1866–1951–2016*, coord: acad. Păun Ion Otiman, București, Editura Academiei Române, 145–164.

**SECȚIA DE ȘTIINȚE ISTORICE
ȘI ARHEOLOGIE**

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

INSTITUTUL DE ARHEOLOGIE „VASILE PÂRVAN”

Director: **Eugen Nicolae**

București, str. Henri Coandă nr. 11, sector 1, 010667, România

Telefon/fax: 021 212 88 62

e-mail: iab_vparvan@yahoo.com

web: www.instarhparvan.ro

Misiunea și specificul institutului. Atribuțiile fundamentale

Institutul de Arheologie din București (numit, din 1992, „Vasile Pârvan”) este continuatorul uneia dintre cele mai vechi instituții științifice și culturale din România, Muzeul Național de Antichități, întemeiat în 1864, pe baza colecțiilor Muzeului de Istorie Naturală și Antichități, datând din anul 1834. Îmbogățit prin numeroase donații și investigații în teren, muzeul ctitorit de domnitorul Alexandru Ioan Cuza devine o importantă instituție de profil arheologic, la conducerea căreia s-au succedat mari personalități, precum Grigore Tocilescu și Vasile Pârvan. În 1949, Muzeul Național de Antichități devine o secție a Institutului de Istorie al Academiei Române, iar în 1956 este transformat în Institutul de Arheologie. Institutul s-a impus drept cea mai importantă instituție de profil din România, recunoscută ca atare în mediile arheologice internaționale. Din anul 1990 face parte dintre unitățile de cercetare-dezvoltare-inovare subordonate Academiei Române.

Conform clasificării UNESCO, activitatea Institutului acoperă o paletă largă și foarte variată de manifestări în domeniul istoriei, văzută deopotrivă în dimensiunea ei spațială (istorie generală, comparată, a țărilor, locală, regională), temporală (preistorie, istorie antică, medievală, modernă), diversificat tematică și specializată (bizantinologie, istoria arhitecturii, istoria artei) și în relație cu disciplinele auxiliare și speciale (arheologie, ceramologie, epigrafie, heraldică, iconografie, numismatică, paleografie, sigilografie, stratigrafie, paleoclimatologie, antropologie socială, demografie istorică). Principalele atribuții ale Institutului constau în efectuarea de studii și cercetări de specialitate și valorificarea lor prin publicații; îngrijirea colecțiilor de studiu și a arhivei științifice și îmbogățirea lor prin cercetări arheologice în teren; participarea, prin membrii săi, la coordonarea pe plan național a activității arheologice, de protejare și restaurare a monumentelor istorice în cadrul Comisiei Naționale de Arheologie, al Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice și al altor organisme; colaborarea cu instituții de învățământ superior pentru formarea studenților în domeniul arheologiei și istoriei antice și organizarea de doctorate de profil; organizarea de manifestări științifice interne și internaționale și participarea, prin membrii săi, la activitatea asociațiilor naționale și internaționale de specialitate.

Principalele teme și domenii de acțiune

Planul institutului cuprinde **11 programe**, cu o mare complexitate tematică: 1. Paleoliticul și mezoliticul în spațiul carpato-dunărean; 2. Preistoria spațiului carpato-dunărean; 3. Civilizația greco-romană în zona danubiano-pontică; 4. Spațiul carpato-danubian în epoca post-romană și medievală; 5. Numismatică antică, bizantină, medievală, islamică și modernă; 6. Lumea nord-tracică în lumina cercetărilor pluridisciplinare; 7. Istoria arhitecturii pe teritoriul României; 8. Bioarheologia spațiului carpato-dunărean din Paleolitic până în Evul Mediu; 9. Muzeul Național de Antichități; 10. Cercetări arheologice preventive; 11. Programul editorial. Programele includ două **categorii de proiecte**: **A. Proiecte permanente** (cu obiective anuale): cercetări în situri arheologice administrate de Institut; cercetări în situri de importanță națională și internațională aflate în responsabilitatea științifică a Institutului de la începutul săpăturilor arheologice (șantiere școală, șantiere pilot); proiecte impuse de reglementările privind administrarea și valorificarea

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

patrimoniului cultural (colecțiile și depozitele arheologice, lapidariul, fondul numismatic, arhiva științifică și fotografică); proiecte consacrate în plan internațional (corpora ș.a.); proiecte complexe (de echipă sau cu caracter interdisciplinar). **B. Proiecte cu durată limitată** (anuale sau multi-anuale): colaborări punctuale cu instituții din țară și din străinătate; cercetări circumstanțiale în situri arheologice; studii monografice; cercetări în corelație cu proiectele cu finanțare extra-bugetară.

Rezultate de excelență în cursul anului 2018

Institutul a reușit, în colaborare cu muzee, universități și institute din țară și din străinătate, să asigure continuarea săpăturilor sistematice/programate în cadrul celor 27 de șantiere aflate sub coordonarea sa științifică, o bună parte în situri celebre pe plan național și internațional, cum sunt: Histria, jud. Constanța; Nufăru, jud. Tulcea; Pietrele, jud. Giurgiu; Radovanu, jud. Călărași; Romula/Reșca, jud. Olt; Schela Cladovei, jud. Mehedinți; Târgșoru Vechi, jud. Prahova.

A fost asigurată continuarea editării a patru reviste de specialitate, printre cele mai vechi și prestigioase din România: *Dacia. Nouvelle Série. Revue d'archéologie et d'histoire ancienne*; *Studii și cercetări de istorie veche și arheologie*; *Materiale și cercetări arheologice*; *Studii și cercetări de numismatică*.

Institutul a organizat, singur sau în colaborare, șapte manifestări științifice, dintre care cinci naționale și două internaționale (una în țară, cu participare internațională, și una în Republica Moldova), între care s-a remarcat sesiunea anuală a Institutului (28–30 martie 2018), dedicată Centenarului Marii Uniri, la care s-a înregistrat o participare excepțională a specialiștilor din Republica Moldova. Institutul a găzduit și o reuniune cu profil unic în România, al 19-lea Simpozion ARA (Arhitectură. Restaurare. Arheologie), 19–21 aprilie 2018.

Institutul a coordonat patru proiecte cu finanțare asigurată de către Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice – Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI). Aceeași entitate a acordat un premiu pentru creșterea vizibilității și impactului internațional al cercetării românești prin publicarea de articole în reviste de prestigiu cotate ISI.

În legătură cu Centenarul Marii Uniri și dezvoltarea colaborării cu specialiștii din Republica Moldova, se cuvine menționat că versiunile engleză și franceză ale prezentărilor emisiunilor comemorative ale Băncii Naționale a României au fost realizate de Institut și că tot aici a fost asigurată redacția științifică a lucrării care a primit în decembrie 2018 Premiul „Mihail Kogălniceanu” al Academiei Române – Mariana Șlapac, *Cetățile bastionare din Moldova (sfârșitul secolului al XVII-lea – mijlocul secolului al XIX-lea)*, Chișinău, 2016.

Infrastructura de cercetare existentă

Institutul administrează unul dintre cele mai complexe și valoroase ansambluri de bunuri culturale, spații și dotări specifice domeniului din România. Institutul deține cea mai bună bibliotecă de specialitate din sud-estul Europei, în curs de reorganizare (fondul principal se află la Casa Macca, restul la Casa Academiei). Arhiva istorică, științifică, fotografică, cartografică, esențială pentru istoria arheologiei românești, ocupă 150 de metri pătrați și 230 metri liniari (la Casa Academiei). Valoroasele colecții de studiu, care însumează atât vechile colecții de tip anticaric, acumulate începând din veacul al XIX-lea, cât și materialele rezultate în urma cercetărilor arheologice în unele dintre cele mai reprezentative situri arheologice ale țării, sunt instalate în patru sectoare, însumând 1400 de metri pătrați, la Casa Academiei (fondul numismatic se află la Casa Macca). Celebra și voluminoasa colecție *Lapidarium*, în curs de reorganizare, se află la Casa Macca și parțial la Casa Academiei. Institutul are laboratoare de restaurare de ceramică și metale, de bioarheologie, de sedimentologie și petrografie și un cabinet de cartografie. Ansamblul Casa

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Macca dispune de spații pentru studiu, conferințe și expoziții, a căror folosire este temporar limitată de starea clădirilor. Institutul administrează și două baze arheologice (Dinogetia/Garvăn, jud. Tulcea, și Păcuiul lui Soare/Dervent, jud. Constanța). O mare parte din echipamentele laboratoarelor și cercetătorilor au fost achiziționate prin contracte extra-bugetare.

Performanță și vizibilitate internațională

Membrii Institutului au fost prezenți în 2018, prin conferințe și postere, la manifestări științifice din străinătate (63 de participări). Se adaugă parteneriatul într-un proiect cu finanțare europeană, existența a șase colaborări ale membrilor Institutului în tot atâtea proiecte europene, a 16 colaborări între Institut și alte instituții de cercetare din străinătate. Patru dintre membrii Institutului sunt membri corespondenți ai Institutului Arheologic German, în timp ce alți cercetători au fost implicați în comitetele de organizare sau de coordonare a trei întruniri științifice internaționale, activează în nouă comisii internaționale de specialitate și în 18 asociații științifice internaționale. În anul 2018, s-au înregistrat 25 de vizitatori din străinătate: participanți la sesiunea anuală de comunicări științifice și la săpăturile arheologice sistematice/programate sau care au lucrat în depozite și laboratoare.

În cursul anului 2018, membrii Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” au publicat două cărți în străinătate (în Germania și în Franța) și au editat două în Olanda, la care se adaugă capitole în două volume apărute în străinătate și asigurarea redacției științifice a unui volum apărut în Republica Moldova – Sergius Ciocanu, *Orașul Chișinău. Începuturi, dezvoltarea urbanistică, biserici* (sec. XV–XIX), Chișinău, 2017 (2018). Dintre cele 15 articole publicate de către membrii Institutului în reviste din străinătate, două au apărut în reviste indexate ISI și 10 în reviste înregistrate în baze de date recunoscute în domeniul științelor umaniste.

Revistele institutului sunt difuzate la parteneri de schimb din 42 de țări – 33 din Europa, șase din Asia, una din America de Nord, una din Africa, Australia. Membrii Institutului sunt prezenți în comitete și colegii redacționale a 13 reviste din străinătate; 30 de specialiști din străinătate fac parte din colegiile de redacție ale revistelor Institutului.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

INSTITUTUL DE ISTORIE A RELIGIILOR

Director interimar: **Bogdan Tătaru-Cazaban**

București, Calea 13 Septembrie nr. 13, sector 5, cod 050711, România

Telefon: 021 314 30 74

e-mail: secretariat@ihr-acad.ro; contact@ihr-acad.ro

web: www.ihr-acad.ro

Întemeiat în anul 2008, ca urmare a Congresului european de istorie a religiilor (*European Association for the Study of Religions*) și a Conferinței speciale a Asociației Internaționale de Istorie a Religiilor, organizate la București între 19-23 septembrie 2006, recunoscându-se astfel activitatea de un deceniu a Asociației Române de Istorie a Religiilor și periodicele editate de aceasta, *Archaeus. Etudes d'histoire des religions/ Studies in the History of Religions* (fondat în 1997) și *Studia Asiatica* (fondat în 2000), **Institutul de Istorie a Religiilor** al Academiei Române și-a propus să contribuie la dezvoltarea și promovarea cercetării în istoria religiilor și domeniile conexe, precum și la studierea contribuțiilor românești din această arie de cercetare. Conform Acordului Academiei Române cu Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică și Inovare (Ministerul Educației și Cercetării Științifice) din 23 iulie 2015, Institutul de Istorie a Religiilor a fost cotate cu calificativul Excelent (A+).

Institutul își desfășoară activitatea având ca direcții principale istoria religiilor indiene și iraniene, istoria comparată a monoteismelor, religie și modernitate. Alături de periodicele internaționale coeditate, revista *Chora. Revue d'études anciennes et médiévales: philosophie, théologie, sciences*, fondată în 2003, publicată din 2004 de Editura Polirom (Iași) și difuzată de Librairie philosophique J. Vrin (Paris), are statut de periodic asociat. Prin membrii săi, Institutul este reprezentat în comitele editoriale ale colecțiilor *Biblioteca medievală* (Editura Polirom, Iași); *Le religioni e la storia* (Edizioni Quasar, Roma); *Axolotl. Studi sulle religioni* (Mimesis Edizioni, Milano). Colecția *Studii și documente de istorie a religiilor* a debutat prin publicarea primei ediții științifice și critice a unei opere a lui Mircea Eliade: *Yoga. Eseu asupra originilor misticii indiene*, proiect coordonat de Dr. Eugen Ciurtin.

Principalele proiecte de cercetare desfășurate și finalizate în 2018 au avut următoarele teme: *apariția, doctrina, influențele și reprezentările multireligioase ale ideii de transmigrație / saṃsāra; seisme ale lui Buddha în istoria religioasă a Asiei* (Dr. Eugen Ciurtin); *antropologia religiei Roma – tradiție, practică, adaptare* (Dr. Mirel Bănică); *Inter- and intra-religious Polemics. Mazdean Patterns of Reasoning* (Dr. Mihaela Timuș – monografie în curs de finalizare, începută în cadrul stagiului de cercetare la Berlin, ca bursieră Alexander von Humboldt).

Programul *Istoria religiilor în România. Personalități – opere – instituții* a fost ilustrat prin continuarea editării manuscriselor din Arhiva Constantin Georgian, aflată la Biblioteca Academiei Române (*Opere asiatice inedite. Paris-Leipzig-Berlin-București, 1872–1904*, partea a II-a: traduceri din limbile sanscrită, prăcrită, pali, persană, studii și conferințe inedite, corespondență generală, ediție critică de Eugen Ciurtin, col. *Studii și documente de istorie a religiilor*, vol. 3), cercetarea receptării contribuției lui Ioan Petru Culianu (*In-cognita: Ioan Petru Culianu's Approaches of Religion*, volum colectiv în pregătire, coordonatori: Dr. Daniela Dumbravă și Dr. Bogdan Tătaru-Cazaban) și a contribuției părintelui Andrei Scrima la dialogul ecumenic și interreligios (Dr. Daniela Dumbravă, Dr. Bogdan Tătaru-Cazaban, eds., *André Scrima: expérience spirituelle et langage théologique. Actes du colloque „André Scrima e il linguaggio teologico contemporaneo”, Pontificio Istituto Orientale – Accademia di Romania, Roma, 29–30 ottobre 2008*, Institutul Pontifical Oriental, col. *Orientalia Christiana Analecta*, Roma, în curs de apariție).

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Ca recunoaștere internațională de excepție, menționăm participarea în calitate de *keynote speaker* a Dr. Eugen Ciurtin la cea de-a 16-a *European Association for the Study of Religions | International Association for the History of Religions Conference (Schweizerische Gesellschaft für Religionswissenschaft | Universität Bern, 21 iunie 2018)*. Dr. Eugen Ciurtin a susținut una dintre cele șase prelegeri magistrale invitate ale Congresului (și singura asiatică), cu titlul *A Comparative History of saṃsāra and Out the Vortex of Transmigration*, fiind primul cercetător de origine română invitat la acest nivel academic în istoria disciplinei. Prezentat de Prof. Dr. Maya Burger (Universitatea din Lausanne) ca unul dintre cei care au contribuit cel mai mult în ultimele două decenii la relansarea istoriei religiilor în România și pe plan european, Dr. Ciurtin a oferit o sinteză inovatoare asupra originii și dinamicii ideii de transmigație în cele patru religii indiene antice (brahmanism/hinduism-ājīvika-jainism-buddhism). În cadrul Congresului, Dr. Bogdan Tătaru-Cazaban a deschis sesiunea *Esotericism and Eastern Christianities: Traditionalism and Neo-Hesychasm* (coordonată de Prof. Vasilios Makrides și Dr. Ionuț-Daniel Băncilă, Universitatea din Erfurt, cercetător afiliat al Institutului de Istorie a Religiilor), cu o comunicare despre „Traditionalism and the Inner Dimension of the Orthodox Tradition according to Fr. André Scrima’s Hermeneutics”.

Dintre publicațiile apărute în 2018, semnalăm: Mihaela Timuș, „Polémique mazdéenne anti-christologique. Mécanismes de déconstruction (Škand Gumānīg Wizār 15)”, *Acta colloquii de polemica antiqua Adversus Christianos*, Fribourg-en-Suisse, Février 2017 = *Revue d’histoire ecclésiastique suisse / Zeitschrift für Schweizerische Kirchengeschichte* 112 (2018), pp. 105–122; *Les raisonnements taxinomiques dans le Dēnkard 3*, în G. Hermann, I. Rubanovitch, Sh. Shaked (eds.), *Irano-Judaica*, Ierusalim, 2018, p. 223–251, Mirel Bănică, „Le haram et la religiosité des Roms dans les pèlerinages en Roumanie”, *Etudes Tsiganes* 64 (2018), pp. 5–36.

În 2018, cercetătorii Institutului au avut importante participări la conferințe internaționale și naționale, dintre care amintim: Eugen Ciurtin, „Manuscrisele unui savant român necunoscut. Renaștere asiatică și autonomie europeană la Constantin Georgian”, *Colocviile Revistei Transilvania*, ed. a XIV-a, Sibiu, 18 mai 2018; Bogdan Tătaru-Cazaban, „Le temps des anges des nations. Éléments pour une théologie de l’histoire aux V–VIe siècles”, XLVI Incontro di Studiosi dell’Antichità Cristiana, Institutum Patristicum Augustinianum, Roma, 10–12 mai 2018; „La royauté du Christ et les « Rois Mages »”, colloque international *Royauté(s): entre historicité et imaginaire*, organisé à l’Académie royale de Belgique et l’Université libre de Bruxelles, 25–27 octobre 2018; „Tra ortodossia e cattolicesimo: i rapporti italo-romeni in una prospettiva storico-religiosa”, *colocviul Italia e Romania nel lungo Novecento. Tra continuità e fratture*, Università degli Studi Roma Tre, 22 nov. 2018; Mirel Bănică, „Dincolo de ziduri. Considerații despre viața cotidiană și cea religioasă a robilor romi din secolele XVIII–XIX”, conferința internațională *Roma. Contributions to the development of the Romanian state*, European Roma Institute for Arts and Culture (ERIAC), SNSPA, București și Muzeul Național de Istorie al României, București, 21 februarie 2018; Mihaela Timuș, *Anti-manichaean polemical tools in the Zoroastrian exegetical literature (7th–11th c. A.D.)*, 92. Collegium Turfanicum, Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften, 28 iunie 2018; Mihaela Timuș *Patricia Crone Memorial Conference. The Majlis revisited: inter- and intra-religious and cross-cultural disputations in the Islamicate World*, Casa Árabe Cordoba, 12–14.04 2018; Cătălin Ștefan Popa, *Blurred eschatological images in Psalm 29 [28] according to Iṣō’dād of Merv’s and Barhebraeus’ exegesis*, prelegere în cadrul conferinței *David, Messianism and Eschatology in the Book of Psalms: Ambiguity in the Reception History of the Bible in Judaism, Christianity and Islam*, International Network in the Reception History of the Bible, Institutum Judaicum Aboense, Åbo Akademi University, Turku, Finlanda, 4–5 octombrie 2018. Institutul a fost reprezentat la evenimente academice și culturale dedicate Centenarului Marii Uniri la Roma, Paris, Bruxelles.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

INSTITUTUL DE ISTORIE „NICOLAE IORGA”

Director: **Ovidiu Cristea**

București, B-dul Aviatorilor, nr. 1, sector 1, cod 011 851, România

Telefon: 021 212 53 37

Fax: 021 311 03 71

e-mail: institutul.iorga@gmail.com; institutul.iorga@email.ro

web: www.iini.ro

Institutul de Istorie „N. Iorga” a fost creat în 1937 ca un centru de cercetare al istoriei universale atașat catedrei cu același profil tematic din Universitatea București. Transformările politice și instituționale prin care a trecut România de la înființare până în prezent și-au pus amprenta asupra profilului tematic al institutului. După 1947, au fost coordonate și publicate în institut volume de documente esențiale pentru istoria românilor precum seria *Documenta Romaniae Historica* și *Călători străini despre Țările Române* (cu cele două serii dedicate perioade medievale, respectiv moderne), fără ca preocupările de istorie universală să dispară cu totul. Un loc important în această privință l-au avut colectivul de cercetare dedicat istoriei Mării Negre, creat, după 1990, de academicianul Șerban Papacostea, cercetările dedicate istoriei cruciadei (cu precădere cruciadei în sec. XIV–XVI) sau teme referitoare la istoria celui de-al Doilea Război Mondial și relațiilor internaționale în perioada interbelică și postbelică coordonate de prof. Ioan Chiper și, în ultimii zece ani, de dr. Mioara Anton. Institutul publică, în prezent, 5 reviste: „Revista Istorică” (întemeiată de N. Iorga, cu o apariție trimestrială), „Historical Yearbook”, „Studii și Materiale de Istorie Medie”, „Studii și Materiale de Istorie Modernă”, „Studii și Materiale de Istorie Contemporană” (dintre care trei apar prin finanțare proprie sau în parteneriat). La acestea se poate adăuga revista „Il Mar Nero”, întemeiată de Petre Alexandrescu și acad. Șerban Papacostea, publicată la Ed. Quasar din Roma care, în ciuda unor dificultăți financiare, continuă să apară și în prezent.

În prezent, Institutul „N. Iorga” își desfășoară activitatea în jurul a patru programe principale:

- Surse, instrumente de lucru și istorie socială. Programul este implicat în prezent în continuarea seriei *Documenta Romaniae Historica* B. *Țara Românească*, în publicarea unui volum de documente fiscale și în reluarea unei serii de cronici interne, proiect fundamental întrerupt cu mulți ani în urmă.
- Europa Centrală, Țările Române și Marea Neagră (sec. XIII–XVII) care editează suplimentul la seria de *Călători străini despre Țările Române*
- Românii în sec. al XIX-lea, al cărui proiect principal a fost editarea seriei de *Călători străini despre Țările Române în sec. al XIX-lea*.
- România în sec. al XX-lea care în ultimii ani s-a concentrat pe mai multe proiecte privind Primul Război Mondial, istoria comunismului, istoria relațiilor internaționale.

Totodată, în institut își desfășoară activitatea diferite laboratoare tematice precum cel consacrat istoriei minorităților (coordonator dr. Viorel Achim) și cel referitor la gândirea politică în sec. XIX–XX (coordonator dr. Alexandru Mamina).

Institutul este parte a Școlii Doctorale a Academiei Române și a derulat de la crearea acesteia în 2011 până în prezent cursuri și seminarii de pregătire a doctoranzilor, deși acest efort nu a fost niciodată suficient apreciat.

În condițiile subfinanțării cronice a cercetării umaniste, rezultatele obținute în 2018 pot fi considerate remarcabile. Menționez în primul rând o serie de cărți publicate la o serie de edituri prestigioase din străinătate și din România. Violeta Barbu a coordonat, la Editura olandeză Brill,

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

volumul *Earthly Delights. Economies and Cultures of Food in Ottoman and Danubian Europe, c. 1500–1900*; Nicoleta Roman a publicat, la editura britanică Routledge, *Orphans and Abandoned Children in European History (Sixteenth to Twentieth Centuries)*. Dintre cărțile apărute în România ar merita remarcată lucrarea Mariei Pakucs, *Sibiul veacului al XVI-lea. Buna rânduială a unui oraș transilvănean* publicat de Editura Humanitas, volumul *Războiul de Fiecare Zi* consacrat Primului Război Mondial, coordonat de Bogdan Popa, Radu Tudorancea (Ed. Cetatea de Scaun), precum și vol. XXIX (1643–1644) al seriei *Documenta Romaniae Historica*, seria B, *Țara Românească*.

Cercetătorii institutului au publicat, de asemenea, un număr semnificativ de articole în reviste cotate internațional și în volume colective apărute la edituri de prestigiu din țară și de peste hotare.

Institutul a organizat singur sau în parteneriat un număr semnificativ de manifestări științifice cu participare internațională sau națională, precum *The 2018 Annual Meeting of the Gypsy Lore Society and Conference on Romani Studies* (3–8 septembrie, coordonator Viorel Achim); ed. a VIII-a a Conferinței Naționale a Comunismului Românesc; *Regional, National and Local Identities in the Black Sea Region in the Last 100 Years*, în cadrul proiectului ERC KEAC- BSR (Knowledge Exchanges and Academic Cultures in the Black Sea Region), 11–12 octombrie 2018; *Războiul de fiecare zi. Viața cotidiană în tranșee și în spatele frontului în Primul Război Mondial (1914–1919)*, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”, Academia Română, 26–27 Noiembrie 2018 (Bogdan Popa, Radu Tudorancea); *Sursele unei istorii (pre)moderne românești în Moldova și Valahia* (Nicoleta Roman), precum și multe alte manifestări științifice consacrate unor subiecte ca Revoluția de la 1848; Memoria istorică și construcția socială a trecutului sau circulației cuvintelor și imaginilor în perioada premodernă (Constanța Ghițulescu).

Prin membrii săi, institutul a fost prezent la 98 de manifestări științifice naționale și internaționale.

Toate aceste rezultate au fost obținute în urma unei infrastructuri de cercetare precare. Chiar și Biblioteca Institutului care reunește aprox. 200 000 de volume ar avea nevoie de investiții importante pentru reamenajarea spațiilor de depozitare.

Rezultatele prezentate mai sus arată că institutul are o bună vizibilitate internațională. Institutul a fost sau este implicat în proiecte de tip ERC fie direct prin proiectul *Knowledge Exchanges and Academic Cultures in the Black Sea Region* (coordonat de Universitatea din Graz), fie prin cercetătorii săi (Constanța Ghițulescu). Cercetătorii ai institutului au fost sau sunt implicați în proiecte coordonate de centre de peste hotare (Univ. Bochum sau Academia Austriacă), precum și proiecte editoriale de anvergură (de ex., Proiectul *Christian Muslim Relations*, coordonat de Univ. Din Birmingham și publicat de Editura Brill.) Totodată, revistele institutului sunt incluse în baze de date importante, iar numărul cercetătorilor din străinătate care au publicat în paginile acestora este în creștere în ultimii ani, ceea ce indică, fie și indirect, aprecierea de care se bucură.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

INSTITUTUL NAȚIONAL PENTRU STUDIUL TOTALITARISMULUI

Director: **Radu Ciuceanu**

București, str. Arh. Grigore Cerchez, nr. 16, sector 1, cod 011876, România

Telefon : 021 230 69 92

Fax : 021 230 76 82

e-mail: secretariat@gmail.com; inst.academia@gmail.com

web: www.totalitarism.ro; www.arhiveletotalitarismului.blogspot.com

Misiunea Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului (INST)

Culegerea, arhivarea, cercetarea și publicarea documentelor referitoare la formele totalitarismului în România. Totodată, INST studiază apariția, evoluția și manifestările totalitarismelor de dreapta și de stânga în România și Europa.

În cadrul INST funcționează Centrul de Studii Ruse și Sovietice „Florin Constantiniu”. Acesta este coordonat de dr. Vasile Buga și organizează periodic conferințe și dezbateri pe teme legate de istoria relațiilor româno-ruse/sovietice.

Programe de cercetare

În cadrul planului de cercetare al INST pentru anul 2018, au fost derulate 3 programe: Fenomenul Reeducării în sistemul concentraționar din România, 1949–1952, 1960–1964, coordonator prof. dr. Radu Ciuceanu; România 1945–1989. Enciclopedia regimului comunist. Rezistență, opoziție, disidență. Dicționar biografic, coordonator CS I Octavian Roske; România 1945–1989. Enciclopedia regimului comunist. Statul și partidul. Schițe biografice, coordonator C.S. II Dan Cătănuș.

Publicații

INST editează din 1993 revista științifică „Arhivele Totalitarismului”, una dintre cele mai bune reviste academice de istorie contemporană din România. Totodată, INST contribuie constant la progresul cunoașterii istorice prin publicațiile sale cuprinse în cele opt colecții „Biografii”, „Dezbateri”, „Dicționare”, „Documente”, „Enciclopedii”, „Memorii”, „Sinteze”, „Studii”. În cei 25 de ani de activitate, INST a publicat 150 de volume și 100 de numere ale revistei Arhivele Totalitarismului.

În anul 2018, ca urmare a activității cercetătorilor INST, au fost publicate 7 volume și 4 numere din revista „Arhivele Totalitarismului”.

Rezultatele cercetării științifice

Diseminarea rezultatelor cercetării științifice în cursul anului 2018 s-a făcut prin intermediul volumelor publicate de cercetătorii INST, a studiilor publicate în reviste academice din țară și din străinătate sau în volume colective, precum și prin prezentarea de comunicări în cadrul conferințelor științifice.

Din această perspectivă, în anul 2018 cercetătorii INST au publicat 38 de articole și studii de specialitate. Dintre acestea, 24 de articole au fost publicate în reviste academice, indexate în baze de date internaționale, iar 14 în volume colective din țară.

Totodată, în cursul anului 2018 cercetătorii INST au susținut 64 de comunicări științifice. Dintre acestea, 23 comunicări au fost prezentate la conferințe cu participare internațională, iar 41 de comunicări la conferințe naționale.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

În anul 2018, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului a contribuit la progresul istoriografic prin organizarea a 11 manifestări științifice, dintre care 4 au fost conferințe cu participare internațională, iar 7 conferințe naționale.

În acest sens, remarcăm în mod special conferințele internaționale „*După Marele Război: provocări pentru Europa (1918-2018)*”, organizată de Rețeaua Europeană Memorie și Solidaritate (REMS), prin Institutul său (IREMS), Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, Biblioteca Națională a României, Consiliul Național pentru Studiul Arhivelor Securității, Institutul Federal pentru Cultura și Istoria Germanilor în Europa Centrală și de Est (15-17 mai 2018), respectiv conferința *50 de ani de la Primăvara de la Praga*, organizată de Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, Fundația Europeană Titulescu, Ambasada Republicii Cehe, Ambasada Republicii Slovace (20 septembrie 2018).

În anul 2018, aniversarea centenarului Marii Uniri din 1918 a coincis cu aniversarea a 25 de ani de activitate științifică a Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului. În acest context, INST a organizat conferința *Centenarul Marii Uniri: democrație și totalitarism în România (1918-2018). Elemente și personalități care au marcat istoria națională*, București, 20-21 noiembrie 2018.

Infrastructura de cercetare:

- Departament de cercetare: 17,5 posturi
- Rețea de calculatoare, videoproiector, bibliotecă, arhivă foto.

Performanța și vizibilitatea internațională

Rezultatele cercetărilor întreprinse în cadrul INST sunt accesibile la nivel internațional prin indexarea publicațiilor sale în baze de date internaționale recunoscute, precum CEEOL, EBSCO, Index Copernicus. Totodată, lucrările INST sunt cuprinse în colecțiile celor mai prestigioase biblioteci din Europa și America de Nord, dar și în marea bază de date care se construiește în China, pe problema Războiului Rece.

De asemenea, participarea cercetătorilor INST la conferințe internaționale, dar și cooperarea în proiecte comune cu instituții academice din Bulgaria, Cehia, Federația Rusă, Franța, Italia, Polonia, Ungaria, Slovacia, Statele Unite contribuie la o prezență constantă și apreciată a INST la nivel internațional.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

INSTITUTUL DE ARHEOLOGIE ȘI ISTORIA ARTEI, CLUJ-NAPOCA
AL ACADEMIEI ROMÂNE

CORIOLAN HORĂȚIU OPREAN

Director: acad. **Marius Porumb**

Cluj-Napoca, str. M. Kogălniceanu 12-14, cod 400085, România

Telefon: 0264 59 11 25

Fax: 0264 50 44 70

e-mail: iaiacluj@yahoo.com

web: www.arheologie.sart@academia-cj.ro

Institutul de Arheologie și Istoria Artei (IAIA) este o unitate de cercetare fundamentală unde activează 15 cercetători (12 atestați), fiind singura cu acest profil din Transilvania și Banat. În structura sa există două departamente: arheologie (10 cercetători) și istoria artei (5 cercetători, dintre care 2 angajați temporar pe proiect). Principalul obiectiv al programelor de cercetare ale **Departamentului de arheologie** este investigarea habitatului uman în epoca preistorică și în cea antică, cu referire specială la teritoriul Transilvaniei și Banatului prin cercetări arheologice de teren, dar și prin valorificarea, interpretarea și reinterpretarea colecțiilor muzeistice. Finalitatea cercetărilor conduce spre asamblarea unui cadru cronologic bazat pe datarea artefactelor și contextelor arheologice și descoperirea mecanismelor sociale care au determinat evoluția microregională a comunităților antice din diferite perioade. La baza programelor de cercetare stă o viziune interdisciplinară, colaborarea cu arheozoologia, antropologia, geologia, geografia, geofizica, biologia, chimia, fizica, statistica fiind o constantă. Pe lângă programele fundamentale de cercetare, arheologii efectuează permanent numeroase cercetări arheologice preventive (unele de importanță națională, ca Roșia Montană sau Autostrada Transilvania), multe dintre acestea la solicitarea autorităților statului (17 în anul 2018).

Departamentul de Istoria Artei desfășoară cercetări mai ales în câmpul artei medievale din România și Europa Central-Sud-Estică, editând și singurul periodic dedicat artei medievale din țară. Cercetările mai vechi, care au rezultat în Repertoriul monumentelor din Transilvania, precum și în Repertoriul patrimoniului artistic din localitățile de colonizare germană din Transilvania, se continuă astăzi cu teme de cercetare precum Enciclopedia picturii medievale și premoderne din Transilvania și Constructorii Evului Mediu transilvănean. Un proiect complex finanțat de UEFISCDI are ca scop investigarea prin metode multidisciplinare a picturilor în vederea dezvoltării unui soft care să ajute la atribuire și autentificare. Proiectul apropie domeniul umanist al istoriei artei de domeniile științelor și ingineriei. În 2018, departamentul a contribuit hotărâtor la apariția unui nou *Tratat de istoria artei românești* (peste 2000 de pagini și 2000 de fotografii) dedicat Centenarului.

Programe de cercetare ale Departamentului de Arheologie. Activitatea de cercetare a Departamentului de Arheologie se desfășoară în cadrul a două mari programe de cercetare:

1. *Contribuții arheologice la istoria Transilvaniei;*
2. *Cercetări arheologice de teren.* Fiecare dintre ele cuprinde mai multe proiecte de cercetare.

În 2018 au fost finalizate proiectele:

- Ursuțiu, „Contribuții la cunoașterea bronzului târziu în valea Mureșului mijlociu. Situl V Orosia, com. Cuci, jud. Mureș”;
- Cr. Găzdac, „Tezaurile monetare în lumea romană imperială între viața cotidiană și evoluțiile politico-militare. Specificul situației din Dacia (sec. I – începutul sec. IV p. Chr.).

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Săpături arheologice sistematice 2018 și în continuare:

- Orașul roman *Porolissum* și castrul, jud. Sălaj (sit categoria A propus pentru lista tentativă UNESCO) – *Praetorium* și *Basilica forului municipiului roman*: C. H. Opreanu (responsabil științific); Vl. Lăzărescu (membru în colectiv). Finanțare: Consiliul Județean Sălaj, Ministerul Culturii și Identității Naționale.
- „Jucu Project” (Jucu de Sus – „TETAROM III”, com. Jucu, Cluj): Cimitire din sec. VIII și XI–XII. I. Stanciu (responsabil științific). Colaborare cu „Transylvania Bioarchaeology”. Finanțare: „Transylvania Bioarchaeology”.
- Orașul roman *Ulpia Traiana Sarmizegetusa*, jud. Hunedoara (sit categoria A) – Necropola de est: V. Bârcă (membru în colectiv). Finanțare Ministerul Culturii și Identității Naționale.
- Ocnița, jud. Vâlcea: S. Cociș, membru în colectiv.
- Sântana-Cetatea veche, jud. Arad: Fl. Gogâltan (responsabil științific). Colaborare cu Universitatea Goethe din Frankfurt și Complexul Muzeal Arad. Finanțare: Universitatea Goethe din Frankfurt (Germania).
- Alba Iulia–Oarda. A. Rustoiu (membru în colectiv). Colaborare cu University of British Columbia Vancouver, Canada și Muzeul Național al Unirii din Alba Iulia. Finanțare: University of British Columbia Vancouver, Canada
- Situl roman *Carnuntum*, vilă urbană (Petronel, Austria): Cr. Găzdac, membru în colectiv. Finanțare: Carnuntum Park.

Proiecte în derulare:

1. Fl. Gogâltan, *Despărțirea de Micene. Vasele de aur ale Epocii Bronzului din vestul și centrul României*.
2. Cr. Găzdac, *Fenomene economice monetare relevate de teaurizarea monetară în provincia Dacia (sec. II–III p.Chr.)*.
3. I. Stanciu, *Olăria medievală timpurie (a doua jumătate a sec. VII – sec. IX/X) în regiunile din nord-vestul Românie*.
4. A. Rustoiu, *Celții din Transilvania – cronologia și dinamica socială și etnică reflectată în analiza așezărilor și complexelor funerare din aria intra-carpatică*.
5. V. Bârcă, *Comunitățile de alogeni din Dacia Romană. Necropola romană de incinerare din punctul Țarina (Roșia Montană)*.
6. C. Opreanu, S. Cociș, V.A. Lăzărescu, *Corpus Limitis Imperii Romani. Prospectarea și catalogarea structurilor frontierei Daciei romane*.

Proiecte de cercetare ale Departamentului de Istoria Artei:

- M.S. Salontai, *Arhitecți și meșteri constructori din Transilvania între secolele XIII–XVI*, finalizat 2018.
- *Contribuții privind pictura medievală și premodernă din Transilvania*. Coordonator: acad. M. Porumb. Colectiv: C. Firea, E.D. Prioteasa, M.S. Salontai.

INFRASTRUCTURA DE CERCETARE. Institutul deține două etaje din clădirea nouă a Academiei cu birouri, biblioteca de peste 20 000 volume, depozit arheologic. Din granturi au fost achiziționate două stații topo digitale, o dronă, calculatoare, aparate foto, GPS, detectoare metale.

REALIZĂRI DE EXCELENȚĂ 2018

Cărți la edituri din străinătate 2018:

1. Cr. Găzdac, M. Neagoe, *Wealthy or not in a time of turmoil? The Roman imperial hoard from Gruia (Mehedinti County, Romania)*, Archaeopress, Oxford, 2018 (ISBN 978 1 78491 847 7; ISBN 978 1 78491 8484 / e-Pdf).
2. C.H. Opreanu, *Siebenbürgen am Ende der Antike und zur Zeit der Völkerwanderung. Eine Kulturgeschichte*, New Academic Press, Wien, 2018 (ISBN-10: 3700320639; ISBN-13: 978-3700320630) (prezentată la târgul internațional de carte de la Leipzig – martie 2018).

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Sinteze de istoria României și istoria artei din România 2018:

- R. Theodorescu, M. Porumb (eds.), *Arta din România. Din preistorie în contemporaneitate*, vol. I-II, Editura Academiei Române/Editura Mega, București-Cluj-Napoca, 2018 (coautori institut -M. Porumb, C. Firea, S. Salontai, D. Prioteasa);
- A. Pop, I. Bolovan (eds.), *Marea istorie ilustrată a României și a Republicii Moldova*, Editura Litera, București, 2018 (coautori institut – A. Rustoiu și C. H. Opreanu)

Articole în reviste ISI 2018:

1. A. Rustoiu, I. V. Ferencz, „Cross-cultural connections between Middle and Lower Danube Regions during late Iron Age. The silver bracelet from Bănița (Romania) revisited”, *Archäologisches Korrespondenzblatt* 47-3, 2017 [2018], p. 341-357.
2. D. Popescu, V. Tompa, D. Hurgoiu, C. Neamțu, C. Firea, D. Dragomir, Zs. Buna, „Using Image Processing to Authenticate Artworks”, *Acta Technica Napocensis, Series Applied Mathematics, Mechanics, and Engineering*, Vol. 61, Issue III, September, 2018, 507-512.

PERFORMANȚE ȘI VIZIBILITATE INTERNAȚIONALĂ 2018

Participări la proiecte internaționale

1. C. Firea, responsabil din partea română a proiectului *Arts and Power in Contact Areas (Orthodoxy and Islam and Orthodoxy and Catholicism. Glorification of Power versus Contestation of Power*, cuprins în cadrul Acordului de Cooperare științifică dintre Academia Română și Academia Bulgară de Științe (instituții partenere: Academia Română, Institutul de Arheologie și Istoria Artei Cluj-Napoca, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”, București; Academia Bulgară de Științe: Institutul de Istorie din Sofia, Institutul Limbii Bulgare, Sofia, Institutul de Istoria Artei, Sofia, Centrul de Cercetări Cyrillo-Methodian, Sofia).
2. *Jucu Project – Cercetări arheologice și bioarheologice în cimitirele medievale timpurii de la Jucu de Sus, jud. Cluj (2014–2018)*. Proiect comun cu Transylvania Bioarchaeology (Universitățile din Winchester și Durham, Marea Britanie).
3. *Cercetări arheologice în situl de la Alba Iulia–Oarda (2018 –)*. Colaborare cu University of British Columbia Vancouver, Canada și Muzeul Național al Unirii din Alba Iulia.
4. Proiectul *Tell-urile epocii bronzului din Bazinul Crișurilor*. Colaborare cu Universitatea din Köln (Germania).
5. Participare la proiectul *LOEWE-Prähistorische Konfliktforschung*. Colaborare cu Goethe-Universität Frankfurt am Main, Germania: prospecțiuni și investigații arheologice în așezarea fortificată preistorică de la Sântana-Cetatea Veche, jud. Arad.

GRANTURI ÎN DERULARE

1. V. Bârcă, membru în echipa proiectului *Preservation by development of sustainable strategies for a better protection of the UNESCO World Heritage Sites from Romania*, finanțat de CNCS-UEFISCDI, nr. PN-III-P4-ID-PCE-2016-0737. Director de proiect: prof. univ dr. Sergiu Musteață. <http://archaeoheritage.ro>
2. Acad. M. Porumb, C. Firea, M. S. Salontai, membri în echipa proiectului *Elaborarea de metodologii complexe privind atribuirea și autentificarea unor picturi medievale și premoderne din patrimoniul național (PN-III-P1-1.2-PCCDI-2017-0812/53PCCDI)*.
3. *Group and individual tragedies in Roman Europe from Augustus to Diocletianus (27 BC to AD 284). The definition of 'coin hoard' between historical events and daily life episodes*, PN-III-P4-ID-PCE-2016-0021 (director proiect: Cr. Gâzdac).
4. Fl. Gogâltan, E. D. Prioteasa, membri în echipa proiectului *Enciclopedia imaginariilor din România. Patrimoniu istoric și identități cultural-lingvistice (PN-III-P1-1.2-PCCDI-2017-0326)*.
5. A. Rustoiu – Membru în grantul internațional *FEMINE. Female identities in the Iron Age, (Željeznodobni ženski identiteti u južnom dijelu Karpatske kotline / FEMINE*

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

(IP-06-2016-1749) finanțat de Croatian Scientific Foundation, director grant Marko Dizdar, Institute of Archaeology Zagreb. Membrii: Asja Tonc, Saša Kovačević, Hrvoje Potrebica, Marija Ljuština, Aleksandar Kapuran, Carola Metzner-Nebelsick, Aurel Rustoiu, Mathias Mehofer.

6. „Community dynamics and identity constructs in the eastern Carpathian Basin during the Late Iron Age. The impact of human mobility”; Grant CNCS – UEFISCDI de tip *Idei*, CNCS – UEFISCDI, PN-III-P4-ID-PCE-2016-0353 (director grant A. Rustoiu).

Revistele Institutului:

1. EPHEMERIS NAPOCENSIS, Editura Academiei Române, anuar, I (1991) acreditată CNCS B; baze de date internaționale: **ERIH Plus, SCOPUS, Kopernicus**; în limba engleză, germană, franceză, italiană, spaniolă;
2. *JOURNAL OF ANCIENT HISTORY AND ARCHAEOLOGY I* (2014), publicație online „open access” cotate **SCOPUS și ISI Web of Knowledge**, 4 numere/an, engleză;
3. *ARS TRANSILVANIAE*, Editura Academiei Române, anuar, I (1991), în limbi de circulație, baze de date internaționale: **ERIH Plus**;

Serii editate de Institut: *Bibliotheca Ephemeris Napocensis* (9 vol.);

- Interferențe etnice și culturale în Transilvania în mileniile I a. Ch – I p. Ch., (22 vol.);
- *Coins from Roman sites and Collections of Roman Coins from Romania* (12 vol.);
- *Patrimonium Archaeologicum Transylvanicum* (15 vol.);
- *Corpus Limitis Imperii Romani* (2 vol.).

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU” ÎN PRAJMA CENTENARULUI

Director: **Ioan Bolovan**, membru corespondent al Academiei Române
Cluj-Napoca, str. Mihail Kogălniceanu nr. 12-14, cod 400084, România
Telefon: 0264 473 18 42
Fax: 0264 59 83 43
e-mail: istorie@academia-cj.ro
web: www.history-cluj.ro

Scop și misiune

Institutul de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca al Academiei Române este un institut de cercetare avansată al Academiei Române, înființat în anul 1920, fiind cel mai vechi institut de profil din România. Misiunea sa primordială a fost și este aceea de a asigura condițiile instituționale, standardele și metodologiile specifice pentru realizarea cercetării științifice în cele mai diverse aspecte ale trecutului istoric, racordate, pe de o parte, la curente istoriografice relevante, iar pe de altă parte, la necesitățile și programele de cercetare de interes primordial pentru istoria spațiului românesc. În acest sens, programele de cercetare ale Institutului s-au axat pe *publicarea sistematică a documentelor istorice sub formă de corpusuri de izvoare* pe diferite teme și epoci istorice. De asemenea, printre prioritățile majore asumate de-a lungul timpului se numără cercetarea diverselor aspecte ale istoriei naționale, cu precădere cea a Transilvaniei în conexiunile ei firești cu celelalte provincii locuite de români și cu spațiul Central-European în general.

Necesitatea publicării corpusurilor de documente istorice a fost ulterior preluată de către Academia Română și transpusă în programul său prioritar intitulat *Izvoare documentare privitoare la istoria României*. Început acum mai bine de o jumătate de veac, acest proiect național continuă și în prezent la Institutul de Istorie „George Barițiu” și reprezintă producția științifică de cea mai mare importanță ce reflectă și consacră rolul Institutului în realizarea de cercetări fundamentale și punerea în circuitul istoriografic a documentelor istorice, esențiale pentru reconstituirea trecutului și avansul oricărei istoriografii. Astfel, Institutul clujean publică seriile **C. Transilvania** ale corpusurilor de documente privind Istoria României:

Documenta Romaniae Historica – 16 vol. publicate; *Izvoarele Răscoalei lui Horea* – Seria B. Izvoare narative – 4 vol. publicate; Seria C. Diplomataria – 12 vol. publicate; *Conscripția fiscală a Transilvaniei din anul 1751* – 5 vol. publicate; *Revoluția de la 1848–1849 în Țările Române. Seria C. Transilvania* – 11 vol. publicate; *Documente privind mișcarea națională a românilor din Transilvania. 1849–1918* – 7 vol. publicate.

O altă componentă o reprezintă contribuția membrilor Institutului la elaborarea de monografii și sinteze istorice de interes național (ex. *Tratatul de Istoria Românilor*).

Începând cu anul 2002, în urma reorganizării unor institute ale Academiei Române, Institutul de Cercetări Socio-Umane, moștenitor și continuator al unor mai vechi centre de cercetare în care au excelat Lucian Blaga, Florian Ștefănescu-Goangă, Nicolae Mărgineanu, D.D Roșca, G. Em. Marica sau Aurelian Ionașcu, a fost integrat ca departament în cadrul Institutului de Istorie „George Barițiu”. În cadrul acestui Departament se desfășoară cercetări interdisciplinare în domeniile: sociologie, psihologie și științele educației, precum și filosofie și drept. Proiectele de cercetare vizează teme de interes major pentru domeniile amintite, cercetările efectuându-se atât în cadrul unor echipe, cât și la nivel individual.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Rezultatele cercetărilor s-au publicat atât în reviste de specialitate indexate în prestigioase baze de date internaționale, cât și în cărți, ediții critice și în colecții de volume de studii: *Studii și cercetări în domeniul științelor socio-umane* (ajunsă în prezent la volumul 31); *Cercetări în psihologie și științele educației* (ajunsă la al patrulea volum).

Proiecte/teme/direcții de cercetare derulate/finalizate în cursul anului 2018

- *Documenta Romaniae Historica. Series C. Transilvania, vol. XVII, (1386–1390)* (proiectul de cercetare I/1).
- *Documente privind Revoluția de la 1848–1849 în Țările Române. Seria C. Transilvania, vol. XII (1–31 august 1848)*. (proiectul de cercetare I/4).
- *Mișcarea națională a românilor din Transilvania (1849–1918). Documente, vol. VII/2 (16 iulie 1863 – 19 noiembrie 1865). Corespondențe politice și bisericești* (proiectul de cercetare I/5).
- *Aspecte ale dinamicii legăturii dintre reglarea emoțională, raționament și relațiile interpersonale;*
- *Între oglinzile socialului: performativități ale socia(bi)lității; Valorificarea gândirii sociologice și filosofice din Transilvania; Dimensiuni valorice ale omului contemporan; Elite politice și culturale în România interbelică.*

Realizări de excelență obținute în cursul anului 2018

Din rezultatele semnificative ale IIGB enumerăm:

1. Vasile Pușcaș, *Marea Unire – 1918 – România Mare/Great Union – 1918 – Greater Romania/*, Cluj-Napoca, Edit. Studia Print, 2018, 304 p. (ISBN 978-973-8390-98-0)
2. Attila Varga, Florin Estefan, Anca Pintilie, *Istoria Operei Române din Cluj*, vol. 1, Cluj-Napoca, Edit. Argonaut, 2018, 510 p.
3. Marius Ion Bența, *Experiencing Multiple Realities: Alfred Schutz's Sociology of the Finite Provinces of Meaning*. Routledge, London/New York, 2018, ISBN: 978-0-415-79332-2; 152 p.
4. Virgil Ciomoș, *De la starea de excepție la experiența sublimului*, Paideia, București, 2017, ISBN 978-606-748-176-1.
5. Lucia Faiciuc, *The Dynamics of the Mental Representations in the Deductive Reasoning Processes*, Presa Universitară Clujeană, 2017, 292 pag., ISBN 978-606-37-0172-6.
6. Silviu-Gabriel Totelecan, *Vecinătatea în Munții Apuseni: disoluții comunitare (ediția a II-a, revăzută și adăugită)*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2018, 338 pag., ISBN 978-606-37-0416-1, E-ISBN 978-606-37-0417-8.
7. Ottmar Trașcă, *Deutscher militärischer Nachrichtendienst in Rumänien. Struktur und Innenansicht der Kriegsorganisation/Abwehrstelle Rumänien 1940–1944*. In: „Journal for Intelligence, Propaganda and Security Studies”, Graz, 2017, 11, Nr. 2, p. 48–63 (în colaborare cu Richard Germann).
8. Corneliu Pintilescu, *Saxonica – ein virtuelles Archiv zur Alltagsgeschichte der Siebenbürger Sachsen im 20. Jahrhundert*, In: „Spiegelungen. Zeitschrift für Deutsche Kultur und Geschichte Südosteuropa”, München, 13, 2017, pp. 87–91.

Performanță și vizibilitate internațională

IIGB, prin cele două departamente ale sale, a organizat în cursul anului 2018 un număr de 5 conferințe internaționale în colaborare cu universități și institute de prestigiu din țară și străinătate.

Ex. 18 octombrie 2018: Universitatea „Babeș-Bolyai”, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Institutul de Istorie „George Barițiu” au organizat conferința internațională *Sfârșitul*

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

unei lumi. Primul Război Mondial și geneza unei noi ordini, o manifestare științifică de amploare desfășurată sub egida Zilelor Academice Clujene, la care au participat peste 100 de cercetători și universitari din 12 țări din Europa și SUA.

Cercetătorii institutului au participat în cursul anului 2018 la 27 de conferințe în străinătate. De asemenea, membrii Institutului sunt implicați într-un număr de 8 Proiecte internaționale cu relevanță științifică deosebită: dintre acestea, pot fi amintite: Proiectul interdisciplinar de cercetare FWF P23975: *Von der Schatzsuche zur Archäologie: Die Wiederentdeckung der Hauptstadt des Dakerreiches Sarmizegetusa Regia in Siebenbürgen unter Kaiser Franz II/I*; proiectului internațional „Saxonica – ein virtuelles Archiv zur Alltagsgeschichte der Siebenbürger Sachsen im 20. Jahrhundert” („Saxonica – o arhivă virtuală a vieții cotidiene a sașilor în secolul XX”), proiect finanțat de IKG München (2016–2018).

Membrii institutului au publicat în anul 2018 un număr de 15 articole și studii în străinătate, în volume științifice și reviste de prestigiu.

IIGB are în prezent acorduri și protocoale de colaborare cu 8 instituții științifice din străinătate. Prin intermediul acestora se asigură cadrul necesar cercetării de relevanță științifică la nivel internațional: sprijin reciproc în accesul la arhive, baze de date, biblioteci și alte surse de informare științifică; organizarea și desfășurarea de conferințe și *workshop*-uri; editarea de publicații; vizite de lucru reciproce etc.

Publicații proprii. Ca instituție științifică de rang academic, încă de la înființarea sa, Institutul și-a propus editarea unei reviste de specialitate sub forma unui „Anuar”. Consacrat de la început sub denumirea de „Anuarul Institutului de Istorie Națională”, apoi cu alte mici modificări de denumire, revista a reprezentat de-a lungul timpului oglinda cea mai fidelă a activităților științifice realizate de membrii Institutului, deschizându-se apoi treptat tuturor istoricilor din România, iar în perioadele mai recente, istoricilor din afara României cu preocupări convergente profilului revistei, legate de istoria acestui spațiu. Astăzi, *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj Napoca*, cu cele două serii *Historica* și *Humanistica*, figurează în peste 400 de biblioteci europene și de pe continentul american.

În contextul firesc al unei vizibilități și prestigiu științific internațional, Anuarul este indexat în baze de date internaționale de profil, precum: CEEOL, EBSCO și ERIHplus.

Infrastructura de cercetare existentă

IIGB dispune de o infrastructură de cercetare specifică domeniului de activitate: **Biblioteca** Institutului reunește și asigură suportul de informare și documentare a cercetătorilor din Institut. Fondul acesteia s-a constituit în timp prin donații, schimburi, achiziții, abonamente și cuprinde periodice și cărți referitoare la istoria României, istorie universală, istorie slavă, istoria culturii etc. La 31 decembrie 2018, biblioteca poseda un număr de 27.325 volume, din care 20.905 cărți și 6.402 periodice.

Institutul dispune de o infrastructură imobilă formată din 12 birouri de lucru pentru cercetători, situate în clădirea nouă de pe str. Kogălniceanu nr. 12–14, dată în folosință în anul 2010, sală de conferințe, depozit de carte etc. precum și de alte 5 birouri mari, situate într-o clădire centrală, pusă la dispoziția Institutului de către primăria municipiului Cluj-Napoca.

În privința aparaturii, Institutul dispune de 30 de calculatoare, precum și 30 imprimante, fotocopiatoare și laptop-uri etc. De asemenea, prin intermediul unor proiecte de cercetare s-a achiziționat aparatură specifică aflată în folosința cercetătorilor pe bază de documente de inventar, conform procedurilor legale: aparat de citit, scanat și copiat microfilme, videoproiectoare, imprimante aparate foto digitale, scanere etc.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Prin parteneriatele pe care IIGB le are cu Arhivele Naționale, Serviciul Județean Cluj, Biblioteca Centrală Universitară, Muzeul de Istorie a Transilvaniei, Muzeul Etnografic, Universitatea Babeș-Bolyai și alte universități din Cluj-Napoca, se asigură acces la surse de informare și infrastructuri specifice care sprijină derularea în condiții optime a activităților și proiectelor de cercetare specifice domeniului istoriei și disciplinelor conexe.

Accesul cercetătorilor la bazele de date științifice internaționale se face prin intermediul Bibliotecii Centrale Universitare Cluj-Napoca și a platformelor din cadrul ANELIS plus.

De asemenea, cercetătorii care au permis de intrare vizat la zi au acces online la bazele de date ale unor mari biblioteci europene: *Bayerische Staatsbibliothek* din München, Biblioteca Națională a Austriei, Biblioteca Națională a Ungariei etc.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

INSTITUTUL DE ISTORIE „A.D. XENOPOL”, IAȘI

ACTIVITATEA ÎN ANUL 2018

Director: **Gheorghe Cliveti**

Iași, str. Codrescu, nr. 6, Pavilion C, OP 6, CP 1313, cod 700479, România

Telefon : 0332 106 173

Fax : 0232 211 150

e-mail : institut_xenopol@yahoo.com; secretar_xenopol@yahoo.com

web: www.adxenopol.academiaromana-is.ro

Misiunea Institutului de Istorie „A.D. Xenopol” o constituie cercetarea istoriei românilor, în strânsă conexiune cu evoluțiile istorice europene din imediata noastră proximitate sau din spații mai îndepărtate. O atenție specială se acordă editării izvoarelor medievale în prestigioasa colecție națională *Documenta Romaniae Historica*, studiilor privind structura socială a societății românești, evoluția satului și orașului moldovenesc, instituțiile și arta medievală, demografia istorică, constituirea și evoluția statului român modern, problematica elitelor, a naționalismului, a minorităților, a politicilor culturale, a holocaustului ori totalitarismului, adică trecutul românesc de la începuturile Evului Mediu la finele regimului comunist. Aceste preocupări, existente în programele și proiectele de cercetare ale Institutului, sunt atributul celor cinci departamente de cercetare existente: Istoria medievală, Istoria modernă, Istoria contemporană, Istoria relațiilor internaționale și Istoria culturii.

Ca și până acum, principala coordonată a activității științifice la Institutul de Istorie „A. D. Xenopol” o constituie programele și proiectele, fiecare dintre ele cu o durată de execuție ce variază în raport cu tema asumată și numărul de cercetători implicați. Rezultatele cercetărilor sunt valorificate prin intermediul studiilor și articolelor, al comunicărilor prezentate la diverse manifestări științifice sau prin tipărirea unor volume. În anul 2018 s-au derulat cinci programe, fiecare cuprinzând mai multe proiecte (23 de proiecte de cercetare, dintre care 2 proiecte fundamentale ale Academiei Române), după cum urmează:

- *Izvoarele Evului Mediu Românesc și Istorie Socială*

În cadrul acestui program, tema de cercetare din plan, *Documenta Romaniae Historica*, seria A. Moldova, vol. XI (1604–1606), reprezintă un proiect fundamental al Academiei Române, asumat de către un colectiv format din: dr. Petronel Zahariuc, CS II, dr. Silviu Văcaru, CS I, dr. Marius Chelcu, CS II, dr. Cătălina Chelcu, CS III, dr. Sorin Grigoruță CS III.

- *Instrumente de lucru. Repertoriul numismatic românesc, 1822–1859/1867*

Programul este coordonat și asumat de către dr. Viorel Butnariu, CS I, tema de cercetare pentru anul 2018 fiind *Piața monetară a Moldovei (1359–1859). Sisteme monetare, echivalențe și legislație*.

- *Stat și societate în perioada modernizării și construcției naționale românești, secolele XIX–XX*

Programul, coordonat de către dr. Mihai-Ștefan Ceaușu, CS I, cuprinde patru proiecte, după cum urmează: *Modernizarea societății românești din Bucovina habsburgică. Orizont politic și cultural (1848–1918)*, dr. Mihai Ștefan Ceaușu, CS I; *Schimbări de paradigmă în viața politică românească (1900–1914)*, dr. Liviu Brătescu, CS II; *Elita conservatoare românească la jumătatea secolului al XIX-lea: Lascăr Catargiu*, dr. Simion-Alexandru Gavriș, CS; *Evoluții în planul administrației publice din Moldova în perioada tranziției modernizatoare (1774–1832). Trăsături generale și studii de caz: agia, epitropiile/eforiile/epistasiile și vorniciile (de poartă, de obște și de aprozi)*, dr. Mihai-Cristian Amăriuței, AC.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

- *Cultură și modernizare în România, secolele XIX–XX*
Programul, coordonat de dr. Leonidas Rados, CS I, cuprinde șase proiecte: *Istoriografia română: de la cronistică la discursul postmodern*, acad. Alexandru Zub; „*Aproape... cetățeni*”. *Studentimea ieșeană în epoca modernă: particularități, forme de coagulare, viață academică și implicare politică*, dr. Leonidas Rados, CS I; *De la verosimil la veridic: o istorie a ideii de adevăr în gândirea istorică europeană*, dr. Andi Mihalache, CS I; *Regionalism și identitate regională în Moldova după Mica Unire (1859–1918)*, dr. Mihai Chiper, CS II; *O istorie a inspecțiilor școlare, în România secolelor XIX–XX*, dr. Cătălina Mihalache, CS II; Pregătirea unei ediții critice a *Memoriilor și corespondenței* lui Lupu Kostaki, dr. Alexandru Istrate, CS III.
- *Public și privat în România secolului XX*
Programul, coordonat de către dr. Cătălin Turliuc, CS I, cuprinde șase proiecte: *Metodele utilizate de către Securitate pentru distrugerea grupurilor de rezistență armată anticomuniste*, dr. Sorin D. Ivănescu, CS III; *Nordul Moldovei sub ocupație sovietică (primăvara–toamna anului 1944)*, dr. Dorin Dobrințu, CS III; *Relațiile dintre Statele Unite ale Americii și România comunistă. Activitatea Legației RPR din Washington (1961–1965)*, dr. Paul Nistor, CS II; *Asociaționismul fraternalist în primele două decenii ale secolului trecut*, dr. Cătălin Turliuc, CS I; *Anul derivei. Violențele antisemite din 1940*, Adrian Cioflâncă, CS III; *Istoriografia românească în anii 1948–1970. Studiu de caz: Andrei Oțetea*, dr. Marian-Ionuț Hariuc, ACS.
- *România în relațiile internaționale (secolele XIX–XX)*
Programul, coordonat de prof. univ. dr. Gheorghe Cliveti, CS I, cuprinde cinci proiecte: un proiect fundamental al Academiei Române, intitulat *Documente consulare și diplomatice străine privitoare la Domnia lui Carol I. 1866–1914*, acesta având ca responsabili pe prof. univ. dr. Gheorghe Cliveti (coordonator), dr. Mihai-Ștefan Ceaușu, CS I, dr. Flavius Solomon, CS I; *Unirea Românilor și emergența Europei statelor naționale*, prof. univ. dr. Gheorghe Cliveti, CS I; *Rapoarte diplomatice austriece din România, 1877–1887*, dr. Flavius Solomon, CS I; *Relațiile dintre România și Marea Britanie în anii 1945–1948*, dr. Dumitru-Alexandru Aioanei, ACS; „*Moștenirea*” de la Locarno și conciliatorismul occidental din anii '30. *Actori, obiective și victime colaterale*, dr. Bogdan Alexandru Schipor, CS II.

O altă coordonată importantă a activității științifice, una care conferă și demonstrează, deopotrivă, atât valoarea individuală a cercetătorilor, cât și calitatea colaborărilor, a constituit-o, ca de obicei, editarea de volume de specialitate, fie ele lucrări de autor, culegeri de studii sau volume de documente. Dintre cele 18 astfel de lucrări tipărite în cursul anului 2018, apreciem ca fiind reprezentative următoarele: Marian Viorel Butnariu, Raisa Tabuică, Cristiana Tătaru (éd.), *Monnaies et parures du Musée Nationale d'Ethnographie et d'Histoire Naturelle de Chișinău*, seria CORPUS NUMMORUM MOLDAVIAE, Vol. 2, Chișinău, Lexon Plus, 2018; Dorin Dobrințu (coordonator), Alexandru-Dumitru Aioanei, Dumitru Lisnic și Dumitru Lăcătușu (editori), *Colectivizarea agriculturii din România: inginerie socială, violență politică, reacția țărănimii. Documente*, Vol. I: 1949–1950, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2017; Dorin Dobrințu (coordonator), Alexandru-Dumitru Aioanei, Dumitru Lisnic și Dumitru Lăcătușu (editori), *Colectivizarea agriculturii din România: inginerie socială, violență politică, reacția țărănimii. Documente*, Vol. II: 1951–1962, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2017; Dorin Dobrințu, Constantin Iordachi (coordonatori), *Edificarea orânduirii socialiste. Violența politică și lupta de clasă în colectivizarea agriculturii din România, 1949–1962*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2017; Dorin Dobrințu, Dănuț Mănăstireanu (coordonatori), *Omul evanghelic. O explorare a comunităților protestante românești*, Iași, Editura Polirom, 2018; Marius Chelcu, Dumitru Boghian, Sergiu-Constantin Enea, Ionuț Minea, *Monografia orașului Târgu Frumos*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2018; Gheorghe Cliveti, *România și „apogeul Europei”, 1815–1914*, București, Editura Academiei Române, 2018; Gheorghe Cliveti, Gheorghe Cojocar (coordonatori), *Istoricul și istoria. Alexandru Boldur – 130 de ani de la*

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

naștere, Leonid Boicu – *85 de ani de la naștere*, Iași, Editura Junimea, 2018; Andi Mihalache, *Trecutul ca text: idei, tendințe, controverse*, Iași, Editura Universității „Al.I. Cuza”, 2017; Andi Mihalache, *Proiecte muzeale în La Belle Epoque*, Iași, Editura Universității „Al.I. Cuza”, 2018; Leonidas Rados, Florea Ioncioaia (coordonatori), *Fragmente de pe un câmp de luptă: studii în istoria universității*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2018.; Cătălin Turliuc, Mircea Munteanu, *Francmasonii români și înfăptuirea Marii Uniri. Mică Enciclopedie (Romanian Freemasons and the achievement of the Great Union. Encyclopaedia)*, București, 2018; Silviu Văcaru, *Augustin Șandru. Scrisori de pe frontul din Siberia (1916–1920)*, Editura „Studis”, Iași, 2018; Alexandru Zub, *Impasul reîntregirii*, ed. a V-a, Iași, Editura Timpul, 2018.

În afară de programele și proiectele individuale, cercetătorii de la Institutul de Istorie „A.D. Xenopol” au obținut sau au participat în anul 2018 la un număr de 6 proiecte de cercetare și granturi, dintre care 2 internaționale. De asemenea, în același an, Institutul de Istorie „A.D. Xenopol”, în afara ședințelor de comunicări periodice, a organizat, singur sau prin colaborare, mai multe manifestări științifice, naționale sau internaționale, după cum urmează: Simpozionul *Omagiu Făuritorilor Unirii*, Ediția a VII-a, coorganizator alături de Muzeul Unirii Iași, 24 ianuarie 2018; Simpozionul *Arhitecturii Marii Uniri*, Palatul Culturii, 23 martie 2018; Dezbaterea *Identități fracturate. Destine basarabene în politica și cultura românească*, Iași, coorganizator alături de Muzeul Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 5 iunie 2018; Masa Rotundă *România întregită. Premise, evoluții, perspective*, organizată de Institutul de Istorie „A.D. Xenopol” în cadrul Zilelor Academice Iași, ediția a XXXIII-a, Iași, 23 octombrie 2018; Masa rotundă intitulată *România și începutul Războiului Rece*, organizată de către Institutul de Istorie „A.D. Xenopol” în cadrul Zilelor Academice Iași, 02 noiembrie 2018; Conferința aniversară *27 martie 1918: începutul Întregirii României*, organizată de Academia Română și Academia de Științe a Moldovei, Iași, Filiala Academiei Române, Institutul „A.D. Xenopol”, 28 martie 2018; Workshop cu tema *Migrație și identitate în spațiul cultural românesc. Abordare multidisciplinară*, 4 mai 2018, Iași, Academia Română – Filiala Iași, în cadrul proiectului UEFISCDI PN-III-P1-1.2-PCCDI-2017-0116; Simpozionul internațional *Unitatea națională a românilor în destinul lor istoric*, Iași, coorganizator alături de Complexul Național Muzeal Moldova, Palatul Culturii, 8 iunie 2018; Congresul Național al Istoricilor Români, Iași, Universitatea „Al.I. Cuza”, 29 august – 1 septembrie 2018, organizat de către Comitetul Național al Istoricilor Români, Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, Academia Română, Institutul de Istorie „A.D. Xenopol”.

Cercetătorii institutului au susținut numeroase comunicări la diverse simpozioane, seminarii, congrese ori conferințe, dintre care 93 la manifestări științifice naționale și 50 la manifestări științifice internaționale, desfășurate atât în țară, cât și în străinătate.

Totodată, în cadrul unor manifestări științifice internaționale, al unor stagii de documentare sau al schimburilor inter-academice desfășurate în anul 2018, un număr de 11 cercetători de la Institutul de Istorie „A.D. Xenopol” au efectuat deplasări în Austria, Bulgaria, Elveția, Franța, Germania, Italia, Republica Moldova, Polonia, Federația Rusă, Statele Unite ale Americii. Aceste deplasări au facilitat completarea unor colecții de documente, investigații în arhive și biblioteci, documentări în vederea realizării și concretizării la un nivel științific ridicat a proiectelor de cercetare în care sunt implicați cercetătorii Institutului „A.D. Xenopol”.

Nu în ultimul rând, trebuie menționat faptul că o bună parte dintre rezultatele muncii de cercetare depuse de membrii Institutului de Istorie „A.D. Xenopol” în anul 2018 au văzut lumina tiparului în periodicele consacrate care sunt scoase sub egida instituției, dar și faptul că patru dintre cercetători sunt îndrumători de doctorat – Alexandru Zub, Gheorghe Cliveti, Mihai-Ștefan Ceaușu, Flavius Solomon – sau, de ce nu, faptul că trei cercetători fac parte din comisia mixtă de istorie Româno-Cehă.

Mai adăugăm, la final, faptul că 7 dintre cercetătorii Institutului au obținut în anul 2018 un număr de 9 premii, medalii, diplome, titluri și distincții, ceea ce demonstrează o dată în plus calitatea și performanța muncii de cercetare desfășurate în cadrul acestei instituții științifice.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

**PROIECTE ȘI REALIZĂRI PRIVIND ACTIVITATEA DE CERCETARE
A INSTITUTULUI DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE
„C.S. NICOLĂESCU-PLOPȘOR”, CRAIOVA**

Director: **Cezar Avram**
Craiova, str. Unirii, nr. 68, cod 200345, România
Telefon/fax: 0251 52 26 52 (director)
Telefon/fax: 0251 52 57 02
e-mail: avramcezar@yahoo.com; office@icsu.ro
web: <http://www.icsu.ro>

Activitățile de culegere, prelucrare și de publicare de documente istorice, numismatice, etnografice, de alcătuire de monografii ale personalităților locale și naționale, de alcătuire a unor studii privind localitățile sau diferitele evenimente și fenomene din istoria națională, și nu numai, de punere în circuit a evaluărilor filosofice au constituit motivul înființării, în decembrie 1965, a *Centrului de istorie, filologie și etnografie* din Craiova, astăzi *Institutul de Cercetări Socio-Umane „C.S. Nicolăescu-Plopșor”*.

Misiunea științifică a Institutului de Cercetări Socio-Umane „C.S. Nicolăescu-Plopșor” din Craiova s-a axat pe cercetarea bogatului tezaur arheologic, istoric, filologic, filosofic, lingvistic și etnografic al Olteniei și a conexiunilor cu ariile geografico-culturale învecinate, românești, balcanice și europene.

În domeniul arheologiei, cercetările vizează prima epocă a fierului în Oltenia. În domeniile Evului Mediu, perioadei moderne și contemporane, direcțiile de cercetare privilegiază următoarele teme: dinamica economică și socială în sud-vestul României în perioada fanariotă (1716–1822); modernizarea economico-socială și legislativă a Olteniei, în intervalul de timp 1821–1914; cultura religioasă a țăranilor din Oltenia; evoluția instituțiilor administrative din regiune; rolul minorităților etnice asupra dezvoltării social-economice a Olteniei, în intervalul de timp 1866–1948; organizații profesionale de interes public și cultural din Oltenia în secolul al XX-lea; instituțiile politice și profesionale ale regimului comunist; serviciile comerciale în regiunea Sud-Vest (Oltenia). În domeniul filologiei, avem în vedere realizarea unor instrumente de lucru în domeniile toponimiei și onomasticii. Cercetarea din domeniul etnografiei este centrată pe reliefarea specificului unor areale geografico-culturale din zona Olteniei, etnologia unor practici tradiționale, schimbările de mentalitate din universul rural. În domeniul filosofiei s-au conturat două direcții principale: studiul ideilor și conceptelor de bază și integrarea contribuțiilor românești în circuitul european.

Toate aceste teme sunt reliefate în programul: **Dezvoltarea economico-socială, politică și culturală a Olteniei istorice, condiție a integrării în comunitatea euroregiunilor**, în cadrul căruia cercetătorii s-au axat pe următoarele proiecte:

1. Dezvoltarea economico-socială a comunităților preistorice din Oltenia;
2. Oltenia în secolele XV–XIX. Relațiile Țărilor Române cu Europa Occidentală în lumina documentelor;
3. Dinamică economică și socială în sud-vestul României în perioada fanariotă (1716–1822);
4. Modernizarea economico-socială și legislativă a Olteniei: 1821–1914;
5. Cultura religioasă a țăranilor din Oltenia. Studiu asupra arhivelor ecleziastice de secol XIX;
6. Evoluția instituțiilor administrative din Oltenia: primarii Craiovei 1864–1947;
7. Amprenta minorităților etnice asupra dezvoltării sociale și economice a Olteniei (1866–1948);

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

8. Activitatea financiară și economică a societăților cooperatiste din Oltenia, în perioada 1900–1948. Studiu de caz: județele Dolj și Vâlcea;
9. Politici liberale și programe autoritariste și totalitare în România (1900–1989);
10. Instituția rezidenței regale în Oltenia: aspecte sociale, economice și culturale (1938–1940);
11. Organizații profesionale de interes public și cultural din Oltenia în secolul al XX-lea;
12. Instituțiile politice și profesionale ale regimului comunist;
13. Instituțiile administrative ale regimului comunist;
14. Regiunile de dezvoltare: criterii politice, economice, fondurile europene, opinii, argumente;
15. Serviciile comerciale în regiunea Sud-Vest (Oltenia);
16. Reperere spirituale olteneste;
17. Evoluția istorică și social-economică a Olteniei reflectată în toponimie; Poezia funerară din Oltenia;
18. Cultură populară și valori spirituale în Oltenia. Permanență și schimbare în practica obiceiurilor calendaristice și cele legate de existența umană.

În cursul anului 2018, rezultatele obținute în cadrul Institutului au fost valorificate astfel: cărți apărute la edituri consacrate din țară (9); articole apărute în reviste de specialitate, recunoscute în domeniul de specialitate, indexate în baze internaționale de date (BDI) sau în volume colective (30); capitole de carte publicate în străinătate (3); capitole de carte apărute în țară (1). Totodată, Institutul a fost membru organizator sau partener la **4 conferințe internaționale** (Conferința Internațională: 11th International Conference „State and Society in Europe”; Congresul internațional: „Curiozitate și cenzură în epoca modernă”; Conferința internațională: „The Thirty Years War (1618–1648): 400 years of causes and consequences”; Conferința internațională: „Identități colective și medii culturale în orizontul istoriei. Realizări și perspective”), **4 simpozioane și colocvii naționale** (Simpozionul național cu participare internațională: *Unitate prin diversitate. Memorie culturală și spiritualitate românească. Personalități și acțiuni în sprijinul Marii Uniri*; Simpozionul național, *Recunoașterea rolului și importanței sociologului și filosofului Dumitru Drăghicescu*; Colocviul național: „Lanțul generațiilor: locuri ale memoriei și cultură afectivă a trecutului”; Workshopul național: *100 de ani de la Unirea Basarabiei cu Regatul României. Un proiect național între cultură a memoriei și actualitate*). Cercetătorii au susținut următoarele comunicări: **49 internaționale și 27 naționale**.

În intervalul menționat, cercetătorii au colaborat cu instituțiile de cercetare din Craiova (Universitate, Arhive, Muzeu), din țară (Biblioteca Antim Ivireanul, Rm. Vâlcea, Muzeul Memorial „Nicolae Bălcescu”, Vâlcea, Institutul A. D. Xenopol), din străinătate (Universitatea din Valencia, Universitatea La Rioja – Spania; Universitatea din Burgos, Institutul de Istorie Pro Memoria din Chișinău), elaborând teme de plan comune, privind istoria locală și națională (Cercet. Șt. III, Dr. Oana-Andreia Sâmbrian: membră în grantul de excelență „Femeile Casei de Habsburg (1526–1600). Corpus documentar II”. Finanțat de Ministerul Economiei și Competitivității din Spania. Perioada desfășurării: 2018–2021; Cercet. Șt. I. Dr., Tudor Nedelcea, membru în cadrul proiectului colectiv: *Dicționarul General al Literaturii Române*, editat sub coordonarea generală a acad. Eugen Simion, ediția a II-a).

Cu ocazia Centenarului Marii Uniri, Institutul a obținut finanțare, de la Ministerul Culturii, pentru proiectul: *Memorie culturală și spiritualitate românească: Personalități și acțiuni în sprijinul Marii Uniri*, desfășurat în perioada iulie–octombrie 2018. O parte din materialele susținute în cadrul simpozionului au fost valorificate în antologia: Florea Firan, Cezar Avram, Mihaela Bărbieru (coordonatori), *Unitate prin diversitate. Memorie culturală și spiritualitate românească: Personalități și acțiuni în sprijinul Marii Uniri*, Craiova, Editura Universitaria, Scrisul Românesc Fundația-Editura, 2018, 340 p.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Institutul a obținut recunoașterea celor trei reviste pe care le editează – două indexate BDI („**Arhivele Olteniei**”, Serie Nouă, 32/2018, București, Editura Academiei Române, ISSN – L: 1015-9118, ISSN (Online): 2558-8435, este o revistă supusă procesului de peer-review și este indexată: ERIH PLUS, INDEX COPERNICUS, *International Innovative Journal Impact Factor* (IIJIF), *MIAR*, *SIS*, *Open Academic Journal Index* (OAJI), DRJI; „**Anuarul Institutului de Cercetări Socio-Umane «C. S. Nicolăescu-Plopșor**», XIX/2018, București, Editura Academiei Române, (Online) ISSN: 2501-0468, ISSN: 1841-0898 print (*Index Copernicus*, *CEEOL*, *DOAJ*, *ERIH Plus*, *International Institute of Organized Research* (I2OR), *International Innovative Journal Impact Factor* (IIJIF), *SIS*, *MIAR*, *Open Academic Journals Index* (OAJI), *CNCSIS C*), una preindexată ISI („**Hispania Felix**”, VIII. Renata Londero (coord.), *Verba picta*, Craiova, Editura Sitech, 2018, preindexată ISI, ISSN: 2171-2158).

Resursa umană de cercetare existentă în anul 2018 este formată din 28 salariați, dintre care 24 cercetători (4 CS I, 1 CS II, 18 CS III, 1 documentarist) și 4 personal administrativ.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

INSTITUTUL DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE, SIBIU

Director: **Rudolf Gräf**
Sibiu, B-dul. Victoriei 40, cod 550024, România
Telefon: 0269 21 26 04
Fax: 0269 21 66 05
e-mail: secretariat@icsusib.ro; graf@icsusib.ro
web: www.icsusib.ro

Institutul de Cercetări Socio-Umane din Sibiu (ICSU Sibiu) este o instituție publică înființată în 1956 și intrată în subordinea Academiei Române prin H.G. 209/1990.

Obiectul de activitate al instituției este cel de cercetare-dezvoltare în științele sociale și umaniste (cod CAEN: 7220). Entitatea a fost înființată în scopul derulării de cercetări privitoare atât la istoria și cultura românilor, cât și la istoria și cultura minorității germane din Transilvania. În prezent, direcțiile de cercetare ale Institutului sunt următoarele:

- Studiarea și aprofundarea cunoașterii istoriei și culturii românilor și germanilor din România și a legăturilor dintre acestea;
- Studiarea istoriei orașelor din România, elaborarea și publicarea unor lucrări și instrumente de lucru fundamentale în acest domeniu;
- Studiarea relațiilor interetnice, a multiculturalității din România;
- Studiarea lingvisticii și a istoriei limbii săsești din Transilvania – elaborarea *Dicționarului graiurilor săsești*.

Institutul este structurat pe două compartimente: Cercetare și Financiar-Administrativ. În cadrul compartimentului Cercetare se desfășoară studii de istorie (arheologie medievală, istoria Transilvaniei, istoria orașelor, istoria culturii, istoria minorităților), lingvistică germană (lexicografie/dialectologie săsească) și etnologie.

ICSU Sibiu are 21 angajați (pe 18,5 posturi), dintre care un director, 14 cercetători (patru fiind cu jumătate de normă), un redactor (pe jumătate de normă), un contabil șef, trei referenți și un îngrijitor. Dintre toți angajații, 15 au titlul de doctor (trei fiind și conducători de doctorate) și unul este doctorand.

Infrastructura de cercetare existentă este găzduită într-o clădire închiriată de la Consistoriul Superior al Bisericii Evanghelice C.A. din România, Sibiu și este alcătuită din 15 birouri, sală de conferințe și bibliotecă de documentare cu 22.197 de volume, arhivă, cameră de oaspeți, tehnică de calcul și periferice, facilități de comunicare (telefon, fax, internet, website propriu: www.icsusib.ro) etc.

În cadrul Institutului funcționează și Comisia de Istorie a Orașelor din România (CIOR), înființată în 1992, și aflată tot în subordinea Academiei Române, Sibiul devenind de atunci centrul românesc al cercetării în domeniul istoriei orașelor. Împreună cu ICSU Sibiu, Comisia organizează, anual, cel puțin câte o sesiune de comunicări științifice, redactează revista *Historia Urbana* și seria de volume „Contribuții la istoria orașelor” (15 volume).

Susținerea cercetării din ICSU Sibiu este realizată și prin intermediul celor două asociații care funcționează pe lângă institut: Asociația „Civitas Nostru”. Societate pentru studiul istoriei orașelor și Societatea de studii transilvane.

La ICSU Sibiu se redactează patru periodice de specialitate: *Forschungen zur Volks- und Landeskunde* (61 tomuri, singura revistă științifică din România publicată integral în limba germană), *Historia Urbana* (26 tomuri, singura revistă de istorie a orașelor din România), *Anuarul Institutului de Cercetări Socio-Umane Sibiu* (25 tomuri) și *Studii și comunicări de*

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

etnologie (32 tomuri). Primele trei apar sub egida Editurii Academiei și toate cele patru reviste sunt indexate în diverse baze de date internaționale (SCOPUS, EBSCO, ERIH PLUS, CEEOL și Index Copernicus). ICSU Sibiu mai redactează și 3 buletine informative în limbile română și germană.

Tot în cadrul ICSU Sibiu se elaborează lucrări de importanță națională și internațională, cum ar fi: *Siebenbürgisch-Sächsisches Wörterbuch* [Dicționarul graiurilor săsești din Transilvania], un proiect început la mijlocul secolului al XIX-lea, primul volum apărând în anul 1924, ajuns la vol. 10 (S-Sche), seria *Atlas istoric al orașelor din România* (șapte volume), *Bibliografia istorică a orașelor din România* și altele. Unele dintre aceste lucrări sunt bilingve sau tipărite în străinătate.

În anul 2018, în cadrul ICSU Sibiu s-au realizat 9 lucrări de plan, au fost publicate 9 volume de autor sau în colaborare, 4 reviste, 39 de studii științifice (dintre care 2 ISI) în reviste și volume colective, 50 de recenzii, note bibliografice, cronici ale vieții științifice și articole de popularizare, au fost redactate 3 rapoarte de interes public și 8 numere din buletinele informative în română și germană. De asemenea, cercetătorii institutului au participat la 79 de sesiuni științifice naționale și internaționale, au contribuit la organizarea a 8 manifestări științifice naționale și internaționale, au fost implicați în 13 proiecte de cooperare la nivel național sau internațional, au derulat 4 granturi / contracte de finanțare și au realizat 7 deplasări în străinătate în scop de documentare, consultare și diseminare a rezultatelor științifice (exceptând participarea la conferințele internaționale).

Programele de cercetare ale ICSU Sibiu din anul 2018 au fost următoarele:

- Cercetări fundamentale privitoare la istoria orașelor din România;
- Cercetări privitoare la istoria și cultura germanilor din România;
- Mărturii arheologice de locuire și conviețuire în Transilvania de Sud, secolele VIII–XIII;
- Patrimoniul tradițional imaterial la începutul mileniului III: arhive naționale de folclor.

În cadrul acestor programe s-au derulat următoarele proiecte de cercetare:

- Atlasul istoric al orașelor din România. Roman;
- Bibliografia istorică a orașelor din România. 2013–2017;
- Dicționar de termeni privind istoria orașelor din România;
- Habitatul medieval în Transilvania. Structurarea Transilvaniei la începutul Evului Mediu;
- Aniversările Unirii reflectate în presa săsească din anii 1919–1943;
- Imaginea sașilor și șvabilor în presa românească din Transilvania (1867–1918);
- Dicționarul graiurilor săsești din Transilvania;
- Tipuri de locuințe în așezările din sudul Transilvaniei și în spațiul extracarpatic sec. XII–XIII;
- Manuscrise de folclor din arhive sibiene: valorificare și publicare.

Dintre lucrările redactate în 2018 subliniem importanța următoarelor volume:

- Vasile Ciobanu, *Die Deutschen in Rumänien 1918–1919*, trad. Beatrice Ungar, Honterus Verlag, Sibiu, 2019, 360 p.;
- Alexandru Nicolaescu, *Revista Transilvania. Program editorial și conținut istoriografic (1868–1919)*, Editura Academiei Române, București, 2018, 246 p.;
- Andrei Nacu, *Atlas istoric al Bucovinei*, Editura Academiei Române, București, 2018, 62 p. (format A3);
- *Studii de etnologie. In honorem prof. univ. dr. Ilie Moise*, coord. Andreea Buzaș, București, Editura Etnologică, 2018, 494 p.;

În privința performanțelor și vizibilității internaționale, ICSU Sibiu este cunoscut peste hotare prin intermediul participării cercetătorilor săi la diverse manifestări științifice și stagii de documentare internaționale, prin cooptarea unora dintre ei în asociații profesionale internaționale, prin colaborările și parteneriatele încheiate cu instituții și organizații de cercetare din străinătate (Germania, Ungaria, Austria, Italia), prin cele patru periodice ale sale, în prezent toate indexate

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

full-text în baze de date internaționale, prin studiile și volumele publicate în străinătate, prin organizarea unor conferințe internaționale etc.

Dintre instituțiile internaționale cu care ICSU Sibiu are parteneriate sau proiecte și activități comune enumerăm:

- *Institut für deutsche Kultur und Geschichte Südosteuropas e. V. an der Ludwig-Maximilians-Universität München;*
- *Institut für donauschwäbische Geschichte und Landeskunde Tübingen;*
- *Arbeitskreis für Siebenbürgische Landeskunde e.V. Heidelberg;*
- *International Commission for the History of Towns;*
- *Böhlau Verlag, Wien – Köln – Weimar.*

În privința proiectelor internaționale din anul 2018 la care au participat cercetătorii ICSU Sibiu evidențiem grantul „Domus”, MTA (Hungarian Academy of Sciences) Research Programm, proiect 4039/16/2018/HTMT (2018–2019): „Erdélyi Céhes Adattár” [Repertoriul documentelor de breaslă din Transilvania], coord. Enikő Rűsz-Fogarasi (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca), proiect în care a fost cooptată ca membru colega Julia Derzsi, CS III la ICSU Sibiu.

Bibliografie

1. Academia Română, *Anuar 2018*. Editura Academiei Române, 2019, 20, 63, 141.
2. Iacob, D., 2018. *Raportul Institutului de Cercetări Socio-Umane Sibiu*, al Academiei Române, pe anul 2018. http://www.icsusib.ro/sites/default/files/fisierepdf/raport_icsu_sibiu_2018.pdf
3. Iacob, D., 2018. *Scurtă informare*. http://www.icsusib.ro/sites/default/files/fisierepdf/scurta_informare_2018.pdf
4. Niedermaier, P. (coord.), 2016. *Academia Română / Rumänische Akademie*. Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu la 60 de ani. 1956–2016 / 60 Jahre Forschungsinstitut für Geisteswissenschaften Hermannstadt. Editura Global Media, Sibiu, 2016 (broșură de prezentare).
5. Iacob, D.D., 2015, *Atlasul istoric al orașelor din România*. *Academica*. 4 (294), 48–52.
6. Niedermaier, P. (coord.), 2006, *Academia Română, Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu / Forschungsinstitut für Geisteswissenschaften Hermannstadt*. *Semicentenar 1956–2006*. Editura Honterus, Sibiu, 2006.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

**INSTITUTUL DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE „GHEORGHE ȘINCAI”,
TÂRGU-MUREȘ**

REZULTATE ȘI PERFORMANȚE – 2018

Director: **Cornel Sigmirean**

Târgu-Mureș, str. Al. Papiu Ilarian, nr. 10A, 540074, România

Telefon/fax : 0265 26 02 38

e-mail: icsu.acad.ms@gmail.com

web: www.icsumures.acad-cluj.ro

Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai” din Târgu Mureș, fondat în anul 1957, are ca principală misiune studierea istoriei din spațiul central și de sud-est al Transilvaniei, promovarea valorilor culturii și civilizației naționale în țară și în afara ei. În acest context, în cei peste 60 de ani de istorie, cercetătorii Institutului au publicat circa 154 de volume, din care 10 au fost premiate de Academia Română.

În anul 2018, colectivul de istorici și filologi ai ICSU „Georghe Șincai” a avut ca temă de cercetare Proiectul *Intelectualii, construcția națiunii și a statului național (1744–1918)*, un subiect cu valoare identitară pentru cercetătorii de la Târgu-Mureș, dezvoltat și în contextul aniversării Centenarului Unirii.

Prin cercetările în cadrul proiectului s-a reconstituit istoria nașterii și dezvoltării conceptului de națiune în cultura politică a românilor din Transilvania, diferitele modele europene și filierele de receptare a ideii de națiune, crearea proiectului național la mijlocul secolului al XIX-lea. De asemenea, a fost reconstituită istoria promovării proiectului național prin presă, școală și biserică în comunitatea românească și fenomenul nașterii solidarității naționale, opțiunile politico-naționale ale intelectualilor români, crearea statului național și, în final, asumarea de către intelectuali a modelului național interbelic.

Originalitatea cercetării a fost dată de valorificarea expresă a rolului elitelor intelectuale în formarea națiunii. Creație a perioadei de la sfârșitul secolului al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea, pe fondul trecerii de la vechea societate a ordinilor, dominată de valori aristocratice și de ierarhii dictate de mărimea proprietăților, la o societate mai fluidă, guvernată de valori burgheze, meritocratice, națiunea s-a validat prin promovarea noilor elite. La rândul ei, elita a contribuit la construirea națiunii, generând pedagogia formării conștiinței naționale și a spiritului civic, dezvoltând proiecte alternative celor oficiale, susținute de autoritățile din Austro-Ungaria. La sfârșitul Marelui război, elitele românilor, ca de altfel ale tuturor națiunilor din Imperiul Austro-Ungar, pe fondul colapsului Austro-Ungariei, au optat pentru propriul proiect, actual atunci, de desprindere din Imperiu și de unire a Transilvaniei cu Regatul român.

În paralel cu proiectul general al Institutului, angajat prin planul managerial, cercetătorii au făcut parte din o serie de proiecte internaționale și naționale:

A.Internaționale

1. *Theological Appropriations from the Protestant Theological Milieus and Conceptual Developments in the Neo-Patristic Revival of the Orthodox Theology*, cercetător Ionuț Biliuță, proiect desfășurat pe durata a opt luni la Centrul de Cercetare Ecumenică a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu. Proiectul a avut în vedere identificarea traseelor academice ale diferiților studenți de la academiile teologice ortodoxe din Transilvania la instituțiile de învățământ teologic german de la sfârșitul secolului al XIX-lea și până la mijlocul secolului al XX-lea.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

2. *COST ACTION NEPDISSSENT*, participant Anca Șincan, proiect realizat prin programul Horizon 2020, prin care s-au finanțat participări la conferințe, organizări de conferințe, publicații, workshop-uri de explorare, o platformă europeană pentru cercetătorii specializați în istoria recentă, pentru dezvoltarea cercetărilor dedicate istoriei comunismului;
3. *ERC „Creative Agency and Religious Minorities: ‘Hidden Galleries’ in the Secret Police Archives in Central and Eastern Europe*, participant Anca Șincan, proiect dedicat dezvoltării unor studii comparate privind viața comunităților religioase clandestine din România, Ungaria și Republica Moldova în perioada comunistă și modul în care această activitate se reflectă în arhivele poliției secrete;
4. *The financial administration of the Transylvanian towns in the Middle Ages and in the Early Modern Period. The case of Beszterce and Brassó*, participant Simon Zsolt, proiect finanțat de Fondul Național Maghiar al Cercetării Științifice/Oficiul Național Maghiar pentru Cercetare, Dezvoltare și Inovație. Proiectul a urmărit analizarea administrației financiare (venituri, cheltuieli, aspecte organizatorice) a două dintre cele mai importante orașe transilvane, Bistrița (pentru anul 1526) și Brașovul (în perioada 1526–1600);
5. *Companion to Humanism in East Central Europe – Vol. 1. Humanism in the Kingdom of Hungary*, colaborator extern Simon Zsolt, coautor la editarea Dicționarului *Companion to Humanism in East Central Europe*;

B. Naționale:

1. *When Music Joins the Combat: Transylvanian Saxon’ music(-king) during the Great War*, autor Marian Zăloagă, bursă NEC ODOBLEJA FELLOWSHIP, finanțată de CNCS. Proiectul urmărește rolul pe care l-a jucat muzica în decursul Marelui Război;
2. *„45 pentru 45”*, finanțat de Societatea pentru Studii Românești, proiect care a fost coordonat de Anca Șincan, având ca obiectiv celebrarea centenarului prin realizarea a 45 de interviuri cu istorici din străinătate specializați în studii românești;

C. Județene:

1. *De la proiectele naționale la statul național (1848–1918)*, director de proiect Cornel Sigmirean, finanțat de către Consiliul Județean Mureș din bugetul propriu al județului Mureș pentru programe și proiecte culturale pe anul 2018. Nr. contract 92C/2018;
2. *Festivalul Internațional „Lucian Blaga”*, ediția a XVIII-a, director de proiect Eugeniu Nistor, Târgu-Mureș, 26–29 iulie 2018, contract de finanțare obținut la concursul de proiecte culturale organizat de Primăria Municipiului Târgu-Mureș;
3. *Colocviile revistelor de cultură și de științe umaniste și Gala premiilor literare și filosofice*, ediția a V-a, director de proiect Eugeniu Nistor, Târgu-Mureș, 16–19 iulie 2018, contract de finanțare obținut la concursul de proiecte culturale organizat de Primăria Municipiului Târgu-Mureș;
4. *Simpozionul Național „Constantin Rădulescu-Motru”*, ediția a III-a, director de proiect Eugeniu Nistor, Târgu-Mureș, 21–24 noiembrie 2018, contract de finanțare obținut la concursul de proiecte culturale organizat de Primăria Municipiului Târgu-Mureș;

Teme de cercetare:

- Cornel Sigmirean, *Intelectualii români din Transilvania la universitățile din Europa între anii 1450–1918*;
- Nicoleta Sălcudeanu, *Revizuire și revizionism în literatura postcomunistă*;
- Corina Teodor, *Istoriografia ardeleană și discursul național în perioada interbelică*;
- Simon Zsolt, *Economie și societate în Transilvania secolelor XVI–XVII*;
- Marian Zăloagă, *Instrumentele adeziunii: muzica în Primul Război Mondial. (Cazul sașilor transilvăneni)*;

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

- Maria Costea, *Biserică și națiune la Romulus Câdea*;
- Corina Hațegan, *Instrumentalizarea presei românești (reviste, ziare) de către propagandă, în România 1980–1989*;
- Anca Șincan, *Viața după viață a corpului episcopului Evloghie Ota și disputata proprietate asupra acestuia*;
- Eugeniu Nistor, *Influențe ale gândirii occidentale exercitate asupra sistemului de gândire al lui Lucian Blaga și/sau poziționările filosofului român în raport cu acestea*;
- Iulian Boldea, *Repere ale poeziei neomoderniste*;
- Maria Tătar-Dan, *De la război la unire. Românii din Transilvania și România Mare*;
- Ionuț Biliuță, *Biserica Ortodoxă în anii Primului Război*;
- Narcis Martiniuc, *Costumul bărbătesc din zonele etnografice Maramureș și Oaș: „Mitologii naționale”, origini, evoluție, morfologie și simbol. Sec. XVII- XX.*

Rezultatele cercetării

În anul 2018, cercetările colectivului s-au concretizat prin publicarea a 6 volume (amintim aici apariția vol. Cornel Sigmirean, Aurel Pavel, *Elite și națiune: Fundația „Gojdu” 1871–2008*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 480 p., Cornel Sigmirean, Iulian Boldea (coord), *Confesiune, cultură, națiune. Perspective istorice*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2018, 215 p.), a 18 capitole în cărți, din care 1 în străinate și 7 la Editura Academiei Române, 107 studii și articole științifice, din care 1 în reviste ISI din România, 21 în reviste indexate B+, 7 în volume indexate ISI Proceedings, 5 recenzii și susținerea a 61 de comunicări la conferințe și sesiuni științifice naționale și internaționale, din care 7 peste hotare. Institutul a organizat 10 manifestări științifice, din care trei conferințe internaționale, indexate Conference Proceedings Citation Index (CPCI) – Web of Knowledge.

Infrastructura de cercetare cuprinde un fond de carte de 31 000 de volume, cu cărți editate începând cu secolulul al XVIII-lea, publicații în limbile română, maghiară și germană, volume de documente și o importantă bază de date care conține informații despre circa 30 000 de intelectuali din Transilvania din perioada 1439–1919.

Performanță și vizibilitate internațională

Printre performanțele ICSU amintim publicarea articolului „Mit Gesang Vorwärts! Musik und Krieg bei den Siebenbürger Sachsen im Jahre 1914”, in *Forschungen zur Volks und Landeskunde*, Band 61, 2018, 28 p., autor Marian Zăloagă. Dintre participările la conferințele internaționale de peste hotare, remarcăm comunicarea cercetătorului Ionuț Biliuță la Conferința *2018 World Convention*, organizată de Association for the Slavic, Eurasian and East European Studies (USA), Boston, 6-9 Decembrie 2018, cu tema „Transnistria «Christian» Again: The Missionary Work of Violent Evangelization Performed by the Romanian Orthodox Mission in Transnistria (1941–1944)”.

Cercetătorii ICSU „Gheorghe Șincai” sunt membri în numeroase asociații internaționale: *The Association for the Study of Nationalities*, *The Association for Slavic, East European, and Eurasian Studies*, *The Society for the Ecclesiastical History*, *SRS (Society for Romanian Studies)*, *ASEEES (Association for the Study of East European and Eurasian Studies)*, *BASEES (British Association for East European Studies)*, *EASR (European Association for the Study of Religion)*, *American Society for Slavic, Eurasian, and East European Studies Ecclesiastical History Society ș.a.*

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

INSTITUTUL „BUCOVINA” AL ACADEMIEI ROMÂNE

Director: **Marian Olaru**

Rădăuți, Calea Bucovinei, nr. 9, cod. 725400, România

Telefon: 0230 56 14 08

Fax: 0230 56 14 08

e-mail: institutulbucovina@gmail.com; bucovina_cs@yahoo.com

web: institutulbucovina.ro

Centrul pentru Studierea Problemelor Bucovinei (Centrul de Studii „Bucovina”) s-a înființat la 6 septembrie 1992, în adunarea solemnă a Societății pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina, ca instituție de cercetări fundamentale și avansate, aflată sub patronajul Academiei Române. Hotărârea Guvernului României nr. 702/14 decembrie 1993 avea să oficializeze constituirea acestei instituții academice. Având în vedere importanța și unicitatea obiectului de activitate pentru știința națională, extinderea domeniilor de studiu, realizările științifice importante, nevoia de sporire a nivelului de relații și a gradului de reprezentativitate, Centrul pentru Studierea Problemelor Bucovinei s-a transformat în Institutul „Bucovina”, prin Hotărârea de Guvern nr. 102/31 ianuarie 2007. Misiunea instituției este aceea a elaborării unor lucrări științifice care să readucă în atenția bucovinenilor de pretutindeni, a lumii științifice naționale și internaționale, problematica științifică și culturală a Ducatului Bucovinei – provincie austriacă până în anul 1918, menită să acopere golul care s-a creat prin uitare, ignorare și ocultarea istoriei acestei provincii, în vremea regimului comunist. De asemenea, constituirea acestei instituții de cercetări științifice fundamentale și avansate, sub egida Academiei Române, este o replică românească la preocupările privitoare la istoria și cultura Bucovinei, manifestate în diverse colțuri ale lumii: la Cernăuți funcționează un centru similar pe lângă Universitatea Națională „Yuryi Fedkovych”, iar la Augsburg, Bukowina Institut.

Activitatea de cercetare științifică a Institutului „Bucovina” este organizată pe trei sectoare de activitate: 1) istorie; 2) istorie literară, etnografie și folclor; 3) științele naturii. Programul anual de cercetare științifică din anul 2018, aprobat de Consiliul științific al Institutului „Bucovina” din 21 noiembrie 2017, de Adunarea Generală a Academiei Române din 15 decembrie 2017 și integrat în programul general de cercetare al Academiei Române, s-a desfășurat în cadrul celor două programe: *Documenta Bucovinae Historica* și *Bucovina și bucovinenii în istorie*. Proiectele multianuale din cadrul acestor programe sunt axate pe următoarele direcții tematice principale: 1) Mișcarea de emancipare națională a românilor din Bucovina istorică (1775–1918); 2) Caracteristicile procesului de reintegrare a provinciei în spațiul etno-cultural românesc; 3) Procesul de comunizare a Bucovinei. Consecințe economice, social-politice și populaționale; 4) Bucovinenii și exilul creator; 5) Evoluția și particularitățile fenomenului literar din Bucovina istorică; 6) Problematika presei din Bucovina istorică de la începuturi până în prezent; 7) Familii vechi din Bucovina. Memorie și conștiință genealogică; 8) Caracteristicile etno-folclorice ale zonei Rădăuților; 9) Rezervațiile naturale din spațiul bucovinean; 10) Istoricul cercetărilor geologice și al exploatării resurselor din Bucovina. Din anul 2018, Institutul „Bucovina” este membru al consorțiului de proiect: *PORT Cultural: PORTofoliu de instrumente inovative pentru dezvoltarea durabilă a comunităților rurale cu potențial turistic, prin valorificarea elementelor de patrimoniu și identitate culturală (PORT Cultural)*, PCCDI 1 / PNCDI III, număr proiect: 56PCCDI din 03/04/2018. Proiectul este finanțat de UEFISCDI; perioadă de derulare: 2018–2020.

În anul 2018, activitatea de cercetare a Institutului „Bucovina” a fost organizată în cadrul a două programe de cercetare: *Documenta Bucovinae Historica* și *Bucovina și bucovinenii în istorie*. Acestea au cuprins 11 proiecte de cercetare:

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

- *Bucoveneni în Parlamentul României Întregite, 1919–1940. Discursuri;*
- *Izvoare (edite și inedite) ale istoriei Bucovinei;*
- *Bucovina în Primul Război Mondial;*
- *Destinul unei familii din Bucovina, familia Chirilă;*
- *Bucovina și bucovinenii în scrierile academicianului Dimitrie Dan;*
- *O istorie a Bucovinei (1774–1918);*
- *Industria forestieră și comerțul lemnului în Bucovina;*
- *Societate, politică și cultură în periodicele bucovinene din perioada 1848–1868. Contribuții la istoria presei din Bucovina;*
- *Folcloristica în Bucovina. Direcții, publicații periodice, reprezentanți;*
- „*Analele Bucovinei*”, tomul XXV, nr. 1 (50), ianuarie–iunie 2018; „*Analele Bucovinei*”, tomul XXV, nr. 2 (51), iulie–decembrie 2018. Dintre acestea, în anul 2018 au fost finalizate 5 proiecte, iar 6 se continuă și în anul 2019.

Considerăm ca fiind principalele realizări ale Institutului „Bucovina” în anul 2018 următoarele:

- editarea celor două tomuri ale periodicului științific propriu „*Analele Bucovinei*”: tomul XXV, nr. 1 (50), ianuarie–iunie 2018, 346 p.; tomul XXV, nr. 2 (51), iulie–decembrie 2018, 350 p.;
- tipărirea a două volume: - *Bucoveneni în Parlamentul României întregite*, vol. II.2, *Senatul, legislatura 1920–1922*, Ediție îngrijită, studiu introductiv, note și comentarii de Rodica Iațencu-Jugrin și Marian Olaru, Indice de nume de Rodica Iațencu-Jugrin, Colecția „Enciclopedia Bucovinei în studii și monografii” (45), Seria „Documente” (3), București, Editura Academiei Române, 2018, 419 p., ISBN 978-973-27-2472-9, 978-973-27-2826-0; - *Bucovina în Primul Război Mondial. Studii și documente*, coordonator Rodica Jugrin, Seria Centenarium, București, Editura Academiei Române, 2018, 356 p., ISBN: 978-973-27-2951-9; - organizarea, exclusiv cu resurse locale, extrabugetare, a Conferinței științifice internaționale „Bucovina și bucovinenii. Un secol de la Marea Unire”, a XXVII-a sesiune anuală de referate și comunicări științifice a Institutului „Bucovina”, Rădăuți–Cernăuți, 28–29 septembrie 2018, cu participarea unor cercetători, profesori universitari, arhiviști și muzeologi din Republica Moldova, Polonia, Ucraina și România.

Prin Hotărârea Guvernului României nr. 743/24 decembrie 1993, s-a stabilit organigrama instituției pe posturi, funcții și compartimente, după cum urmează: director – 1 post, cercetare – 7 posturi, administrație – 2 posturi. Totodată, în structura instituției erau nominalizate următoarele secții sau sectoare de cercetare, care urmau să îndeplinească obiectul de activitate al Centrului: Istoria literaturii, etnografie și folclor; Istorie; Istoria artei și a mentalităților; Geografie – geologie – resurse; Biologie – ecologie – turism; Lingvistică; Studii economice complexe. De la înființare până în anul 2016, Institutul a funcționat doar cu șase norme acoperite cu personal de specialitate, repartizate pe sectoare de cercetare. Din anul 2016 au fost acoperite toate posturile din organigramă, cu excepția unei jumătăți de normă. Compartimentul de cercetare științifică al Institutului „Bucovina” cuprinde 7 ½ norme de cercetare, după cum urmează: 1) istorie: 2 cercetători cu normă întreagă și activitatea de bază în instituție (unul angajat pe perioadă determinată – de 1 octombrie 2018 până la 30 septembrie 2020 – în cadrul proiectului în care Institutul „Bucovina” este partener: *PORT Cultural: PORTofoliu de instrumente inovative pentru dezvoltarea durabilă a comunităților rurale cu potențial turistic, prin valorificarea elementelor de patrimoniu și identitate culturală (PORT Cultural)*, PCCDI 1/ PNCDI III, Număr proiect: 56PCCDI din 03/04/2018, perioada de derulare: 2018–2020) și 3 cercetători cu ½ normă, angajați prin cumul pe durată nedeterminată; 2) istorie literară, etnografie și folclor: 3 cercetători cu normă întreagă și activitate de bază în instituție; 3) științele naturii: 1 cercetător cu normă întreagă și activitatea de bază în instituție. În organigrama Institutului se mai află: 1 normă de contabil-șef;

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

1 normă de bibliotecar. Directorul Institutului „Bucovina”, dr. Marian Olaru, funcționează în baza Deciziei Președintelui Academiei Române, Acad. Ioan-Aurel Pop, nr. 160/4 iulie 2018. Pentru o mai bună acoperire a domeniilor de activitate, în organigrama Institutului „Bucovina” al Academiei Române se mai află 2 cercetători onorifici: – dr. Alexandrina Cernov, m.o. al Academiei Române, istorie literară, etnografie și folclor (Cernăuți-Ucraina); – dr. Eugen Patraș, istorie (București). Directorii fondatori ai Institutului „Bucovina” sunt: acad. Radu Grigorovici și Dimitrie Vatamaniuc, m. o. al Academiei Române.

Institutul „Bucovina” al Academiei Române editează, începând cu anul 1994, periodicul științific semestrial „Analele Bucovinei”, care apare sub egida Editurii Academiei Române. Acesta se ocupă de problemele Bucovinei istorice sub toate aspectele: viață politică, literară, culturală și artistică, istorie, demografie, toponimie, onomastică, statistică, etnografie și folclor, științele naturale. Număr de număr, este rezervat un spațiu larg evocării personalităților bucovinene, cărților și revistelor din provincie, manifestărilor ce au ca temă istoria și cultura Bucovinei, atât în țară, cât și peste hotare. Până acum au fost tipărite 25 de tomuri (51 de numere). Din anul 1996, pentru împlinirea obiectivului de alcătuire a Enciclopediei Bucovinei, Institutul „Bucovina” a început publicarea lucrărilor de referință din domeniul istoriei și culturii Bucovinei, în colecția „Enciclopediei Bucovinei în studii și monografii”. Până la această dată au fost publicate 46 de lucrări în această colecție.

Pentru împlinirea obiectivelor sale, Institutul „Bucovina” dispune de o bibliotecă proprie, care s-a constituit pornind de la fondul de carte și de periodice germane și românești al Bibliotecii profesorilor (Lehrerbibliothek), de la Liceul „Eudoxiu Hurmuzachi” din Rădăuți. Astăzi, biblioteca Institutului are un fond de carte de 15524 de unități de bibliotecă (12832 – cărți; 2692 – periodice).

Confruntat cu nevoia realizării unei ample dezbateri pe problemele culturii și istoriei Bucovinei, pentru realizarea unui dialog științific fertil cu specialiști din țară și străinătate, cu bucovinenii răspândiți de istorie prin lume, Institutul „Bucovina” a organizat, din anul 1993, sesiuni științifice naționale și internaționale, cele mai multe dintre acestea realizate cu participarea unor cercetători de prestigiu din țară și din străinătate (Germania, Polonia, Ucraina și Republica Moldova). Institutul „Bucovina” a organizat mai multe conferințe științifice internaționale, în parteneriat cu institutele similare de la Augsburg (Germania) și Cernăuți (Ucraina).

Institutul „Bucovina” a încheiat acorduri de colaborare științifică cu următoarele instituții: Bukowina Institut, Augsburg (*Valorizarea patrimoniului cultural comun*, 1993); Arhivele Statului din Regiunea Cernăuți – Ucraina și Arhivele Statului din Viena – Austria (*Valorificarea patrimoniului arhivistic al Bucovinei*); Universitatea Națională „Yuryi Fedkovych” (Cernăuți); Academia de Științe a Moldovei – Institutul de Istorie (Chișinău); Muzeul de istorie și cultură a evreilor Bucovinei din Cernăuți; Universitatea „Ștefan cel Mare” (Suceava) – Facultatea de Istorie și Geografie; Institutul de Istorie „A. D. Xenopol” (Iași); Arhivele Naționale – Serviciul Județean Iași; Arhivele Naționale – Serviciul Județean Suceava; Muzeul Bucovinei (Suceava).

De-a lungul timpului, Institutul „Bucovina” a devenit o instituție cu alcătuire organică, implicată activ în culturalitatea provinciei. În același timp, instituția rădăuțeană a fost și este puntea de legătură spre Europa și comunitățile bucovinene din exil sau din diasporă, profitând de bogata tradiție istorică a provinciei. Activitatea științifică și publicistică a instituției rădăuțene, având ca pivoți publicația „Analele Bucovinei” și „Enciclopedia Bucovinei în studii și monografii”, împreună cu reuniunile științifice interne și internaționale, evidențiază eficiența managerială a unui proiect științific ce se desfășoară la marginea de azi a țării.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

**CENTRUL DE ISTORIE ȘI CIVILIZAȚIE EUROPEANĂ,
ACADEMIA ROMÂNĂ, FILIALA IAȘI**

Director: **Stela Cheptea**

Iași, Aleea Mihail Sadoveanu, nr. 3, cod 70049, România

Telefon/fax: 0232 21 24 41

e-mail: stela_cheptea@yahoo.com

web: www.cice-iasi.ro

Centrul de Istorie și Civilizație Europeană din cadrul Filialei Iași a Academiei Române, fondat în 1992, este menționat în ghidul internațional al institutelor și centrelor de cercetare sau al universităților prestigioase din lume: *THE WORLD OF LERNING* (London, Europa Publications Ltd., 1992 – prezent).

Obiectivele științifice prioritare: istorie națională și universală, genealogie și arheologie medievală, rolul și locul românilor în istoria universală, istoriografie.

Cei șapte cercetători ai Centrului își desfășoară activitatea în două sectoare: **Sectorul de istorie și arheologie medievală**, care cuprinde *Colectivul de istorie și genealogie medievală* și *Colectivul de arheologie medievală* și **Sectorul de istorie contemporană**.

În Anul Centenar, cercetătorilor din **Sectorul de istorie contemporană** le-a revenit datoria de a participa, pe multiple planuri, la omagierea evenimentului. Ca urmare, s-au făcut eforturi în cadrul Centrului pentru susținerea celor trei Conferințe dedicate Centenarului Marii Uniri:

- În cadrul „Zilelor Academice Iașene”, ediția a XXXIII-a, 19–20 octombrie 2018, Conferința națională: *Bucovina României Mari*, organizată de Stela Cheptea, Silviu Moldovan.
- Conferința internațională: *Basarabia în cadrul României Mari. De la Sfatul Țării la Pactul Molotov-Ribbentrop*, Iași, 10–11 mai 2018, structurată de Stela Cheptea, Silviu Moldovan.
- Conferința națională: *Desăvârșirea. Unirea Transilvaniei și Banatului cu Regatul României*, Iași, 13–14 decembrie 2018, organizată de Stela Cheptea, Silviu Moldovan.

Alte 14 manifestări științifice au fost inițiate de către membri Centrului:

- Conferința națională „Comunismul Românesc”, CNSAS, Universitatea București, ediția a VIII-a, București, 06-07. 03. 2018, organizată de Silviu B. Moldovan, în colaborare;
- *Cel de-al XVIII-lea Congres Național de Genealogie și Heraldică*, Iași, 10–12 mai 2018, organizat de Ștefan S. Gorovei și Maria Magdalena Székely.
- „Colocviilor Putnei”, ediția a XXI-a, Mănăstirea Putna, 11–14 iulie 2018, organizatori: Ștefan S. Gorovei și Maria Magdalena Székely.
- Ștefan S. Gorovei a structurat cele **zece** ședințe lunare de comunicări ale Comisiei Naționale de Heraldică, Genealogie și Sigilografie Iași (CNHGS-I).

În anul 2018 s-a lucrat, în continuare, de către cercetătorii *Sectorului de istorie și arheologie medievală* la **trei proiecte** aflate în cadrul celor **două programe**:

1. Programul ***Evoluția/involuția orașului medieval în baza documentelor arheologice coroborate cu izvoarele scrise*** (coordonator Stela Cheptea) se derulează prin două proiecte: A. *Urbanismul istoric și rolul lăcașelor de cult* (Stela Cheptea) și B. *Orașul de sub oraș. Contribuția cercetărilor arheologice la o istorie îmbogățită a Iașilor (secolele XIV–XIX)* (Stela Cheptea, Bob Apvăloaei). Cercetările arheologice au scos la lumină noi documente privind istoria orașelor din Țara Moldovei, cu privire specială asupra unor obiective de importanță națională, cum ar fi Curtea Domnească din Iași, a unor monumente ecleziastice și

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

ne referim la catedrala romano-catolică „Adormirea Maicii Domnului”, Iași ori chiar a unor cartiere aflate la limita nucleului istoric urban și care au avut rolul lor în anume momente istorice importante. Prin valorificarea cercetărilor arheologice urbane, s-a depășit în ultimul timp mediul științific, îmbogățindu-se astfel argumentele pentru întocmirea proiectelor din zona *urbanismului istoric*, cum ar fi PUZ-urile de zonă protejată ori chiar pentru elaborarea PUG-ului (plan urbanistic general), proiect foarte important pentru dezvoltarea viitoare a orașului Iași.

2. În cadrul Programului: **Forme și manifestări ale Puterii** (coordonat de Ștefan S. Gorovei) se derulează proiectul: *Cultură și Putere (Moldova, secolele XV-XVII). Contribuții (Ștefan S. Gorovei, Maria Magdalena Szekely Gorovei)*. În toate manifestările culturii din Evul Mediu se reflectă puterea celui care le-a gândit, le-a finanțat și le-a transformat în realități. *Documentele* emanate din cancelariile domnești, a celor din orașe, episcopii ori mitropolii au fost întotdeauna manifeste ale Puterii. *Cărțile* copiate și donate lăcașurilor de cult, manuscrisele vechi bizantine sau bulgărești purtau mesajele Puterii. *Arhitectura* a fost domeniul predilect al manifestării Puterii, susținut fiind de *artele decorative* ori *somptuare*. Cercetarea unor amănunte semnificative, a unor cazuri deosebite, conduce la reconstituiri parțiale, ca etapă de neocolit pe drumul spre sintezele viitoare.
3. Programul: **Istoria românilor în context european, 1918-2000**, coordonat de Silviu Moldovan. În ultimii ani, programul s-a bazat pe valorificarea unor fonduri inedite identificate în arhivele găzduite de C.N.S.A.S. sau din alte arhive (militare, ale Ministerului de Externe etc.) În cadrul acestui program, în 2018, trebuiau finalizate *trei proiecte*. Având în vedere planul ambițios care a fost propus pentru *Anul Centenar al Marii Uniri*, s-a solicitat și s-a aprobat decalarea predării proiectelor, care se aflau în derulare, cu zece luni, adică până la 31 octombrie 2019.

Totuși, Proiectul **3 C: România și Armata română în confruntarea cu Răsăritul (1941-1944). Viața și memoriile generalului Ion Dumitrache** a fost realizat în 2018 de Florian Bichir. Cercetarea a fost valorificată în volumul: *Cruciada Diviziei de Cremene. Cu tricolorul în Caucaz: Viața și memoriile generalului Ioan Dumitrache, Cavaler al „Crucii de Fier”,* Editura Militară, București, 2018, 384 p.

Celelalte două proiecte: **3 A Parașutări în România sovietizată: echipa „Fiii Patriei”. Documente (Silviu Moldovan)** și **3 B Legătura dintre Securitate și personalități ale exilului: Vintilă Horia, Vasile Boldeanu, Valerian Trifa, reflectată în documentele păstrate la C.N.S.A.S. (Corneliu Ciucanu)** vor fi finalizate pe data de 31 octombrie 2019 și se va demara documentarea pentru alte două proiecte aprobate în Planul de cercetare pe anul în curs.

În anul 2018, cercetările au fost valorificate în **4 volume**:

1. Florian Bichir, *Cruciada Diviziei de Cremene. Cu tricolorul în Caucaz. Viața și memoriile generalului Ion Dumitrache, Cavaler al Crucii de Fier*, București, Editura Militară, 2018, 388 p.
2. Alin L. Mărginean, Silviu B. Moldovan, editori, *Constantin Bellu și redeşeptarea Supremului Consiliu în exil (1969). Percepții ale Securității*, București, Editura Eikon, 2018, 196 p.
3. „Analele Putnei”, XIII, 2017, 1, 312 p., Ștefan S. Gorovei, redactor-șef, Maria Magdalena Székely, redactor executiv, revistă indexată IC și CEEOL
4. „Analele Putnei”, XIII, 2016, 2, 88 p., Ștefan S. Gorovei, redactor-șef, Maria Magdalena Székely, redactor executiv, revistă indexată IC și CEEOL

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

- S-au publicat **12 capitole** în cărți de specialitate și **15 studii și articole** în reviste de specialitate; **1 articol** apărut în volum în străinătate; **7 articole** în reviste de cultură.
- **67** prezentări la manifestări științifice naționale și cu participare internațională.
- S-au prezentat **3** rapoarte arheologice de interes național și **6** rapoarte de supraveghere arheologică.
- **19** contracte de prestări servicii pentru cercetări arheologice, în valoare totală de **60400** lei; un contract cu fonduri europene în valoare de **28500** lei.

CICE cooperează științific pe plan național cu Universitatea „Al.I. Cuza”, Iași; Institutul de Istorie „N. Iorga”, București; Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu; Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, București; Universitatea „Ovidius” Constanța; Universitatea din Craiova; Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava; Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS); Institutul de Chimie Macromoleculară „Petru Poni”, Iași; Academia Română – Centrul de Biologie Iași; Complexul Muzeal Național „Moldova”, Iași; Muzeul Vrancei, Focșani; Ministerul Culturii București. De asemenea, avem **cooperări științifice internaționale** cu Institutul de Istorie, Stat și Drept al Academiei de Științe din Chișinău (Republica Moldova), Universitatea de Stat din Chișinău, Muzeul de Istorie a Moldovei din Chișinău și Muzeul Regional de Istorie Odessa, Ucraina.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

CENTRUL DE STUDII TRANSILVANE ÎNTRE TRADIȚIE ȘI MODERNITATE

IOAN BOLOVAN

Director: acad. **Ioan Aurel Pop**

Cluj-Napoca, str. Mihail Kogălniceanu nr. 12-14, etaj 5, cod 400084, România

Telefon : 0264 44 60 64

email: ioanbolovan62@gmail.com; cst@academia-cj.ro

web: centruldestudiitransilvane.ro

Misiunea Centrului de Studii Transilvane

Centrul de Studii Transilvane este un institut de cercetare și editare de publicații aflat în structura Filialei Cluj a Academiei Române, care își are originile în epoca interbelică, sub forma Centrului de Studii și Cercetări privitoare la Transilvania, înființat în 1942 în cadrul Universității „Regele Ferdinand I” din Cluj, aflată, în acele vremuri, în refugiu la Sibiu. Misiunea Centrului, așa cum a fost gândită de întemeietori, privea organizarea instituționalizată a cercetărilor științifice multidisciplinare referitoare la teritoriul intracarpatic și al părților vestice ale spațiului românesc, în condițiile creșterii alarmante a revizionismului, începând cu deceniul al patrulea al secolului al XX-lea. S-a urmărit și s-a realizat abordarea unor teme de mare impact și valorificarea lor în studii de specialitate, publicate, în marea lor majoritate, în limbi de circulație europeană. În 1944, Centrul a fost transferat la Cluj, unde sub coordonarea savantului Silviu Dragomir a contribuit la întocmirea documentației necesare delegației României la Conferința de Pace de la Paris, pentru a apăra și justifica drepturile istorice ale țării noastre asupra Transilvaniei. Activitatea de sine stătătoare a Centrului de Studii și Cercetări privitoare la Transilvania a încetat în 1948, prin includerea sa, alături de alte entități de cercetare în cadrul Institutului de Istorie și Filosofie al Academiei Republicii Populare Române, Centrul fiind, în fapt, desființat prin acest act.

În 1991, Centrul a renăscut ca departament clujean al Fundației Culturale Române, condusă la vremea respectivă de scriitorul Augustin Buzura. Reînființarea sa a beneficiat de sprijinul nemijlocit al savantului David Prodan, printre puținii aflați încă în viață, dintre specialiștii de vârf colaboratori ai fostului Centru, de implicarea necondiționată a unor universitari clujeni, între care prof. Liviu Maior, care a și devenit întâiul său director. Profitând de noua libertate de exprimare, de dispariția constrângerilor ideologice, de deschiderea spre mediile științifice internaționale, institutul s-a remarcat printr-o activitate intensă, concretizată prin publicarea trimestrială și la zi a revistei *Transylvanian Review* (continuatoarea publicației *Revue de Transylvanie*), prin editarea a sute de cărți, majoritatea în limbi străine, prin organizarea a zeci de conferințe internaționale, cu participarea unor nume sonore ale cercetării istorice occidentale. O caracteristică a Centrului de Studii Transilvane este deschiderea spre multidisciplinaritate, valorificarea unor informații, metode, abordări provenite din alte științe. Au fost derulate, astfel, de-a lungul timpului, programe de cercetare în cadrul cărora s-au abordat subiecte de istorie socială, istoria minorităților, istorie culturală, a mentalităților etc., din Evul Mediu până în zilele noastre. Ca direcții principale de activitate, Centrul de Studii Transilvane a avut și are în vedere următoarele:

- inițiază, organizează și derulează programe de cercetare științifică în domeniul istoriei României, cu referire specială la istoria Transilvaniei, punând accent pe teme ce nu fac obiectul de cercetare al altor instituții științifice interne (de exemplu, structurile

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

- etnodemografice din această parte a țării din Evul Mediu până în prezent, relațiile interetnice din perspectivă istorică etc.);
- elaborează instrumente de lucru (în formă tipărită și/sau electronică) privind istoria Transilvaniei, utilizabile atât în țară, cât și în străinătate (sinteze, bibliografii și albume tematice etc.);
  - inițiază, întreține și dezvoltă relații de colaborare cu cercetători și oameni de cultură din străinătate care se preocupă de istoria României în general, de cea a Transilvaniei în particular;
  - organizează, în parteneriat cu instituții specializate din țară și din străinătate, conferințe, simpozioane și cercetări comparate în vederea cunoașterii mai aprofundate a unor probleme privind istoria românilor și a celorlalte etnii din Transilvania, valorificând contribuția tuturor locuitorilor provinciei la patrimoniul cultural național;
  - inițiază, organizează și derulează programe de promovare a istoriei naționale în rândul comunităților românești din țările din jurul României (cursuri de vară pentru profesorii de istorie din aceste țări, elaborarea și tipărirea unor lucrări științifice în cooperare cu istorici români din aceste comunități etc.);
  - realizează și editează cărți de referință despre istoria și civilizația românească, cu accent special pe cea din Transilvania;
  - editează *Transylvanian Review/Revue de Transylvanie* și asigură difuzarea acesteia în străinătate la cele mai importante biblioteci și personalități științifice și culturale.

Proiecte, teme, direcții de cercetare derulate, finalizate în cursul anului 2018

La tema de plan colectivă *Societatea românească între divizare și unitate (din Evul Mediu până în sec. XX)* au fost finalizate materiale care pun în lumină drumul națiunii române din Transilvania către momentul 1 Decembrie 1918 – Alba Iulia, poziția minorității germane din România față de Unire, atitudinea altor minorități față de realizarea unității național-statale românești, societatea românească din Transilvania în anii de după Marea Unire etc.

Realizări de excelență obținute în cursul anului 2018

O realizare de excepție a CST este ediția a II-a a sintezei *History of Transylvania*, vol. I-III, *Academia Română/Centrul de Studii Transilvane* în coeditare cu Institutul Cultural Român, lucrare de aproximativ 1500 de pagini, coordonată de către acad. Ioan-Aurel Pop, Thomas Năgler și Magyari András, cu un larg colectiv format din specialiști români, maghiari, germani și evrei. Unul dintre coordonatori, dar și mai mulți autori ai volumului provin de la Centrul de Studii Transilvane (Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan, Rudolf Gräf etc.). Autorii s-au străduit să reconstituie *sine ira et studio* istoria acestei părți de țară din Antichitate până la unirea Transilvaniei cu România. Intenția autorilor a fost în primul rând să reconstituie evenimentele mai importante ce au marcat trecutul provinciei, ferindu-se de interpretări care au suscit decenii sau chiar secole la rând polemici aprinse între istoriografiile română, maghiară sau germană. Aceasta nu înseamnă că au făcut abstracție de existența lor, însă au căutat punctele de legătură, elementele comune, ceea ce i-a unit în primul rând pe locuitorii Transilvaniei, fie ei români, maghiari, germani etc. Nu au fost ocolite firește diferențele, diferendele și conflictele, însă abordarea lor s-a făcut fără ostentație, cu înțelegere pentru specificul fiecăruia, dar și cu dorința de echilibru și obiectivitate.

Infrastructura de cercetare existentă

Colectivul Centrului de Studii Transilvane este format din șase cercetători științifici, doi redactori, doi tehnoredactori, un inspector de specialitate, un referent și un curier. Aceștia își

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

desfășoară activitatea într-un spațiu format din cinci birouri. CST dispune de cinci calculatoare, două imprimante și câteva sute de cărți acumulate de-a lungul anilor prin donații și schimburi cu publicațiile din editura proprie.

Performanță și vizibilitate internațională

Centrul de Studii Transilvane a organizat, în anul 2018, 6 manifestări științifice (conferințe, simpozioane) naționale și internaționale, în parteneriat cu Universitatea „Babeș-Bolyai”. Aceste manifestări au reprezentat un cadru propice pentru un schimb necesar de cunoaștere și informații între mediul științific românesc și comunitatea internațională, cât și pentru promovarea rezultatelor obținute de istoriografia autohtonă. Pe lângă aceste preocupări, s-a remarcat energia și efortul investite de Centrul de Studii Transilvane pentru sprijinirea elitei românești din comunitățile de români trăitoare în afara granițelor țării, în statele din jurul României. În acest scop, Centrul organizează din 2005 anual o școală de vară sub genericul „Provocările istoriei ca știință și disciplină de învățământ la începutul mileniului III”, ajunsă deja la a XIV-a ediție, și dedicată profesorilor români de istorie, limbă sau civilizație românească din comunitățile mai sus menționate, proiectul înscriindu-se între obiectivele pe care și le-a asumat Academia Română încă de la înființarea sa, anume de a fi un liant pentru toți românii, indiferent de granițele politico-administrative ce-i despărteau.

Una dintre cele mai importante realizări ale Centrului de Studii Transilvane este revista publicată de acesta, *Transylvanian Review/Revue de Transylvanie*, singura revistă românească de istorie indexată ISI. Publicată trimestrial, exclusiv în limbi de circulație internațională, revista se remarcă prin regularitatea și constanța apariției în cei 27 de ani de existență după 1991. De-a lungul timpului, revista a găzduit în paginile sale nume sonore ale istoriografiei și culturii românești și universale (David Prodan, Camil Mureșanu, Alexandru Zub, Gheorghe Platon, Ioan-Aurel Pop, Marius Porumb, Nicolae Edroiu, Keith Hitchins, Dennis Deletant, Jean Nouzille, Harald Heppner, Cesare Alzati, Eugen Coșeriu, Mario Vargas Llosa – pentru a nu menționa decât câteva). De asemenea, revista beneficiază de o foarte bună reprezentare în mediile academice și universitare internaționale, putând fi găsită în cataloagele multor biblioteci de specialitate din întreaga lume.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

INSTITUTUL DE STUDII SUD-EST EUROPENE ÎN 2018. ACTIVITATE ȘTIINȚIFICĂ ȘI IMPACT INTERNAȚIONAL

Director: **Andrei Timotin**

București, Calea 13 Septembrie, nr. 13, cod 050711, România

Telefon: 021 318 24 29

Fax: 021 318 24 22

e-mail: andrei.timotin@acadsudest.ro; acad_sudest@yahoo.com

web: www.acadsudest.ro/

Institutul de Studii Sud-Est Europene al Academiei Române (ISSEE), reînființat în 1963, sub direcția lui Mihai Berza, este succesorul de drept al Institutului de Studii Sud-Est Europene întemeiat de N. Iorga în 1914 și al Institutului de Studii și Cercetări Balcanice întemeiat de Victor Papacostea în 1937. Misiunea ISSEE este de a contribui la dezvoltarea cercetărilor științifice cu caracter interdisciplinar asupra Sud-Estului european, la progresul cunoașterii popoarelor și culturilor din această zonă, la relevarea elementelor comune din istoria lor. ISSEE publică o revistă care se bucură de o largă recunoaștere internațională, *Revue des études sud-est européennes*, fondată în 1963, succesoare de drept atât a *Revue historique du Sud-Est européen* (1924–1947), care continua *Bulletin de l'Institut pour l'Étude de l'Europe Sud-Orientale* (1914–1923), înființat de N. Iorga, cât și a revistei *Balcania* (1938–1947), fondată de Victor Papacostea.

În anul 2018 în ISSEE au fost derulate 10 **programe de cercetare**:

1. *Mărturii românești peste hotare. Creații românești și izvoare despre români în colecții din străinătate* (2008–2018), coord. Ioana Feodorov, program prioritar al Academiei Române.
2. *Etnicitate și practici socio-economice în Balcani* (2016–2018), coord. Stelu Șerban.
3. *Cultură tradițională, istorie socială și istoria limbilor în Sud-Estul Europei* (2017–2019), coord. Cătălina Vătășescu.
4. *Bibliografia critică a „Revue des Études Sud-Est européennes”* (2018–2020), coord. Andrei Timotin.
5. *Reintegrare europeană și modernizare în Sud-Estul Europei (secolele XVI–XX)* (2017–2019), coord. Andrei Pippidi.
6. *Politică și cultură în Europa de Sud-Est (sec. XIX–XX)* (2017–2019), coord. Daniel Cain.
7. *Surse istorice, memorie și imaginar (cultural, politic, identitar)* (2017–2020), coord. Lia Chisacof.
8. *Instituții, religie și colonizare în Antichitatea greacă* (2017–2020), coord. Vasilica Lungu.
9. *Călători din Orient în Țările Române și Rusia. Paul din Alep. Ediție integrală* (2018–2020), coord. Ioana Feodorov.
10. *Bibliothèque de l'Institut d'Études Sud-Est Européennes* (BIESEE), cuprinzând lucrări sau culegeri de articole ale unor personalități importante ale istoriei ISSEE (2018–2020), coord. Andrei Pippidi și Andrei Timotin.

În anul 2018, a fost finalizată seria **Mărturii românești peste hotare. Creații românești și izvoare despre români în colecții din străinătate** (7 volume apărute în perioada 2010–2018), odată cu apariția volumului vol. VI/2, *Ungaria* (editori coordonatori: Ioana Feodorov și Andrei Timotin, Editura Academiei Române – Editura Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”, 2018, 926 p.), eveniment marcat în cadrul unei reuniuni festive la Academia Română. Lucrarea, inițiată de acad. Virgil Câdea, reprezintă primul repertoriu al surselor bibliografice referitoare la bunurile

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

românești de peste hotare și al izvoarelor străine despre români. Un program permanent de cercetare cu această tematică urmează să fie creat în Institut.

În 2018, cei 23 de cercetători ai ISSEE au publicat 15 cărți, dintre care 2 în străinătate, și 72 de studii în reviste și volume colective, dintre care 31 în străinătate. Între aceste lucrări se disting cele apărute în cadrul noii colecții a ISSEE, *Bibliothèque de l'Institut d'Études Sud-Est Européennes* (BIESEE), care apare exclusiv în limbi de circulație și este menită să ofere o vizibilitate internațională sporită cercetărilor realizate de membrii și colaboratorii ISSEE. În această colecție au apărut în 2018 primele patru volume:

1. N. Iorga, *Histoire des États balkaniques à l'époque moderne*, édition par Andrei Pippidi et Andrei Timotin (BIESEE 1), Brăila, Istros, 2018, 380 p.
2. Nicolae-Șerban Tanașoca, *Études byzantines et balkaniques*, édition par Oana Iacubovschi et Andrei Timotin (BIESEE 2), Brăila, Istros, 2018, 314 p.
3. Viorel Panaite, *News in England on the Great Turkish War (1683–1699)* (BIESEE 3), Brăila, Istros, 2018, 200 p.
4. Virgil Căndea, *Histoire des idées en Europe du Sud-Est (XVIIe–XVIIIe siècles)*, édition par Ioana Feodorov et Mihai Țipău (BIESEE 4), Brăila, Istros, 2018, 349 p.

În anul 2018 au apărut, de asemenea, două cărți de referință ale lui Andrei Pippidi, *Postelnicul Manolachi Drăghici. Istoria Moldovei pe timp de 500 de ani până în zilele noastre*, (Editura Academiei Române, 2018, 280 p.), respectiv *Documente despre locul românilor în Sud-Estul Europei* (Editura Academiei Române, 2018, 272 p.), precum și *Catalogul manuscriselor slavo-române și slave din Biblioteca Academiei Române*, vol. III/1 (Editura Academiei Române, 2018, 503 p.), realizat de P.P. Panaitescu și Zamfira Mihail. Sub coordonarea lui Florin Țurcanu și a lui Jean-Noël Grandhomme a apărut la Institut français de Bulgarie lucrarea *La Grande Guerre dans les Balkans* (Sofia, 2018, 141 p.).

Începând din 2018 în ISSEE sunt organizate cursuri săptămânale specializate de limbi balcanice (albaneză, bulgară, greacă modernă, sârbă și turcă osmană), menite să contribuie la formarea de viitori balcaniști. Din 2019 are loc în ISSEE și un curs de limbă arabă.

În cadrul preocupării pentru vizibilitatea internațională sporită a cercetărilor desfășurate în ISSEE se înscrie și publicarea de lucrări științifice în reviste cu factor de impact ridicat. În anul 2018 au fost publicate 4 articole în reviste indexate Web of Science. De asemenea, cercetătorii ISSEE au câștigat 4 granturi pentru deplasări în străinătate acordate de UEFISCDI – Ministerul Cercetării și Inovării.

Lui Viorel Panaite i-a fost decernat **Premiul Academiei Turce (TÜBA 2018 Academy Prize)**, înaltă distincție academică acordată în semn de înaltă apreciere pentru opera sa în domeniul dreptului otoman, distincție care onorează școala românească de osmanistică și reprezintă o recunoaștere internațională la cel mai înalt nivel a valorii cercetărilor desfășurate în ISSEE în acest domeniu. De asemenea, Ioanei Feodorov i-a fost acordat Premiul Asociației Ad Astra de Excelență în Cercetare.

Proiectele de cercetare bilaterale în cadrul acordurilor interacademice reprezintă un indicator prețios al vizibilității internaționale a cercetărilor desfășurate în ISSEE. În anul 2018, în ISSEE s-au aflat în derulare 10 astfel de proiecte în colaborare cu instituții din Bulgaria, Franța, Republica Moldova, Polonia, Rusia, Serbia și Ucraina, având ca obiect teme de cercetare asociate programelor ISSEE:

1. *Crossing the state borders in South-Eastern Europe. Historical and socio-political contexts*, proiect de cercetare în colaborare cu Institutul de Etnologie și Folclor al Academiei Bulgare de Științe (2018-2020), coord. Stelu Șerban și Petko Hristov.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

2. *Ethnic Groups and National Minorities in Central- and South-Eastern Europe (17th–21st c.)*, proiect de cercetare în colaborare cu Institutul de Arheologie și Etnologie al Academiei Polone de Științe (2016–2018), coord. Andrei Timotin și Dagnoslaw Demski.
3. *Culture traditionnelle, histoire sociale, histoire des langues du Sud-est de l'Europe (2017–2019)*, proiect de cercetare în colaborare cu Institutul de Balcanistică al Academiei Bulgare de Științe, coord. Cătălina Vătășescu și Lora Taseva.
4. *Politique et culture dans le Sud-Est de l'Europe (2017–2019)*, proiect de cercetare în colaborare cu Institutul de Istorie al Academiei Bulgare de Științe, coord. Daniel Cain și Blagovest Njagulov.
5. *Documents concerning the relations between East-European countries and the Patriarchate of Antioch (Syria) in the XVIIth century (2018–2020)* Proiect de cercetare în colaborare cu Institutul de Studii Orientale din Sankt-Petersburg al Academiei Ruse de Științe, coord. Ioana Feodorov și Sergei Frantsouff.
6. *La cité Orgamé/Argamum et son territoire: archéologie d'un paysage antique*. Program franco-român coordonat de ISSEE și Institutul de Ecologie Muzeală Tulcea, respectiv de Muzeul Luvru (2010-2018), coord. Vasilica Lungu și Alexandre Baralis.
7. *17th Century Historical Sources Concerning Moldavia and Ukraine: Research on Paul of Aleppo's Travels of Macarius III, Patriarch of Antioch*. Proiect de cercetare în colaborare cu Institutul de Studii Orientale din Kiev al Academiei Ucrainei (2018–2020), coord. Ioana Feodorov și Yulia Petrova.
8. *Cultură și istorie la Est de Carpați în perspectivă sud-est europeană (sec. XVII–XIX)*, proiect de cercetare în colaborare cu Institutul de Istorie al Academiei de Științe a Moldovei (2018-2020), coord. Andrei Timotin și Gheorghe Cojocaru.
9. *Religious rhetoric of power in the Byzantine and Balkan Middle Ages*. Proiect de cercetare în colaborare cu Institutul de Studii Istorice al Academiei Bulgare de Științe și cu Institutul de Istorie „N. Iorga” (2018–2020), coord. Andrei Timotin și Ivan Biliarsky.
10. *The Byzantine Heritage in Southeastern Europe in the Middle Ages*. Proiect de cercetare în colaborare cu Institutul de Studii Bizantine al Academiei Sârbe de Științe (2018–2020), coord. Andrei Timotin și Srdjan Pirivatrić.

În anul 2018, ISSEE a organizat 6 **colocvii internaționale**, care au reunit cercetători din 7 țări în jurul unor teme reprezentative pentru cercetările desfășurate în Institut:

1. Colocviul anual al ISSEE (ediția a II-a), *Un secol de studii sud-est europene în România. Bilanț istoriografic*, Aula Bibliotecii Academiei Române, 15–16 octombrie 2018. Conferință inaugurală: Oliver Jens Schmitt (Academia Austriacă de Științe). 20 de comunicări prezentate de cercetători din România, Franța și Germania.
2. Colocviul *Culture traditionnelle, histoire sociale et histoire des langues du Sud-Est de l'Europe*, organizatori: ISSEE și Institutul de Balcanistică și Centrul de Tracologie din Sofia, 5 iunie 2018. 12 comunicări prezentate de cercetători din România și Bulgaria.
3. Colocviul *Uses of the Past in Eastern and Southeastern Europe in Modern and Contemporary Period*, organizatori: ISSEE, Institutul și Muzeul Etnografic al Academiei Bulgare de Științe, Institutul de Arheologie și Etnologie al Academiei Poloneze de Științe, 21 iunie 2018. 9 comunicări prezentate de cercetători din România, Bulgaria și Polonia.
4. Colocviul *À la recherche du passé utile. L'histoire comme ressource pour le présent / In Search of the Useful Past. History as a Resource for the Present*, organizatori: ISSEE și Institutul de Studii Istorice al Academiei Bulgare de Științe, 25 septembrie 2018. 10 comunicări prezentate de cercetători din România și Bulgaria.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

5. Colocviul *Historical demography, family and household forms in Southeastern Europe*, organizat de ISSEE și de Centre for Baltic and East European Studies, Södertörn University, Stockholm, 26–27 octombrie 2018. 10 comunicări prezentate de cercetători din România, Suedia și Austria.
6. *Second Annual Conference of the Romanian Society for Byzantine Studies*, organizatori: Societatea Română de Studii Bizantine, ISSEE, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”, 2 noiembrie 2018. Conferință inaugurală: Paolo Odorico (EHESS). 11 comunicări prezentate de cercetători din România, Rep. Moldova, Germania și Bulgaria.

Mai mulți cercetători din ISSEE au luat parte în 2018 la Colocviul Comisiei mixte româno-bulgare de istorie a Academiei Române, al cărei președinte este directorul ISSEE și care a avut loc la Casa Oamenilor de Știință în data de 6 iunie 2018.

În 2018, în ISSEE au fost organizate, de asemenea, 13 conferințe susținute de cercetători din ISSEE și din afara lui, între conferențieri numărându-se și invitați din Germania, Italia și Serbia.

În anul 2018, ISSEE a fost implicat în pregătirea celui de-al **XII-lea Congres Internațional de Studii Sud-Est Europene**, care va avea loc la București în perioada 2–6 septembrie 2019 și la care vor fi prezentate, în 37 de sesiuni, peste 400 de comunicări de către participanți din peste 30 de țări. Acest congres reprezintă un moment de reafirmare în mediul academic internațional a locului privilegiat pe care România l-a avut și îl are în continuare în promovarea cunoașterii reciproce și colaborării între popoarele Sud-Estului european.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

**INSTITUTUL DE ARHEOLOGIE DIN IAȘI.
REPERE ȘI DIRECȚII ÎN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ DE PROFIL**

DAN APARASCHIVEI

Director: **Alexander Rubelacad**
Iași, Str. Codrescu, nr. 6, Pav. H, cod 700479, România
Telefon/fax: 0332 10 61 73
e-mail: arheologieiasi@gmail.com
web: www.arheo.ro

Din poziția unei instituții de cercetare cu o structură internă suplă, dar foarte dinamică, Institutul de Arheologie din Iași reprezintă un reper semnificativ în cercetarea arheologică din ultimele decenii; și ne raportăm aici nu doar la regiunea Moldovei, ci la întreaga țară și chiar la nivel european.

Colaborările interne și externe în materie de publicații, cercetări de teren, organizări de manifestări științifice de impact, participări la proiecte naționale și europene au fost și reprezintă în continuare priorități ale colectivului nostru. Acestea sunt, totodată, recunoașteri ale muncii depuse de către membrii Institutului și etaloane de autoevaluare într-un domeniu foarte competitiv.

Pe fondul unei acute lipse de fonduri pentru cercetările arheologice de teren, cercetătorii Institutului de Arheologie din Iași au reușit, totuși, să impună și să susțină standarde ridicate în ceea ce privește activitatea științifică specifică. Stau măturie numeroasele proiecte internaționale în care suntem implicați, premii ale Academiei Române pentru lucrări excepționale, publicații la edituri prestigioase din România și din lume. Remarcăm, însă, mai ales, calitatea cercetării de teren, un argument definitoriu pentru domeniul nostru de activitate, în condițiile în care astăzi sunt practic descurajate prin subfinanțare cercetările arheologice sistematice, parte componentă din ceea ce numim cercetare fundamentală. În acest context, șantierelor arheologice sistematice coordonate de cercetătorii noștri în Moldova, de o parte și de alta a Prutului, în Transilvania și Dobrogea, devin din ce în ce mai importante, dar și mai greu de susținut.

În anul 2018, Institutul de Arheologie Iași al Academiei Române – Filiala Iași a avut în componență 19 cercetători, dintre care 18 doctori în științe și un doctorand. Ca structură internă și-a păstrat organizarea în trei sectoare de cercetare (departamente): Arheologie preistorică, Arheologie clasică greco-romană, Arheologia epocii migrațiilor și a Evului mediu, la care se adaugă un sector de Arheologie preventivă ce înglobează circa 70 % din cercetătorii celorlalte departamente. Cinci membri ai Institutului sunt coordonatori de doctorate, iar alți patru arheologi sunt membri în diverse comisii de îndrumare a doctoranzilor Institutului sau Universității „Al.I. Cuza” din Iași. Merită menționat aici că bunul mers al activității de cercetare se datorează și celor șase membri ai personalului auxiliar.

În cursul anului evaluat au fost încheiate cu succes opt teme de cercetare prevăzute în Planul de cercetare al Institutului, în care au fost implicați opt cercetători. Rezultatele cercetărilor s-au concretizat în predarea lucrărilor de sinteză aferente fiecărei teme, care vor fi sau au fost deja publicate sub forma unor cărți sau a unor studii de amploare în reviste de prestigiu din țară și străinătate.

Mai sunt în desfășurare încă 11 teme de cercetare și s-au propus încă șase teme începând cu 2019, în care vor fi angrenați șapte specialiști din Institut.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Cât privește tipăriturile, atât la editurile de prestigiu din țară, cât și la cele din străinătate, s-au înregistrat un număr de șapte cărți de autor, dar și 14 volume editate sau coordonate în colecțiile Institutului nostru sau în alte colecții. Numărul XLI/2018 din *Arheologia Moldovei*, revista Institutului de Arheologie din Iași, a apărut în condiții grafice foarte bune în cursul lunii decembrie. Este demn de menționat că revista fanion a Institutului, care aplică un sistem *peer review* eficient, reușește să se situeze la un nivel științific remarcabil, inclusiv la nivel internațional. O serie de baze de date de prestigiu au inclus-o printre publicațiile care merită o atenție sporită în cercetarea de profil. Vorbim aici de Index Copernicus, ERIH PLUS, CEEOL, SCOPUS, AWOL etc. Din nou, foarte importantă este difuzarea producției de carte. Prin schimburi interinstituționale, atât *Arheologia Moldovei*, cât și volumele monografice se distribuie în circa 250 de biblioteci din întreaga lume. Pe lângă diseminarea rezultatelor științifice remarcabile ale cercetătorilor, aceste schimburi contribuie la îmbogățirea patrimoniului bibliotecii instituției noastre.

În ceea ce privește studiile, articolele, notele și recenziile științifice, cercetătorii ieșeni au publicat în reviste de prestigiu din străinătate sau din țară 77 de studii, articole și rapoarte arheologice, dintre care circa 50% în limbi de circulație internațională și 30% în publicații din afara țării. Se adaugă și 14 recenzii și note. Marea majoritate a studiilor publicate în România sunt parte a unor reviste de prestigiu sau a unor volume de la edituri cu impact științific internațional, incluse în baze de date internaționale sau/și cotate CNCS.

Institutul de Arheologie din Iași a fost organizator sau co-organizator a șase manifestări științifice internaționale în anul 2018, iar cercetătorii noștri au prezentat 56 de comunicări științifice la simpozioane și congrese internaționale din Republica Moldova, România, Rusia, Germania, Franța, Ucraina, Belarus, Serbia, Grecia, Spania, Cehia, Ungaria ș.a. Au fost organizate cinci manifestări cu caracter național, respectiv colocviul anual, deja cu o tradiție importantă, axat pe cercetarea arheologică de pe șantierele coordonate de către membri din Institut, cu participarea colaboratorilor de la instituțiile de profil din țară. Cercetătorii din cadrul Institutului au prezentat 62 de comunicări și conferințe în diferite centre științifice din țară.

Trebuie menționat că de mai mulți ani funcționează în Institut un sistem anual de autoevaluare pe puncte în care s-a pus accentul pe publicarea în limbi străine și în reviste foarte bine cotate pe plan intern, dar mai ales internațional.

Cercetările arheologice de teren au cunoscut un trend ascendent și în acest an. Astfel, cercetătorii noștri dețin șefia a patru șantiere, încă prea puține pentru potențialul pe care îl deținem, dar conducem șapte sectoare pe cele nouă șantiere pe care 15 cercetători au participat în cursul anului 2018.

În fiecare an sunt extrem de importante deplasările pentru susținerea unor comunicări științifice sau conferințe în centre universitare și de cercetare din Europa și din afara spațiului comunitar. În aceleași timp, se consolidează și relațiile profesionale cu colegii arheologi de pe alte meleaguri ale lumii. În acest an, arheologii ieșeni au susținut mai multe conferințe și comunicări științifice sau au mers la documentare în 15 state europene. Comisia academică română-ucraineană este coordonată de către institutul ieșean, iar intenția noastră imediată este de a o revigora, după o perioadă dificilă determinată, mai ales, de problemele politice din țara vecină. Apoi, funcționează foarte bine programele de schimburi interacademice, prin care s-a reușit consolidarea unor legături consistente cu Institutele de profil din Polonia, Bulgaria, Republica Moldova, China etc. Am reușit în ultimii ani să dezvoltăm relații profesionale foarte utile nu doar cu instituțiile europene, ci și cu Institute academice din China, spre exemplu. În cursul anului 2019 va fi demarat un proiect comun de cercetări arheologice de teren cu Institutul de Arheologie din Beijing. Am urmărit modelul polonez care susține finanțarea mai multor expediții arheologice în zone de importanță deosebită în ceea ce privește patrimoniul arheologic mondial

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

(Egipt, Siria, Irak, China, Japonia). Nu avem, încă, resurse financiare și nici experiență pentru a ne extinde atât de mult, dar un mic pas a fost deja făcut.

În ceea ce privește proiectele și granturile pe care membrii Institutului le conduc sau în care sunt membri activi, amintim că în decursul anului 2018 au fost implicați 12 cercetători din Institut în astfel de proiecte. Trei dintre ei conduc proiecte de tip UEFISCDI, iar domnul acad. Victor Spinei coordonează proiectul complex CDI - ID:PN-III-P1-1.2-PCCDI-2017-0116 – *Migrație și identitate în spațiul cultural românesc. Abordare multidisciplinară*.

În plus, s-au mai derulat peste 25 de contracte extrabugetare care au avut ca obiect de activitate cercetări arheologice preventive și consultații de specialitate oferite cu prilejul diferitelor lucrări desfășurate pe teritoriului municipiului Iași și în împrejurimi.

Institutul de Arheologie din Iași s-a adaptat din mers la trendul pe care îl urmează cercetările arheologice actuale și, de circa trei ani, este implicat foarte activ în cercetările arheologice preventive. Este drept că astfel de intervenții oferă deopotrivă importante rezultate științifice, precum și resurse financiare necesare deplasărilor la conferințe, pe șantiere etc. Totuși, susținem cu tărie ideea că cercetarea științifică desăvârșită, complexă se poate realiza, mai ales, prin cercetare sistematică. Nu pot fi documentate și mai ales valorificate temeinic complexe arheologice sub presiunea timpului și a altor factori externi nocivi precum șicanele din partea unor investitori „strategici”, a unor instituții de stat subordonate politic, a unor societăți care „aduc bani României”, dar cu riscul distrugerii patrimoniului țării etc.

La capitolul realizări excepționale înregistrate în cursul anului 2018 de către membrii Institutului, semnalăm distincțiile primite de către domnul academician Victor Spinei, respectiv Medalia „Dimitrie Cantemir” a Academiei de Științe a Moldovei, titlul de membru de onoare al Academiei de Științe a Moldovei, precum și Ordinul Centenar al Primăriei Municipiului Iași.

Adăugăm premiul „Mihail Kogălniceanu” al Academiei Române, acordat domnului dr. George Bilavski pentru volumul *Unelte agricole din Moldova medievală*, Editura Istros, Brăila 2016, dar și premiul de Excelență al Filialei Iași a Academiei Române, secțiunea Științe Umaniste, acordat domnului dr. Alexandru Berzovan, pentru lucrarea *Bazinul Mureșului Inferior și sud-vestul Munților Apuseni în perioada clasică a Daciei preromane (sec. II î.Hr. – I d.Hr.)*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2017.

Din postura de contributori la descoperirea elementelor de patrimoniu arheologic național și european, Institutul ieșean propune ca direcție de cercetare prioritară susținerea cercetării fundamentale prin dezvoltarea șantierelor sistematice, prin reluarea finanțării inclusiv de către Academia Română, a unor situri strategice, care ar avea un impact deosebit asupra îmbogățirii patrimoniului național și universal. Este, poate, o direcție împotriva cursului actual al societății, care prevede că totul trebuie făcut cât mai repede, sumativ și cu cele mai mici costuri. Ei bine, un anumit conservatorism izvorât din cunoașterea trecutului în cercetarea arheologică ne determină să nu fim de acord cu această abordare. În plus, legislația europeană, precum Convenția La Valetta, asumată de România, susține necesitatea de a face tot posibilul pentru protejarea patrimoniului național, ca parte a patrimoniului european și mondial. În acest sens, o misiune pe care Academia Română și institutele sale trebuie să și-o asume este conștientizarea în rândul societății, la toate nivelurile sale, că din cunoașterea și valorificarea trecutului se poate clădi un viitor sigur. Avem certitudinea că suntem în asentimentul tuturor când spunem că viitorul are nevoie de trecut.

**SECȚIA DE ȘTIINȚE
MATEMATICE**

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

INSTITUTUL ASTRONOMIC AL ACADEMIEI ROMÂNE

DAN ALIN NEDELICU, CRISTIANA DUMITRACHE, DUMITRU PRICOP, OCTAVIAN MIHAI BĂDESCU, CRISTINA CARMEN POPESCU, MIREL BÎRLAN

Director: **Alin Dan Nedelcu**

București, str. Cuțitul de Argint 5, sector 4, cod 040557, România

Telefon: 021 335 68 92

Fax: 021 337 33 89

e-mail: astro@astro.ro; nedelcu@aira.astro.ro

web: <http://www.astro.ro>

Institutul Astronomic al Academiei Române, înființat sub această denumire prin HG 211/1990, are o vechime de 111 ani, fiind singurul institut de profil din țară. Filialele Institutului Astronomic (București, Cluj-Napoca, Timișoara) au participat în anul 2018 la realizarea a 3 programe (totalizând 7 proiecte) și a 14 contracte extrabugetare.

În anul 2018, misiunea Institutului Astronomic a vizat: cercetarea științifică în domeniul astronomiei, consolidarea concepției științifice despre Univers, difuzarea cunoștințelor astronomice cu impact în societate și integrarea cercetării românești de astronomie în cadrul cercetărilor internaționale de profil. Cele trei programe fundamentale de cercetare ale institutului sunt: *I. Cercetări de astrofizică solară, stelară, galactică, extragalactică și cosmologie, II. Studii de astrometrie, mecanică cerească și planetologie și III. Studii de istoria și învățământul astronomiei.*

Principalele direcții de cercetare în domeniul astrofizicii solare și heliosferice au fost orientate spre simulări numerice de magnetohidrodinamică solară în studiul evoluției regiunilor solare active și spre dezvoltarea unor algoritmi pentru detectarea semiautomată a evenimentelor din vântul solar. Studiul transferului radiației solare prin atmosfera terestră a fost realizat prin dezvoltarea de noi modele pentru prognoza și estimarea radiației solare măsurate la sol [1]. În domeniul vremii spațiale, au fost continuate observațiile sinoptice solare în $H\alpha$ și în lumină albă și emiterea buletinelor de tip *nowcasting* și a alertelor. Proiectul P3-SWE-XVII SSA Space Weather Coordination Centre Evolution, încheiat în cadrul Agenției Spațiale Europene, asigură buna funcționare a Centrului de Coordonare *SSA Space Weather* la nivel european. Echipa institutului asigură *helpdesk*-ul portalului de vreme spațială și monitorizează rețeaua de produse și servicii federate puse la dispoziție de către centrele de experți din țările membre ale agenției.

Una dintre problemele fundamentale în astrofizică este cea legată de formarea și evoluția galaxiilor. Evoluția galactică și procesul de formare stelară în galaxii depind de dinamica mediului interstelar, dinamică influențată de procesele și mecanismele radiative din galaxii.

Institutul își propune să elucideze aceste probleme fundamentale prin modelarea mecanismelor de emisie în galaxii din întreg spectrul electromagnetic, de la infraroșu până la radiațiile gama. Acest studiu operează la interfața dintre observații și teorie și își propune determinarea parametrilor fizici ai galaxiilor: rata de formare stelară, istoria acesteia, conținutul de gaz și praf interstelar, distribuția spațială a populațiilor stelare de diferite vârste și a câmpurilor radiative din galaxii. Au fost vizate identificarea proceselor prin care galaxiile acumulează gaz în mediul interstelar, legătura dintre materia barionică și cea întunecată, consecințele legate de originea materiei întunecate și interacțiunile galaxii – mediu înconjurător. În paralel, au fost studiate probleme fizice la scară mică, în mediul interstelar, care în schimb influențează procesele fizice la scară galactică, precum formarea și distrugerea prafului interstelar, injecția și propagarea razelor cosmice, efectul prafului cosmic în menținerea echilibrului termic al gazului interstelar și rolul efectului fotoelectric în încălzirea mediului interstelar. O realizare recunoscută pe plan internațional

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

este modelarea galaxiei noastre și producerea unui model tridimensional al acesteia ce cuprinde toate componentele galactice: stele de toate vârstele, gaz și praf interstelar și radiație cosmică. Cercetătorii au modelat radiația gama din Calea Lactee și au furnizat o explicație pentru excesul acesteia în centrul galaxiei noastre, explicație ce nu favorizează detecția particulelor de materie întunecată WIMP. O altă realizare de excepție este determinarea mecanismelor prin care galaxiile își furnizează gazul interstelar necesar continuării procesului de formare stelară [2,3].

În domeniul astrofizicii stelare s-a realizat modelarea asteroseismică a unor stele gigante roșii observate de misiunea spațială NASA Kepler. A fost analizat spectrul de oscilații ale gigantei roșii cu rotație KIC 006144777. Raportul ridicat semnal/zgomot și seturile de date continue au permis extragerea cu precizie a parametrilor de oscilație. A fost estimată masa stelei, această valoare urmând a fi comparată cu cea obținută în urma modelării stelare detaliate. Cercetătorii au constatat că rotația diferențială a învelișului convectiv este o consecință a transferului de moment cinetic de la nucleul rigid către înveliș. Pe baza datelor de oscilație observate s-a putut deduce că steaua este o gigantă roșie aflată în faza de ardere a hidrogenului într-un strat sursă din jurul nucleului de heliu. Rezultatele acestui studiu au fost prezentate în cadrul conferinței internaționale organizată în comun de către cele două consorții științifice ale misiunilor spațiale NASA Kepler și TESS.

Obiectele apropiate de Pământ (*Near Earth Objects* – NEO) sau geointersectorii reprezintă o populație de asteroizi (*Near Earth Asteroids* – NEA) sau comete cu orbite care o intersectează sau se apropie de cea a Pământului. Până astăzi au fost descoperite peste 20 000 de astfel de obiecte (asteroizi și comete). Aceste corpuri sunt relativ ușor accesibile pentru misiuni de explorare, conțin resurse importante pentru o eventuală utilizare *in-situ* și prezintă, datorită domeniului de dimensiuni (de la metri la zeci de kilometri), întreaga paletă de procese geologice care a structurat centura principală de asteroizi. Meteorozii sunt obiecte cu un diametru mai mic de 5 m, considerabil mai mici decât asteroizii, dar mai mari decât micrometeorizii și particulele de praf cosmic. Sursele lor sunt coliziunile dintre asteroizi, activitatea sau dezintegrarea cometară, fisiunea rotațională a asteroizilor sau dezagregarea acestora datorată apropiierilor planetare extreme. Studiul meteorozilor nu poate fi separat de cel al corpurilor lor părinte – asteroizi sau comete. Institutul utilizează servicii proprii de calcul al efemeridelor și vizualizarea orbitelor. Modele dinamice precise ale Sistemului Solar, incluzând contribuția relativistă a Soarelui și perturbațiile gravitaționale ale asteroizilor, au fost dezvoltate de Institut fiind incluse în calculul de orbite pentru asteroizi și comete și în evaluarea riscului de impact al acestora. Integrități numerice pe termen lung ale geointersectorilor au fost utilizate pentru identificarea regiunilor sursă și a rutelor posibile de transport către regiunea internă a Sistemului Solar. Au fost calculate toate apropiierile de Pământ ale asteroizilor potențial periculoși pentru perioada 2019–2029, fiind elaborate criterii de alertă și de intervenție la un potențial impact. Aceste rezultate sunt cuprinse într-un raport înaintat de Institut către *Space Mission Planning Advisory Group* (SMPAG) al *United Nations Office for Outer Space Affairs*.

Institutul operează rețeaua națională MOROI – *Meteorites Orbits Reconstruction by Optical Imaging*. Această rețea este concepută, prin arhitectură, să fie integrată într-o rețea europeană de detecție de meteori, de calcul de traiectorii atmosferice și de recuperare a materialului meteoritic ajuns la sol. Cu 20 de camere ce urmează a fi instalate în anul 2019 și 12 deja operaționale, MOROI este a treia rețea ca mărime la nivel european după FRIPON (Franța, 100 de camere) și PRISMA (Italia, 35 de camere). Evenimentele tipice detectate de acest sistem sunt generate de intrarea în atmosferă a unor corpuri având un diametru cuprins între 0,1 și 20 cm. Programele de reconstrucție 3D a traiectoriei atmosferice a meteoroidului și de determinare a orbitei preatmosferice a acestuia au fost validate în cazul a două detecții multistație pentru meteori asociați curentului Lyride prin compararea acestor rezultate cu orbita corpului părinte – cometa C/1861 G1 (Thatcher) [4]. A fost continuat studiul proprietăților fizice ale corpurilor din Sistemul Solar și caracterizarea proprietăților mineralogice ale acestora [5–7].

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

În domeniul mecanicii cerești a fost modelată mișcarea corpurilor în câmpuri de tip post-newtonian. A fost abordată problema celor două corpuri în câmpuri de tip Buckingham, Mocket-Treder sau Yukawa din punctul de vedere al mișcării globale și al stabilității orbitelor [8]. A fost descrisă mișcarea pe varietatea colizională, ceea ce ne oferă o gamă de informații despre mișcarea în vecinătatea corpului central. A fost descrisă mișcarea globală în spațiul fazelor considerând secțiuni realizate cu ajutorul constantelor energiei și momentului cinetic. Problemele analizate scot la lumină aspecte interesante ale mișcării, cum ar fi: cazuri în care toate traiectoriile sunt stabile, cazuri în care există tipuri total diferite de orbite pentru aceleași valori ale constantelor energiei și momentului cinetic, precum și existența orbitelor stabile pentru valori non-negative ale energiei.

Cercetătorii institutului au realizat prima programă analitică pentru un ciclu de master în domeniul științelor spațiale. În cadrul Institutului sunt încadrați în programele de cercetare 5 doctoranzi (1 la Cluj, 4 la București).

Revista Romanian Astronomical Journal, editată de institut, publică articole în domeniile: astronomie, mecanică cerească, astrofizică stelară, fizică solară, heliosferă și relații Soare – Pământ, astronomie extragalactică, cosmologie, științe spațiale, istoria astronomiei și astronomia în cultură. Jurnalul este indexat la *NASA Astrophysics Data System*, *Root Indexing* și *Open Academic Journals Index*.

În anul 2018, cercetătorii Institutului au publicat 24 de articole în reviste ISI din străinătate, 1 articol într-o revistă ISI din România și 11 articole în reviste din România indexate în bazele de date internaționale. Au fost susținute 46 de comunicări (prezentări și postere) la conferințe internaționale și naționale. Au fost editate și publicate două cărți în domeniul astronomiei (Anuarul Astronomic, edițiile 2018 și 2019). Articolele publicate anterior de cercetătorii institutului au primit în acest an 589 de citări. În anul 2018, institutul a organizat trei conferințe internaționale și a derulat 14 proiecte de cercetare în cadrul competițiilor internaționale (3) și naționale (11). Dintre acestea, 2 proiecte cu finanțare externă (Agenția Spațială Europeană) și 4 cu finanțare națională (PNCDI III) au fost acceptate la finanțare în anul 2018. Conform Deciziei Comisiei Europene nr. 3239 din 31.05.2018, România devine membru cu drepturi depline al Consorțiului European SST – cadrul de sprijin pentru supraveghere și urmărire spațială, alături de statele fondatoare Germania, Spania, Franța, Italia și Regatul Unit. Institutul, prin filialele sale din București și Cluj, este singura organizație națională care acoperă în prezent segmentul de observații optice. În anul 2018 a fost finalizată construcția Observatorului General Berthelot din județul Hunedoara. Observatorul, complet automatizat, este în prezent cea mai avansată infrastructură de observații astronomice din România, fiind deja inclus în propuneri de proiecte la nivel european dedicate programului *Space Situational Awareness*.

Bibliografie

1. Calinoiu, D., Stefu, N., Boata R., Blaga R., Pop, N., Paulescu E., Sabadus A., Paulescu. M. (2018), *Parametric modeling: A simple and versatile route to solar irradiance*, Energy Conversion and Management, 164, 175–187.
2. Niederwanger, F., Reimer, O., Kissmann, R., Strong, A. W., Popescu, C. C., Tuffs, R. (2019), *The consequence of a new ISRF model of the Milky Way on predictions for diffuse gamma-ray emission*, Astroparticle Physics, 107, 1–14.
3. Grootes, M. W., Dvornik, A., Laureijs, R. J., Tuffs, R. J., Popescu, C. C., Robotham, A. S. G., Liske, J., Brown, M. J. I., Holwerda, B. W., Wang, L. (2018). *Galaxy And Mass Assembly (GAMA): gas fuelling of spiral galaxies in the local Universe II – direct measurement of the dependencies on redshift and host halo mass of stellar mass growth in central disc galaxies*, MNRAS, 477, 1015–1034.
4. Nedelcu, D. A., Birlan, M., Turcu, V., Boaca, I., Badescu, O., Gornea, A., Sonka, A. B., Blagoi, O., Danescu, C., Paraschiv, P. (2018), *Meteorites Orbits Reconstruction by Optical Imaging (MOROI) Network*, RoAJ, 1, 55–62.
5. Drouard, A., Vernazza, P., Loehle, S., Gattacceca, J., Vaubaillon, J., Zanda, B., Birlan, M. (2018), *Probing the use of spectroscopy to determine the meteoritic analogues of meteors*, A&A, 613, A54.
6. Dumitru, B. A., Birlan, M., Sonka, A., Colas, F., Nedelcu, D. A. (2018), *Photometry of asteroids (5141), (43032), (85953), (259221), and (363599) observed at Pic du Midi Observatory*, AN, 339, 198–203.
7. Pajuelo, M., Birlan, M., Carry, B., DeMeo, F. E., Binzel, R. P., Berthier, J. (2018), *Spectral properties of binary asteroids*. MNRAS, 477, 5590–5604.
8. Popescu, E. (2018), *Equilibria and central configurations in a Buckingham type problem*, ApSS, 363:10, 1–7.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

INSTITUTUL DE MATEMATICĂ „SIMION STOILOW”

LUCIAN BEZNEA, DAN TIMOTIN, CRISTODOR IONESCU

Director: **Lucian Beznea**

București, Calea Griviței, nr. 21, sector 1, cod 010702, România

Tel: 021 319 65 06

Fax: 021 319 65 05

e-mail: lucian.beznea@imar.ro, dan.timotin@imar.ro

web: <http://www.imar.ro>

Institutul de Matematică „Simion Stoilow” al Academiei Române (IMAR), fondat în 1949, este unul dintre institutele de cercetare ale Academiei Române și reprezintă unul dintre cele mai semnificative centre ale vieții științifice din România.

IMAR este organizat în 9 colective de cercetare, fiecare din aceste grupuri având propriul program de cercetare. Fiecare grup este format atât din cercetători cu experiență, cât și tineri cercetători (studenți la master, doctoranzi sau postdoctoranzi) și organizează cel puțin un seminar științific săptămânal. Membrii fiecărui grup au contacte și colaborări cu universități și alte centre de cercetare din țară și străinătate.

Pentru a avea contact permanent cu tânăra generație, IMAR încurajează cooptarea și integrarea studenților valoroși în colectivele de cercetare existente și colaborează cu Școala Normală Superioară București la organizarea de programe de master în matematică, orientându-se spre problematici de cercetare care se adresează tinerilor valoroși din România și din străinătate.

Cercetătorii IMAR publică anual articole în reviste internaționale de matematică de cel mai înalt nivel. În anul 2018, cercetătorii IMAR au publicat 91 de articole în reviste din străinătate cotate ISI, 6 articole în reviste din România cotate ISI, 26 de articole în volume de conferințe sau alte reviste, 2 cărți de specialitate din care una la o editură din străinătate, au susținut 136 de conferințe la universități sau în cadrul unor manifestări științifice din țară sau din străinătate. Dintre articolele publicate, 10 articole sunt în reviste aflate în zona roșie, primul sfert din clasificarea CNCSIS – Web of Science. Lucrările cercetătorilor IMAR au fost citate, în cursul anului 2018, de mai mult de 900 ori în lucrări de cercetare.

În 2018, IMAR a primit 75 de vizite ale unor cercetători din străinătate și a organizat 11 manifestări științifice, toate cu participare internațională. Cercetătorii IMAR au efectuat 77 de vizite de colaborare științifică la universități și centre de cercetare din străinătate.

În anul 2018 patru cercetători IMAR au fost distinși cu Premiile Academiei Române pentru anul 2016: Arghir Dani Zărnescu (Premiul *Simion Stoilow*), Mario Maican (Premiul *Gheorghe Țițeica*), Laura Elena Năstăsescu (Premiul *Gheorghe Lazăr*) și Bogdan Ichim (Premiul *Gheorghe Lazăr*).

IMAR a avut în derulare în 2018 un număr de 13 proiecte naționale de cercetare, dintre care:

- opt proiecte de cercetare exploratorie (PCE);
- trei proiecte experimental-demonstrative (PED);
- un proiect de tinere echipe (TE);
- un proiect de cercetare postdoctorală (PD).

IMAR participă la următoarele proiecte internaționale:

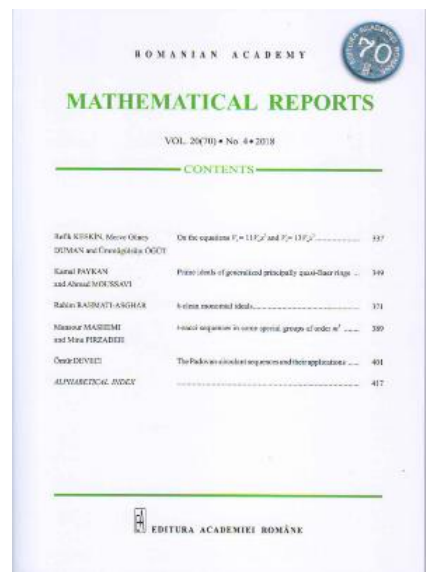
- *Centre francophone en mathématiques Bucarest, finanțat de Agence Universitaire de la Francophonie;*
- *Groupement de Recherche International ECO-math, cofinanțat de Academia Română, CNRS (Franța), Academia Ungară de Științe și IMAR.*

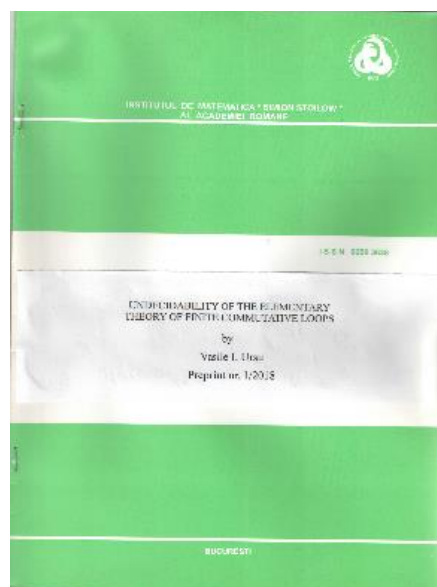
LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE DIN ACADEMIA ROMÂNĂ (CCSAR-2019) – SINTEZĂ 6 mai 2019, Aula Academiei Române

În cadrul Departamentului de Științe Exacte al Școlii de Studii Avansate a Academiei Române – SCOSAAR, IMAR organizează și coordonează studiile universitare de doctorat în domeniile matematică, informatică, calculatoare și tehnologia informației, un număr de 36 de specialiști fiind conducători de doctorat. În anul 2018, în cadrul IMAR și-au desfășurat activitatea 21 de doctoranzi și 3 doctoranzi în cotutelă. A avut loc susținerea publică a 4 teze de doctorat, precum și a 3 teze de abilitare.

Academia Română, în colaborare cu Institutul de Matematică „Simion Stoilow” publică două reviste de specialitate de circulație internațională: *Revue Roumaine de Mathématiques Pures et Appliquées* (http://imar.ro/journals/Revue_Mathematique/home_page.html) și *Mathematical Re-ports* (http://imar.ro/journals/Mathematical_Reports/home_page.html).

IMAR publică, de asemenea, seria de preprinturi *Preprint series of the Institute of Mathematics of the Romanian Academy* (<http://imar.ro/~increst/Preprints.html>). Publicată fără întrerupere din 1976, seria conține peste 1 300 de preprint-uri.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

INSTITUTUL DE STATISTICĂ MATEMATICĂ ȘI MATEMATICĂ
APLICATĂ „GHEORGHE MIHOC – CAIUS IACOB” (ISMMA),
BUCUREȘTI

IOAN STANCU-MINASIAN, CORNELIA ENĂCHESCU, GABRIELA MARINOVSCI

Director: acad. **Marius Iosifescu**

București, Calea 13 Septembrie, nr. 13, sector 5, cod 050711, România

Telefon : 021 318 24 33 ; 021 318 24 39 ; 021 318 81 06/3401

Fax : 021 318 24 39

e-mail: miosifes@acad.ro; miosife@racai.ro; miosifes@ismma.ro

web: www.ima.ro; www.ismma.ro

Misiunea Institutului de Statistică Matematică și Matematică Aplicată „Gheorghe Mihoc – Caius Iacob” (ISMMA): cercetare științifică fundamentală și avansată în *teoria probabilităților, statistică matematică, cercetări operaționale, ecuații cu derivate parțiale, teoria controlului optimal, optimizare, sisteme dinamice, analiză numerică, mecanica fluidelor*, precum și *modelări matematice în biologie, științele mediului și cercetări interdisciplinare*.

Modul de valorificare a rezultatelor cercetării și gradul de recunoaștere al acestora: articole științifice în reviste de specialitate (majoritatea în reviste cotate WOS, în unele direcții de cercetare aflate în primele 25% din lume), monografiile și tratate de specialitate, comunicări la manifestări științifice naționale și internaționale.

Activitatea institutului în 2018 s-a desfășurat pe baza unor programe investigând: analiza stocastică, procese Markov, modele statistice, modele de programare matematică și optimizare, ecuații cu derivate parțiale și control optimal, metode variaționale, analiza și controlul unor modele matematice în științele vieții, mediului, științe economice, metode numerice și analitice în studiul mișcării fluidelor.

În 2018 au fost publicate **58** de lucrări, din care **35** de articole în reviste cotate ISI, **4** lucrări în proceeding-uri internaționale (IEEE și ISI), **7** articole în reviste din străinătate indexate BDI, **11** articole în reviste cotate B+, un articol într-o revistă a EAR, au fost elaborate **57** lucrări, din care **37** lucrări acceptate spre publicare și s-au înregistrat **94** participări la conferințe științifice.

S-au acordat: două premii ale Academiei Române, premiul „**Dimitrie Pompeiu**” pentru grupul de lucrări *Branching processes* și premiul „**Spiru Haret**” pentru lucrarea *Particle supported control of a fluid-particle system*, o diplomă internațională, *Diploma of Gold Medal, for “Rotary piezoelectric motor with double contact”*, la EUROINVENT 10th Edition, și două brevete de invenții: *Diploma de Excelență și Medalia de Aur cu Mențiune Specială* pentru *Transformator planar su nanofluid magnetic*, Salonul Național al Cercetării Științifice, Inovării și Inventicii, PROINVENT, Ediția a XVI-a și *Diploma de Excelență și Trofeul INCDMTM*, Salonul Național al Cercetării Științifice, Inovării și Inventicii, PROINVENT, Ediția XVI.

ISMMA a fost **organizator și coorganizator la 7 manifestări științifice** cu participare internațională. În institut se desfășoară seminariile științifice ale departamentelor de matematică aplicată, statistică și probabilități. În particular, menționăm *Conferința anuală a Societății de Probabilități și Statistică din România*, serie inițiată în 1997 și ajunsă la a 21-a ediție, *Conferința „Caius Iacob” de Mecanica Fluidelor și Aplicațiile ei Tehnice*, workshopul *Mathematical Modelling of Environmental and Life Sciences*, serie inițiată în 2002 și ajunsă la a 13-a ediție și workshopul

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

„International Seminar on Statistics and Clinical Practice”, manifestare organizată în colaborare cu Institutul de Biocibernetică și Bioinginerie Medicală, Polonia, serie inițiată în 1996 și ajunsă la a 12-a ediție.

Institutul desfășoară trei proiecte de cercetare, câștigate prin concurs, unul internațional în cadrul *Acordului de Colaborare Bilaterală între Academia Română și CNR-Italia, cu Universitățile din Pavia, Trento, Bologna și alte două în cadrul competiției PN-III-P1.*

Rezultate științifice deosebite:

- Studiul unei probleme de control optimal pentru procese de tranziții de fază (de exemplu, tranziția între stările solid-lichid ale unui material); studiul se referă la determinarea unei funcții de control care să forțeze atingerea unei stări anume într-un anumit timp [1,3,4].
- Determinarea unui control *feedback* pentru stabilizarea potențialului unei membrane neurale guvernată de dinamica modelului Hodgkin-Huxley. Prin utilizarea unui curent aplicat membranei se urmărește stabilizarea potențialului acesteia la zero și păstrarea acestei valori în continuare. Această tehnică studiată matematic are aplicații în prevenirea unui regim anormal periodic al potențialului care este propriu unor boli neurologice [2].
- Elaborarea unor modele matematice privind circulația apei în continuumul sol-plante-atmosferă. Modelele elaborate își propun să elucideze modul în care încălzirea terestră influențează starea sistemelor ecologice terestre [5,6].
- Studiul teoretic și simulare numerică cu aplicații în dezvoltarea unor noi tehnologii, generatori electrici eolieni, motare magnetice etc. [7,8].
- Pentru portofolii cu un număr mare de active, definirea estimatorilor de pseudodistanță minimă pentru parametrii modelului *single index*, demonstrarea proprietăților teoretice ale acestora, utilizarea lor pentru construirea de noi portofolii optimale robuste, ilustrarea performanței noii metode de optimizare a portofoliilor în cazul datelor financiare reale [9].
- Studiul măsurii de risc și a alocării capitalului pentru repartiții ce depind de parametri cu incertitudine de tip interval sau fuzzy, respectiv studiul măsurilor clasice de risc VaR și TVaR pentru repartiții având parametri de tip interval; extinderea studiului și la numere fuzzy. În cazul parametrilor de tip locație și/sau scală, măsurile de risc obținute sunt tot de tip interval sau, corespunzător, de tip număr fuzzy. Aplicarea rezultatelor la problema alocării capitalului și detalierea procedurii pentru repartițiile Normală, Pareto și Farlie-Gumbel-Morgenstern. Formulele obținute sunt ilustrate numeric pe o serie de date reale [10–13].
- Estimarea modelelor statistice (clasificare și regresie) pentru variabile de tip funcțional calitative cu aplicații în sănătatea publică (parcursul pacientului în spital) [16,18,19].
- Studiul repartiției statisticii de scan pentru modele dependente multidimensionale cu aplicații în detectarea schimbării distribuției în serii temporale [17].
- Caracterizarea convergenței în distribuție către o lege de probabilitate nongaussiană utilizând calculul stocastic de tip Malliavin [14].
- Studiul comportamentului asimptotic al soluției ecuației undelor cu o perturbare stocastică de tip gaussian corelat [15].
- Introducerea conceptului de *higher-order* (ϕ, ρ) -*V*-invexity și prezentarea modelelor duale pentru probleme de programare fracționară semiinfinită de tip minimax cu demonstrarea teoremelor de dualitate [21].

Toate aceste rezultate au fost publicate în reviste ISI de prim rang.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Bibliografie

1. P. Colli, G. Gilardi, G. Marinoschi, E. Rocca (2018), *Optimal control for a conserved phase field system with a possibly singular potential*, *Evol. Equ. Control Theory*, 7,1, 95–116.
2. G. Marinoschi (2018), *Internal feedback stabilization of a Cahn-Hilliard system with viscosity effects*, *Pure Appl. Funct. Anal*, 3, 1, 107–135.
3. V. Barbu, P. Colli, G. Gilardi, G. Marinoschi, E. Rocca (2018), *Sliding mode control for a nonlinear phase-field system*, *SIAM J. Control Optim*, 55, 3, 2108–2133.
4. Matei Andaluza, Micu Sorin (2018), *Boundary Optimal Control for a Frictional Contact Problem with Normal Compliance*, *Applied Mathematics and Optimization*, 78(2), 379–401.
5. S. Ion, D. Marinescu, S.G. Cruceanu (2017), *Modeling the water and sediment dynamics in vegetative filterstrips*, *Advanced Topics in Electrical Engineering*. Internațional Symposium. 10th, 478–482.
6. Stelian Ion, Dorin Marinescu, Stefan-Gicu Cruceanu (2018), *Riemann Problem for Shallow Water Equation with Vegetation*, *Analele Universitatii Ovidius*, Vol. 26(2), 145–173.
7. F. Frunzulica, A. Dumitrache, M. Stoia-Desjka (2018), *A method of harvesting energy from wind using a flapping wing*, *AIP Conference Proceedings*, 1798 (1), 020057.
8. L. Pislaru-Danescu, A.M. Morega, M. Morega, et al. (2018) *A new type of linear magnetostrictive motor*, *Electrical Engineering*, 99, 2, pp. 601–613, 2017.
9. Aida Toma, Cristina Fulga (2018), *Robust estimation for the single index model using pseudodistances*, *Entropy*, 20, 5, 374.
10. R. Vernic (2018), *On risk measures and capital allocation for distributions depending on parameters with interval or fuzzy uncertainty*, *Applied Soft Computing*, 64, 199–215.
11. R. Vernic (2018), *On the evaluation of some multivariate compound distributions with Sarmanov's counting distribution*, *Insurance Mathematics and Economics*, 79, 184–193.
12. M. Tamraz and R. Vernic (2018), *On the evaluation of multivariate compound distributions with continuous severity distributions and Sarmanov's counting distribution*, *ASTIN Bulletin* 48 (2), 841–870.
13. M. Denuit, and R. Vernic (2018), *Bivariate Bernoulli weighted sums and distribution of single-period tontine benefits*, *Methodology and Computing in Applied Probability*, 20(4), 1403–1416.
14. Khalil Marwa, Tudor Ciprian (2018), *A. Correlation structure, quadratic variations and parameter estimation for the solution to the wave equation with fractional noise*. *Electron. J. Stat.* 12, no. 2, 3639–3672.
15. Kusuoka Seiichiro, Tudor Ciprian A. (2018), *Characterization of the convergence in total variation and extension of the fourth moment theorem to invariant measures of diffusions*. *Bernoulli* 24, no. 2, 1463–1496.
16. Sophie Dabo-Niang, Cristian Preda, Vincent Vandewalle (2018), *Clustering spatial functional data. Geostatistical Functional Data Analysis: Theory and Methods*. Editors: Jorge Mateu, Ramon Giraldo, Inpress. 〈 hal-01948934&#12297.
17. Haiman G., Preda C. (2018), *Scan Statistics Viewed as Maximum of 1-Dependent Random Variables*. In: Glaz J., Koutras M. (eds), *Handbook of Scan Statistics*, Springer, New York, NY.
18. E. Hebbinckuys, J.P. Marissal, C. Preda, V. Leclercq (2018), *Assessing the burden of Clostridium difficile infections for hospitals*, *Journal of Hospital Infection*, Vol. 98 (1), 29–35.
19. Dhaenens C., Chazard E., Preda C., Amarioarei A., L., Delerue D., Hansske A. (2018), *ClinMine: Optimizing the Management of Patients in Hospital*, *IRBM, Elsevier Masson*, 39(2) 83–92.
20. A. Dermoune, C. Preda (2017), *Parametrizations fixed and random effects*. *Journal of Multivariate Analysis*, 154, 162–176.
21. Anurag Jayswal, I.M. Stancu-Minasian, Andreea Madalina Stancu (2018), *Generalized duality for semi-infinite minimax fractional programming problem involving higher-order (Φ, ρ) -V-invexity*, *U. Politeh. Buch. Ser. A* 80, (4), 29–38.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

ANALIZA NUMERICĂ LA INSTITUTUL DE CALCUL „TIBERIU POPOVICIU”, CLUJ-NAPOCA

Director: **Emil Căținaș**

Cluj-Napoca, str. Fântânele nr. 57, ap. 67-68, cod 400320, România

Telefon: 0264 58 22 07

Fax: 0264 58 22 07

e-mail: ecatinas@ictp.acad.ro; ictp@ictp.acad.ro

web: <http://ictp.acad.ro/catinas>

Institutul de Calcul „Tiberiu Popoviciu” a fost înființat în 1951 pentru un domeniu de cercetare nou pe atunci, pentru a îngloba trei valențe ale calculului: calculul teoretic (analiză numerică), calculul practic (contracte de cercetare cu agenți economici, cu rezolvarea concretă a problemelor la calculator) și calculul electronic (construirea de calculatoare) [1].

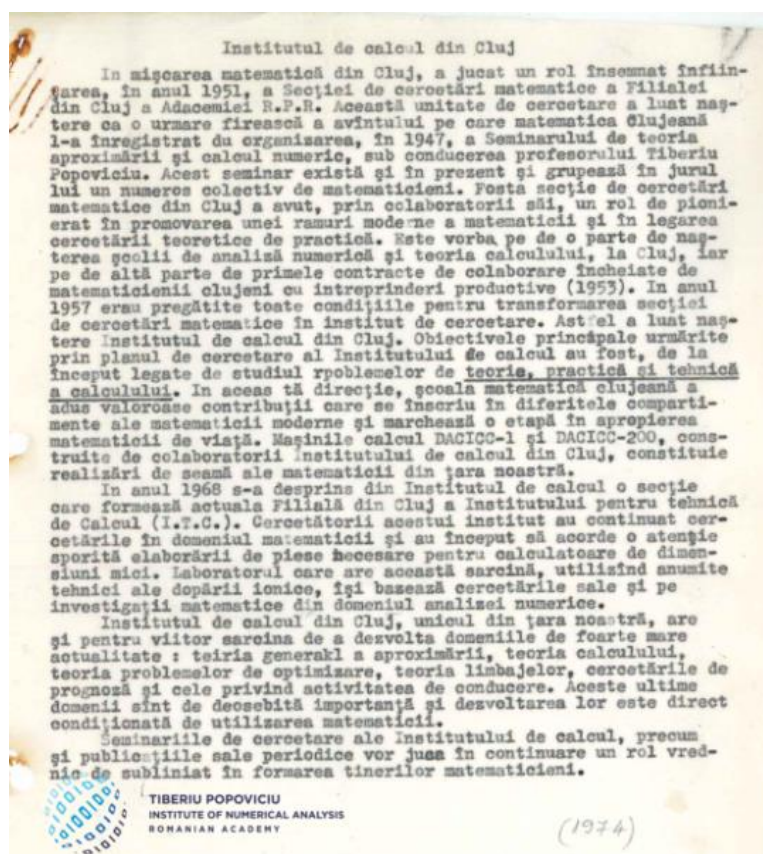

Figura 1. Document din 1974 din arhiva Institutului, privind chintesența menirii sale la înființare.

Sub conducerea savantului vizionar Tiberiu Popoviciu, aici avea să fie construit primul calculator românesc cu tranzistori și memorie RAM (DACICC-1, 1963), iar apoi primul calculator românesc cu sistem de operare și compilator (DACICC-200, 1968). Prin activitatea și realizările obținute, el a pus bazele Analizei Numerice din România [2].

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Specialiștii formați de-a lungul deceniilor au constituit așa-numita *Școală Clujeană de Analiză Numerică și Teoria Aproximării*.

Din păcate, evenimentele din 1975 (când institutele de matematică din București, Iași și Cluj au fost desființate sau aproape desființate) au afectat negativ evoluția institutului, din 54 de angajați rămânând doar 6.

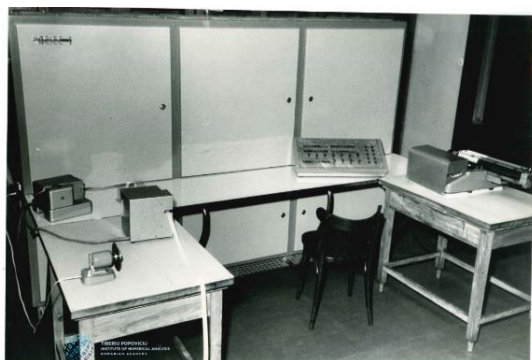

Figura 2. Calculatorul DACICC-1 în configurație complete.

Figura 3. Calculatorul DACICC-200, operat de inginerii P. Soreanu, M. Bocu și Gh. Farkas.

După 1990, institutul a început o perioadă de dezvoltare, după revenirea sa sub tutela Academiei Române.

Misiunea Institutului în prezent este de a efectua cercetări fundamentale și avansate în anumite domenii ale matematicii aplicate și de a obține rezultate originale, publicate în reviste de specialitate consacrate, în special în cele de impact din străinătate.

Principalele direcții de cercetare de la institut sunt axate pe analiză numerică și modelare numerică – ele constituind de altfel numele celor două colective de cercetare.

În anul 2018, institutul a finalizat două proiecte anuale de cercetare: 1. Metode numerice și de aproximare; 2. Modelare numerică.

În cadrul primului proiect, s-au obținut rezultate privind metodele numerice pentru rezolvarea ecuațiilor și sistemelor de ecuații neliniare, a ecuațiilor diferențiale și a inegalităților variaționale. Al doilea proiect a vizat, pe de-o parte, simularea numerică a curgerii în medii poroase, pe de altă parte, modelarea numerică a problemelor de difuzie folosind metode spectrale și metode element finit, și, nu în ultimul rând, analiza unor serii temporale, cu aplicații.

În 2018, cercetătorii din institut au publicat 11 articole în reviste cotate ISI, *media fiind de 1 articol ISI per cercetător*.

Remarcăm în primul rând articolul M. Crăciun, C. Vamoș, N. Suciu, *Analysis and generation of groundwater, concentration time series*, *Advances in Water Resources*, 111 (2018), 20–30, publicat de către trei cercetători din institut. Revista *Advances in Water Resources* este a treia clasată în 2018 la categoria ISI „Water Resources”, după scorul relativ de influență, și a patra după factorul de impact. Articolul se referă la metode de modelare a infiltrării apei sau a poluanților în medii acvifere.

Contaminarea apelor subterane este monitorizată prin serii de măsurători de concentrații eșalonate în timp. Analiza seriilor de concentrații și generarea de serii sintetice cu caracteristici statistice cât mai apropiate sunt esențiale în realizarea predicțiilor și furnizarea expertizei în situații specifice de contaminare.

Seriile temporale de concentrație care se analizează în această lucrare sunt obținute prin simulări Monte Carlo ale concentrațiilor unei substanțe nereactive dizolvate și transportată de apa subterană conținută într-un mediu acvifer cu structura spațială puternic heterogenă.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Concentrațiile sunt integrate după direcția transversală a unui domeniu bidimensional și calculate de-a lungul traiectoriei curgerii medii. Condițiile inițiale corespund unei injectări instantanee a unui poluant, într-un scenariu experimental tipic în studiile hidrogeologice.

Algoritmul de generare al seriilor de concentrații generalizează modelele de *mixing* utilizate în modelări ale contaminării apelor subterane bazate pe funcția de densitate de probabilitate. Modelul clasic cunoscut sub numele de IEM (*interaction by exchange mean*) este un caz particular al modelului propus în acest articol, care constă într-o regresie cu coeficienți constanți.

Un alt articol important publicat în 2018 este un articol de sinteză (*survey paper*), în care se analizează istoricul, definiția și proprietățile unor noțiuni de bază ale Analizei Numerice – ordinele de convergență ale șirurilor sau metodelor iterative: E. Cătinaș, *A survey on the high convergence orders and computational convergence orders of sequences*, Appl. Math. Comput., 343 (2019) 1–20 (publicat online octombrie 2018). În articol sunt puse pentru prima oară în evidență și demonstrate riguros relațiile de echivalență între diferite definiții ale ordinelor de convergență.

Rezultate notabile au fost obținute și în ceea ce privește rezolvarea numerică a ecuațiilor diferențiale, fiind publicate în *Numerical Algorithms, Mathematics and Mechanics of Solids*, sau alte reviste importante.

Institutul a fost coorganizator, împreună cu colectivul de Calcul Numeric și Statistic al Universității „Babeș-Bolyai”, al conferinței internaționale *Numerical Analysis and Approximation Theory 2018* (NAAT2018), Cluj-Napoca, 6–9 Septembrie, 2018.

Membrii institutului au participat la diferite conferințe naționale și internaționale.

Institutul editează revista de specialitate *Journal of Numerical Analysis and Approximation Theory*, sub egida Academiei Române. Membri ai Institutului fac parte din colective de redacție ale diferitor reviste de specialitate, inclusiv cotate ISI.

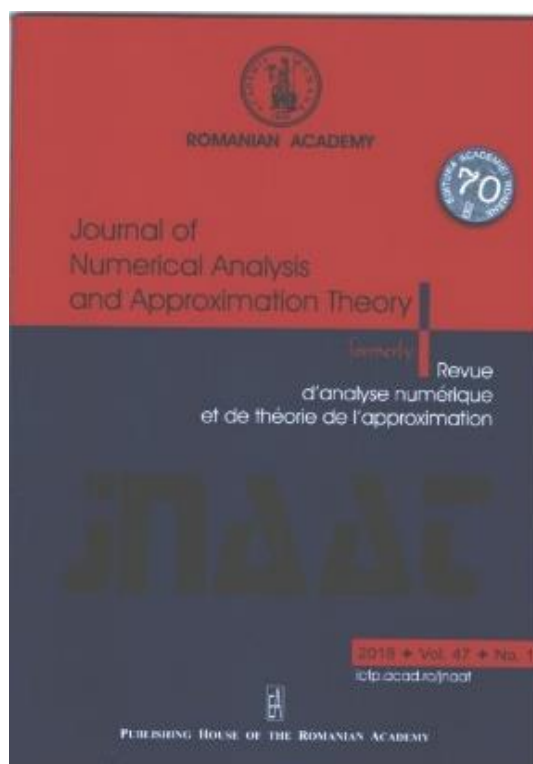

Figura 4. Revista *Journal of Numerical Analysis and Approximation Theory*.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Un colectiv de cercetători de la institut, în colaborare cu o echipă de la Universitatea Erlangen (Germania), a demarat un proiect de cercetare privind un studiu de sinteză asupra convergenței și stabilității metodelor cu diferențe finite, element finit și a metodelor spectrale pentru simularea curgerilor în medii acvifere heterogene. Primul articol rezultat, *Numerical benchmark for flow in highly heterogeneous aquifers*, este în stadiu avansat de rulare a programelor la supercomputerele din Germania, urmând a fi trimis spre publicare la revista *Advances in Water Resources*. De remarcat faptul că echipa din Institut cuprinde atât cercetători cu mare experiență (CSI dr. nat. rer. N. Suciu, habilitat în Germania, cu o mare experiență în conceperea și rularea programelor pe supercalculatoare), cât și cercetători tineri, dar talentați și cuprinși de pasiune.

Bibliografie

1. E. Cătinaș, *Istoricul Institutului de Calcul: fondarea analizei numerice din România, contribuții la fondarea informaticii din România*, <http://ictp.acad.ro/ro/istoric>.
2. M. Nicolescu, ș.a., Activitatea matematică a profesorului Tiberiu Popoviciu – la a 50-a aniversare a zilei de naștere, *Stud. Cerc. Mat. (Cluj)*, 8 (1957) nos. 1-2, pp. 7-19. Disponibil pe internet la adresa: <https://ictp.acad.ro/scm/journal/article/view/215>.
3. E. Cătinaș, *Școala clujeană de Analiză Numerică și Teoria Aproximării*, în *Pagini din istoria matematicii românești*" (coord. V. Barbu, G. Marinoschi, I. Tomescu), vol. 11 din seria *Civilizatia românească* (coord. V. Spinei), Editura Academiei Române, 2018, pp. 256-269.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

INSTITUTUL DE MATEMATICĂ „OCTAV MAYER”, IAȘI

Director: **Cătălin-George Lefter**
Iași, B-dul Carol I, nr. 8, cod 700505, România
Telefon: 0232 21 11 50
e-mail: catalin.lefter@uaic.ro
web: <http://www.math.uaic.ro>

Institutul de Matematică „Octav Mayer” are 17 membri, dintre care un membru al Academiei Române (acad. V. Barbu) și doi membri corespondenți (prof. dr. D. Ieșan, prof. dr. C. Zălinescu).

Activitatea de cercetare se desfășoară în trei direcții majore, în cadrul fiecăreia dintre acestea fiind abordate teme specifice:

1. Ecuatii diferențiale deterministe și stochastice, Teoria controlului

- *Ecuatii diferențiale stochastice și controlul acestora*: Ecuatii Fokker Planck, Ecuatii Schrödinger stochastice (V. Barbu), Ecuatii stochastice retrograde și control optimal pentru ecuații stochastice (A. Rășcanu, A. Zălinescu), Stabilizare frontieră pentru ecuația stochastică a căldurii (I. Munteanu);
- *Analiza și controlul ecuațiilor cu derivate parțiale și aplicații*: Ecuatii de tip reacție-difuzie (S. Anița), Modele matematice în biologie (G. Lițcanu), Controlul ecuațiilor dinamicii fluidelor (T. Havârneanu, C. Popa), Stabilizarea sistemelor parabolice, Probleme inverse pentru acestea (C. Lefter, A. Melnig), Probleme de timp optimal, Incluziuni diferențiale (O. Cârjă).

2. Analiză matematică

- *Teoria optimizării*: Condiții de optimalitate și aplicații (C. Zălinescu), Optimizare vectorială (M. Durea);
- *Integrale pentru multifuncții, echilibru pentru economii abstracte* (C. Stamate).

3. Mecanică teoretică

- *Teoria elasticității*: Deformarea termoelastice a mediilor nesimple (D. Ieșan), Elasticitate neliniară și medii cu microstructură (D. Ghiba), Modele de propagare a căldurii în medii termoelastice (S. Chiriță).

În cadrul institutului se derulează activitatea unui grant de cercetare:

- PN-III-P4-ID-PCE-2016-0011. *Analiza și controlul ecuațiilor stochastice Schrödinger și a unor modele de difuzie neliniară*, director de proiect: V. Barbu.

Au fost publicate 26 de lucrări în reviste cotate ISI cu impact important în domeniu. Membrii institutului au cumulată în anul 2018 peste 1 460 de citări.

Rezultatele obținute în activitatea de cercetare au fost comunicate la diverse evenimente interne și internaționale: 16 comunicări la conferințe internaționale și 7 comunicări la conferințe naționale.

În cadrul institutului au fost organizate următoarele manifestări științifice:

1. *Current Trends in Applied Mathematics*, workshop cu participare internațională, 10–11 septembrie 2018, cu prilejul Zilelor Academice (organizat împreună cu Institutul de Statistică matematică și Matematică aplicată, București).
2. Simpozionul aniversar: *Academicianul Constantin Corduneanu la 90 de ani*, 10 septembrie 2018.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

3. Sesiunea de comunicări a Institutului de Matematică „Octav Mayer” și a *Comisiei de automatică teoretică și teoria controlului*, 20 octombrie 2018, cu prilejul Zilelor Academice Iașene.

Dintre realizările excelente obținute în anul 2018 menționăm articolele:

- Viorel Barbu, Chiara Benazzoli, Luca Di Persio (2018), *Mild solutions to the dynamic programming equation for stochastic optimal control problems*, Automatica, 93, 520–526.
- Viorel Barbu, Michael Röckner, Deng Zhang (2018), *Optimal bilinear control of nonlinear stochastic Schrödinger equations driven by linear multiplicative noise*, Annals of Probability, 46(4) 1957–1999.
- Dorin Ieșan (2018), *A theory of thermopiezoelectricity with strain gradient and electric field gradient effects*, European Journal of Mechanics, A/Solids, 67 280–290.
- Constantin Zălinescu(2018), *On the entropy minimization problem in Statistical Mechanics*, J. Math. Anal. Appl, 457 1713–1729.

**SECȚIA
DE ȘTIINȚE FIZICE**

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

CENTRUL DE STUDII AVANSATE ÎN FIZICĂ AL ACADEMIEI ROMÂNE

NADIA-RUXANDRA MEZINCESCU

Director: **Nadia-Ruxandra Mezincescu**

București, Calea 13 Septembrie, nr.13, sector 5, cod 050711, România

Telefon/fax: 021 319 65 06

e-mail: nadia@acad.ro

Misiunea

Centrul de Studii Avansate în Fizică al Academiei Române (CSAFAR) aflat sub coordonarea științifică a Secției de Științe Fizice, constă în efectuarea de cercetări științifice fundamentale, avansate, multi, inter- și trans-disciplinare, în unul dintre cele mai dinamice domenii ale științei, fizica.

Tematica de cercetare

Cuprinde următoarele patru domenii:

- Fizica materialelor avansate
- Structura materiei
- Studiul sistemelor cuantice cu disipație
- Teorie și aplicații inter/ transdisciplinare în știința complexității.

Vizibilitate

Indicele Hirsch calculat pentru publicațiile cu autori a căror adresă științifică indică Centrul de Studii Avansate în Fizică al Academiei Române are valoarea h-index = 8.

Între cercetătorii CSAFAR cel mai mare indice Hirsch individual este cel al academicianului Aureliu Emil Săndulescu: h-index=31, conform bazei de date *Web of Science* și h-index = 36 conform *Google Scholar*.

Reviste științifice de fizică

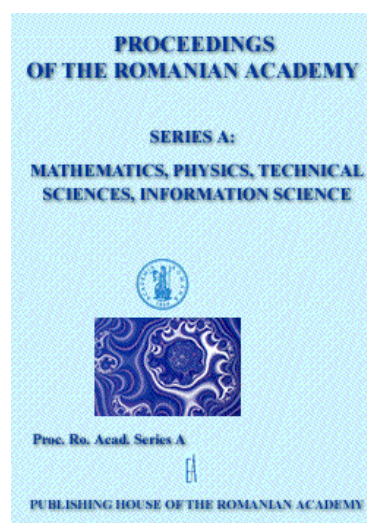
Editate sub egida Academiei Române au ca editori șefi cercetători ai Centrului de Studii Avansate în Fizică. Ambele reviste au fost recunoscute de către *European Physics Society* și indexate în *Journal Citation Reports™/Science Edition (JCR)*. Astfel, *Romanian Journal of Physics (RJP)* editor-șef acad. Aureliu Emil Săndulescu, are IF (Factorul de Impact 2017) = 1,433, AIS (Scorul Relativ de Influență 2017) = 0,708, iar *Romanian Reports in Physics (RRP)*, al cărei editor-șef până în anul 2018 a fost regretatul acad. Ionel Valentin Vlad are IF (Factorul de Impact 2017) = 1,582 și AIS (Scorul Relativ de Influență 2017) = 0,697 conform ediției JCR-2017.

Academicianul Ionel Valentin Vlad, cercetător în cadrul CSAFAR încă de la înființarea centrului în anul 1999, a fost unul dintre inițiatorii și apoi editor-șef al Revistei „Proceedings of the Romanian Academy” – Seria A. În cei 18 ani de existență această revistă a avut o creștere constantă și rapidă, fiind indexată JRC, pentru ca în prezent să ajungă la IF (Factorul de Impact 2017) = 1,752.

Toate aceste reviste sunt publicate online, în regim *open acces* și se găsesc pe pagina web a Academiei Române, la adresa: https://academiaromana.ro/publicatii/pag_public.htm

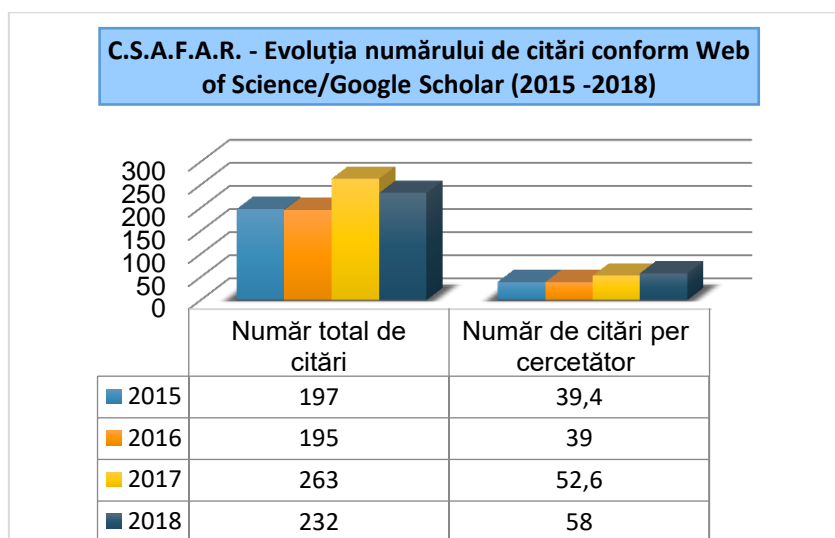

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

Performanța și vizibilitatea internațională

O măsură a rezultatelor obținute în activitatea de cercetare științifică o reprezintă dinamica indicatorilor scientometrici, exemplificată prin evoluția în perioada 2015–2018 a citărilor lucrărilor științifice publicate de către cercetătorii din CSAFAR.

În ultimii patru ani cercetătorii din CSAFAR au publicat peste 20 de articole în reviste științifice indexate *Web of Science* și au prezentat numeroase comunicări științifice la congrese sau conferințe internaționale sau cu participare internațională.

O mențiune deosebită trebuie acordată introducerii unor teme din planul de cercetare CSAFAR în cadrul programelor de cooperare convenite de către Academia Română cu Academia Franceză de Științe și cu Academia de Științe a Moldovei.

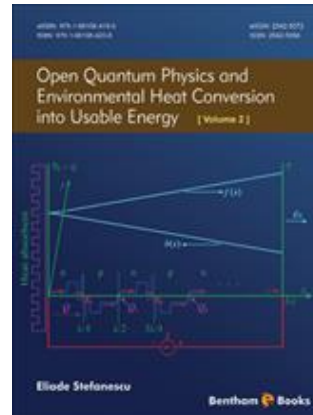
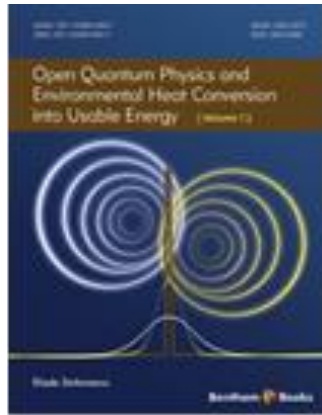
Dintre **realizările de excelență** obținute se cuvin a fi menționate:

1. Cărțile de specialitate publicate în edituri din străinătate:

- Eliade Ștefănescu, *Open Quantum Physics and Environmental Heat Conversion into Usable Energy, Volumele 1 și 2*, Bentham Science Publishers eBooks.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

2. O selecție a articolelor publicate în anul 2018:

- A. Petriș, P.S. Gheorghe, V.I. Vlad, E. Rusu, V.V. Ursaki, and I.M. Tiginyanu, *Ultrafast thirdorder optical nonlinearity in SnS₂ layered compound for photonic applications*, *Optical Materials*, 76, 69–74 (2018).
- V.I. Vlad, V. Baran, A.I. Nicolin, and D. Mihalache, *The first seventy volumes of Romanian Reports in Physics: A brief survey of the Romanian physics community*, *Romanian Reports in Physics*, 70, 101 (2018).
- M. Mirea and A. Săndulescu, *Angular momenta and momentum of inertia within the WoodsSaxon two-center shell model*, *Proceedings of The Romanian Academy, Series A*, 19, 1, 33–38 (2018).
- H. Comișel, C. Hațegan, R.A. Ionescu, H.H. Wolter, *Spectroscopic aspects of subthreshold Siegert states*, *Modern Physics Letters A*, Vol. 33, Issue, 26, Article Nr. 1850149 (2018).

**SECȚIA
DE ȘTIINȚE CHIMICE**

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

INSTITUTUL DE CHIMIE FIZICĂ „ILIE MURGULESCU”, BUCUREȘTI

**REZISTENȚĂ PRIN CULTURĂ: ILIE MURGULESCU
ȘI INSTITUTUL DE CHIMIE FIZICĂ**

Director: **Vlad Tudor Popa**

București, Splaiul Independenței 202, cod 060021, România

Telefon: 021 318 05 95; 021 316 79 12

Fax: 021 312 11 47

e-mail: office@icf.ro; vtpopa@icf.ro

web: www.icf.ro

Institutul de Chimie Fizică a fost înființat de academicianul Ilie Murgulescu în anul 1963, prin restructurarea fostului Centru de Cercetări Chimice al Academiei Române. Profesorul Murgulescu a stabilit principalele direcții de cercetare, a construit structura institutului și l-a condus până în anul 1977.

Din motive legate de conjunctura politică și de atitudinea fermă a Profesorului împotriva imposturii și dictaturii, institutul a fost constrâns la o încurcată traiectorie administrativă, soldată în cele din urmă cu pierderea personalității juridice și a clădirii proprii. Această clădire, cu infrastructură chimică special proiectată și ridicată datorită eforturilor Profesorului, a fost „confiscată” după cutremurul din 1977. Colectivul de cercetare al institutului, aparatura și mobilierul au fost dispersate în cele două clădiri ale ICECHIM.

Cu toate eforturile și solicitările administrative susținute depuse de-a lungul anilor, această clădire dedicată nu a mai putut fi recuperată.

În ciuda acestor neajunsuri, cercetătorii institutului au reușit să se dezvolte profesional și să fie pregătiți pentru schimbările majore ale anului 1990 și ale perioadei de „tranziție”, neîncheiată nici în prezent. Tradiția de probitate și calitate profesională construită de Profesorul Murgulescu s-a transmis de-a lungul anilor, uneori în manieră de-a dreptul esoterică, până în prezent. Pentru contribuții substanțiale la acest proces trebuie menționați Academicienii Victor-Emanuel Sahini, Gheorghe Spacu, Maria Brezeanu, Șerban Solacolu și Eugen Segal, iar dintre primii colaboratori și lideri de departamente din institut pot fi amintiți dr. Ștefania Zuca, dr. Dumitru Marchidan, dr. Horia Căldăraru, dr. Iuliana Vartires, dr. Mihai Vass, dr. Titus Constantinescu și Academicienii Maria Zaharescu și Niculae Ionescu.

Profesorul Murgulescu a supraviețuit nefericiților ani '80 și a avut o contribuție decisivă la întoarcerea Institutului de Chimie Fizică în subordinea Academiei Române.

În perioada ce a urmat au existat episoade de subfinanțare generală a cercetării, „hemoragii” de resursă umană, iar în ultimii zece ani o complicată luptă juridică legată de actualul sediu al institutului. Am făcut față acestor probleme, cu sprijinul Academiei și utilizând atributele rezistenței pe care Academicianul Ilie Murgulescu le-a lăsat moștenire: fermitate, determinare, competență. La acestea s-a adăugat poate cea mai importantă însușire a cercetătorului adaptat la „tranziție”: încăpățânarea. Cu toate acestea, dificultățile amintite se mențin, cu nedorită persistență!

Ca tânăr student, autorul acestor rânduri a participat la ședințe de partid („acel partid”) în Facultatea de Chimie. Erau profesori care își împănau cuvântările cu citate ale „tovarășului”. Profesorul Murgulescu lua cuvântul întotdeauna în asemenea împrejurări și răspundea cu citate latinești... În vremuri tulburi, Institutul de Chimie Fizică a încercat să păstreze această ATITUDINE, ilustrată (sperăm) de datele prezentate în continuare.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Institutul de Chimie Fizică „Ilie Murgulescu” (ICF) este integrat în cadrul Strategiei Academiei Române 2014–2020 și al Strategiei Naționale de CDI prin următoarele direcții:

- Procese biomimetice și studii de frontieră în chimie, fizică, biologie
- Procese supra-moleculare și de auto-organizare
- Chimie teoretică și computațională
- Sinteză chimică și cataliză

Programe de cercetare ale ICF:

- Termodinamică și cinetică chimică. Chimie cuantică. (12 teme)
- Procese și materiale catalitice (8 teme)
- Procese de electrod, coroziune și materiale pentru sisteme electrochimice (7 teme)
- Știința materialelor oxidice și metode avansate de caracterizare (16 teme)
- Coloizi funcționali complecși (6 teme)
- Aplicații biomedicale și de protecție a mediului (17 teme)
- Știința suprafețelor și a straturilor subțiri (5 teme)

Structura personalului de cercetare:

CSI: 26; CSII: 30; CSIII: 55; CS: 11; AC: 21 (8 permanenți + 13 stagiați)

Personal tehnic: 43

Personal administrativ: 18

8 compartimente de cercetare, 5 compartimente administrative, 1 compartiment tehnic, 10 conducători de doctorat și 18 doctoranzi (2018)

Infrastructura (principale echipamente)

- **Microscopie de înaltă rezoluție:**
HRTEM FEI - Tecnai G2-F30; SEM FEI - Quanta 3D FEG; AFM PARK XE-100
- **Difractometrie și spectroscopie de raze X:**
Multifunctional XRD Rigaku - Ultima IV
Sequential XRF Rigaku - ZSX Primus II
- **Spectroscopie de fotoelectroni:**
XPS-Lab multi-techniques PHI-Quantera
- **Spectroscopie:**
Raman HJL LabRamHR; Spectrofluorimetru combinat static și dinamic EI - FLS920; Circular dichroism JASCO J-815; FTIR Nicolet iN10 with coupled iZ10 microscope and Nicolet iS10
- **(Micro)calorimetrie statică și dinamică:**
Setaram Calvet C80, μ DSCIII and μ DSCVII, MHTC 96 drop, TMA-16/18; MicroCal iTC200; Perkin Elmer DSC 8500; TA nanoDSC 6300A; Parr Instruments calorimetru de combustie 6200
- **Cromatografie:**
Agilent 6100 LC-MS, HPLC 1260 Infinity, GC-MS 7820A; Perkin Elmer GC Clarus 600
- **Analizoare de adsorbție:**
Micromeritics ASAP 2020; Quantachrome NOVA 2200e
- **Analizoare de particule:**
Malvern Zetasizer Nano ZS; Brookhaven Sistem Goniometric cu Difuzie LASER BI200-SM; Beckman Coulter LS 13220 and DelsaNano C; Agilent Sistem de electroforeza capilară 7100

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

• **Analiza de suprafață și interfață:**

Kruss Contact angle meter EASYDROP; tensiometre SITE 100, K11MK3, K100MK2; Esprit Autolab SPR; Kirstein&Riegler Sistem de depunere multistrat; Spectroelipsometrie: Woolam UV-VIS&NIR și IR

• **Analiză viscozometrică:**

Malvern KINEXUS Rheometer PRO

• **Analiză magnetometrică:**

Lake Shore magnetometru cu proba vibrantă VSM

• **Testare catalitică:**

Reactoare catalitice complet echipate investigarea sistemelor catalitice gaz-solid și lichid-solid

• **Sinteză chimică:**

Laboratoare complet echipate + cameră curată SMB ISO 7

Evoluția principalilor indicatori de performanță în perioada 2002–2018 (pentru care există o bază de date) este prezentată în figurile de mai jos:

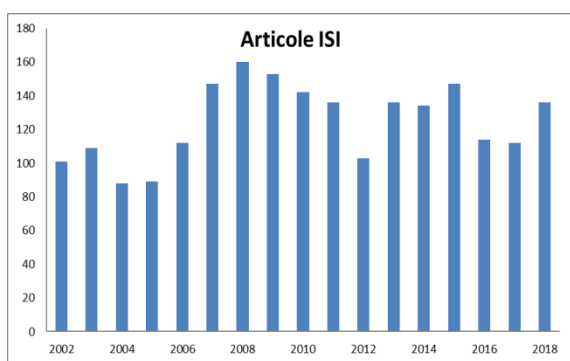

Figura 1. Articole ISI publicate.

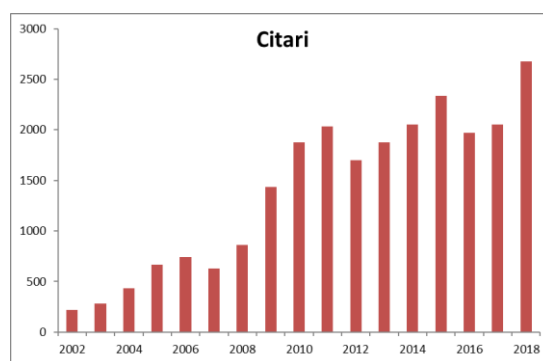

Figura 2. Citări ale articolelor publicate.

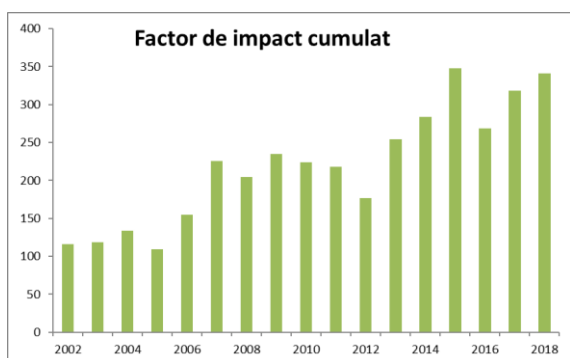

Figura 3. Factorul de impact cumulat al lucrărilor publicate.

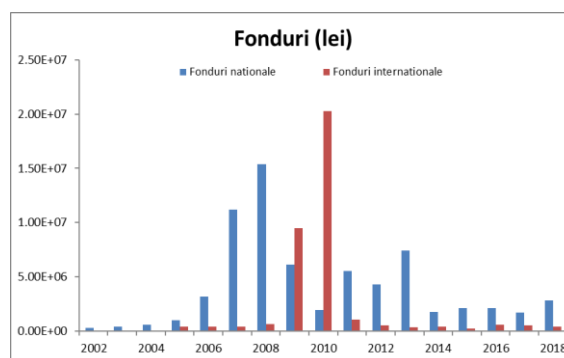

Figura 4. Fonduri obținute în competiții naționale și internaționale.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

În 10 octombrie 2013, cu prilejul împlinirii a 50 de ani de activitate de la înființare, în semn de recunoaștere și apreciere pentru cercetările și rezultatele științifice remarcabile obținute de generații de cercetători, **Institutului de Chimie Fizică „Ilie Murgulescu” i s-a conferit de către Președintele României Ordinul „Meritul Cultural” în rang de Comandor.**

ROMÂNIA

PREȘEDINTELE

DECRET

privind conferirea Ordinului „Meritul Cultural”
în grad de Comandor

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a și ale art.100 din Constituția României, republicată,
ale art. 4 alin. 1, ale art. 7 lit. A și ale art. 11 din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de
decorații al României, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere propunerea Președintelui Academiei Române,

cu prilejul împlinirii a 50 de ani de la înființarea Institutului de Chimie Fizică “I.G.
Murgulescu” al Academiei Române, în semn de înaltă recunoaștere și apreciere pentru
cercetările și rezultatele științifice de excepție obținute în laboratoarele institutului, de
generații de cercetători,

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
decretează:

Articol unic:- Se conferă Ordinul „Meritul Cultural” în grad de Comandor, Categoria
H, „Cercetarea științifică”, Institutului de Chimie Fizică „I. G. Murgulescu” al
Academiei Române.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

Traian Băsescu

București, 10 octombrie 2013
Nr. 812

În temeiul art. 100 alin (2) din Constituția
României, republicată, contrasemnăm acest decret

PRIM – MINISTRU

Victor-Viorel Ponta

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

**INSTITUTUL DE CHIMIE MACROMOLECULARĂ „PETRU PONI” –
DE LA VIZIUNE LA REZULTATE DE EXCELENȚĂ ÎN CERCETAREA
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ**

VALERIA HARABAGIU

Director: **Anton Airinei**

Iași, Aleea Grigore Ghica Vodă, nr. 41A, cod 700487, România

Telefon: 0232 21 74 54

Fax: 0232 21 12 99

e-mail: airineia@icmpp.ro pponi@icmpp.ro

web: www.icmpp.ro

Misiune, viziune, obiective

Sub înalta coordonare a Academiei Române, *misiunea principală* a Institutului de Chimie Macromoleculară „Petru Poni” constă în acumularea, diseminarea ori valorificarea de cunoștințe obținute prin cercetare fundamentală și aplicativă, în domenii de interes la nivel național, european și internațional. Pentru a atinge dezideratul excelenței în cercetare, *obiectivele strategice* ale Institutului vizează performanța în educarea și specializarea resursei umane (doctorat, post-doctorat) sau sunt orientate spre aplicarea rezultatelor științifice prin transfer de cunoștințe și tehnologii ori spre asigurarea de servicii și consultanță pentru agenți economici.

Programul de cercetare al Institutului, axat pe domeniul principal de cercetare – știința polimerilor și materialelor polimere – a fost reconsiderat periodic, atât prin implementarea unui sistem de apel intern de propuneri de proiecte (dezvoltare de jos în sus) cât și prin promovarea domeniilor considerate strategice pentru Institut, propuse de către Consiliul științific (dezvoltare de sus în jos). Promovarea unei culturi instituționale bazate pe respect reciproc, colegialitate și etică profesională a permis o atmosferă propice dezvoltării unei activități creative, iar selecția judicioasă a resursei umane pe categorii profesionale a condus la o structură de personal echilibrată pe categorii de vârstă (cca 30% sunt tineri sub 35 de ani) și de experiență.

Proiecte, teme, direcții de cercetare derulate, finalizate în cursul anului 2018

Principalele domenii dezvoltate în Institut cuprind cercetări asupra *biomaterialelor* (sisteme de eliberare controlată de medicamente, vectori nonvirali pentru transport de acizi nucleici, hidrogeluri pentru inginerie tisulară), *(micro, nano)materiale electro- și optoactive* pentru micro/nanoelectronică și industria energetică (compozite, hibridi organici-anorganici, polirotaxani semiconductori), *materiale pentru protecția mediului* (polielectroliti, complecși interpolimerici, compozite poroase, fotocatalizatori) ori *valorificarea complexă a biomasei vegetale* și sunt reflectate în planurile anuale aprobate de Academia Română. Pe de altă parte, necesitatea de dezvoltare și menținere în stare de funcționare a infrastructurii de cercetare a impulsat eforturi importante ale cercetătorilor Institutului pentru accesarea de finanțări competitive având drept rezultat creșterea procentuală a finanțării din surse alternative în totalul veniturilor institutului, în unii ani fondurile din finanțarea competitivă depășind finanțarea directă din bugetul Academiei Române (figura 1). Rămâne încă un deziderat accesarea resurselor private – insuficient prezente, active și solide financiar la scară națională – care, în perioada ultimilor 15 ani, nu au depășit 3–4% din veniturile Institutului.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

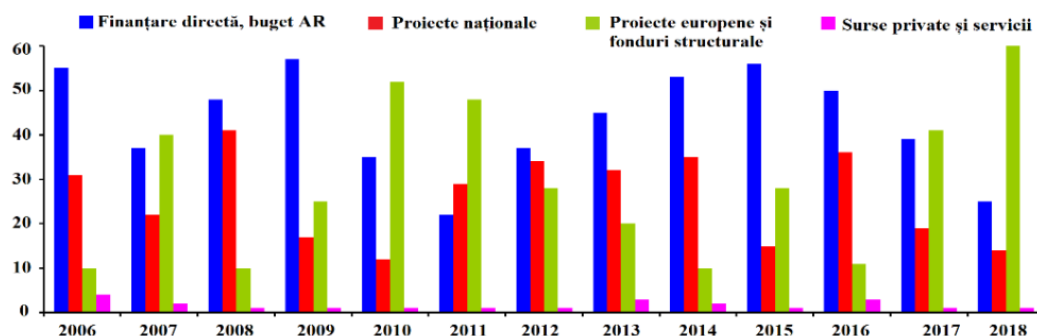

Figura 1. Finanțarea Institutului pe categorii de surse.

Proiecte finalizate în anul 2018

Nr.	Titlul proiectului	Tip proiect
1	Proiectarea și prepararea în condiții prietenoase mediului de acoperiri hibride polimer-metal/oxid metalic având caracteristici antimicrobiene sau de sigilare previzibile	PNII-TE
2	Ambalaje inovatoare active, prietenoase mediului, pe bază de criogeluri cu xantan, având proprietăți antioxidante și antibacteriene	
3	Platforme dinamice constituționale pentru livrare țintită de principii active	
4	Proiectarea de biocompozite nepoluante cu proprietăți chelatizante selective pentru îndepărtarea și recuperarea ionilor metalelor grele din apele contaminate	

Proiecte în derulare în anul 2018 (selectie din numărul total de 48 proiecte)

Nr.	Titlul proiectului	Tip proiect
1	Multifunctional Spin Crossover Materials SPINSWICH	H2020-MSCA-RISE-734322
2	SupraChemLab – Laboratory of supramolecular chemistry for adaptive delivery systems – ERA chair initiative	H2020-WIDESPRED-2014-2-667387
3	Research Infrastructure for Circular Forest Bioeconomy ERIFORE	H2020-INFRADEV-1-2014-1-654371
4	Polimeri coordinativi poroși noi cu liganzi organici de dimensiuni variabile pentru stocarea gazelor	POC-E
5	Pol interdisciplinar de specializare inteligentă prin cercetare-inovare și transfer tehnologic în (bio/nano) materiale polimere și (eco)tehnologii/InoMatPol	POC-F
6	Parteneriate pentru transfer de cunoștințe în domeniul materialelor polimere folosite în ingineria biomedicală	POC-G
7	Unități de conversie pe bază de siliconi obținute prin chimia verde	
8	Celula fotovoltaică cu noi cromofori de tip fenotiazinic/fenoxazinic obținuți prin inginerie moleculară	
9	Complexi organometalici luminiscenti cu proprietăți de autoasamblare	PNIII-PED
10	Noi aplicații ale zeinelor – proteinele slab nutritive din semințele de porumb	

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

11	Noi blocuri de construcție pentru extinderea studiilor relației structură-activitate a unor medicamente anticanceroase pe bază de metal	
12	Compozite hibride pe bază de micro-/nanoparticule de ZnO dopat pentru îmbunătățirea fotocatalizei prin iradiere cu lumina UV și vizibilă	PNIII-PD
13	Proiectarea unor noi perle chitosan/amidon amidoximat pentru aplicații în purificarea apelor	
14	Sinteza și evaluarea unor derivați de tribenzotrichinacenă-flavonoide ca agenți tripodali antibacterieni	PNIII-PD
15	Hidrogeluri biodegradabile nanostructurate ca sisteme terapeutice de eliberare pentru remodelarea țesuturilor pielii	
16	Motorul revoluției energetice bazate pe hidrogen – Pilele de combustibil, pe drumul de la cercetare la producție prin minimizarea barierelor tehnologice	
17	Nanotehnologii inovative pe bază de polimeri pentru obținerea de noi materiale avansate	
18	Metode combinatoriale utilizând liganzi porfirinici și liganzi cu spațiatori siloxanici pentru recuperare GMP. Noi nanomateriale porfirino-platinice cu aplicații în formularea de senzori	PNIII-PCCDI
19	Platforme teranostice antitumorale pe bază de carbon dots și matrice polimerice	
20	Procese integrate și sustenabile de depoluare a mediului, reutilizare a apelor uzate și valorificare a deșeurilor	
21	Terapii inteligente pentru boli non-comunicabile bazate pe eliberarea controlată de compuși farmacologici din celule încapsulate după manipulare genetică sau bionanoparticule vectorizate	
22	Materiale inteligente dezvoltate prin inginerie macromoleculară cu răspuns cromatic variat la stimuli externi	
23	Noi oligomeri cationici amfifili ca alternative sintetice pentru peptide antimicrobiene și/sau ca biocizi de uz extern	ID-PCE
24	Rețele metal-organice cu hidrofobicitate fin controlată utilizând chimia siliconilor	
25	Ingineria materiilor prime naturale: biointerfețe pe bază de celuloză pentru detecția de proteine	

Infrastructura de cercetare existentă

ICMPP dispune de o valoroasă infrastructură de cercetare care permite cercetătorilor și doctoranzilor ori partenerilor Institutului să efectueze întreaga gamă de studii necesare pentru evaluarea structurii (RMN, FTIR, XRD monocristal, UV-Vis, HPLC-MS), morfologiei (AFM, SEM, TEM, XRD, SAXS și proprietăților (DSC, ATG, DMA, reometrie...) materialelor investigate. Echipamentele și tehnicile aferente de care dispune institutul sunt detaliate pe pagina <https://erris.gov.ro/ICMPP>.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Rezultate/realizări de excelență obținute în cursul anului 2018

Rezultatele excepționale ale institutului în anul 2018 sunt reflectate de lucrări științifice publicate în reviste cu factor de impact ridicat (ex., *Spectacular selectivity in the capture of Methyl Orange by composite anion exchangers with the organic part hosted by DAISOGEL microspheres*; E.S. Dragan, M.V. Dinu; *ACS Applied Materials and Interfaces*, 2018, **10**, 20499-20511; FI = 8.097), cele trei premii ale Academiei Române decernate unor tineri cercetători (M. Zaltariov, E.Stoleru, P. Pascariu) sau de medaliile de aur obținute la saloane de invenție internaționale (G.E. Ioanid).

Performanța și vizibilitatea internațională

„Publish or perish” („publică sau vei pieri”) a fost în mod continuu deviza Institutului. Fără a supraaprecia importanța valorilor bibliometrice în evaluarea excelenței în cercetare, putem afirma că un prim indiciu al calității activității vine din numărul lucrărilor și interesul de care acestea se bucură în comunitatea academică. După 1990, cercetătorii Institutului sunt autori sau coautori la peste 4600 de lucrări publicate în reviste cotate ISI, care au peste 33000 citări (excluzând autocitările), conform *apps.webofknowledge.com* (figura 2). De asemenea, 50 cercetători ai Institutului (din 141) au *indici Hirsch* mai mari sau egali cu 15.

Vizibilitatea internațională a Institutului poate fi evidențiată și de lucrările care apar pe copertile unor reviste prestigioase (ex., L. Marin *et al.*, *Polymer Chemistry*, 2018, **9**, 2359), de conferințele invitate prezentate de cercetătorii Institutului la simpozioane internaționale (șase lucrări în anul 2018) sau de parteneriatele internaționale cu țări din Europa, China, Japonia, Rusia, SUA.

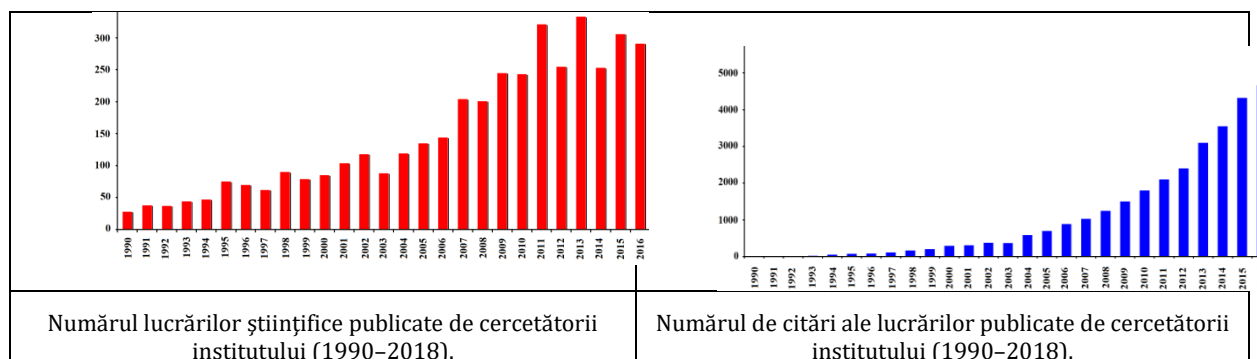

Figura 2. Prelucrare după date statistice: *apps.webofknowledge.com*.

Mulțumiri: Academiei Române, Ministerului Educației Naționale (UEFISCDI), Ministerului Cercetării și Inovării, Comisiei Europene pentru suportul financiar.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

**INSTITUTUL DE CHIMIE „CORIOLAN DRĂGULESCU”.
PREZENT ȘI VIITOR**

Director: **Otilia Costișor**

Timișoara, B-dul Mihai Viteazu nr. 24, cod 300223, România

Telefon: 0256 49 18 18

Fax: 0256 49 18 24

e-mail: ocostisor@icht.tm.edu.ro; ict@acad-icht.tm.edu.ro

web: acad-icht.zm.edu.ro

Institutul de Chimie „Coriolan Drăgulescu” (ICT) – instituție publică cu personalitate juridică, institut al Academiei Române, asigură competența cercetării românești în domeniul chimiei organice, anorganice și computaționale, prin efectuarea de cercetări fundamentale și aplicative.

Domenii de cercetare abordate se referă la chimia materialelor avansate cu relevanță în sisteme biologice, tehnică și protecția mediului. Activitățile aferente studiilor întreprinse sunt prezentate astfel:

A. Activități de cercetare-dezvoltare

- a) În cadrul Programului de cercetare al Academiei Române: 4 programe de cercetare:
- Proiectarea moleculară asistată de calculator.
  - Contribuții la chimia compușilor organici, element-organici și polimerici conținând F, N, P, S. Sinteză, caracterizare, aplicații.
  - Chimia și aplicațiile compușilor tetrapirolici din clasa porfirinelor.
  - Compuși anorganici și hibridi cu relevanță în știința materialelor nanostructurate. Precursori pentru materiale avansate.
- b) În afara Programului de cercetare al Academiei Române, prin cercetare competitive.

Proiecte finalizate în anul 2018

1. Tip program: PNIII-P2-2.1-PED-2016

Titlul proiectului: Materiale anticorozive hibride nanostructurate ce conțin oxizi pseudo-binari și porfirine pe baza de Zn/ CorOxiPor.

Partener, Contract nr: 107/2017. Responsabil ICT: dr. Eugenia Fagadar-Cosma.

2. Tip program: ERA.NET RUSPLUS Innovation.

Titlul proiectului: Identificare de structuri chimice noi cu activitate inhibitorie față de cisteina proteaza NS2 a virusului Hepatitei C /HCVCYSPROT.

Contract nr. 6/2016. Perioada: 2016-2018. Responsabil: dr. Pacureanu Liliana.

Proiecte în derulare

1. PN-III-P4-ID-PCE-2016-0720/ PN III Program 4-Cercetare fundamentală și de frontieră

Titlul proiectului: Distrugerea simetriei optice în lichide și mezofaze periodice 3D / CHIRALIQ.

Contract nr. 140/2017. Perioada de derulare: 2017–2020. Director proiect: dr. Cseh Liliana

2. PN-III-P1-1.1-TE-2016

Titlul proiectului: Îndepărtarea poluanților din apele reziduale cu ajutorul rețelelor metal organice convenționale și neconvenționale fosfonice/ RemPolMOF.

Contract nr. 18/02.05.2018. Perioada: 2018–2019. Director proiect: dr. Visa Aurelia.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

3. PCCDI: PN-III-P1-1.2-PCCDI-2017-1.

Titlul proiectului: Tehnologii eco-inovative de recuperare a grupului de metale platinice din convertorii catalitici auto uzați /ECOTECH-GMP.

ICT – partener, contract nr. 76PCCDI/2018. Responsabil: dr. Eugenia Fagadar-Cosma.

Proiecte cu parteneri din străinătate

1. Programul „Ion-Heliade Rădulescu”, parteneriat între Academia Română și Institutul Francez din România, Doctorand Andelescu Adelina-Antonia. Contract nr. 39/07.04.2017.
2. Bursa de studii la Institut de Physique et Chimie des Matériaux de Strasbourg, Franța. PN-III-P1-1.1-MC-2018-1422.
Titlul proiectului: Rețele metal-organice fosfonice – studii structurale.
3. Contract: 671/16.10.2018 Malaga University - Spania. Director de proiect: Visa Aurelia. PN-III-P3-3.1-PM-RO-CN-2018-0139; Cooperare internațională.
Titlul proiectului: Auto-asamblarea moleculelor chirale și nechirale în suprastructuri chirale.
4. Contract nr. 19/2018 cu School of Chemistry and Chemical Engineering, Nanjing University (NJU), China. Perioada: 2018–2019. Director de proiect: Dr. Cseh Liliana.
Titlul proiectului: Structural investigations of functionalized mesoporous silica by means of small angle neutron scattering and other methods.
5. Contract: MC04-4-1121-2015/ 2020 cu Institutul Unificat de Cercetari Nucleare (IUCAN) – Dubna, Federația Rusă. Perioada: 2018-2020. Director de proiect: dr. PUTZ Ana-Maria.
Titlul proiectului: Knowledge management center for illuminating the druggable genome.
6. Contract: University of New Mexico (UNM) – 2019–2021. Finanțare: Guvernul SUA prin National Institute of Health (NIH). Director de proiect: dr. Sorin Avram
7. Program H2020-INFRADEV-2018-2020
Titlul proiectului: Ensuring long-term sustainability of excellence in chemical biology within Europe and beyond (EU-OPENSSCREEN-DRIVE).
Contract nr.: 823893/2019. Director de proiect: dr. Liliana Păcureanu

Figura 1. Proiectul EU-OPENSSCREEN.

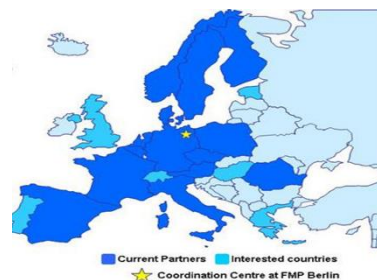

Figura 2. Harta EU-OPENSSCREEN. România membră din 2012

Obiectiv: organizarea librăriei naționale academice de compuși chimici.
Infrastructura se realizează în cadrul unui proiect RO-OPENSSCREEN – fonduri structurale.

B. Activități conexe în domeniul său de activitate – acordă asistență tehnică și consultanță

1. Dozarea unor metale (Cu, Pb) în mostre de cositor. Contract nr. 1159/28.08.2008 beneficiar S.C. SYSTRONICS S.R.L., 2008–2020.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

2. Soluții pentru atac metalografic pe probe sudate și nesudate tip A, B, C, D, E și F conform listei CR 12361.

Contract nr. 34/20.09.2013 beneficiar ISIM Timișoara.

3. Soluții standard pentru atac metalografic pentru probe sudate și nesudate.

Contract nr. 55/23/11.2017 beneficiar S.C. BOA RBT SRL Arad.

C. Activități de formare și specializare profesională – Unitate de cercetare abilitată (ICA) să organizeze doctorate în cadrul SCOSAR: 3 conducători de doctorat; 8 doctoranzi.

Vizibilitatea ICT este prezentată în figura 3:

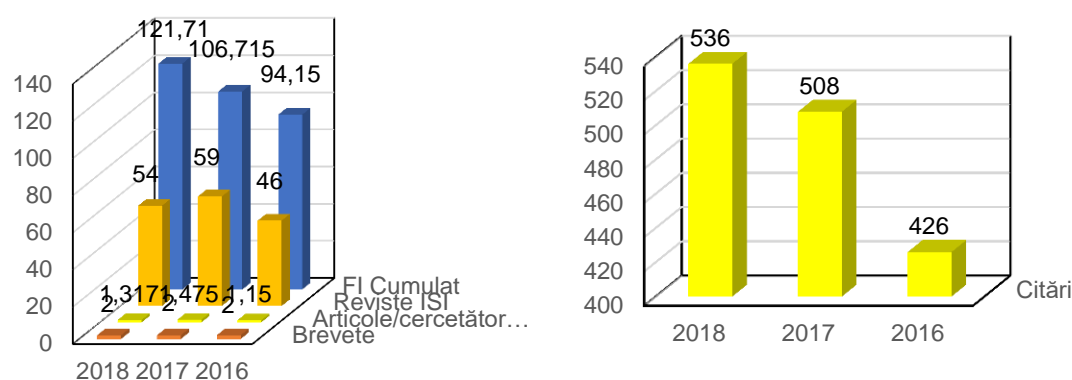

Figura 3. Performanța ICT în perioada 2016–2018.

Lucrări științifice publicate în reviste cu factor de impact ridicat:

1. Maranescu B., Lupa L., Visa A.

Heavy Metal Removal From Waste Waters By Phosphonate Metal Organic Frameworks

Pure. Appl. Chem., 90, 35-47, 2018. **FI 5.294**

2. Popa A., Sasca V., Verdeș O, Oszko A.

Preparation and catalytic properties of cobalt salts of Keggin type heteropolyacids supported on mesoporous silica, *Catal. Today*, 306, 233–242, 2018. **FI 4,250**

3. Crețu C., Andelescu A. A., Candreva A., Crispini A., Szerb E. I. I., Deda M., Bisubstituted-Biquinoline Cu(I) complexes: synthesis, mesomorphism and photophysical studies in solution and condensed states, *J. Mater. Chem. C* 6, 10073–10082, 2018. **FI 5.976**

ICT – organizează simpozionul cu participare internațională:

New Trends and Strategies in the Chemistry Of Advanced Materials with Relevance in Biological Systems, Technique and Environmental Protection, a 12-edțiție, iunie 6–7, 2019 Timișoara, România.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

ÎN ERA „NANO” CĂTRE DEZVOLTĂRI MULTIDISCIPLINARE
LA CENTRUL DE CHIMIE ORGANICĂ „COSTIN D. NENIȚESCU”

DUMITRU-MIRCEA VULUGA, PETRU IVAN FILIP

Director: **Petru Ivan Filip**

București, Splaiul Independenței, nr. 202B, sector 6, cod 060023, România

Telefon : 021 316 79 00

Fax. 021 312 16 01

e-mail: pfilip@ccocdn.ro

web: www.cco.ro

Centrul de Chimie Organică „Costin D. Nenițescu” al Academiei Române (CCO) a fost înființat acum mai bine de 60 de ani, având ca misiune cercetarea în domeniul sintezei organice în strânsă legătură cu chimia hidrocarburilor și cea a compușilor heterociclici. La aceste domenii ulterior s-a adăugat dezvoltarea de materiale cu proprietăți dirijate. Orientarea principală a activității Centrului este spre cercetare fundamentală dar în timp, prin colaborare cu parteneri industriali, a fost acumulată expertiză atât în sinteza organică fină (arome și odoranți, pesticide, medicamente și intermediari), precum și în dezvoltarea de tehnologii pentru industria chimică de mare tonaj (nitrofuran, solvenți clorurați, clorură de cloracetil, propenoxid-stiren, alcool alilic, acetonitril, etc).

De-a lungul anilor Centrul a fost implicat în realizarea de analize tehnologice și optimizare de tehnologii pentru cele mai prestigioase companii chimice din țară cum ar fi: OLTCHIM S.A., CHIMCOMPLEX S.A., CAROM S.A., VIROMET S.A., ARPECHIM S.A. etc.

Activitatea CCO este focalizată pe termen mediu asupra a **5 direcții de cercetare:**

- „Chimie organică teoretică” – Program prioritar al Academiei Române;
- „Chimia hidrocarburilor și a derivaților lor funcționali”;
- „Chimia compușilor heteroatomici”;
- „Materiale noi”;
- „Program interdisciplinar de prevenire a fenomenelor cu risc major la scara națională” - Program Fundamental al Academiei Române.

În cadrul acestor direcții majore, Centrul desfășoară activități pe baza unor proiecte finanțate din surse publice (Programele Academiei Române, Planurile Nationale, Programele UE și SEE).

Proiecte finalizate în 2018:

- „Tehnologie de obținere a glicerolfomalului, eco solvent polar utilizat în administrarea parenterală a medicamentelor – POLAR ECO SOLV”, PN-III-P2-144/2016–2018, responsabil proiect dr. ing. P. Filip, coordonator ICPAO–Mediaș;
- „Tehnologia MIP-SLM pentru producerea aromelor naturale de tipul alchil pirazină cu largă utilizare în industria agro-alimentară – Bio-Flavor”, PN-III-P2-2.1-PED nr. 8/2017, responsabil proiect dr. ing. F. Teodorescu, coordonator Univ. București.
- „Tehnologia biocatalitică pentru producerea verbenolului și verbenonei de origine naturală prin valorificarea conținutului de alfa-pinen din turpentina – AromaVer”, Proiect Bridge nr. 27BG/2016, responsabil proiect dr. ing. F. Teodorescu, coordonator Univ. București.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Proiecte în derulare în 2018:

- „Arome Alimentare Naturale specifice, pe bază de tehnologie durabilă de valorificare a pirazinelor – FlavoPyraTech” Proiect Eureka PN-III-P3-3.5-EUK nr. 60/2017, responsabil proiect dr. ing. F. Teodorescu, coordonator Societatea Natural Ingredients R & D S.R.L.;
- „European Network on NMR Relaxometry-EURELAX”, COST Action CA15209/2016(-2020), responsabil dr. ing. C. Deleanu, coordonator University of Warmia and Mazury, Polonia.

Proiecte demarate în 2018:

- „Studiu DFT și evaluare catalitică a grafenelor modificate pentru reducerea electrochimică a oxigenului și pentru reacția de cuplare C-C”, PN-III-P1-1.1-TE2016-2191/2018 (-2020), director proiect dr. ing. I. Trăistaru;
- „Contingența Hazardurilor CBRN și Îmbunătățirea Mijloacelor de Securitate Națională”, PN-III-P1-1.2-PCCDI no. 70/2018(-2020), director proiect dr. ing. F.A. Jerca;
- „Materiale inteligente pentru aplicații medicale” PN-III-P1-1.2-PCCDI nr. 39/2018(-2020), responsabil dr. ing. C. Deleanu, coordonator Universitatea Politehnica București;
- „Mimarea mecanismelor viului prin abordări ale chimiei supramoleculare, în cinci dimensiuni” PN-III-P4-ID-PCCF nr. 4/2018(-2022), responsabil dr. ing. C. Deleanu, coordonator Institutul de Chimie Macromoleculară „Petru Poni” Iași.

În cursul anului 2018, cercetătorii CCO au derulat nouă granturi de mobilitate care au permis intensificarea colaborărilor internaționale și creșterea nivelului publicațiilor (PN-III-P1-1.1-MC-2017-0467; PN-III-P1-1.1-MC-2018-0573; PN-III-P1-1.1-MC-2018-0852; PN-III-P1-1.1-MC-2018-1263; PN-III-P1-1.1-MC-2018-1278; PN-III-P1-1.1-MC-2017-1944; PN-III-P1-1.1-MC-2017-2544; PN-III-P1-1.1-MC-2017-2556; EEA-MG-RO-NO-2018-0234).

Rezultate/realizări de excelență obținute în cursul anului 2018

Colectivul condus de dr. ing. D.M. Vuluga a publicat o serie de 7 lucrări [1-7] privind *Sinteza controlată a poli(2-izopropenil-2-oxazolinei) cu masă moleculară înaltă pentru aplicații bio-medicale*, cu un factor de impact cumulat de 60,64.

Colectivul condus de dr. ing. C. Deleanu a obținut „Premiul C.D. Nenițescu” al Academiei Române pentru grupul [8-13] de lucrări *Sinteza multicomponent a pirolochinoxalinelor și pirolobenzimidazolilor*.

Factorul de impact cumulat al lucrărilor publicate de cercetătorii CCO în 2018 a fost mai mare de 151, fiind cel mai mare din activitatea de până acum, cu o medie de 2,97 / articol.

Infrastructura de cercetare existentă (pentru detalii <https://erris.gov.ro/CENTRUL-DE-CHIMIE-ORGANICA-A>):

HPLC Agilent 1010

FTIR - Brucker - Vertex V70 cu extensie

PMA50

Spectrofotometre UV-VIS Varian Carry 100 și Ocean Optics modular

GCMS tripluquadrupol Agilent

RMN Gemini 2000 BB

DSC - Setaram - DSC131

Sistem simultan TGA-DSC-MS -Netzsch

Sistem SEC(GPC) cu RI și MALS la 24 unghiuri

Polarimetru digital Perkin-Elmer 341

Dry-box

LCMS tripluquadrupol Varian

Aparat punct de topire cu microscop KH-03013-72

Reactor cu microunde BIOTAGE

Reactor continuu în câmp ultrasonic

Generator de apă ultrapură

Analiză elementală COSTECH

Sisteme de calcul HPC cu 20/64/96 core

Generator de Azot

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Performanța și vizibilitatea internațională

În prezent, CCO are 85 angajați din care 46 cercetători atestați. De la înființare până în prezent cercetătorii din Centru au publicat peste 1 100 articole indexate în *Web of Science* și peste 1 700 în toate bazele de date accesibile (*SciFinder-CAS*, *Scopus*, *Google Academic* și altele). Articolele indexate în *Web of Science* au primit peste 11 000 citări, conducând la o medie de 10 citări/articol indexat. Indicele H pe întreaga activitate a Centrului este cel puțin 41, fiind practic egal cu numărul mediu anual de cercetători atestați după 1990.

Diseminarea prin, în medie, peste 20 comunicări științifice/an a contribuit la creșterea vizibilității activității Centrului iar prezența cercetătorilor din CCO cu conferințe invitate sau în calitate de organizatori ai unor evenimente științifice atestă conectarea firească a Centrului de Chimie Organică la comunitatea științifică internațională. Câteva mai relevante sunt:

- „NMR spectroscopy from diagnosing metabolic disorders towards personalized medicine”, Symposium „Open problems in Systems Chemistry”, Institut Europeen des Membranes, Montpellier, Franța 23–25 ianuarie 2012, dr. ing. C. Deleanu;
- „Teoria funcționalei de densitate în Cataliza heterogenă cu Aplicații în energia regenerabilă”, Conferința Diaspora în Cercetarea Științifică și Invățământul Superior din România, Timișoara, 27–29 apr. 2016, dr. ing. I. Trăistaru;
- „The importance in computational catalysis of coadsorbate effect on band gap oxides/zeolites”, 2nd International Conference on Catalysis and Chemical Engineering, Paris, 19–21 feb. 2018, dr. ing. I. Trăistaru;
- „3-Bromocarprofen: a potential non-steroidal anti-inflammatory drug”, International Conference on Organic Synthesis BOS 2018, Tallinn, 1–4 iulie 2018, dr. F. Dumitrașcu;
- „How does vacancies near Fe/Co-Nx centers in graphene influence the ORR activity? – DFT analysis”, 18th Nordic Symposium on Catalysis (NSC), Copenhaga, 26–28 aug. 2018, dr. ing. I. Trăistaru;
- *Workshop* Belgia-Romania, „Optimisation de la formation de liaisons C-C en synthèse organique au moyen de sources d'énergie alternatives” la Centrul de Chimie Organică, București, 27–30 aug. 2018). moderatori: prof. L. Delaude (U. Liège), dr. ing. I. Drăguțan (CCO) și dr. ing. V. Drăguțan (CCO).
- *Workshop* internațional „Unconventional synthesis and characterization of chiral biologically active compounds”, la Centrul de Chimie Organică „C.D. Nenițescu”, București, 10–11 oct. 2013, moderator dr. ing. C. Stavarache (CCO);
- *Școala de Toamnă* „Biomateriale. Tendințe actuale și perspective”, Organizator: Centrul de Chimie Organică „C.D. Nenițescu”, Bușteni, 9–13 noiembrie 2011, 46 participanți, 10 conferențieri/tutori, coordonatori dr. ing. P. Filip și dr. ing. C. Deleanu.

Bibliografie

1. V.V. Jerca, R. Hoogenboom, "Photocontrol in Complex Polymeric Materials: Fact or Illusion?", *Angewandte Chemie International Edition*, **2018**, 57, p. 7945–7947. FI =12,102.
2. F.A. Jerca, V.V. Jerca, A.M. Anghelache, D.M. Vuluga, Richard Hoogenboom, "Poly(2-Isopropenyl-2-Oxazoline) as a Versatile Platform Towards Thermoresponsive Copolymers", *Polymer Chemistry*, **2018**, 9, p. 3473–3478. FI =4,927.
3. M. Glassner, B. Verbraeken, V.V. Jerca, K. Van Hecke, J. Tsanaktsidis, R. Hoogenboom, "Poly(2-oxazoline)s with pendant cubane groups", *Polymer Chemistry*, **2018**, 9, p. 4840–4847. FI =4,927.
4. F.A. Jerca, V.V. Jerca, R. Hoogenboom, "Well-Defined Thermoresponsive Polymethacrylamide Copolymers with Ester Pendant Groups through One-Pot Statistical Postpolymerization Modification of Poly(2-Isopropenyl-2-Oxazoline) with Multiple Carboxylic Acids", *Journal of Polymer Science Part A: Polymer Chemistry*, **2018**, DOI:10.1002/pola.29188. FI =2.588.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

5. F.A. Jerca, A.M. Anghelache, E. Ghibu, S. Cecoltan, I.C. Stancu, R. Trusca, E. Vasile, M. Teodorescu, D.M. Vuluga, R. Hoogenboom, V.V. Jerca, "Poly(2-isopropenyl-2-oxazoline) hydrogels for biomedical applications", *Chemistry of Materials*, **2018**, 30, p.7938-7949. FI =9.890.
6. B.D. Monnery, V.V. Jerca, O. Sedlacek, B. Verbraeken, R. Cavill, R.Hoogenboom, "Defined High Molar Mass Poly(2-Oxazoline)s", *Angewandte Chemie International Edition*, **2018**, 57, p.15400-15404. FI =12.102.
7. F.A. Jerca, V.V. Jerca, R. Hoogenboom, "Photoresponsive Polymers on the Move", *Chem*, **2017**, 3 (4), p. 533-536 (FI aparut pe WoS in 2018). FI =14.104.
8. E. Georgescu, A. Nicolescu, F. Georgescu, F. Teodorescu, S. Shova, A.T. Marinoiu, F. Dumitrascu, C. Deleanu, "Fine tuning the outcome of 1,3-dipolar cycloaddition reactions of benzimidazolium ylides to activated alkynes", *Tetrahedron*, 2016, 72 (19), 2507-2520.
9. E. Georgescu, A. Nicolescu, F. Georgescu, S. Shova, B.C. Simionescu, C. Deleanu, "Contributions to syntheses of pyrrolo[1,2-a]benzimidazole derivatives via 1,3-dipolar cycloaddition reactions", *Rev. Roum. Chim.*, 2016, 61 (4-5), 283-290.
10. E. Georgescu, A. Nicolescu, F. Georgescu, S. Shova, F. Teodorescu, A.-M. Macsim, C. Deleanu, "Novel one-pot, multicomponents synthetic strategy towards pyrrolo[1,2-a]benzimidazole and pyrrolo[1,2-a]quinoxaline derivatives", *Synthesis*, 2015, 47 (11), 1643-1655.
11. E. Georgescu, A. Nicolescu, F. Georgescu, F. Teodorescu, D. Marinescu, A.-M. Macsim, C. Deleanu, "New highlights of the syntheses of pyrrolo[1,2-a]quinoxalin-4-ones", *Beilstein J. Org. Chem.*, 2014, 10, 2377-2387.
12. A. Nicolescu, C. Deleanu, E. Georgescu, F. Georgescu, A.-M. Iurascu, S. Shova, P. Filip, "Unexpected formation of pyrrolo[1,2-a]quinoxaline derivatives during the multicomponent synthesis of pyrrolo[1,2-a]benzimidazoles", *Tetrahedron Lett.*, 2013, 54, 1486-1488.
13. A. Nicolescu, M. Balan, E. Georgescu, F. Georgescu, L. Ursu, B.C. Simionescu, P. Filip, C. Deleanu, "Benzimidazolium-cyclodextrin inclusion complexes", *Rev. Chim.*, 2013, 64 (4), 451-455.

**SECȚIA
DE ȘTIINȚE BIOLOGICE**

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

BIOTEHNOLOGII MOLECULARE, MECANISME DE SEMNALIZARE CELULARĂ, METODE DE BIOCALCUL ȘI BIOINFORMATICĂ DEZVOLTATE ÎN INSTITUTUL DE BIOCHIMIE

Director: **Ștefana M. Petrescu**

București, Splaiul Independenței nr. 296, sector 6, cod 060031, România

Telefon: 021 223 90 69

Fax: 021 223 90 68

e-mail: stefana.@biochim.ro; stefana.petrescu@biochim.ro

web: <http://www.biochim.ro>

Misiunea Institutului de Biochimie

Institutul de Biochimie al Academiei Române (IBAR) este unicul centru de cercetare științifică avansată în biochimie și biologie moleculară din țară, cu contribuții recunoscute internațional în domeniul științelor vieții la nivel molecular și soluțiilor avansate în biotehnologie și biomedicină – obținute în cadrul structurii sale integrate de facilități proteomice PROCERA.

Institutul are ca misiune: 1) Să desfășoare cercetări novative în științele moleculare ale vieții; 2) Să educe tineri MSc, PhD. și Post-doc în biochimie și bioștiințe aplicate; 3) să promoveze în țară știința proteinelor prin implementarea de programe în domeniul biosintezei, transportului și funcțiilor proteinelor – cu impact în biomedicină, nano- și bio-tehnologie.

Proiecte de cercetare câștigate prin competiție aflate în derulare în 2018

1. POC P-37-778, „GERONTOMICS – Multi-omics Prediction System for Prioritization of Gerontological Interventions”.
2. EU-H2020-MSCA-RISE-2016-734825 – „LYSOMOD – Genetic&Small Molecule Modifiers of Lyso-somal”.
3. EU-H2020 ERANET HIVERA PNIII-P3-53/2016 „INinRAGI” „Screeningul și dezvoltarea unei familii noi de compuși naturali vegetali și sintetici inhibitori ai integraziei HIV”.
4. EUreka PN-III-P3-3.5-EUK-2017-02-0030: „Exploitation of innovative targets against Alzheimer’s disease and related neurodegenerative disorders”, Grant 61-PCCDI; „PATHDERM – Multi-disciplinary platform for improving institutional regional capacity in dermatology and dermatopathology”.
5. Grant PCCDI: „TERAMED – Proiect integrat de dezvoltare a unor tehnologii dedicate tratamentelor medicale avansate”.
6. PCCDI-62 „CONVAC Dezvoltarea capacității de cercetare translațională: dezvoltarea de vaccinuri, de la concept la evaluarea preclinică,
8. PCCDI-8 „De la nutriția clasică la nutriția de precizie în domeniul creșterii animalelor, baza științifică pentru asigurarea securității nutriționale a populației”.
9. PCCDI „TEHNOBIOSIST – Dezvoltarea unor platforme avansate de analiză și modelare a sistemelor biologice complexe”.
10. PCCDI nr. 64, „Dezvoltarea de radiofarmaceutice și tehnici nucleare în oncologie pentru imagistică și tratament personalizat la nivel molecular”.
11. PCCDI nr. 35, „ARTEMIS Maparea genomică a populației din zonele contaminate radioactiv și cu metale grele în vederea creșterii securității naționale”.
12. PN-III-P1-1.1-TE-2016-1852, „ROBOFEP – Predicția Energiei Libere în procese moleculare folosind Algoritmi de Robotică cu aplicații în cercetarea experimentală”.
13. Proiect TE: „Mecanisme moleculare ale secreției virusului hepatitei B”.
14. PN-III-P1-1.1-PD-2016-1528: „Investigarea rolului stresului oxidativ în imunobiologia melanomului prin MS”.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

15. PN-III-P4-ID-PCE-2016-0650 „Structure assisted investigation of critical protein families involved in plant immunity”.
16. CRU Hungary Ltd nr. 324 din 16.03.2017. Elaborarea unui compus chimic inhibitor al proceselor de semnalizare.
17. Programul CDI Tehnologie Spațială – STAR Nr. 148/20.07.2017, „Evaluarea in vitro a strategiilor biomedicale vizând prevenirea pierderii osoase în timpul zborului spațial”.
18. 150PED/2017, „Peptide derivate din Lactoferina umană cu activitate antivirală de spectru larg”.
19. 195PED/2017 „Dezvoltare teste în detecția anticorpilor anti-VHC în serul pacienților”.

Rezultate și realizări de excelență obținute în cursul anului 2018

Biotehnologii de producere a antigenelor virusurilor hepatice în plante

Infecțiile cronice cu virusul hepatic B (VHB) sau C (VHC) afectează mai mult de 6% din populația lumii, provocând boli grave precum fibroza, ciroza sau carcinomul hepatocelular (CHC). Deși există un vaccin eficient pentru prevenirea infecției VHB, costurile ridicate de producție și modul de administrare au dus la imposibilitatea implementării sistematice a programelor de imunizare în multe țări. În acest context, în Departamentul Glicoproteine Virale al IBAR au fost proiectate prin tehnici specifice de biologie moleculară, antigene virale VHB/VHC cu proprietăți imunologice superioare celor studiate până în prezent. Aceste antigene au fost produse în premieră în plante (*Nicotiana Benthamiana* și *Lactuca Sativa*), în colaborare cu Institutul Norvegian de Bioeconomie, în cadrul unui proiect SEE. S-a demonstrat inducerea unui răspuns imun în modele experimentale animale, prin administrare orală și injectabilă, deschizându-se calea pentru o posibilă dezvoltare de vaccinuri noi, inclusiv orale, cu costuri reduse [1].

Dezvoltarea de noi metode bioinformatică de investigare a imunității adaptative și înnăscute

Departamentul de Bioinformatică și Biochimie Structurală (DBSB) al IBAR este primul laborator din România care a integrat metode informatice și de calcul în fluxul cercetării biologice. În cei 20 de ani de la înființare a DBSB a adus contribuții majore în varii domenii ale *biologiei moleculare* și *biologiei sistemice* – recunoscute prin publicarea a peste 50 de lucrări în reviste ISI cu peste 2000 de citări. Prestigiul DBSB se reflectă și în numărul mare de proiecte și cooperări cu centre renumite de cercetare biologică, precum cele din cadrul Universitatilor Yale, Berkeley, Davis – SUA, Oxford – UK sau Wageningen – NL. În 2018, Laboratorul s-a concentrat *La nivel molecular* în rezolvarea unor probleme fundamentale în domeniul Imunobiologiei precum: **(a)** Relația structură-funcție și evoluția mașinilor moleculare responsabile de diversificarea anticorpilor în imunitatea Adaptativă [2], și **(b)** Relația structură-funcție în mecanismele moleculare ale imunității înnăscute – relevantă în extinderea rezistenței plantelor de cultură [3]. Iar *La nivel sistemic* – grupul de Gerontomică al DBSB a investigat mecanismele îmbătrânirii prin metode de Biologie Sistemică [4].

Descifrarea unor noi procese de semnalizare implicate în modificarea citoscheletului celular

Funcționarea organismelor presupune printre altele o comunicare permanentă între celulele constituente. Recent *Departamentul de Enzimologie* al IBAR a demonstrat cum semnalizarea prin fosforilare și defosforilare a proteinei WDR1 modulează citoscheletul. Astfel, s-a arătat că fosforilarea WDR1 este efectuată de către kinaza Src, iar defosforilarea are loc sub influența fosfatazei EYA3. De asemenea, s-a evidențiat faptul că lipsa fosforilării WDR1 de către EYA3 conduce la modificări majore ale citoscheletului. Modificările citoscheletului implică schimbări importante ale unor proprietăți celulare fundamentale precum mobilitatea, invazivitatea sau proliferarea lor. Astfel, rezultatele obținute contribuie la o mai bună înțelegere a proceselor de semnalizare, care conduc la modificările citoscheletului și în același timp ajută la elucidarea mecanismului complex al transformării canceroase a celulelor [5].

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE DIN ACADEMIA ROMÂNĂ (CCSAR-2019) – SINTEZĂ 6 mai 2019, Aula Academiei Române

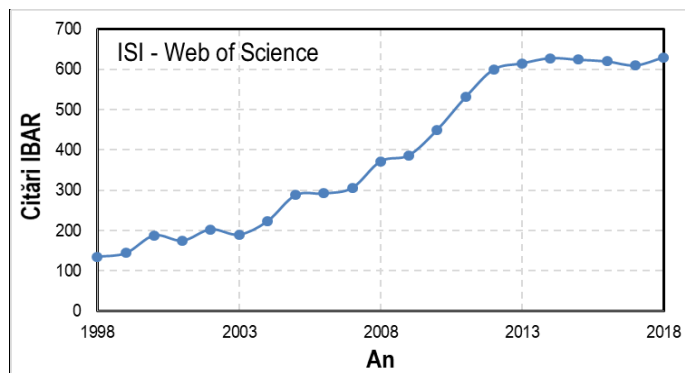
Infrastructura de cercetare existentă

Structura integrată de facilități proteomice PROCERA a Institutului de Biochimie constă în dotări de ultimă generație pentru investigarea sistemelor biologice la nivel celular și molecular, organizate pe 5 direcții principale de lucru. Laboratorul de Biologia Moleculară a Celulei dispune de facilități de culturi celulare; analiză, sortare și imagistică citometrică FACS; alterări genice prin tehnologii ADN recombinant, analiză proteomică și trasare intracelulară a proteinelor naturale și modificate. Laboratorul de Enzimologie dispune de facilități de expresie și purificare a proteinelor la prokariote și eukariote; cristalografie proteică și analiză a proteoamelor și fosforilării post-tranlaționale. Laboratorul de Proteine Virale dispune de facilități de sortare și selecție a substanțelor active antivirale, detecție, cuantificare, purificare și modificare a proteinelor și antigenelor virale. Laboratorul de Interacții Receptor-Ligand are în dotare facilități de dezvoltare și investigare micro- și nanotehnologică, precum și selecție a compușilor activi. În fine, Laboratorul de Bioinformatică și Biochimie Structurală dispune de facilități de analiză a proteoamelor și interactoamelor prin spectrometrie de masă și analiză de rezonanță plasmonică și coordonează centrul de calcul al IBAR dedicat analizei bioinformatică.

Performanța și creșterea vizibilității internaționale

Cu numai 27 de cercetători și o medie de vârstă sub 40 de ani, IBAR a publicat în ultimii 20 ani peste 400 lucrări ISI în reviste științifice de mare influență (*Nature*, *PLoS Biology*, *Nucl. Acid. Res* etc.). Aceasta a dus la o creștere a vizibilității demonstrată prin creșterea numărului anual de citări de la ~130 în 1998 la ~600 în 2018.

Membrii IBAR servesc în funcții de reprezentare la nivelul organismelor științifice europene precum: European Research Council (ERC), *European Scientific Research Infrastructure* (ESFRI), *Federation of European Biochemical Societies* (FEBS), *EU-Open screen* etc.

Bibliografie

1. Clarke JL, Paruch L, Dobrica MO, Caras I, Tucureanu C, Onu A, Petrareanu C, Lazar C, Popescu CI, Bock R, Dubuisson J, Branza-Nichita N. "Lettuce-produced hepatitis C virus E1E2 heterodimer triggers immune responses in mice and antibody production after oral vaccination". *Plant Biotechnology J.* 15, 1611-1621 (2017).
2. Zhang Y, Cheng TC, Huang G, Lu Q, Surleac MD, Mandell JD, Pontarotti P, Petrescu AJ, Xu A, Xiong Y, Schatz DG.. "Transposon molecular domestication and the evolution of the RAG recombinase". *Nature*. e-pub ahead of print, doi: 10.1038/s41586-019-1093-7 (2019).
3. Wróblewski T, Spiridon L, Martin EC, Petrescu AJ, Cavanaugh K, Michelmore RW, Takken FLW. "Genome-wide functional analyses of plant coiled-coil NLR-type pathogen receptors reveal essential roles of their N-terminal domain in oligomerization, networking, and immunity." *PLOS Biology* 16: e2005821 (2018).
4. Tăcutu R, et al. "Human Ageing Genomic Resources: new and updated databases." *Nucl. Acid. Res.* 46(D1), D1083-D1090 (2018).
5. Mentel M, Ionescu AE, Puscalau-Girtu I, Helm MS, Badea RA, Rizzoli SO, Szedlacsek SE. "WDR1 is a novel EYA3 substrate and its dephosphorylation induces modifications of the cellular actin cytoskeleton." *Scientific Reports*, 8(1), 2910 (2018).

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

**ACTIVITATEA DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ ÎN CADRUL
INSTITUTULUI DE BIOLOGIE, BUCUREȘTI ÎN CONTEXTUL
STRATEGIEI NAȚIONALE ȘI A CELEI EUROPENE PENTRU
CERCETARE-DEZVOLTARE ȘI INOVARE**

DUMITRU MURARIU, ANCA MANOLE

Director: **Dumitru T. Murariu**, membru corespondent al Academiei Române
București, Splaiul Independenței, nr. 296, sector 6, cod 060031, România
Telefon: 021 221 92 02
Fax: 021 221 90 71
e-mail: dumitru.murariu@ibiol.ro; biologie@ibiol.ro
web: www.ibiol.ro

Încă de la înființare, în anul 1949, ca prima structură unitară din România dedicată cercetărilor biologice, Institutul de Biologie București și-a păstrat constantă misiunea de dezvoltare a cunoștințelor în domeniul științelor biologice, de promovare a cercetării de vârf și de formare de noi generații de cercetători. Principalele teme de cercetare derulate în prezent se încadrează în *Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014–2020*, conectându-se prin aceasta la direcțiile prioritare de cercetare ale Uniunii Europene. Astfel, sunt și au fost derulate proiecte finanțate din fonduri europene, prin diverse mecanisme financiare (*7th Framework Programme, European Economic Area Grants, European Regional Development Fund*). În acord cu prevederile celui de-al șaselea Program comunitar de acțiune pentru mediu al Parlamentului și al Consiliului European, prin care se stabilește necesitatea de a „îmbunătăți monitorizarea și evaluarea calității aerului, inclusiv acumularea poluanților”, Institutul de Biologie București a implementat proiectul „Sistem național de monitorizare pe termen lung a bioacumulării metalelor grele aeropurtate (BioMonRo)” prin care a fost creat un sistem național de monitorizare a depunerilor/acumulărilor de metale grele aeropurtate (plumb, cadmiu, nichel, arsen și mercur), utilizând organismele vii și, de asemenea, au fost propuse măsuri eficiente de reducere a concentrației metalelor grele din atmosferă. Sistemul realizează monitorizarea activă a concentrațiilor atmosferice de metale grele în 143 de puncte și respectiv, monitorizare pasivă în 420 de puncte, ambele tipuri de monitorizare având reprezentare în fiecare județ din România. De asemenea, ca răspuns la solicitarea Comisiei Europene privind raportarea din șase în șase ani, în conformitate cu Articolul 17 al Directivei Habitate 92/43/CEE (DH), a stării de conservare a speciilor și habitatelor, Institutul de Biologie București în parteneriat cu Ministerul Mediului, Direcția Biodiversitate, a implementat proiectul național *Monitorizarea stării de conservare a speciilor și habitatelor din România în baza articolului 17 din Directiva Habitate*. În cadrul proiectului:

- s-a monitorizat starea de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar din România și anume pentru: specii de plante, de nevertebrate, de pești, de amfibieni, de reptile, de mamifere și a unor tipuri diverse de habitate (marine și costiere, de sărături, de dune, de ape dulci, de tufărișuri, de pajiști, de mlaștini și turbării, de grohotoșuri și stâncării, de peșteri și de pădure);

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

- pe baza datelor acumulate s-a întocmit raportul național conform prevederilor Articolului 17 din DH și a fost făcută raportarea din partea României – un total de 781 de rapoarte (608 rapoarte pentru 251 de specii și 173 de rapoarte pentru 88 de habitate);
- a fost implementată rețeaua Natura 2000 la nivel național ca urmare a concluziilor raportului și a activității de diseminare a informațiilor;
- a fost creat un cadru unitar de monitorizare a speciilor și habitatelor prin dezvoltarea unui sistem național – *Sistemul Informatic pentru Monitorizarea Speciilor și Habitatelor (SIMSHAB)*.

Un proiect pionier care se încadrează în direcțiile prioritare de cercetare trasate de Uniunea Europeană este proiectul *Diversitatea și activitatea metabolică a microbiomului peșterilor de gheață ca răspuns la schimbările climatice și poluarea antropică (CAVICE)* – ELAC2014/DCC-0178, în curs de implementare în cadrul Institutului de Biologie București. Depozitele criosferice, cum ar fi ghețarii, conțin înregistrări paleoclimatice și pot furniza date relevante pentru înțelegerea variațiilor climatice și evaluarea impactului antropic asupra mediului. Cel mai restrâns și cel mai puțin studiat grup criosferic este reprezentat peșterile de gheață formate din acumulări perene de apă. Microcosmosul încorporat în acest tip de gheață reprezintă o sursă vastă de specii noi și o alternativă pentru reconstituirea climatică din trecut. În acest context a fost inițiat proiectul *CAVICE* – ELAC2014/DCC-0178 sub coordonarea Institutului de Biologie București.

Principalele rezultate obținute în cadrul proiectului sunt:

- Reconstituirea climatului din ultimii circa 1000 de ani în zona peșterilor Scărișoara (România) și Svarthamar (Norvegia).
- Obținerea de nanoparticule de Au/Ag/Fe cu aplicabilitate biotehnologică, utilizând tulpini izolate din gheață.
- Identificarea răspunsului comunităților bacteriene din gheața perenă a peșterilor la variațiile climatice și la poluarea antropică.
- Izolarea și caracterizarea taxonomică a 63 de tulpini bacteriene provenind din carota de gheață cu o vechime de până la 13.000 de ani.

Răspunzând prevederilor *Pilonului 3 „Leadership” regional la frontiera științei și în tehnologie: străpungeri în domenii strategice* din *Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014–2020*, Institutul de Biologie București este partener în proiectul de infrastructură pan-europeană distribuită – *Danubius RI*, al cărui coordonator este Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Geologie și Geoecologie Marină. Acest proiect considerat Fanion în Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării, în România are statut de Proiect strategic de importanță națională. În proiectul *Danubius RI*, Institutul de Biologie București participă cu infrastructura de cercetare din Staționarul Ecologic de la Sulina.

Răspunzând directivelor europene privind întreprinderea de acțiuni de combatere a schimbărilor climatice și de diminuare a pierderilor de biodiversitate, Institutul de Biologie București a implementat proiectul național „Strategii de restaurare a ecosistemelor de turbărie degradate din România (PeatRO)”, prin care s-au dezvoltat strategii naționale de diminuare a pierderilor de biodiversitate și de limitare a eliberării de gaze cu efect de seră, din ecosistemele degradate de turbărie. Etapele proiectului au urmărit: identificarea și evaluarea zonelor ce necesită intervenții de restaurare/reconstrucție, stabilirea unor strategii naționale de restaurare a regimului hidric în ecosistemele de turbărie degradate, de eliminare a speciilor invazive din ecosistemele de turbărie degradate, de refacere a conectivității dintre habitatele de turbărie și de conservare pe termen mediu și lung a unor specii de plante caracteristice turbăriilor din România. Au fost inventariate, cartate și evaluate 216 ecosisteme de turbărie dintr-un total de 352 identificate la nivel național. Dintre cele 10 tipuri de habitate de mlaștini și turbării de

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

interes comunitar, pe teritoriul României se găsesc 8 tipuri, în prezent majoritatea fiind incluse în rețeaua europeană de arii protejate Natura 2000. Ca zonă pilot pentru implementarea strategiilor de restaurare elaborate prin proiect a fost considerată zona rezervației Mlaca Tătarilor (ROSCI0112), zonă în care, în perioada 22-30 septembrie 2016, au fost efectuate, în principal, lucrări de restabilire a regimului hidric. Monitorizarea trimestrială a sitului pe parcursul a 2 ani a demonstrat că intervențiile au fost eficiente și că situl poate fi considerat reabilitat. Lucrarea „Ghid de restaurare a turbăriilor degradate din România” – elaborată în cadrul proiectului – sintetizează principalele tehnici și metodologii utilizate în programele vaste de restaurare a turbăriilor degradate la nivel mondial, adaptate la specificul și la problematica ecosistemelor de turbărie din România.

Prin proiectul „Dezvoltarea infrastructurii Institutului de Biologie București pentru întărirea capacității de investigare a biodiversității, în contextul schimbărilor climatice globale (DIBIOCLIM)”, cofinanțat prin *Fondul European de Infrastructură*, a fost modernizată întreaga infrastructură de cercetare din cadrul Institutului de Biologie. Astfel, în prezent sunt funcționale laboratoare diverse care permit cercetări și investigații de înalt nivel: laborator de microscopie optică și electronică, laborator de spectrofotometrie de absorbție atomică și respectiv, de fluorescență cu raze X, laborator de biologie moleculară, de citohistochimie, de crioconservare, de culturi *in vitro* etc. Cercetătorii din cadrul Institutului de Biologie București beneficiază de acces la Biblioteca IBB care deține în colecții peste 200 000 de unități bibliografice, dintre care 40 500 de titluri de carte și 160 000 de publicații periodice, extrase și teze de doctorat din domeniul științelor biologice: botanică, zoologie, protecția mediului, ecologie, microbiologie dar și din medicină, silvicultură și agronomie. De asemenea, Institutul de Biologie București administrează colecții de herbar care cuprind Herbarul BUCA – ce încorporează un număr de aproximativ 400 000 de specimene și Herbarul BUCUM – Herbarul Micologic – cu 137 211 de specimene. Pentru cercetările de ecologie terestră și acvatică IBB mai dispune de două staționare și anume Staționarul Ecologic Posada (jud. Prahova) și Staționarul Ecologic Sulina (jud. Tulcea), cu laboratoare dotate conform specificului cercetărilor de ecologie.

La Editura Academiei Române au apărut, având ca autori cercetători din Institutul de Biologie București, mai multe lucrări cu caracter monografic dintre care se disting două volume de mare interes pentru comunitatea științifică:

- *Cartea roșie a plantelor vasculare din România*, autori Gheorghe Dihoru și Gavril Negrean – volum monografic de referință pentru botanica din România, reprezintă prima carte roșie a plantelor superioare din România, lucrare care completează literatura botanică autohtonă cu sinteza trudei mai multor generații de botaniști din sfera zoologiei
- *Dicționar de microbiologie generală și biologie moleculară*, autori Acad. Gheorghe Zarnea și Acad. Octavian Popescu – lucrare vastă, unică în literatura științifică din România, explică în detaliu aproximativ 10.000 de termeni din domeniul microbiologiei și biologiei moleculare, acoperind necesitatea cotidiană a specialiștilor pentru acribie. Un volum extrem de prețios în contextul unei utilizări controversate și neunitare de echivalent terminologic de specialitate în limba română și multitudinii de noțiuni preluate ca atare din limba engleză.

O preocupare permanentă a cercetătorilor din Institutul de Biologie București este diseminarea rezultatelor cercetării prin prezentarea acestora la manifestări științifice naționale și internaționale și prin publicarea de articole în reviste cu vizibilitate internațională. Astfel, în decursul anului 2018 cercetătorii din IBB au înregistrat 92 de participări la manifestări științifice naționale și internaționale. De asemenea, în decursul anului 2018 au fost publicate 56 de articole științifice în reviste cu factor de impact (IF) conform cu *Web of Science (WoS)*, dintre care 15 articole în

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

zona roșie. În prezent, indicele Hirch instituțional al Institutului de Biologie București este 27, conform cu WoS.

Bibliografie

1. Ștefănuț S., Manole A., Ion, M.C., Constantin M., Banciu C., Onete M., Manu M., Vicol I., Mirela Moldoveanu M.M., Maican S., Cobzaru I., Nicoară R.G., Florescu L.I., Mogîldea E.D., Purice D.M., Nicolae C.D., Catană R.D., Teodosiu G., Dumitrache C.A., Maria G.M., Vâtcă C., Oanță M., Kinga Öllerer K. (2018), *Developing a novel warning-informative system as a tool for environmental decision-making based on biomonitoring*. Ecological Indicators, 89: 480–487.
2. Ițcuș C., Pascu M.D., Lavin P., Perșoiu A., Iancu L., Purcărea C. (2018), *Bacterial and archaeal community structures in perennial cave ice*. Scientific Reports, DOI: 10.1038/s41598-018-34106-2.
3. Brad T., Ițcuș C., Pascu M.D., Perșoiu A., Hillebrand-Voiculescu A., Iancu L., Purcărea C. (2018), *Fungi in perennial ice from Scărișoara Ice Cave (Romania)*. Scientific Reports, 8(1): 10096.
4. Dihoru G., Negrean G. (2009), *Cartea roșie a plantelor vasculare din România*. Ed. Acad.Rom., București. 630 pp., ISBN - 978-973-27-1705-9.
5. Zarnea G., Popescu O. (2011), „Dicționar de microbiologie generală și biologie moleculară”, Ed. Acad. Rom., București. 1331 pp - ISBN - ISBN - 978-973-27-2135-3.
6. Institutul de Biologie București - <http://www.ibiol.ro/>.

Mulțumiri: Autorii mulțumesc domnului Dr. Sorin Ștefănuț, șef departament *Ecologie Taxonomie și Conservarea Naturii* pentru administrarea site-ului IBB <http://www.ibiol.ro/>.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

**NOUTĂȚI ȘI INOVĂRI ÎN BIOLOGIE CELULARĂ ȘI MOLECULARĂ
CU IMPACT ASUPRA SĂNĂTĂȚII OMULUI OBȚINUTE
ÎN INSTITUTUL DE BIOLOGIE ȘI PATOLOGIE CELULARĂ
„NICOLAE SIMIONESCU”**

Director: acad. **Maya Simionescu**
București, str. B.P. Hașdeu nr. 8, sector 5, cod 050568 România
Telefon : 021 319 45 18
Fax : 021 319 45 19
e-mail: maya.simionescu@icbp.ro
web: <http://www.icbp.ro>

Instituție membră a UNESCO – Rețeaua de Biologie Celulară și Moleculară
Centru de Excelență a Comunității Europene
Credo: Biologia Celulară și Moleculară în slujba Sănătății Omului

Misiunea institutului

Descoperirea alterărilor și inovarea de tratamente în bolile sistemului cardiovascular și complicațiilor lor prin cercetări fundamentale și preclinice. Utilizarea uneltelor biologiei celulare și moleculare pentru înțelegerea maladiilor sistemului cardiovascular cu scopul de a stopa sau încetini procesele patologice. În IBPC-NS, filozofia de bază a studiilor constă în parcurgerea, fie succesiv fie concomitent, a cercetărilor de **biologie celulară – patologie celulară, farmacologie și terapie celulară** în bolile care constituie cauza principală de mortalitate și morbiditate în lume. Recent studii inovatoare acoperă domeniul nanoterapiilor și al celulelor stem (fig. 1).

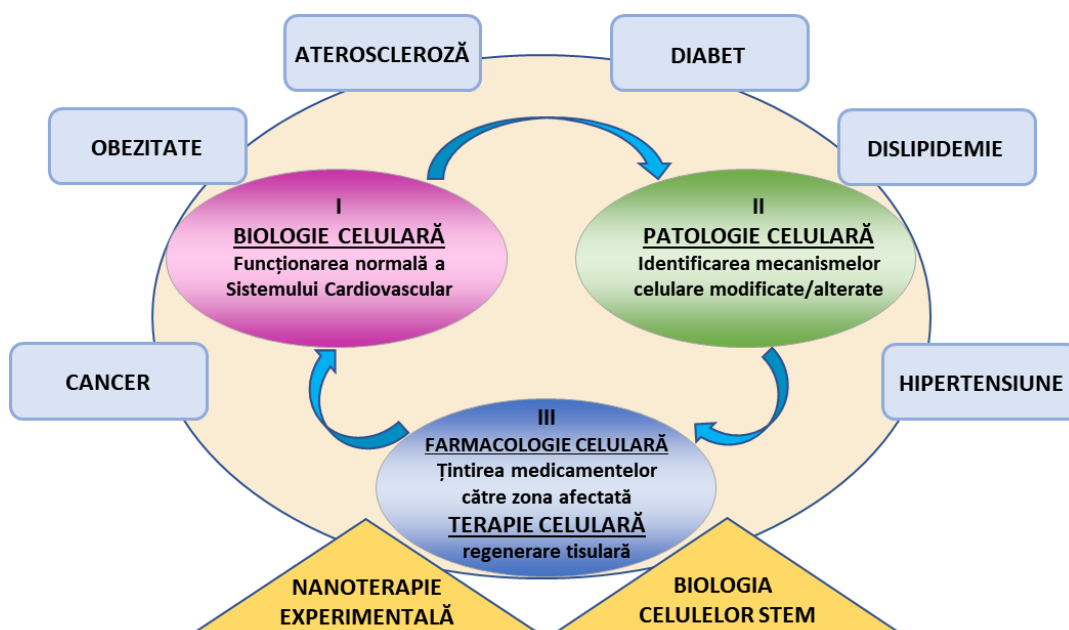

Figura 1. Studiile inovatoare care acoperă domeniul nanoterapiilor și al celulelor stem.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Proiecte / teme de cercetare derulate în anul 2018

Departamentul de Lipidomică – Coordonator Anca Sima

- Analiza modificărilor biochimice ale HDL cu efect funcțional din sângele pacienților cu boală coronariană, comparație între pacienții cu sindrom coronarian acut și cei cu angină stabilă – colab. cu Clinica de Cardiologie, Spitalul Elias – prof. dr. Doina Dimulescu.
- Analiza unor factori epigenetici (microARN) în sângele pacienților cu boală coronariană (sindrom coronarian acut și angină stabilă).
- Folosirea unor compuși naturali, biologic activi pentru reversia bolii aterosclerotice.

Departamentul de Proteomică – Coordonator Felicia Antohe

- Selecția de biomarkeri moleculari (alarmine) predictorii în patologia vasculară (ateroscleroza/diabet) prin exploatarea proteomicii comparative.
- Identificarea și cuantificarea proteinelor din microdomeniile membranare, factori activi în disfuncțiile vasculare asociate diabetului și aterosclerozei.
- Efectele anti-tumorale ale proteinelor de șoc termic (HSPs) asupra dialogului dintre celulele vasculare cu celule tumorale.
- Modificările proteomului plasmei umane în disfuncția vasculară.

Departament: Genomică, Transcriptomică și Terapii Moleculare – coord. Monica Raicu

Laborator Farmacologie Moleculară și Celulară – Genomică Funcțională: Adrian Manea

- Realizarea unei metode neinvazive bazată pe nanotehnologie pentru imagistica moleculară a stresului oxidativ în bolile cardiovasculare.
- Elucidarea mecanismelor epigenetice implicate în activarea macrofagelor antiinflamatorii – potențiale ținte terapeutice în ateroscleroză.

Laborator de reglare Genică și Terapii Celulare – Anca Gafencu

- Încapsularea celulelor eucariote manipulate genetic pentru eliberarea controlată a unor produși farmacologici activi.
- Inducerea expresiei unor liganzi specifici de moarte celulară pe suprafața celulelor mezenchimale stromale pentru utilizarea lor în terapii imunomodulatoare în diabetul de tip I.
- Construirea unor nanoparticule care conțin ApoE cu rol antiinflamator și antiaterosclerotic.

Departament: Biopatologia și Terapia Inflamației – Coordonator Ileana Mânduțeanu

Laborator Adeziune Celulară – Elena Butoi

- Efectul dialogului patologic dintre celulele vasculare și celule imune în boala cardiovasculară.
- Dezvoltarea de modele 3D de foiță valvulară concepute pentru testare pre-clinică de medicamente, prin încorporarea celulelor umane valvulare în bio-matrici tridimensionale.
- Obținerea și analiza neutrofilelor pro- și anti-inflamatoare în scopul identificării moleculei sau moleculelor eliberate de acestea care promovează refacerea ariei cu infarct de miocard.
- Studiul efectului iradierii cu protoni asupra stresului oxidativ în celulele epiteliale umane.

Laborator Bionanotehnologii Medicale și Farmaceutice - Manuela Călin

- Strategii terapeutice bazate pe nanoparticule (Np): proiectarea de Np inteligente direcționate către celule/mecanisme modificate în bolile sistemului cardiovascular: ateroscleroză, diabet.

Departamentul de Patofiziologie și Farmacologie – Coordonator Adriana Georgescu

- Dezvoltarea de bionanotehnologii bazate pe veziculele extracelulare, aplicabile în diagnosticul precoce, prognosticul și terapia bolii aterosclerotice.
- Evidențierea mecanismelor patogene și tratamentul personalizat în cancerul de pancreas, utilizând tehnologii multi-omice.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Departamentul de Medicina Regenerativă – Coordonator Sanda Burlacu

Laboratorul: Biologia Celului Stem – Sanda Burlacu

- Noua terapie celulară în infarctul de miocard: transplantul concomitent a două populații complementare de celule stem: efectul factorilor secretați de celule mezenchimale stromale (MSC) și celule endoteliale progenitoare (EPC), individual sau în combinație asupra adeziunii și proliferării celulelor endoteliale și asupra regenerării cardiace.
- Un concept original de imunoterapie cu MSC în diabetul de tip 1.
- Efectul hipoxiei (condiție caracteristică în infarctul de miocard) asupra funcționalității MSC.

Laboratorul: Terapie cu Celule Stromale Mezenchimale Umane – Irina Titorencu

- Evaluarea factorilor eliberați de celulele stromale mezenchimale umane izolate din măduva osoasă și țesut adipos în procesul de reepitelizare pe modele de culturi organotipice tridimensionale (substituent de piele).
- Rolul factorilor eliberați de celulele stromale mezenchimale umane din măduva osoasă și din țesut adipos în vindecarea rănilor cutanate (model *in vitro* pe substituenți de piele).

Rezultate/realizări de excelență obținute în cursul anului 2018

În diabet: S-au aprofundat mecanismele implicate în declanșarea bolii și a complicațiilor majore precum ateroscleroza accelerată. Principalele realizări sunt enumerate mai jos:

- Comunicarea în condiții diabetice (glucoza crescută) dintre macrofage și celulele musculare netede induce sinteza de chemokina MCP-1, care prin legarea la receptorul CCR2, declanșează expresia și activitatea crescută a metaloproteazelor matriceale. Acest proces poate explica vulnerabilitatea ridicată a plăcii aterosclerotice la pacienții cu diabet zaharat.
- Realizarea unor celule ucigase „killer” utilizabile în tratamentul diabetului folosind un adenovirus care induce „FasLigand” prin transducția celulelor mezenchimale stromale.
- S-a determinat implicarea mecanismelor epigenetice în modularea exprimării și funcției NADPH oxidazelor în celulele peretelui vascular în diabetul experimental.
- S-au identificat noi biomarkeri și strategii terapeutice în ateroscleroză și diabet: microveziculele și plachetele circulante purtătoare de microARN.

În ateroscleroză:

- S-au identificat **biomarkeri predictivi pentru boala coronariană:** (1) **HDL disfuncțional** de la pacienții cu sindrom coronarian acut este pro-oxidativ și pro-inflamator, inducând disfuncția celulei endoteliale. (2) **Nivelele unor microARN** asociate HDL discriminează între pacienții cu sindrom coronarian acut și cei cu angină stabilă; în diabet procesul este agravat.
- S-a stabilit o procedură preclinică bazată pe nanotehnologie pentru **detectia în vivo a producției speciilor reactive de oxigen** cu ajutorul sondelor fluorescente și ecogenice (ultrasunete) în ateroscleroza experimentală.
- S-a fundamentat o nouă strategie preclinică de reducere a inflamației, stresului oxidativ și a dezvoltării leziunilor aterosclerotice la șoareci hipercolesterolemici prin modularea farmacologică a mecanismelor epigenetice implicate în deacetilarea histonelor.
- S-a pus la punct o procedură preclinică originală bazată pe nanotehnologie pentru detectia *in vivo* a producției speciilor reactive de oxigen cu ajutorul sondelor fluorescente și ecogenice (ultrasunete) în ateroscleroza experimentală.
- S-au demonstrat efectele anti-aterosclerotice ale: 1. **Probioticele** – efect hipolipemiant și de modulare a unor factori epigenetici (**scădere a nivelelor miARN** asociați procesului aterosclerotic); 2. **Ghimbir** – reduce stresul oxidativ și inflamator *in vitro* și *in vivo*; 3. **Acidul cafeic** care reduce stresul oxidativ și inflamator în ateroscleroza asociată diabetului.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

În Nanomedicină:

- Dezvoltarea de nanoterapii inteligente pentru reducerea procesului inflamator în diabet, ateroscleroză, obezitate etc.
- S-au obținut Np care conțin apoE și ca urmare au efect anti-aterosclerotic și anti-inflamator;
- Liposomi încărcăți cu inhibitori de proteine Gi [guanosine 5'-O-(2-thiodiphosphate)] au redus efectele inflamatorii induse de lipopolizaharide (LPS) în monocite/macrophage prin inhibarea activării MAP-kinazelor și scăderea producției citokinelor pro-inflamatorii;
- Pentru testarea unor noi medicamente utilizabile în tratarea alterărilor valvelor inimii în diabet s-a realizat un construct 3D original cu structură similară foiței valvulare obținut dintr-un hidrogel pe bază de gelatină metacrilată în care au fost incapsulate celule interstițiale umane iar pe suprafață au fost cultivate celule endoteliale umane.
- S-au realizat nanoparticule lipidice încărcate cu polifenolul naringenina (anti-ateroscleroza) și direcționate către molecula de adeziune endotelială VCAM-1. Aceste nanoparticule inteligente reduc adeziunea monocitelor la celulele endoteliale activate – efect antiinflamator.

În Medicina Regenerativă:

- S-a realizat un model de cultură cutanată organotipică *in vitro* utilizând fibroblaști dermici și keratinocite umane, precum și substituenți de matrice extracelulară: colagen de tip I și fibrină.
- Au fost izolați și caracterizați exozomi derivați din celule stromale mezenchimale recoltate din maduva osoasă și a fost evaluat efectului lor benefic asupra reepitelializării (*in vitro*).

Infrastructura de cercetare este modernă și acoperă în mare parte tehnologiile actuale

Performanța și vizibilitatea internațională: – 16 lucrări ISI, factori de impact cumulativ 72.41, media 4.52/ lucrare, 800 citări în 2018; – Lucrările BDI publicate: 1, Capitole în monografii: 3, Comunicări la manifestări științifice internaționale: 26, Brevete și cereri de brevete depuse: 3; Proiecte de cooperare internaționale: 4, Proiecte de cooperare naționale: 7, Manifestări științifice: 3 (22 conferențieri din străinătate),

7 cercetători din IBPC au indice Hirsch (IH) peste 14,

13 cercetători au IH > 12,

1 cercetător are IH > 50

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

INSTITUTUL DE SPEOLOGIE „EMIL RACOVIȚĂ”

Director: **Ioan Povară**

București, Calea 13 Septembrie nr. 13, sector 5, cod 050711, România

Telefon: 021 318 81 32; 021 311 08 29

Fax: 021 318 81 32; 021 311 08 29

e-mail: iser_b@yahoo.com

web: www.iser.ro

Misiunea Institutului de Speologie „Emil Racoviță” (ISER)

Cercetarea interdisciplinară a componentelor fizice și biologice ale mediului carstic și domeniilor asociate, în vederea caracterizării și analizei stării actuale a ecosistemelor, reconstituirii paleo-evolutive, tendințelor evolutive, protecției ariilor naturale protejate sau de interes strategic.

Domenii de activitate

Biospeologie și Edafobiologie; Geospeologie și Carstologie; Geocronologie și Paleontologie; Ecologie și Protecția mediului carstic; Managementul carstului

Compartimente

Biospeologie și Edafobiologia Carstului; Geospeologie și Paleontologie; Carstologie, Cadastru și Protecția Carstului; Compartimentul Cluj-Napoca; Laboratorul de Hidrogeochimie

Personal de cercetare: 30 cercetători atestați, 2 asistenți cercetare

TEMATICA DE CERCETARE A ISER ÎN CADRUL ACADEMIEI ROMÂNE

Programul 1 – Studii multidisciplinare asupra regiunilor carstice din România

- Proiectul 1. *Hotspoturi ale biodiversității zonelor carstice din România.*
- Proiectul 2. *Reconstituiri paleoclimatice și de paleomediu pe baza studiului integrat al depozitelor carstice.*
- Proiectul 3. *Studiul monografic al terenurilor carstice din Carpații Meridionali.*
- Proiectul 4. *Studii pentru evaluarea patrimoniului natural subteran în peșteri din România.*
- Proiectul 5. *Modelarea proceselor geochimice ce se desfășoară în hidrostructurile carstice și conexe acestora cu atenție specială asupra comportării elementelor în urme.*

Proiecte/contracte importante derulate/finalizate în cursul anului 2018

PN-III-P2-2.1-PED-2016-1407 Contract 167/2017-2018 (ARTEMIS) – *Platformă digitală integrată pentru valorizarea peisajului cultural din Munții Buzăului. Studiu de caz: cadrul natural și monumentele istorice din zona Aluniș-Bozioru.*

Grant PCE 0197/2017-2019 (CARPATEMS) – *The role of the Carpathian range in controlling past climate changes during Quaternary – a multi-proxy, speleothem-based, approach.*

ERANET – Cooperarea Europeană și Internațională – Subprogram 3.2. – Orizont 2020, Contract 25 / 2016-2018 (CAVICE) – *Diversitatea și activitatea metabolică a microbiomului peșterilor de gheață ca răspuns la schimbările climatice și activitatea antropică.*

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Proiecte/contracte importante câștigate în cursul anului 2018.

PN-III-P4-ID-PCCF-2016-0016 / 2018-2022 – *Food chains in the dark: diversity and evolutionary processes in caves – DARKFOOD.*

PN III-P1-1.1-TE-2016-221/ 2018 – *Reconstrucția și analiza schimbărilor de temperatură și a Oscilației Nord-Atlantice din timpul iernii în Europa în ultimii 1000 de ani: o perspectivă bazată pe studiul ghețarilor subterani.*

Programul Operațional Infrastructura Mare (POIM), Axa prioritară 4 – *Completarea nivelului de cunoaștere a biodiversității prin implementarea sistemului de monitorizare a stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar din România și raportarea în baza articolului 17 al Directivei Habitate 92/ 43/CEE”, cod MySMIS 120009. Etapă Elaborare studiu de fezabilitate necesar pentru depunerea Cererii de finanțare – Studiul de fezabilitate pentru reconstrucția geomorfologică a unor habitate de peșteri preferate de speciile de lilieci de interes comunitar din Parcul National Cheile Bicazului-Hasmas, incluzând siturile Natura 2000 ROSCI0027 și ROSPA0018 Cheile Bicazului-Hasmas*

REZULTATE DE EXCELENȚĂ ÎN ANUL 2018

Lucrări ISI publicate în reviste cu factor de impact peste 9

- Polyak, V.J., **Onac, B.P.**, Fornós, J.J., Asmerom, Y., Hay, C., Dorale, J.A., Ginés, J. Tuccimei, P., Ginés, A., 2018: A highly resolved record of relative sea-level in the western Mediterranean Sea during the Last Interglacial period. *Nature Geoscience*, xxx; **11**:860-864. **F.I.=14.391.**
- Longman J., **Veres D.**, Ersek V., Finsinger W., 2018 - Exceptionally high levels of lead pollution in the Balkans from the early metal ages to the industrial revolution. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America* **115 (25)**, E5661-E5668. **F.I.=9.661.**
- Staubwasser M., **Dragusin V., Onac B.P.**, Assanov S., Ersek V., Hoffmann D.L., **Veres D.**, (2018) - Impact of climate change on the transition of Neanderthals to modern humans in Europe. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America* **115 (37)**:9116-9121. **F.I.= 9.661.**
- Kumaresan, D, Stephenson, J, Doxey, AC, Bandukwala, H, Brooks, E, **Hillebrand-Voiculescu, A.M.**, Whiteley, A.S., Murrell, J.C. (2018) - Aerobic proteobacterial methylootrophs in Movile Cave: genomic and metagenomic analyses. *Microbiome*, **6(1)**:1. **F.I. = 9,133.**

Două cărți de peste 500 pagini publicate în Editura Springer, cotate ISI

- *Caves and Karst Systems of Romania (Onac B. P. and Ponta G -Eds.)*, 544 pp., 58 capitole din care peste 30 ale cercetătorilor din ISER.
- *Cave ecology (Oana T. Moldovan, L’Ubomir Kovac, Stuart Halse – Eds)* – primul volum editat vreodată despre ecologia peșterilor. Cartea cuprinde 532 pagini, 24 capitole, 100 de ilustrații (dintre care 58 sunt color).

Laboratorul de Hidrogeochimie (<https://www.speleochem.com>), îndeplinește cerințele standardului SR EN ISO/CEI 17025:2005 și este abilitat să efectueze activități de încercări pe matrice de apă subterană, apă minerală și ape de suprafață, conform certificatului de acreditare RENAR Nr. LI 1159. **Obiective:** caracterizarea din punct de vedere geochimic a structurilor acvifere, modelarea proceselor hidrogeochimice pe criterii de termodinamică și cinetică chimică, investigarea mecanismelor de transfer în medii naturale a elementelor și substanțelor chimice periculoase. Laboratorul realizează analize chimice pe probe de apă, sedimente, sol, roci și material biologic, cu competențe în determinarea elementelor chimice până la concentrații de urme.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

INFRASTRUCTURA DE CERCETARE EXISTENTĂ

- 2 clădiri aflate în administrarea ISER: clădirea din Str. Frumoasă nr. 31, sector 1, București și Stațiunea Speologică Cloșani, comuna Padeș, județul Gorj.
- 3 mașini de teren achiziționate din venituri proprii (contracte cercetare).
- *Laboratorul de Hidrogeochimie* este dotat printre altele cu: Spectrometru de Masă cu Plasmă Cuplată Inductiv (ICP-MS), model NexION 300S (PerkinElmer); Spectrometru de absorbție atomică cu atomizare electrotermică și în flacără, model AAnalyst 800 (PerkinElmer); Spectrometru de fluorescență, model LS-45 (PerkinElmer); Spectrofotometru UV/VIS, model LAMBDA 25 (PerkinElmer), Analizor de carbon organic total, model FORMACS (Skalar Analytical B.V.); Cuptor cu microunde pentru prepararea probelor, model Multiwave 3000 (PerkinElmer); balanță analitică, model KERN 770-14; pH/mV-metre, generatoare de apă ultrapură, aparatură pentru efectuarea de măsurători *in situ* etc.
- Aparatură pentru dotarea viitorului *Laborator de Sedimentologie*: *Schmidt Hammer 58-C0181/N*, *Umidometru (10–80%)* și *PH-metru (3-8) analogic* pentru sol 50906005 *Penetrometru sol Static Cone* – kg/m²; *Nikon Laser Forestry Pro RangeFinder (10–500 Meter)*, *OPTIKA SZM Stereo Zoom Microscope 7×–45× Magnification*, *mașină de sitat, set de site de la 0,063 la 2 mm*, *balanță analitică AXIS*, *vibrator electromagnetic tip AS 200-Retsch*, *baie ultrasonică BTX 600*, *lupă binoculară OPTIKA*, *Microscop digital USB CAMERA*
- Biblioteca ISER: peste 6000 cărți și 15000 periodice din țară și străinătate din domeniile speologie, biologie, geologie, geografie, chimie. Este singura bibliotecă din țară, specializată în domeniul speologiei.

PERFORMANȚA ȘI VIZIBILITATEA INTERNAȚIONALĂ

- **44 lucrări ISI** cu F. I. cumulată **140.417** (5 lucrări cu F. I. peste 8)
- **37 capitole publicate de cercetătorii ISER** în cărți din edituri internaționale cotate ISI
- **98 participări** la manifestări internaționale
- ISER a fost **organizator sau co-organizator la 6 manifestări științifice internaționale** (2 simpozioane, o sesiune omagială, 3 workshop-uri), 2 evenimente de popularizare a speologiei + o masă rotundă a unui cercetător din Marea Britanie). **Peste 120 oaspeți străini** în 2018.
- **Mai mult de 1000 citări** în 2018 ale lucrărilor apărute anterior.
- **Un premiu AD ASTRA** pentru excelență în activitatea de cercetare postdoctorală domeniul Științele Pământului și Științele Spațiale (juriul care a făcut evaluarea este de la Universități din Germania, Olanda, Marea Britanie și Italia);
- **peste 60 colaborări cu institute, universități, muzee pe plan internațional.**

Manifestări internaționale importante organizate în 2018 la care ISER a fost organizator sau co-organizator

- **INQUA-INTAV International Field Conference and Workshop “Crossing New Frontiers – Tephra Hunt in Transylvania”**, 24 iunie – 1 iulie 2018 în Moieciu de Sus, Fundata. <https://www.bayceer.uni-bayreuth.de/intav2018>. Co-organizator: Compartimentul Cluj-Napoca al ISER. Participare record pentru o conferință INQUA-INTAV, 105 cercetători afiliați la universități din Marea Britanie, Germania, România, SUA, Danemarca, Rusia, Norvegia, Suedia, Canada, Italia, Elveția, Turcia, Japonia, China, Polonia, Serbia, Ungaria, Singapore, Islanda, Noua Zeelandă, dintre care 17 doctoranzi. 50 prezentări plene în 7 sesiuni; 53 prezentări poster în 3 sesiuni; 1 workshop de modelare cronologică.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

- **Biospeleology and Theoretical & Applied Karstology Symposium**, dedicat aniversării a **150 de ani de la nașterea lui Emil Racoviță**, Băile Herculane, 27–30 Septembrie 2018. <http://www.btak.iser.ro/>. Număr total de participanți: **34 persoane** (29 participanți din România și 5 din străinătate). **Organizator: ISER București**, cu sprijin financiar din partea Academiei Române, din Fondul Recurent al Donatorilor prin Fundația Patrimoniu și în colaborare cu CNR UNESCO.
- **Sesiune omagială dedicată împlinirii a 150 de ani de la nașterea lui Emil Racoviță**, 15 noiembrie 2018, Aula Academiei Române. Organizatori: Academia Română, Secția de Științe Biologice, CNR UNESCO și Institutul de Speologie „Emil Racoviță”.

CONTRACTE INTERNAȚIONALE DERULATE/OBTINUTE ÎN 2018

IAEA – CRP F33024, Contract 22848/2018–2021 – *International Atomic Energy Agency Isotope hydrology of the drinking water supply system of Cluj-Napoca (NW Romania)*.

Bibliografie

1. Regulamentul de Organizare și Funcționare al ISER.
2. Raportul ISER pentru anul 2018.
3. Tematica ISER pentru perioada 2016–2020.

**SECȚIA
DE ȘTIINȚE GEONOMICE**

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

**INSTITUTUL DE GEODINAMICĂ „SABBA S. ȘTEFĂNESCU”
AL ACADEMIEI ROMÂNE**

Director: **Crișan Demetrescu**, membru corespondent al Academiei Române
București str. Jean-Louis Calderon nr. 19-21, sector 2, cod 020032, România
Telefon: 021 317 21 26; 021 317 21 27
Fax: 021 317 21 20
e-mail: crisan@geodin.ro; inst_geodin@geodin.ro
web: www.geodin.ro

Misiunea Institutului de Geodinamică „Sabba S. Ștefănescu” al Academiei Române este efectuarea de cercetări fundamentale impuse de rezolvarea Programului prioritar al Academiei Române: **„Cercetări geofizice complexe în zone geodinamic active, cu privire specială asupra zonei seismogene Vrancea”**, în cadrul a șase teme:

Tema 1: Utilizarea înregistrărilor deformărilor globului terestru la nivelul observatoarelor de geodinamică din România în eliminarea ambiguității soluțiilor planului de falie în cazul unor cutremure vrâncene.

Tema 2: Cercetări complexe asupra relațiilor dintre structura și dinamica crustei terestre și procesele geodinamice interne asociate seismicității din Vrancea și din fața Carpaților.

Tema 3: Cercetări asupra evoluției spațiale a câmpului geomagnetic la scară globală și națională și a variabilității acestuia în relație cu sursele heliosferice.

Tema 4: Studii electromagnetice de evidențiere a activității geodinamice din arealul vrâncean, cu posibile implicații în declanșarea evenimentelor seismice.

Tema 5: Magmatismul post-colisional Cretacic superior (banatic) din România; constrângeri și consecințe geodinamice, Partea I, Munții Apuseni.

Tema 6: Studiu complex al Carpaților Orientali și Munților Apuseni: circulația fluidelor endogene reflectate din relația rocă-fluid; procese hidrotermale și sisteme minerale asociate camerelor magmatice; monitorizarea deformărilor crustale.

Departamentele de cercetare sunt: Electromagnetism și dinamica litosferei, Câmpuri naturale, Dinamica globului terestru, Procese endogene, hazard natural și risc, Sisteme de analiză complexă, Rolul fluidelor în dinamica litosferei, Etalonare și rodare aparatură – Observatoare de geodinamică, Catedra de Geodinamică UNESCO – România.

Infrastructura de cercetare a Institutului (<https://erris.gov.ro/INSTITUTUL-DE-GEODINAMICA>) se compune din:

- rețeaua de observatoare de geodinamică și puncte de observație, concentrate în trei poligoane de geodinamică (Căldărușani-Tulnici; Crăciunești-Deva, Sarmizegetusa Regia, Padeș-Gorj; Delta Dunării - Mangalia), prezentate în figura 1;
- rețeaua de măsurători gravimetrice și GPS repetate, în zona unor contacte tectonice majore (Tornquist-Teisseyre, Peceneaga-Camena, Trotuș);
- rețeaua de măsurători geomagnetice repetate anual („Rețeaua Națională de Variație Seculară”);
- atelier mecanic și de electronică pentru construcție de echipamente;
- aparatura portabilă pentru măsurători gravimetrice, GPS, magnetotelurice și geomagnetice;
- HPCC (*High Performance Computing Cluster*).

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

Figura 1. Rețeaua de observatoare de geodinamică și puncte de observație.

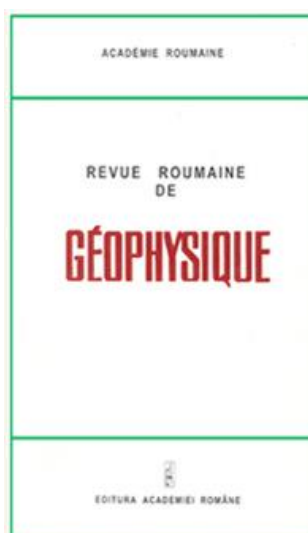
Vizibilitate:

Indicele Hirsch al unora dintre cercetătorii Institutului este peste 8: acad. A.E. Săndulescu – 27; I. Seghedi – 20; A. Szakacs – 18; P. Luffi – 15; C. Demetrescu – 12; M. Tatu – 7; V. Dobrică – 6; D. Stănică – 5.

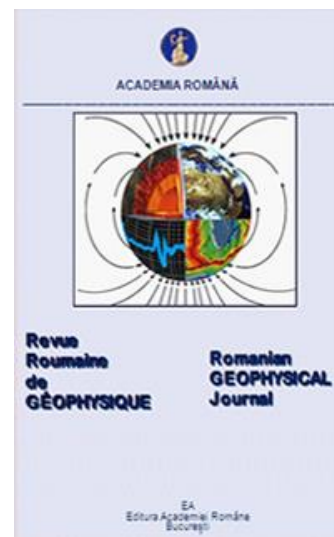
Reviste editate: Institutul de Geodinamică editează sub egida Academiei Române *Revue Roumaine de Géophysique*, în care sunt publicate o parte din rezultatele cercetărilor din domeniu. De asemenea, Institutul menține în actualitate pagina web, la adresa www.geodin.ro.

1963–2004

1957–2007

2008 – prezent

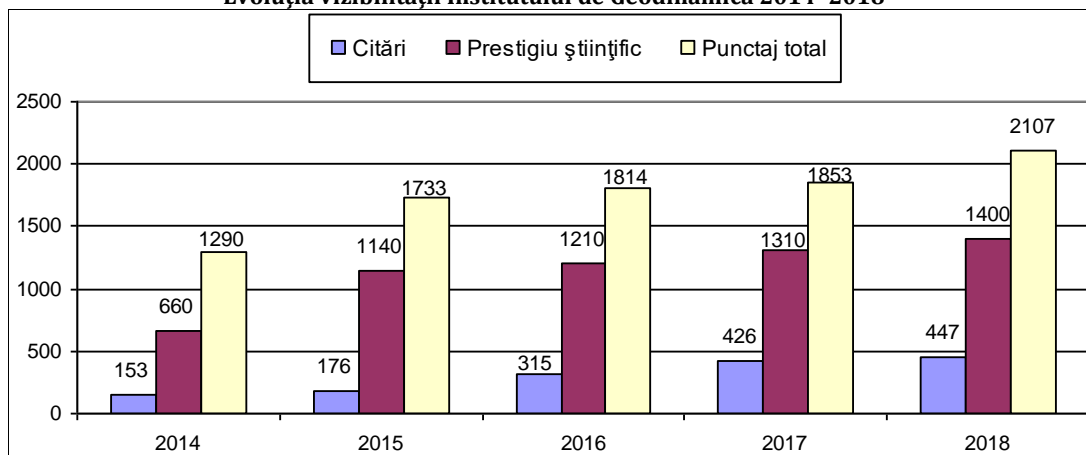
În cadrul Institutului sunt 8 membri în colectivele de redacție ale unor reviste de specialitate CNCS (B+) sau indexate într-o bază internațională de date (BDI), precum și 8 membri în colective de redacție ale unor reviste recunoscute ISI sau în colectivele editoriale ale unor edituri internaționale consacrate.

Performanța și vizibilitatea internațională a Institutului de Geodinamică au crescut constant de-a lungul anilor, așa cum sunt dovedite de evoluția indicilor scientometrici de performanță:

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Evoluția vizibilității Institutului de Geodinamică 2014–2018

Cercetătorii din cadrul Institutului participă la numeroase **manifestări științifice** importante desfășurate sub egida unor organizații științifice **internaționale** de prestigiu, precum:

- IUGG (Uniunea Internațională de Geodezie și Geofizică), cu subdiviziunile IAVCEI, IAGA
- IAVCEI (Asociația Internațională de Vulcanologie și Chimia Interiorului Pământului)
- IAGA (Asociația Internațională de Geomagnetism și Aeronomie)
- EGU (Uniunea Europeană a Geoștiințelor)
- AGU (Uniunea Americană a Geoștiințelor)
- SEDI (Comisia pentru Interiorul Adânc al Pământului)
- CBGA (Asociația Geologică Carpat-Balcanică).

Institutul de Geodinamică are **cooperări cu numeroase organizații științifice din străinătate**, cum ar fi: Observatorul Regal Belgian, Institutul de Geodezie teoretică al Universității din Bonn, Institutul de Geofizică al Universității din Karlsruhe, Institutul de Fizica Pământului din Paris, Laboratorul de Geofizică al Universității din Aarhus, Institutul Unificat de Fizica Pământului din Moscova, Institutul de Geologie și Geofizică din Chișinău, Institutul de Seismologie și Vulcanologie al Universității Hokkaido. În anul 2001 Institutul a fondat, în colaborare cu Institutul Unificat de Fizica Pământului din Moscova, *Laboratorul Internațional Virtual de Geodinamică*, care a devenit o rețea internațională de specialiști din institutele interesate în cercetările de geodinamică, iar în anul 2004 a fost înființată în cadrul Institutului *Catedra UNESCO de Geodinamică*, care a organizat sesiuni științifice internaționale și deplasări pe teren în zone de interes geodinamic din Europa. Calitatea cercetărilor întreprinse de cercetătorii din Institutul de Geodinamică este atestată, de asemenea, de cele 7 proiecte europene și de cele peste 40 de proiecte acordate de Ministerul Învățământului și Cercetării și de Academia Română în decursul celor peste 25 de ani de activitate.

Aceste cooperări s-au concretizat în numeroase **contracte internaționale**:

- „Etudes géophysiques complexes dans des zones tectoniquement actives” (1994–2000).
- Copernicus INCO IC15-CT96-208: „Innovative techniques to increase resistance to earthquakes of cultural heritage buildings and to reduce the impact” (1998–2000).
- NEST E2C2: „Extreme Events: Causes and Consequences” (2005–2007).
- SAFER „Services and Applications for Emergency Response” finanțat prin FP7 – Space (2008–2011).
- POS CCE, CYBERDYN „Infrastructură cibernetică pentru studii geodinamice relaționate cu zona seismogenă Vrancea” (2010–2013).

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

- Proiect SEE, Cercetare în Sectoare Prioritare, EEA Grants, GeoSust, tip parteneriat, contract 22 SEE/30.06.2014 Applied Research for sustainable development and economic growth following the principles of geoconservation: Supporting the Buzau Land UNESCO Geopark Initiative (2014–2017).
- PROBA-3 ASPIICS *Instrument Science Operations Center Development/* ASP3SRO, ESA/PRODEX, cu Agenția Spațială Europeană (2018–2020).

Nu în ultimul rând, Institutul de Geodinamică „Sabba S. Ștefănescu” al Academiei Române este – în cadrul SCOSAAR – **Institut organizator de doctorate** cu doi conducători de doctorat atestați încă din 1993, iar din 2018 au mai fost atestați încă doi conducători de doctorat.

În decursul anilor, peste 20 de cercetători au urmat programele de pregătire doctorală, din care 9 cercetători au obținut titlul de doctor.

Dintre **realizările de excelență** obținute în ultimii ani menționăm:

- O carte editată în Editura Academiei Române: Demetrescu C., Marin A. (Eds.), *Istoria geostiințelor în România: științele geofizice*, în *Civilizația românească*. 8. Coord. V. Spinei, Ed. Academiei Române, 224 pag.
- 2 premii ale Academiei Române (pentru 2010), din care 1 premiu „Ștefan Hepites” și 1 premiu „Ludovic Mrazec”
- 1 premiu al Academiei Române (pentru 2011), „Ștefan Hepites”
- 3 premii ale Academiei Române (pentru 2016) obținute de către cercetători (autori, lucrări premiate), din care 2 premii „Ștefan Hepites” și 1 premiu „Ludovic Mrazec”.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

**INSTITUTUL DE GEOGRAFIE AL ACADEMIEI ROMÂNE –
CERCETAREA INTEGRATĂ A MEDIULUI ȘI SOCIETĂȚII**

Director: acad. **Dan Bălțeanu**

București, str. Dimitrie Racoviță, nr. 12, sector 2, cod 023443, România

Telefon : 021 313 59 90 ; 021 314 37 48

Fax : 021 311 12 42

e-mail: igar@geoinst.ro

web: www.geoinst.ro

Institutul de Geografie al Academiei Române s-a înființat în anul 1944 sub denumirea de Institutul de Cercetări Geografice al României, la inițiativa Acad. Vintilă Mihăilescu, cu două secții, la Cluj și Iași.

În cadrul Institutului de Geografie sunt realizate cercetări fundamentale și aplicate în domeniile Geografiei Fizice, Geografiei Umane, Geografiei Regionale și Geografiei Mediului, în cadrul programelor de cercetări fundamentale și prioritare ale Academiei Române și prin proiecte cu terți beneficiari. Principalele direcții de cercetare se înscriu în direcțiile prioritare de dezvoltare ale Geografiei pe plan național și internațional și în strânsă legătură cu necesitățile practice, cu programele globale de cercetare a mediului și societății și cu obiectivele de dezvoltare durabilă globală (SDG), după cum urmează:

- Cercetări pe domenii (geomorfologie, climatologie, hidrologie, biogeografie, geografia populației și așezărilor, geografia utilizării terenurilor, geografia industriei și serviciilor, geopolitică) și integrate, acestea din urmă având un caracter interdisciplinar și transdisciplinar;
- Studii geografice corelate cu programele globale de cercetare a mediului și, în primul rând, cu cele referitoare la influența schimbărilor climatice asupra naturii și societății.
- Cercetări geografice integrate asupra hazardelor și riscurilor naturale și tehnologice;
- Elaborarea unor studii privind dinamica sistemelor locale și regionale de așezări în funcție de potențialul natural, uman și economic al ariilor adiacente; cercetarea relațiilor teritoriale specifice între resurse, populație și infrastructura economică;
- Elaborarea și editarea unor lucrări de sinteză referitoare la România (tratate, atlase, studii regionale).

Încă de la înființare, Institutul de Geografie a fost implicat în realizarea unor lucrări de sinteză, la care au contribuit și colegii din principalele universități din țară, privind teritoriul, populația, așezările și mediul, cum sunt:

- *Tratatul de Geografie (Geografia României, 5 volume, perioada 1983–2005)*
- *Atlasul Geografic Național (1972–1975)*
- *Geografia Văii Dunării Românești (1969)*
- *Atlasul istorico-geografic (2 ediții – 1996, 2007)*
- Volume de sinteză asupra teritoriului național: *România. Natură și societate (2016), Romania. Space, Society, Environment (2006)*.
- *Istoria geostiințelor în România, Științele geografice, 7, în colecția Civilizația românească (2018)*.

Institutul de Geografie a participat la realizarea unor proiecte internaționale de cercetare (cu Banca Mondială, FP6, FP7, NATO, Marie Curie, SEE, Cross-Border Cooperation Programe) pe baza cărora a dezvoltat relații de colaborare științifică cu instituții de profil din România și din străinătate.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE DIN ACADEMIA ROMÂNĂ (CCSAR-2019) – SINTEZĂ 6 mai 2019, Aula Academiei Române

Rezultatele principale din cadrul acestor proiecte cuprind: *dezvoltarea unor metodologii și baze de date integrate* bazate pe Sisteme Informaționale Geografice și modelări spațio-temporale pentru evaluarea hazardului, vulnerabilității și riscului legate de alunecări, inundații, secete, accidente tehnologice, în contextul schimbărilor socio-economice și climatice.

Rezultate semnificative au fost obținute în cadrul unor colaborări internaționale referitoare la impactul schimbărilor climatice asupra resurselor de apă, agriculturii, hazardelor și riscurilor geomorfologice și tehnologice, turismului și orașelor.

Astfel, a fost evaluat impactul unor accidente tehnologice, cum sunt cele de la Baia Mare (anul 2000), asupra localităților și implicațiile acestora pentru poluarea transfrontalieră; s-au evaluat resursele și necesarul de apă pentru populație, agricultură și industrie, în contextul schimbărilor climatice.

Aceste rezultate au fost valorificate în diferite articole indexate în baze de date și în volume de sinteză publicate la edituri precum Elsevier, Springer, Editura Academiei Române.

În anul 2016, Institutul de Geografie a fost implicat într-un proiect de importanță strategică pentru România referitor la evaluarea riscurilor la nivel național, coordonat de Inspectoratul pentru Situații de Urgență și finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă (RO-RISK). Institutul de Geografie a coordonat activitatea de evaluare a riscului la alunecări de teren și a fost implicat, alături de institutele de profil (Administrația Națională de Meteorologie și Institutul de Hidrologie și Gospodărirea Apelor) în evaluarea riscului la secetă și la inundații. Institutul de Geografie a realizat studii geografice complexe asupra arealelor protejate (parcuri naționale și naturale, rezervații naturale, rezervații ale biosferei, situri Natura 2000), obținând premii de prestigiu cu lucrările publicate (hărți, volume de sinteză) (fig. 1).

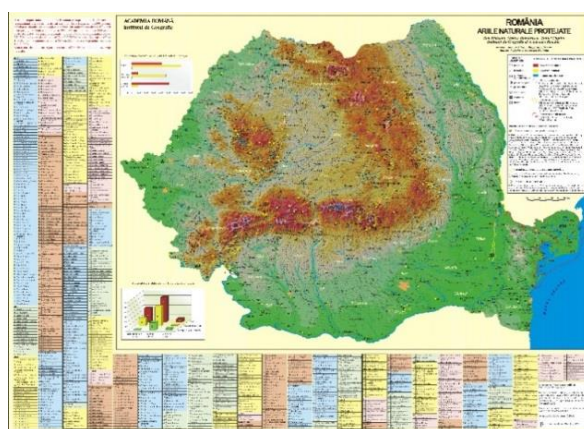

Figura 1. Harta ariilor naturale protejate din România (Editura Academiei Române, 2003).

O pondere importantă au avut-o și cercetările transfrontaliere în cadrul unor proiecte europene legate de: evaluarea disparităților socio-economice din regiunile de frontieră, rolul euroregiunilor în dezvoltarea regională, problemele actuale de mediu în bazinul Dunării și Mării Negre.

O componentă importantă în activitatea Institutului au reprezentat-o studiile de geografie umană, continuarea unor studii de tradiție în geografia românească, referitoare la identitatea națională, satul românesc, continuitatea populației teritoriului național, toponimia și geografia istorică.

Transformările socio-economice de după anul 1990 au fost reflectate în diferite studii privind agricultura și modificările în utilizarea terenurilor, dezindustrializarea, dinamica spațio-temporală a sistemului urban și ariilor metropolitane, expansiunea urbană, declinul demografic, dinamica forței de muncă și a fenomenului de șomaj.

Institutul este implicat în activități educaționale la nivel european în dezvoltarea unor proiecte Marie Curie-Sklodowska, cum este proiectul CHANGES (*Changing Hydro-meteorological*

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Risks – as Analyzed by a New Generation of European Scientists, 2011–2014), prin care au fost desfășurate activități pentru formarea unor generații noi de cercetători la nivel european.

Institutul editează și coordonează publicația „**Revue Roumaine de Géographie/Romanian Journal of Geography**”. Începând din anul 2011 **Revue Roumaine de Géographie** are un site propriu (www.rjgeo.ro) și este indexată în 12 baze de date internaționale (inclusiv Scopus).

Pe plan internațional, institutul desfășoară colaborări bilaterale în cadrul schimburilor interacademice cu o serie de țări cum sunt: Polonia, Cehia, Slovacia, Bulgaria, Belgia, Israel, Ucraina, Republica Moldova. La acestea se adaugă acorduri de colaborare cu Japonia, Italia, Marea Britanie și Statele Unite ale Americii. În anul 2018, au fost reluate seminariile româno-franceze și a fost semnat un acord de colaborare între Comitetele Naționale de Geografie ale celor două țări.

Un eveniment important care a contribuit și la creșterea vizibilității Institutului pe plan internațional a fost organizarea în anul 2017, pentru prima dată în România, a unei conferințe tematice a Uniunii Geografice Internaționale (*IGU Thematic Conference on Land Use/Cover Changes, Biodiversity, Health and Environment, Local and Regional Development*”, 11–15 septembrie, București–Tulcea) la care au participat președintele UIG, Prof. Yukio Himiyama (Japonia), precum și alte personalități din conducerea organizației.

Dintre cei 28 de cercetători atestați (CS-CS1), 26 dețin titlul științific de doctor și 12 dintre aceștia au fost distinși cu un premiu al Academiei Române. La nivel internațional 5 cercetători din Institutul de Geografie al Academiei Române fac parte din comitetele de coordonare ale unor asociații inter-naționale de profil (Uniunea Geografică Internațională, Asociația Internațională de Geomorfologie).

În ansamblu, în ultimii ani, indicatorii de evaluare sugerează o tendință de creștere și de îmbunătățire a performanței științifice a institutului (fig. 2).

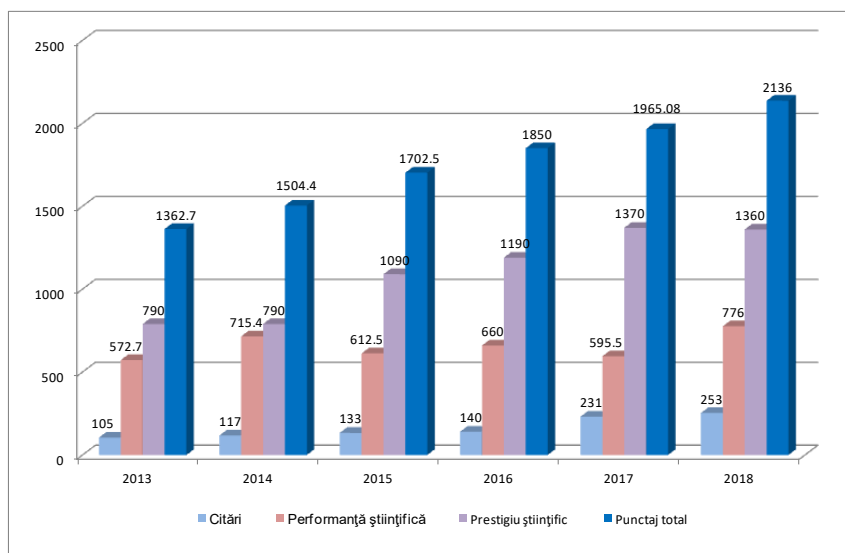

Figura 2. Evoluția indicatorilor de evaluare a activității Institutului de Geografie.

Institutul deține un centru de cercetare (**Centrul pentru Studiul Hazardelor Naturale**) în localitatea Pătârlagele, județul Buzău unde se organizează, începând din anul 2001, o Școală Internațională de Vară „*Environmental Hazards and Sustainable Development in the Mountain Regions*”, ajunsă la cea de-a 12 ediție.

Academia Română a acordat Institutului de Geografie „**Diploma Meritul Academic**” în anul 2014 cu prilejul împlinirii a 70 de ani de activitate *pentru contribuțiile științifice de excepție în domeniul Geografiei și pentru afirmarea școlii geografice în România și în străinătate.*

**SECȚIA
DE ȘTIINȚE TEHNICE**

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

INSTITUTUL DE MECANICA SOLIDELOR AL ACADEMIEI ROMÂNE

Director: **Tudor Sireteanu**, membru corespondent al Academiei Române
București, str. Constantin Mille nr. 15, sector 1, cod 010141, România
Telefon/fax: 021 312 67 36
e-mail: sireteanu@acad.ro; siredimsar@yahoo.com; imsar@imsar.bu.edu.ro
web: <http://www.imsar.ro/>

Institutul de Mecanica Solidelor al Academiei Române (IMSAR) este o organizație de cercetare avansată și aplicativă în domeniul Inginerie mecanică, robotică și mecatronică. Institutul își are originea în Institutul de Mecanică Aplicată (IMA) *Traian Vuia*, înființat în anul 1948 sub egida Academiei Române, având ca director pe renumitul savant acad. Elie Carafoli. În anul 1965 IMA s-a scindat în două unități de cercetare: Institutul de Mecanica Fluidelor – IMF (director acad. Elie Carafoli) și Centrul de Mecanica Solidelor – CMS (director acad. Ștefan Bălan), care și-au desfășurat activitatea ca institute al Academiei Române până în anul 1970. În perioada 1970–1990 CMS a trecut succesiv în subordinea Ministerului Educației și Învățământului și Comitetului de Stat pentru Energia Nucleară. Din anul 1990, CMS a revenit în cadrul Academiei Române cu denumirea de Institutul de Mecanica Solidelor-IMSAR (director Tudor Sireteanu, membru corespondent al Academiei Române).

Menirea institutului

Menirea institutului o constituie realizarea de cercetări științifice fundamentale și avansate, precum și activități conexe (difuzarea rezultatelor cercetărilor efectuate, prin publicații, consultanță, sesiuni științifice etc.) în următoarele domenii: Sisteme dinamice, Mecanica mediilor deformabile, Tribologie, Robotică și mecatronică, contribuind prin aceasta la dezvoltarea cunoașterii și la influențarea în sens pozitiv a evoluției societății românești.

Cercetările se efectuează pe bază de programe și proiecte proprii de cercetare, avizate de Consiliul Științific și aprobate de Secția de Științe Tehnice din cadrul Academiei Române, precum și pe bază de contracte cu partenerii publici și privați interesați în cercetarea unor fenomene și procese circumscrise obiectului de activitate al institutului. Institutul participă, împreună cu alte institute din componența Secției de Științe Tehnice, la elaborarea unor cercetări cu caracter interdisciplinar.

Principalele direcții de cercetare ale IMSAR

- Dezvoltarea unor dispozitive inovative cu rigiditate sau amortizare controlabile, pentru reducerea transmisibilității vibrațiilor, șocurilor și sarcinilor seismice.
- Controlul sistemelor dinamice prin strategii bazate pe metode de inteligență artificială.
- Metode de control al stabilității sistemelor dinamice cu aplicații.
- Cercetări biomecanice privind funcționalitatea complexului picior-glezna din punct de vedere al capacității de absorbție a șocurilor, a sprijinului și propulsiei în timpul mersului pe jos și alergării.
- Modelarea matematică și studiul pozițiilor critice în evoluția roboților pășitori.
- Studiul contactului elasto-plastic în cadrul procesului de prehensiune.
- Metode ultrasonice în monitorizarea, testarea și evaluarea nedistructivă a materialelor și structurilor.
- Studiul fenomenelor tribologice cu neliniaritate pronunțată.
- Dezvoltare roboți și sisteme dinamice integrate în tehnologii de vârf emergente prin metoda proiecției virtuale cu aplicarea tehnicilor de inteligență artificială.
- Metode avansate de control inteligent, control neutrosific (RNC), control extenics (eHFPC), control haptic (RHC), algoritmi de învățare, al vectorilor de roboți în sisteme inteligente

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

multiagent pentru monitorizarea calității mediului, al roboților mobili de incendiu în zone cu risc ridicat, al roboților de salvare în situații de criză.

- Roboți de reabilitare pentru activități medicale de reabilitare în scopul îmbunătățirii calității vieții care vor include modelare și control roboți, modelare biomecanică, strategii de reabilitare, implementare clinică, interfațare neurală și musculară.

Resurse Umane

Personalul de cercetare al IMS cuprinde 33 cercetători atestați (14 CS I, 3 CS II, 11 CS III și 5 CS) dintre care 30 au titlul de doctor în inginerie mecanică sau în matematică.

În IMSAR își desfășoară activitatea 7 conducători de doctorat în cadrul Departamentului de științe ingineresti, mecanice, calculatoare al Școlii de Studii Avansate a Academiei Române (SCOSAAR). În anul 2018 s-au aflat în diferite stadii de pregătire a doctoratului 19 doctoranzi (din care 11 doctoranzi cu stipendiu), unul susținându-și teza de doctorat în decembrie 2018.

PRINCIPALELE REALIZĂRI PE ANUL 2018

a) Dotări

- În anul 2018 s-a realizat dotarea Laboratorului de Robotică IMSAR cu 3 roboți de reabilitare, în colaborare cu Yanshan University, prin cooperare internațională finanțată de Agenția de Cercetare din China. Valoare investiție: 267.731 Euro.

b) Cooperări științifice naționale și internaționale

- Proiect internațional *Smart robots for fire-fighting*, Coordonator: Bournemouth University, United Kingdom, Participanți: Institutul de Mecanica Solidelor, Robotnik Automation SI-Spain, Stimpex SA-Romania, Cedrat Technologies SA-France, Project ID: 734875, European Commission-M.S. Curie H2020-MSCA-RISE-2016. IMSAR-partener.
- Proiect național PN-III-P2-2.1-PED-2016-0412, contract UEFISCDI nr. 50 PED /2017, *Sistem robotic hexapodal cu mobilitate extinsă pentru acționare inteligentă în spații limitate sau medii ostile*, Coordonator: Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Mecatronică și Tehnica Măsurării (INCDMTM), București. IMSAR-partener.
- Proiect național PN-III-P1-1.2-PCCDI-2017-0086, contract no. 22 PCCDI /2018, *Sisteme robotice autonome pentru managementul deșeurilor în contextul orașului inteligent*, Coordonator: INCDMTM. IMSAR-partener.
- Proiect PN-III-P3-3.1-PM-RO-CN-2018-0144, *Cercetări privind tehnologia cheie de reabilitare roboți / Research on the key technology of rehabilitation robot*, Coordonator: IMSAR. Cooperare bilaterală România-China (IMSAR-FUDAN University).
- Proiect național PN-III nr. 202 PED/2017, *Metodă pentru detectarea defectelor suspensiei vehiculului feroviar bazată pe analiza corelației încrucișate*, Coordonator: Universitatea Politehnica București, Facultatea Transporturi. IMSAR-partener.

c) Publicații și conferințe

- Articole în: reviste ISI din străinătate – **18**; reviste ISI din țară – **4**; reviste BDI din țară – **10**.
- Cărți/capitole: în străinătate – **6**; în țară – **4**.
- Citări ale articolelor anterioare în 2018 – **240**.
- Conferințe: organizate de IMSAR – **2**; cu participare a cercetătorilor din IMSAR – **32**.

d) Lucrări publicate în reviste ISI cu factor de impact peste 1:

- V. Chiroiu, C. Brișan, D. Dumitriu, L. Munteanu, *A sonification algorithm for developing the offroad models for driving simulators*, Mechanical Systems and Signal Processing, vol. 98, January 2018, 310-323. Factor de impact 2.771 (lucrare premiata UEFISCDI).
- Vlădăreanu, V., Căpitanu, L., Vlădăreanu, L., *Neuro-Fuzzy Modelling of the Metallic Surface Characterization on Linear Dry Contact between Plastic Material Reinforced with SGF and Alloyed Steel*, Materials (Basel, Switzerland), Volume 11, Issue 7, DOI:10.3390/ma11071181, Published: July 10, 2018, NLM Unique ID:101555929, ISSN:1996-1944, FI 2.467.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

- T. Sireteanu, O. Solomon, Ana-Maria Mitu and M. Giuclea, *A Linearization Method of Piecewise Linear Systems Based on Frequency Domain Characteristics with Application to Semi-Active Control of Vibration*, J. Vib. Acoust. 2018; 140(6), 061006 (14 pages) Paper No: VIB-18-1011; doi: 10.1115/1.4039933. FI 1.777 (lucrare premiata UEFISCDI).
- V. Chiroiu, L. Munteanu, C. Rugină, *On the control of a cooperatively robotic system by using a hybrid logic algorithm*, Proceedings of the Romanian Academy, series A: Mathematics, Physics, technical Sciences, Information Science, vol. 19, no. 4, 589-596, 2018, ISSN: 1454-9069, FI 1,752.
- Ionel-Alexandru Gal, Dănuț Bucur, Luige Vlădăreanu, *DSmT Decision-Making Algorithms for Finding Grasping Configurations of Robot Dexterous Hands*, Symmetry (20738994), 2018, 10.6, DOI: 10.3390/sym10060198, FI 1,256.

e) Proiectarea și realizarea unui sistem de izolare la bază pentru protecția antiseismică a construcțiilor

Figura 1. Dispozitiv DISCON.

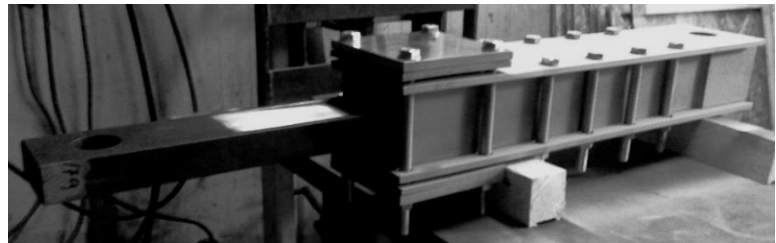

Figura 2. Dispozitiv DAICON.

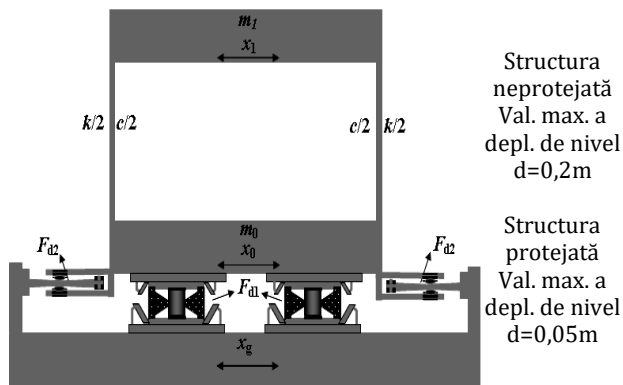

Figura 3. Reprezentarea schematică a structurii protejată seismic cu DISCON și DAICON.

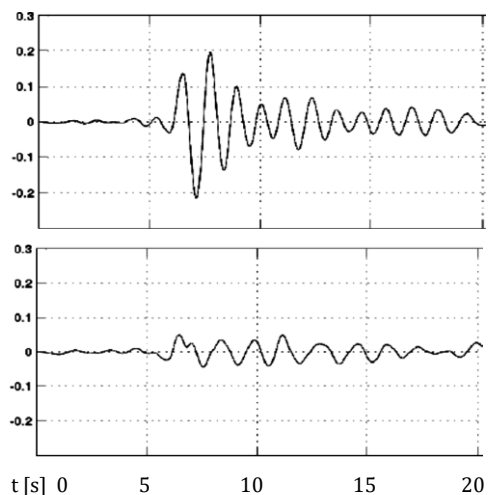

Figura 4. Analiza comparativă a deplasărilor de nivel la cutremurul Vrancea 77 a structurii protejate și neprotejate.

Bibliografie

1. Raport final Contract PNI 112/ 2014, Dispozitive mecanice și soluții tehnice pentru reducerea riscului seismic al construcțiilor din România (CONSIG).
2. T. Sireteanu, A.M. Mitu, G. Ghita, A. Niculescu, A. Jankowski, M. Kowalski, *A novel device with variable friction for shock and vibration control*, Journal of KONES, vol. 24, nr. 3, 2017, pg. 261-268.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

CENTRUL DE CERCETĂRI TEHNICE FUNDAMENTALE ȘI AVANSATE, TIMIȘOARA

Director: **Ladislau Vékás**, membru corespondent al Academiei Române
Timișoara, B-dul Mihai Viteazu, nr. 24, cod 300223, România
Telefon: 0256 49 18; 0256 40 37 00
Fax: 0256 49 18 16; 0256 40 37 00
e-mail: cctfa@acad-tim.tm.edu.ro; agi@acad-tim.tm.edu.ro; vekas@acad-tim.tm.edu.ro;
vekas.ladislau@gmail.com
web: <http://acad-tim.tm.edu.ro/cctfa>

Centrul de Cercetări Tehnice Fundamentale și Avansate Timișoara (CCTFA) din cadrul Academiei Române – Filiala Timișoara activează în următoarele domenii de cercetare: hidrodinamica și cavitație, lichide magnetice, electromecanică, vibrații și vibropercuții, construcții metalice. În cadrul CCTFA își desfășoară activitatea **22** de cercetători angajați permanent pe **16,5** posturi și 2 asistenți de cercetare angajați pe proiecte. Resursa umană de cercetare înalt calificată include **20** de doctori dintre care **10** sunt conducători de doctorat. Coordonarea activității științifice este asigurată de 4 membri ai AR: acad. Dan Dubină, acad. Ion Boldea, Prof.dr. Vasile Marinca, m.c. al AR și Dr. Ladislau Vékás, m.c. al AR.

Activitatea CCTFA s-a derulat în cadrul a **4** programe multi-anuale de cercetare, incluzând 5 proiecte în anul 2018: **1. Hidrodinamica curgerilor nestaționare cu vârtejuri elicoidale și aplicații:** 1.1. *Evaluarea numerică și experimentală a soluțiilor tehnice de implementare a metodelor de control a curgerii cu rotație în turbomașini;* **2. Fluide controlabile magnetic și curgeri complexe, cu aplicații în inginerie și biomedicină:** 2.1. *Nanofluidice și fluide compozite magnetizabile. Compoziție, sinteză, stabilitate coloidală, fenomene de structurare, magnetoreologie, procese de transfer și curgeri complexe specifice fluidelor multifazice cu mai multe componente* **3. Cercetări privind optimizarea mașinilor electrice de curent alternativ utilizate în aplicații cu viteză variabilă:** 3.1. *Metode de calcul și analiză a performanțelor mașinilor electrice de curent alternativ,* 3.2. *Studiul solicitărilor dinamice extreme dintr-o instalație eoliană sub acțiunea unor rafale de vânt;* **4. Reziliența comunităților în fața dezastrelor:** 4.1. *Infrastructuri și clădiri cu risc redus la dezastru.*

În cadrul proiectului **1.1** inclus în programul **1** au fost realizate: investigarea numerică a structurii curgerii cu rotație indusă în cotul de la aspirația pompelor și în conducte elicoidale. S-a determinat structura hidrodinamică cu vârtejuri în secțiunea inelară de la ieșirea din cot/intrare în rotorul pompei; investigarea numerică a mișcării cu rotație indusă în aplicații biomedicale: analiza curgerii în diferite segmente arteriale din sistemul circulator uman; identificarea centrelor vârtejurilor.

În cadrul proiectului **2.1** din programul **2** au fost preparate și analizate ferrofluide cu magnetizație ridicată pe baza de apă și suspensii de nanoclustere de magnetită dispersate în ferrofluide de diferite concentrații. Cercetările vizează realizarea de fluide magnetoreologice nano-micro compozite cu viteză de sedimentare redusă, cu aplicații la amortizoare seismice semiactive și dispozitive de control a curgerii în turbomașini hidraulice. În cadrul aceluiași proiect s-a adaptat un model Lattice Boltzmann pentru a include efectele adeziunii diferențiate (DAH) a celulelor în țesuturile biologice asimilate fluidelor vâscoase multicomponente, aflate în câmp gravitațional / gradient termic.

În proiectul **3.1** din programul **3** au fost proiectate două tipuri de mașini electrice de curent alternativ și s-au analizat cu metoda elementelor finite performanțele acestora: o mașină sincronă reactivă pentru tracțiunea electrică și un generator sincron cu magneți permanenți și

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

piese feromagnetice plasate în axa neutră. În proiectul 3.2 s-au obținut soluții analitice originale și rapid convergente cu ajutorul metodei originale OAFM în studiul mașinilor electrice de curent alternativ; utilizarea soluțiilor analitice în scopul punerii în evidență a solicitărilor dinamice la acțiunea rafalelor de vânt; s-au demonstrat aplicabilitatea și acuratetea unei metode originale propuse anterior.

În cadrul proiectului 4.1 din programul 4 au fost desfășurate cercetări în domeniul rezilienței clădirilor și a altor tipuri de construcții. Studiile au urmărit atât problemele legate de hazard (explozii, seism) și vulnerabilitate (la nivelul sistemului structural), cât și dezvoltarea unor sisteme și tehnologii noi pentru construcții metalice. Rezultatele obținute în urma testelor la explozie au permis dezvoltarea unor legi de presiune pentru explozii produse la mică distanță și calibrarea unui model integrat pentru analiza structurilor la acest tip de hazard. Au fost finalizate cercetările privind analiza și proiectarea contravântuirilor cu flambaj împiedicat (BRB) pentru aplicații în zone seismice. Aceste rezultate permit relansarea introducerii în România și în Europa a acestor tipuri de elemente deosebit de eficiente în reducerea vulnerabilității construcțiilor. Încercările experimentale pe grinzi compuse din oțel realizate din secțiuni cu pereți subțiri formate la rece asamblate prin sudură au permis identificarea modurilor de cedare locală și determinarea capacității portante la nivel de element. Cercetările experimentale au fost extinse prin realizarea unor simulări numerice pentru optimizarea soluțiilor testate experimental.

Rezultatele activității științifice în anul 2018 a secțiilor/laboratoarelor CCTFA au fost sintetizate în 14 articole publicate în reviste ISI din străinătate (8 Q1), 4 articole în reviste ISI din țară și 28 articole în reviste non-ISI și volume de conferință, respectiv 3 cărți/capitole apărute în străinătate și 1 în țară sub egida Academiei Române. Articolele publicate anterior au acumulat 849 citări în anul 2018.

Cărți apărute în 2018:

1. **I. Boldea, L. Tutelea**, Reluctance electric machines design and control, 417 p., CRC Press, Florida, Taylor & Francis New York, 2018.
2. **D. Dubina** (coordonator), **F. Dinu**, R. Vacareanu, Cap. 12 Istoria Constructiilor, în Istoria Tehnicii și Industriei Românești, Vol. I (editor Banabic D.), Ed. Academiei Române, 2018.

Premii internaționale/naționale ale Academiei Române în 2018:

1. **Premiul Anghel Saligny al Academiei: Florea Dinu și Ioan Mărginean**, pentru anul 2016 cu seria de lucrări „Robustețea structurilor din oțel pentru clădiri”.
2. **Premiul Henri Coanda pe 2018: Dan Dubina**, acordat de către MLNR (Marea Lojă Națională din România) pentru cartea ***Design of Steel Structures for Buildings in Seismic Areas***, ECCS-CECM-EKAS, Ernst & Sohn, Wiley Brand, 1st Edition 2017, ISBN (ECCS): 978-92-9147-138-6, ISBN (Ernst & Sohn): 978-3-433-03010-3, Printed in Sersilto, Empresa Gráfica Lda, Maia, Portugal, 491 p. Autori: Raffaele Landolfo, Federico Mazzolani, Dan Dubina, Luís Simões da Silva, Mario D’Aniello.

Programe/proiecte internaționale:

În anul 2018 au fost derulate 6 colaborări internaționale (2 acțiuni COST – [RADIOMAG și Flowing Matter], 2 programe Academia Română - CNR Italia [Ferro-Thera] și Academia Română – Academia Polonă de Științe (PAN), 2 proiecte în programul România – JINR Dubna [proiectele 82 și 83]).

Participarea la ședințele comisiilor tehnice în 2018:

Comisiile tehnice TC10, TC11 și TC14 din cadrul Convenției Europene pentru Construcții Metalice ECCS, grupul de lucru WG6 din cadrul CEN/TC250.

Infrastructura de cercetare este dezvoltată prin atragerea de fonduri prin proiecte/contracte și utilizată împreună cu institute, departamente și colective din Universitatea Politehnica Timișoara. Această infrastructură include laboratoare, echipamente și standuri pentru realizarea investigațiilor experimentale și a simulărilor numerice.

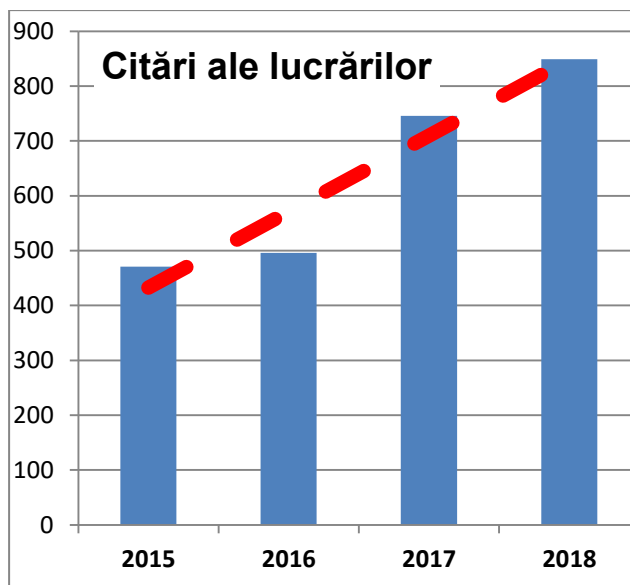
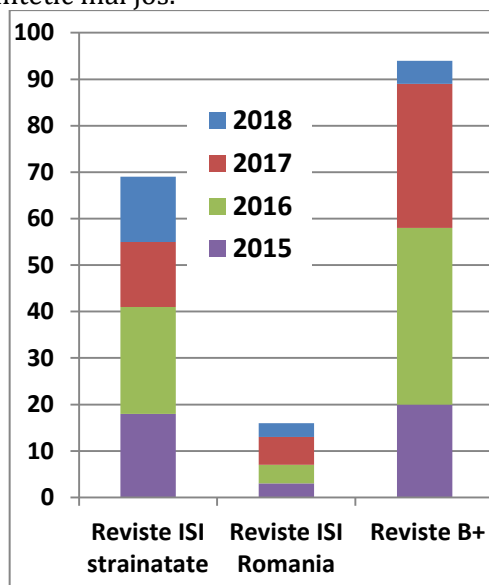

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Keynote/Invited Lectures în 2018:

1. **Dan Dubina:** Seismic design of steel structures in Europe – selected topics International Symposium on Seismic Design Procedure of the Steel Structure: Past, Present, and Future, Nagoya Institute of Technology International Symposium, Nagoya, Japan 10 September, 2018;
2. **Dan Dubina:** Control by FEM simulation of instability plan of a true-pin connected tubular brace, 15th Synposium of Stability of Structures, Zakopane, Poland 15-21, September 2018;
3. **Dan Dubina, Florea Dinu, Viorel Ungureanu:** Using steel solutions to enhance seismic resilience of reinforced concrete buildings, SAFESUST 2 – SURECON Workshop, Joint Researc Centre, Ispra, Italy, 23–24 October, 2018;
4. **Dan Dubina, Florea Dinu, Adrian Dogariu** – The Competence and Responsibility of Structural Engineers, Int. conf on „Traditional and Innovation”, 65th Year Anniversary Conference of the Faculty of Civil Engineering from Technical University of Cluj-Napoca - C65-2018; <https://c65.utcluj.ro/>.
5. **Ladislau Vékás:** From ferrofluids to magneto-responsive nanocomposites and magnetorheological suspensions: tuning properties to applications, keynote lecture, 11th Int. Conf. Colloid Chemistry, 28-30 May, 2018, Eger, Ungaria;
6. **Ion Boldea** – cursuri intensive și tutoriale:
  - * Universitatea din Texas, Dallas - *REM design and control*
  - * Aalborg University, Denmark, *Encoderless control of electric motor/generator drive*
  - * Conf. IEEE: la Beijing, China
  - * Adelaide, Australia: *Linear motors*.

Evoluția publicațiilor științifice și a vizibilității acestora în perioada 2015–2018 este redată sintetic mai jos.

**SECȚIA
DE ȘTIINȚE AGRICOLE
ȘI SILVICE**

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

**CENTRUL DE CERCETĂRI PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ
DURABILĂ A ROMÂNIEI, TIMIȘOARA**

VASILE GOȘA, PĂUN ION OTIMAN, NICOLETA MATEOC-SÂRB,
ADRIAN BĂNEȘ, ANDREA FEHER, MIROSLAV RAICOV, ZAMFIRA JUCU

Director: **Vasile Goșa**

Timișoara, B-dul Mihai Viteazu nr. 24, cod 300223, România

Telefon/fax: 0256 49 18 16

e-mail: gosavasile@gmail.com; arft@acad-tin.tm.edu.ro

web: www.acad-tim.tm.edu.ro

Misiunea Centrului de Cercetare pentru Dezvoltarea Rurală Durabilă a României constă în efectuarea cercetărilor pluridisciplinare privind dezvoltarea rurală durabilă în România, având ca principal obiectiv, după anul 1989 și după aderarea României la UE (2007), realizarea unui echilibru între nevoia și tendința de modernizare a spațiului rural, a activităților agricole și non-agricole, a vieții rurale, în ansamblul său, și protejarea și conservarea mediului și peisajului rural.

Rezultatele cercetărilor și studiilor privind evoluția agriculturii și dezvoltarea spațiului rural, în condițiile integrării României în Uniunea Europeană, s-au concretizat în soluții de compatibilizare a politicilor rurale românești cu cele europene, adoptate funcție de starea actuală a agriculturii și a ruralului din Uniunea Europeană (înalta performanță tehnică, cu consumuri materiale și costuri din ce în ce mai ridicate) și de starea actuală a agriculturii românești, care are ca obiective agricole prioritare restructurarea profundă a exploatațiilor, creșterea randamentelor tehnice și economice și penetrarea produselor românești pe piața comunitară, bazate pe o susținerea financiară corespunzătoare.

Compatibilizarea structurilor rurale românești cu cele europene presupune implementarea instrumentelor de dezvoltare rurală cuprinse în politica agricolă a României. După cum rezultă din majoritatea studiilor întreprinse, am ajuns la concluzia necesității schimbării de concept, de mentalitate și adoptarea unei noi filozofii a ruralului, corelată cu autonomia locală și regională, bazate pe principiul subsidiarității decizionale în dezvoltarea rurală.

Domeniile prioritare de cercetare ale Centrului:

- Dezvoltarea rurală locală și regională în România și în Uniunea Europeană;
- Economia rurală – componentă fundamentală a dezvoltării rurale a României;
- Sisteme de finanțare ale agriculturii și dezvoltării rurale;
- Evaluarea impactului aplicării Politicii Agricole Comune asupra spațiului rural în România;
- Ameliorarea infrastructurii spațiului rural.

Activitatea de cercetare este sintetizată în rapoartele anuale de cercetare, care cuprind activitatea anuală a cercetărilor centrului, scot în evidență dimensiunea problematicii spațiului rural, propunând soluții structurilor decizionale responsabile la nivel local, regional sau național. Pentru edificarea aspectelor menționate, prezentăm tematica de cercetare abordată în ultimii cinci ani.

Raportul de cercetare pe anul 2014 cu tema *Dezvoltarea regională și rurală în România – Concepte, tipologie, criterii economice și sociale*, cuprinde cercetările referitoare la problematica regionalizării, cerința a aplicării Tratatului de la Maastricht din 1992, în care se precizează faptul că *politica Uniunii Europene trebuie să atenueze deosebiriile dintre regiuni, diferențele de șanse datorate dezvoltării întârziate, să creeze instrumente structurale și de politici economice naționale*

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

și comunitare corelate pentru înlăturarea diferențelor regionale izbitoare și să coordoneze diferitele surse financiare ale UE în interesul politicii regionale eficiente. Această temă, deosebit de complexă și extrem de importantă, a revenit în actualitate după inițiativa Guvernului României cu privire la legiferarea și aplicarea regionalizării României. Preocupările noastre cu privire la optimizarea împărțirii administrativ-teritorială a României și analiza actualelor regiuni de dezvoltare ne-au stimulat să prezentăm soluții concrete de îmbunătățire a actualei regionalizări pentru țara noastră. Amintim în acest sens, necesitatea fundamentării economice, sociale, juridice, geografice, istorice și tradiția României cu privire la dezvoltarea regională, total independent de influențele politice sau de altă natură.

Raportul de cercetare pe anul 2015–2017 cu tema „Strategii de dezvoltare rurală durabilă în zona montană a Banatului. Studiu de caz: Depresiunea Almăjului, jud. Caraș-Severin”, evidențiază problemele identificate în arealul rural al Banatului Montan, stabilind repere și aspecte privind stadiul de dezvoltare rurală din această zonă, politicile și mecanismele actuale de promovare a investițiilor de dezvoltare rurală, prioritățile strategice pentru dezvoltarea rurală a Depresiunii Almăjului.

Pe lângă rapoartele anuale prezentate, cercetarea s-a concretizat și într-o amplă monografie a Țării Almăjului intitulată *Almăjul de ieri, de azi și de mâine*, coordonator Acad. P.I. Otiman, la care au colaborat și membrii centrului, Editura Academiei Române, București 2017.

Raportul de cercetare pe anul 2018 cu tema *Strategii de dezvoltare rurală durabilă în zona Țara Hațegului, județul Hunedoara*, partea I – Resurse naturale și antropice în Țara Hațegului. Activitatea de cercetare continuă și în acest an când vom realiza studiul referitor la *Starea actuală a economiei și dotarea tehnico-edilitară a comunelor din Țara Hațegului*.

O preocupare permanentă a membrilor Centrului de Cercetare pentru Dezvoltarea Rurală Durabilă a României o constituie participarea acestora în **proiecte de cercetare** fundamentale și aplicative finanțate din fonduri naționale sau europene. Amintim în acest sens principalele proiecte la care Centrul de Cercetare pentru Dezvoltarea Rurală Durabilă a României a participat în calitate de solicitant, sau în calitate de partener:

- *Metode și modele complexe de cercetare în dezvoltarea rurală durabilă a României*, Grant A Consorțiu CNCIS, 2006–2008 – responsabil Centrul de Cercetare pentru Dezvoltarea Rurală Durabilă a României, Academia Română, Filiala Timișoara;
- *Conservarea bio și geodiversității ca suport al dezvoltării și al creșterii economice și sociale în zona Hațeg-Retezat*, Proiect european – responsabil acad. Păun Ion Otiman, Academia Română;
- *Promovarea antreprenoriatului pentru creșterea gradului de ocupare în mediul rural*. Proiect POSDRU/110/5.2/G/89043, perioada 2012–2014, responsabil Centrul de Cercetare pentru Dezvoltarea Rurală Durabilă a României, Academia Română-Filiala Timișoara.
- *Îmbunătățirea calității resurselor umane din mediul rural din Regiunea Vest prin formare profesională în domenii non-agricole și facilitarea angajării*, Proiect POSDRU/140/5.2/G/135112, perioada 2014–2015, responsabil Centrul de Cercetare pentru Dezvoltarea Rurală Durabilă a României, Academia Română-Filiala Timișoara.
- *Formare profesională în domenii non-agricole și facilitarea angajării pentru îmbunătățirea calității resurselor umane din mediul rural din regiunea vest*, Proiect POSDRU/140/5.2/G/135091, partener Centrul de Cercetare pentru Dezvoltarea Rurală Durabilă a României Academia Română-Filiala Timișoara.
- *Proiect de țară pentru România în următorii 20 ani, 2016–2035, Securitatea și siguranța alimentară*, partener Centrul de Cercetare pentru Dezvoltarea Rurală Durabilă a României Timișoara.

Performanța și vizibilitatea internațională a colectivului de cercetare rezultă și din articolele publicate în reviste recunoscute la nivel internațional indexate/cotate *ISI Web of*

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Science. În acest sens, menționăm principalele lucrări științifice publicate având ca autori cercetătorii centrului, perioada 2017–2018:

1. **Fehér Andrea, Goșa V., Raicov M.**, Haranguș Daniela, Condea B.V., Convergence of Romanian and Europe Union agriculture - evolution and prospective assessment, Land Use Policy, vol. 67, 670-678, ISSN: 0264-8377, **Factor de impact 3,089**.
2. **Mateoc-Sîrb Nicoleta**, Gavrilescu Camelia, Mateoc T., Nan Anca Ioana, Mănescu Camelia, Assessment of biofuel production efficiency on the agricultural farms in Romania, SGEM 2018, Conference Proceedings, Volume 18, Energy and Clean Technologies, Issue: 4.1, ISBN 978-619-7408-44-7, ISSN 1314-2704, Bulgaria.
3. **Băneș A., Raicov M.**, Iosim Iasmina, Orboi Manuela-Dora, Study on investments in hotel and restaurant industry in Romania, SGEM 2018, Conference on Social Sciences and Arts, Section: 4.Economics and Tourism, Bulgaria.
4. **Raicov M.**, Rujescu C.I., **Fehér Andrea**, Merce Iuliana, The determination and ranking of factors bearing an influence over the ability to absorb rural development funds in Timis County, Romania, AIP Conference Proceedings, Vol. 1978, article number: UNSP 390006-1; ISSN: 978-0-7354-1538-6.
5. **Nicoleta Mateoc-Sîrb, P. I. Otiman**, Mateoc T., Camelia Manescu, Evolution of romanian village since the great union of 1918, Transylvanian Review, vol. XXVII, Supplement no. 2 (2018), **Factor de impact 0,045**.
6. **Fehér Andrea**, Condea B.V., Haranguș Daniel, Impact of harmonization on the implicit tax rate of consumption, Prague Economic Paper, ISSN 1210-0455, Articol acceptat spre publicare.

Sinteza activității de cercetare - ultimii 5 ani

Anul	Articole publicate			Cărți publicate			Premii AR	Citări	Conferințe	Rapoarte de interes public
	Reviste ISI străinătate	Reviste ISI România	Reviste România BDI	în străinătate	EAR	în țară				
2014	3	2	18	-	-	1	-	18	10	1
2015	6	7	20	-	4	-	-	34	18	2
2016	13	4	17	-	4	-	2	33	18	3
2017	6	-	22	-	4	-	-	30	15	2
2018	4	-	19	1	2	1	-	60	12	2
Total	32	13	96	1	14	2	2	175	73	10

Încadrându-ne în coordonatele menționate, am elaborat mai multe lucrări de referință, prezentate în bibliografie, în domeniul dezvoltării spațiului rural românesc.

Bibliografie

1. Otiman, P.I., Băneș, A., Goșa, V., Mateoc-Sîrb, Nicoleta, Fehér, Andrea (2006), *Dezvoltarea rurală durabilă în România*, Editura Academiei Române, București.
2. Otiman, P.I., Mateoc-Sîrb, Nicoleta, Băneș, A., Goșa, V., Fehér, Andrea (2011), *Alternativele economiei rurale a României: dezvoltarea agriculturii sau insecuritatea alimentară și deșertificare rurală severă*, Editura Academiei Române, București.
3. Otiman, P.I., Mateoc-Sîrb, Nicoleta (2013), *Împărțirea administrativ-teritorială și dezvoltarea regională în UE și în România*, Editura Academiei Române, București.
4. Otiman, P.I., Goșa, V. (2013), *Cadrul național strategic pentru dezvoltarea durabilă a sectorului agroalimentar și a spațiului rural în perioada 2014–2020–2030*, Editura Academiei Române, București.
5. Otiman, P.I., Goșa, V., Băneș, A., Sălășan, C., Iucu, Zamfira (2017), *Almăjul de ieri, de azi și de mâine*, Editura Academiei Române, București, 2017.
6. Alexandri, Cecilia, Otiman, P.I., Goșa, V., Mateoc-Sîrb, Nicoleta, Băneș, A., Sălășan, C., Fehér, Andrea, Raicov, M. (2017), *Agricultura și spațiul rural – Evaluări la 10 ani de la aderare*, Editura Academiei Române, București.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

CENTRUL DE CERCETĂRI PENTRU OENOLOGIE, IAȘI

Coordonator: prof. **Valeriu Cotea**
Iași, Aleea Mihail Sadoveanu nr. 9, cod 700490, România
Telefon/fax: 0232 22 82 28
e-mail: ccoiași@gmail.com
web: www.oenologie.dap.ro

Centrul de Cercetări pentru Oenologie Iași este o Instituție publică fără personalitate juridică, aparținând Academiei Române – Filiala Iași, iar actul de înființare a fost conform HG 49/03.02.1992, publicată în Monitorul Oficial nr. 235 din 23.09.1992, fiind prima instituție de cercetare de profil agro-alimentar din cadrul Academiei Române. Activitatea Centrului se desfășoară în clădirile Laboratorului de Oenologie al U.Ș.A.M.V. din Aleea M. Sadoveanu nr. 9, Iași.

Resursa umană a Centrului de Cercetări pentru Oenologie este reprezentată din doi cercetători științifici gradul I (din care unul cu ½ normă), un cercetător științific gradul II și trei cercetători științifici gradul III. Toți cercetătorii care activează în Centru sunt doctori în științe. Dintre aceștia unul este conducător de doctorat și doi sunt eligibili în comisii de doctorat.

Misiunea Centrului de Cercetări pentru Oenologie Iași

Centrul de Cercetări pentru Oenologie are ca misiune dezvoltarea cunoașterii prin cercetări avansate în oenologie, cu implicații directe asupra tehnologiilor de producere și condiționare a vinurilor, a analizelor fizico-chimice, microbiologice, precum și în ceea ce privește efectele biologice și medicale a vinurilor și a altor produse secundare.

Proiecte-teme-direcții de cercetare derulate/finalizate în cursul anului 2018

- Dezvoltarea cunoașterii în domeniul controlului calității produselor vitivinicole.
- Dezvoltarea cunoașterii în domeniul tehnologiilor folosite în industria vinicolă.
- Influența tehnologiilor oenologice asupra unor proprietăți bioactive ale vinurilor.
- Aprofundarea cunoașterii privind remanența preparatelor fitosanitare și a ftalaților în struguri, must și vin.
- Evoluția calității vinurilor în contextul schimbărilor climatice.
- În ceea ce privește fondurile atrase prin proiecte de cercetare menționăm că în anul 2018 s-a finalizat un proiect de cercetare (7BG/2016 - AVEVINPERFORM), valoarea acestuia ridicându-se la aproximativ 22.500 lei.

Rezultate-realizări de excelență obținute în cursul anului 2018

- Activitatea de cercetare a Centrului desfășurată în anul 2018 s-a concretizat prin pregătirea și trimiterea spre publicare a volumului II din tratatul de specialitate *Treatise of Oenochemistry*.
- Se mai poate remarca realizarea unui număr de 13 articole științifice publicate în reviste indexate și cotate ISI precum și a 12 articole științifice publicate sau trimise spre publicare în reviste incluse în baze de date internaționale.
- Cercetătorii Centrului au participat la al 41-lea Congres Mondial ale Viei și Vinului organizat sub egida Organizației Internaționale a Viei și Vinului în Punta del Este, Uruguay, cu un număr de trei lucrări științifice, precum și cu un număr de trei lucrări științifice prezentate la Simpozionul Științific Internațional organizat de Universitatea Agrară de Stat din Chișinău, Republica Moldova.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

- Se remarcă, de asemenea, și participarea colectivului Centrului de Cercetări pentru Oenologie Iași la diverse manifestări științifice naționale printr-un număr de nouă lucrări științifice prezentate și publicate.

Infrastructura de cercetare existentă:

Centrul beneficiază direct sau în urma colaborării cu Laboratorul de Oenologie al UȘAMV Iași de o înzestrare tehnică modernă, existând dotări experimentale oenologice, cum ar fi: utilaje pentru microvinificație (zdrobitor-desciorchinător, presă hidropneumatică, recipiente pentru fermentare, filtru cu pompă), cisterne de macerare-fermentare dotate cu monobloc răcitor, instalație pentru atmosferă protectoare de azot, baie de ultrasunete, cuptor cu microunde.

Din cadrul aparaturii de laborator, se pot menționa: etuvă de vid, rotoevaporatoare, mineralizator cu microunde, biurete digitale, balanțe analitice ș.a.

În ceea ce privește aparatura pentru determinări de parametri oenologici, se pot menționa următoarele dotări: distilator integrat pentru aciditate volatilă Jaulmes, distilator integrat pentru tărie alcoolică Jaulmes, analizor oenologic automat, refractometre, colorimetru portabil ș.a.

Aparatura pentru analiza fizico-chimică instrumentală constă în: spectrofotometru UV-VIS, spectrofotometre cu transformată Fourier în variantă fixă și mobilă, spectrometru de absorbție atomică, fotocolorimetru de chemiluminiscență, spectrometru de masă cu trapă ionică și timp de zbor, lichid cromatografe, gaz-cromatografe în variantă standard și cuplat cu spectrometru de masă, polarimetru automat, densimetru electronic, pH-metre și pX-metru cu electrozii aferenți.

Pentru sectorul de studii microbiologice se dispune de: hotă cu flux laminar, incubator în CO₂, autoclavă, microscop, lupe binoculare.

Datele experimentale obținute sunt prelucrate cu un grup de sisteme de calcul integrate într-o rețea internă.

În urma desfășurării contractului cu nr. 436/07.01.2013; SMIS-CSNR 13983, cu titlul: Dezvoltarea infrastructurii pentru eficientizarea activităților tehnologice și implementarea unor metode neconvenționale de îmbunătățire a calității băuturilor alimentare - INFRATEHNOBEV, ID nr. 881, în perioada 2013-2015 s-au achiziționat următoarele mijloace tehnice:

- lichid cromatografe compacte cu detector UV-VIS integrat (3 buc.);
- HPLC pentru analiza metaboliților din fructe, băuturi și organisme vii 2D-LC;
- vase de păstrare azot lichid de 10 L, 25 L, 35 L și 100 L;
- aparat de liofilizare;
- sistem de recuperare solvent organici;
- sistem de purificarea apei de calitate LC-MS;
- dispozitiv de sinteză cu microunde;
- spectrometru cu plasmă de joasă energie;
- spectroflorimetru cu incubare până la 60 °C;
- aparat pentru purificarea acizilor minerali prin distilare;
- sistem de recuperare a acizilor minerali;
- MCC IMS (*Multi Capillary Column – Ion Mobility Spectrometer*) spectrometru de masă cu mobilitate ionică prin cromatografie multi coloană;
- cromatograf de lichide cu domeniu de presiune variabil 100 bar – 1200 bar (LC-PDA-CD);
- sistem de purificare gaze;
- schimbător de căldură tub în tub;
- filtru tangențial;
- cisternă de macerație sub presiune;

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

- echipament pentru spălat suprafețele cu ozon;
- echipament de spălare baricuri și cisterne;
- instalație de osmoză inversă vin;
- pasteurizator;
- mantale flexibile pentru vase;
- generator electric mobil de curent de putere 300 kVA;
- MP-AES (spectrometrie atomică cu plasmă indusă prin microunde și interconectivitate la GC, LC, CE);
- *Capillary Electrophoresis System* (CZE și CEC) (electroforeză capilară de înaltă performanță);
- spectrometru de masă cu timp de zbor pentru mase moleculare mari și fragmentare prin ionizare (Mega-ToF CID) cu interfață Maldi tip SARAMIS;
- echipament pentru extracție prin flash detentă compact.

Performanța și vizibilitatea internațională

- O parte dintre cercetătorii Centrului au colaborări cu ORGANIZAȚIA INTERNAȚIONALĂ A VIEI ȘI VINULUI (OIV) în cadrul Grupurilor de experți privind Tehnologia vinului, Microbiologia vinului, Specificații ale produselor oenologice, Viticultură durabilă, precum și în Subcomisia Metode de analiză a vinurilor, respectiv în Comisia de Oenologie.
- Domnul profesor universitar doctor Valeriu V. Cotea CS I, coordonatorul Centrului de Cercetări pentru Oenologie Iași, este secretar științific al Comisiei de Oenologie din cadrul O.I.V., membru în Comitetul Științific și Tehnic precum și membru în Juriul de Acordare al Premiilor O.I.V.
- Domnul CS III dr. ing. Cătălin-Ioan Zamfir este membru în *American Society for Enology and Viticulture* (ASEV), precum și în *Australian Society of Viticulture and Oenology* (ASVO).
- Domnul CS III dr. ing. Bogdan Constantin Nechita este membru în *Association of Analytical Communities* (AOAC), în *American Society for Enology and Viticulture* (ASEV), precum și în *Australian Society of Viticulture and Oenology* (ASVO).
- Domnul Prof. univ. dr. Valeriu V. Cotea CS I, face parte din colegiul de redacție al revistelor cotate ISI „Oeno-One“ din Franța și „Mitteilungen Klosterneuburg“ din Austria.
- Domnul CS II dr. ing. Gheorghe Odăgeriu face parte din colegiul de redacție al revistei „Pomicultura, Viticultura și Vinificația“ din Republica Moldova.

**SECȚIA
DE ȘTIINȚE MEDICALE**

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

**INSTITUTUL DE ANTROPOLOGIE „FRANCISC I. RAINER”,
BUCUREȘTI**

Director: **Alexandru D. Ispas**

București, Calea 13 Septembrie, nr. 143, sector 5, cod 050711, România

Telefon/fax : 021 317 50 72

e-mail: franciscrainer@yahoo.com

web: www.antropologia.ro

Institutul de Antropologie „Francisc I. Rainer” are ca misiune studiul omului în complexitatea sa bio-psiho-socială. A fost inițiat prin eforturile Prof. Dr. Francisc I. Rainer (1874–1944), titular al Catedrei de Anatomie la Facultatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” a Universității din București (1919–1941). Inițial un Muzeu și Laborator de Antropologie în cadrul Facultății de Medicină, Institutul dobândește autonomie și titlatura actuală în cadrul Universității din București.

Institutul coordonează activitatea științifică a Centrului de Cercetări Antropologice „Olga Necrasov” – Filiala Academiei Române Iași, a Muzeului Omului din cadrul Muzeului de Științe Naturale, Ploiești și a Casei Memoriale „Francisc I. Rainer” din Cheia.

Institutul de Antropologie „Francisc I. Rainer” este unica instituție de cercetare în domeniul antropologiei din România acreditată SCOSAAR să conducă doctorate în Antropologie medicală. În cadrul institutului își desfășoară activitatea 7 coordonatori de doctorat, 4 în domeniul Medicină (Antropologie medicală), 1 în domeniul Științe umaniste/Filosofie (Antropologie culturală), 1 în domeniul Științe umaniste (Psihologie) și 1 conducător de doctorat în domeniul Științe umaniste (Istorie). În prezent, în cadrul Școlii Doctorale, se desfășoară activitate didactică specifică cu un număr de 15 doctoranzi.

Programele de activitate realizate prin intermediul compartimentelor de antropologie bio-medicală, antropologie socio-culturală și paleo-antropologie acoperă domenii ale cercetării fundamentale și aplicate în antropologie, privitor la aspecte bio-medicale și socio-culturale ale fenomenului om, abordat în evoluția sa individuală și populațională, din perspectivă sincronică și diacronică.

Cele două programe științifice ale Institutului au fost realizate integral conform planurilor de activitate asumate pentru anul 2018:

- **Programul 1: Structura antropologică a populațiilor istorice și preistorice de pe teritoriul româniei. Paleoantropologie.**
  - Proiectul 1: Cercetări biologice, demografice și patologice asupra unor populații istorice și preistorice din spațiul est-carpatic românesc.
  - Proiectul 2: Contribuții la studiul pluralității valorilor în societatea deschisă.
  - Proiectul 3: Starea de sănătate la populațiile istorice (Mezolitic – perioada modernă) de pe teritoriul României
  - Proiectul 4: Cultură, Sisteme de Valori, Sănătate și Istorie.
- **Program 2: Structura antropologică a populațiilor actuale de pe teritoriul României – antropologie bio-psiho-medicală**
  - Proiectul 1: Sinteze antropologice românești. Studii comparative de antropologie. Istoria Antropologiei. Evocarea personalităților importante în antropologia românească.
  - Proiectul 2: Aspecte antropologice privind starea de sănătate a populațiilor din România în condițiile actuale.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

În cadrul Programului 1 de cercetare, membrii compartimentului de antropologie culturală și socială din Institutul de Antropologie „Francisc Rainer” din București și din Centrul de Cercetări Antropologice „Olga Necrasov” din Iași au realizat cercetări referitoare la relevanța națională a valorilor culturale românești, precum și la receptarea internațională a acestora. În principal, obiectivele avute în vedere de cercetătorii compartimentului au inclus munca, specializarea economică tradițională (trans-humanța), proprietatea, creația artistică, credințe și ritualuri, în problematizarea socială, economică, estetică și religioasă a acestora.

Colectivele compartimentelor de paleoantropologie din București și Iași au continuat cercetările de cunoaștere a istoriei milenare a spațiului carpato-danubiano-pontic în cadrul programului 1 de cercetare. Astfel, s-au continuat seriile de analize antropologice pentru necropole din toate perioadele istorice, alături de colaborări pentru realizarea de analize moderne pentru studiul dietei, ADN-ului vechi și identificarea afecțiunilor patologice care au afectat populațiile istorice de pe teritoriul actual al României. Scopul acestor cercetări este de a studia și a obține cât mai multe date în vederea realizării unor studii de sinteză, în viitor, asupra diferitelor perioade istorice și populații din trecut.

În cadrul Programului 2 de cercetare, membrii compartimentului de antropologie bio-medicală au desfășurat studii care au vizat aspecte antropologice ale stării de sănătate a populațiilor din România în condițiile actuale. Cercetările efectuate au urmărit să evidențieze impactul factorilor de mediu asupra sănătății populației. Acestea s-au axat pe obezitate, carcinogenază, adicție, autism, vârsta a treia, corporalitate, diverse aspecte medicale și psihosociale, precum și pe efectele migrației asupra dezvoltării copiilor. De asemenea, s-au efectuat studii comparative și de sinteză pe baza datelor recoltate în anii precedenți.

Toate laboratoarele, colecțiile de osteologie, colecția de cranii Fr. Rainer, arhivele institutului, 39 de salariați, cercetători și tesa, (cu echipamentul tehnic al fiecăruia – calculatoare, imprimante, etc. – și arhiva personală), bibliotecile institutului funcționează în câteva spații din incinta Casei Academiei Române din str. Calea 13 Septembrie nr. 13, sector 5.

În privința spațiului alocat Centrului de Cercetări Antropologice „Olga Necrasov” – Filiala Academiei Iași menționăm că sunt necesare reparații și amenajări pentru asigurarea condițiilor optime de conservare a colecțiilor istorice de osteologie de o deosebită valoare și o mai bună desfășurare a activității științifice.

Fondul de carte antropologică (singurul de specialitate din România) a fost parțial introdus în format electronic. Această activitate va continua în anul 2019, fiind necesară și reamenajarea bibliotecii în fosta locație în momentul finalizării lucrărilor de consolidare.

În anul 2018, au fost acordate Institutului de Antropologie „Francisc I. Rainer” (respectiv reprezentanților săi) următoarele premii și distincții:

- Premii ale Academiei Române
  - Premiul de excelență pentru cercetare în domeniul științelor exacte
- Premii ale Asociației Medicilor din România.
  - Premiul Omnia și Diploma de excelență
  - Premiul pentru o instituție medicală
- Premii ale Universității de Vest „Vasile Goldiș”,
  - Medalia de Aur Centenarul Marii Uniri
  - Diploma de excelență și Medalia de Aur Centenarul Marii Uniri.

În perioada 23 octombrie 2018-28 februarie 2019, în parteneriat cu Muzeul Municipiului București, Institutul de Antropologie „Francisc Rainer” a realizat Expoziția tematică „Artă și antropologie – Reverberații ale concepției raineriene în studiul omului”, desfășurată la Muzeul Municipiului București, vila Dr. Nicolae Minovici (fig. 1).

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE DIN ACADEMIA ROMÂNĂ (CCSAR-2019) – SINTEZĂ 6 mai 2019, Aula Academiei Române

Figura 1. Afiș – Artă și antropologie 2018–2019.

(<http://muzeulBucurestiului.ro/restaurata-complet-vila-minovici-revine-in-circuitul-muzeal-2/>)

Cărțile publicate/editate precum și numerele revistelor apărute în cursul anului 2018 sunt prezentate în figura 2:

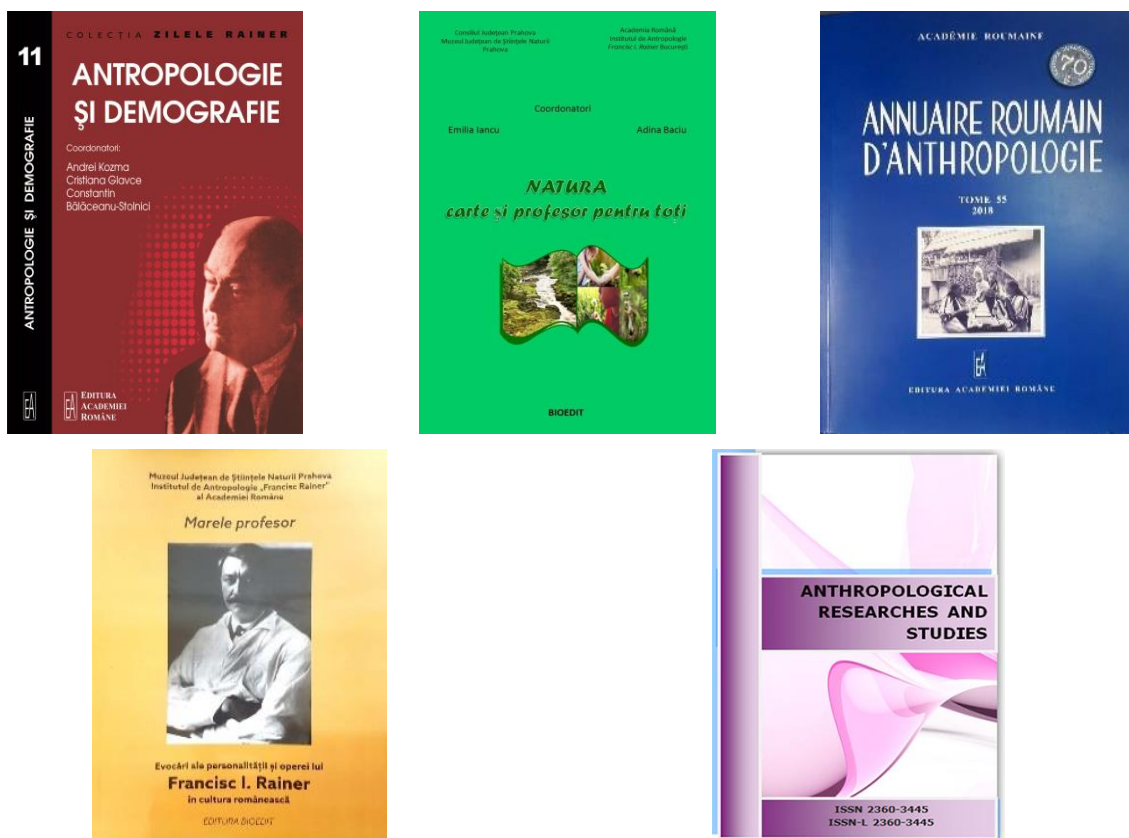

Figura 2. Publicații IAFR 2018 – selecție.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Resursa umană a IAFR este una cu experiență și vizibilitate națională și internațională, peste 95% din personalul de cercetare angajat având titlul de Doctor. Perfecționarea continuă a personalului de cercetare se realizează constant prin intermediul burselor post-doctorale, burselor individuale, a stagiilor de cercetare internaționale și a programelor de schimburi interacademice.

Pe parcursul anului 2018 s-au derulat 2 contracte naționale și 2 contracte/convenții bilaterale cu parteneri străini.

Au fost organizate 3 manifestări internaționale, 4 manifestări naționale și 25 de ședințe științifice săptămânale (fig. 3).

Figura 3. Conferințe și workshopuri organizate 2018 – selecție.

Sinteza rezultatelor științifice este prezentată în tabelul 1.

Tabelul 1

Sinteza rezultatelor științifice, 2018

Capitole publicate	27
Comunicări la manifestări științifice naționale	53
Comunicări la manifestări științifice internaționale	54
Conferințe invitate/plenare/keynote - manifestări științifice naționale	8
Articole într-o revistă indexată într-o bază internațională de date (BDI)	39
Citări în reviste de specialitate cotate BDI	71
Articole publicate într-o revistă cotate de <i>Web of Science</i>	6
Factor de impact cumulat conform <i>Web of Science</i> (<i>Thomson Reuters</i>)	8
Număr de citări conform <i>Web of Science</i> (<i>Thomson Reuters</i>)	215
Indice H - cumulat	93

Bibliografie

1. IAFR, Raport de activitate 2018.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

**INSTITUTUL DE VIRUSOLOGIE „ȘTEFAN S. NICOLAU” –
CERCETARE FUNDAMENTALĂ ÎN VIRUSOLOGIE,
MEDICINĂ MOLECULARĂ ȘI CELULARĂ ȘI IMPACTUL ASUPRA
SĂNĂTĂȚII PUBLICE**

CARMEN C. DIACONU, CORNELIU NICOLAE ZAHARIA, SIMONA RUȚĂ, GABRIELA ANTON,
CORALIA BLEOTU, MĂDĂLINA CAMELIA SULTANA, V. POPESCU

Director: **Carmen Diaconu**

București, Șoseaua Mihai Bravu nr. 285, sector 3, cod 030304, România

Telefon: 021 324 25 90; 031 405 50 65

Fax: 021 324 25 90

e-mail: carmen.diaconu@virology.ro; office@virology.ro; directie@virology.ro;

secretar.stiintific@virology.ro

web: www.virology.ro

Fondat în anul 1949 de către Profesorul Ștefan S. Nicolau în jurul nucleului uneia din primele catedre de inframicrobiologie din lume, Institutul de Virusologie (IVN) reprezintă acea componentă de cercetare fundamentală și aplicativă a Academiei Române care desfășoară activități în cercetarea virusologică, medicină moleculară și celulară, învățământ universitar și post-universitar de virusologie, imunologie și biotehnologii. Cu o echipă de **29 cercetători atestați (25 ENI)**, din care **25 doctori în științe**, doi doctoranzi și doi conducători de doctorat în cadrul SCOSAAR, IVN are un **H-index de 28**, cumulând un factor de impact (FI) de **962 și 3497 citări**. 14 articole au avut peste 50 de citări, unul dintre ele având 470 citari. În anul 2018, echipa a publicat 31 articole indexate în *Web of Science* cu un factor de impact cumulat (FI) de 97,809.

Încă de la înființarea sa, pornind de la cercetarea fundamentală în domeniul biomedical, IVN a inițiat studii cu impact major asupra sănătății publice. Astfel, de la lansarea conceptului de oncoliză virală (procesul prin care virusurile pot distruge tumorile) formulat de Ștefan S. Nicolau și C. Levediti, pluralitatea virusurilor hepatitice și epidemiologia hepatitelor virale, identificarea infecției cu HIV la copii în anul 1989 care a introdus testarea HIV în România, identificarea virusului *West Nile* ca agent etiologic al unei epidemii majore de meningoencefalită în România, caracterizarea evenimentelor moleculare implicate în maladii cu determinism complex, studiul molecular al cancerelor induse de HPV și până la investigarea unor strategii terapeutice inovative, antiinfecțioase, antitumorale și imunomodulatori, echipa IVN a continuat explorarea acestor domenii, obținând finanțări naționale și internaționale, elaborând cereri de brevete și publicând cărți și articole în jurnale cu vizibilitate mare, servind permanent sănătatea publică la nivel internațional.

În anul 2018 IVN a continuat promovarea cercetării de excelență în domenii prioritare de cercetare fundamentală și aplicativă, urmărind:

- **Evoluția naturală și sub tratament a infecției HIV**, cu finanțare internațională: NIH, 5R01MH094159-04 “Long Term Effects of Chronic HIV Infection on the Developing Brain” și ERA NET HIVNANOVA contract 4/2016-2018 “Rationally designed therapeutic vaccine against HIV-1 based on a novel formulation of nanoparticle-protected mRNA”; coordonator Univ. Brussel și publicare în *AIDS*, **FI 5,003**; *HIV Med*, **FI 3,257**; *J Med Virol.*, **FI 2,34**.
- **Monitorizarea complicațiilor neurologice în infecțiile virale**, axându-se asupra complicațiilor severe ale infecției gripale la adulți imunocompetenți și reemergența

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

infecției West Nile în România, direcții finanțate din proiectul PNIII P1-1.2-PCCDI, 57/2018 Platformă "One Health" multidisciplinară de excelență pentru studiul bolilor vectoriale neglijate și emergente. Unele rezultate au fost publicate în *Emerg Infect Dis.*, **FI 7,420**; *Travel Med Infect Dis.*, **FI 4,45**.

- **Evoluția naturală și sub tratament a hepatitelor virale cu transmitere parenterală** a urmărit monitorizarea virusologică a răspunsului terapeutic în infecții cu virusurile hepatitice B și C; testarea expresiei unor factori epigenetici în infecțiile virale și testarea *in vitro* a unor noi medicamente cu acțiune antivirală largă. Finanțarea a fost asigurată de proiectul PN-III-P2-2.1 /PED, 150/2017 "Peptide derivate din Lactoferina umană cu activitate antivirală de spectru larg" (coordonator: Institutul de Biochimie) și PN-II-PT-PCCA-2011, 88/2012 "Investigarea markerilor virali și ai gazdei corelați cu lipsa de răspuns la tratamentul antiviral în hepatita cronică C" iar dintre publicații menționăm: *Antiviral Res.*, **FI 4,271**; *Liver Int.*, **FI 4,116**; *World J Gastroenterol*, **FI 2,787**.
- **Studiul unor strategii de diagnostic precoce, prognostic și tratament în neoplazmele mieloproliferative (NMP)** – are ca scop identificarea și validarea de noi biomarkeri și elemente reglatorii cruciale pentru progresia NMP, patogeneza LAM, diagnosticul precoce al tranziției NMP către LAMs și investigarea unor tratamente selective. Aceste direcții sunt finanțate din Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Competitivitate A1.1.4: MYELOAL-EDIAPROT P37_798/2016-2020, SMIS 106774. Proiectul va crea un nucleu de competență de înalt nivel sub conducerea unui cercetător cu descoperiri inovatoare în domeniu, Prof. Ștefan N. Constantinescu. Până în prezent, rezultatele obținute au fost diseminate prin opt publicații în jurnale ca: *Blood* **IF 15,132**, *World J Stem Cells*, **IF 4,376**; *J Cell Mol Med*, **IF 4,302**; *Phenotypic Screening*, Springer.
- **Studiul unor biomarkeri predictivi pentru diagnosticul și monitorizarea oncologică** urmărește identificarea și caracterizarea reglatorilor activării funcției imunitare (immune checkpoints) în subtipuri de cancer; asocierea imunoterapiei cu terapia orientată molecular și/sau chimioterapie; identificarea și validarea unor noi biomarkeri pentru diagnostic și prognostic. Finanțarea este asigurată prin PN-III-P4-ID-PCCF-2016-0158, 17/2018: Mecanisme și biomarkeri de răspuns și rezistență la terapiile curente țintite ale cancerului gastric (coordonator IC Fundeni). Câteva rezultate preliminare au fost publicate în revistele *Gastric Cancer*, **IF 5,045**, *World J Gastroenterology*, **FI 3,3**.
- **Investigarea unor markeri epigenetici în cancer HPV induce**, continuare a proiectului PNII-RU-TE-2014-4-2502 Rolul oncogenelor virale E6/E7 HPV16 remodelarea cromatiniană a complexului NuRD, valorificat în articolul din *J Cell Mol Med*, **IF 4,302** și capitoul de carte (IntechOpen) *The Involvement of Epigenetic Mechanisms in HPV-Induced Cervical Cancer*.
- **Studiul unor strategii terapeutice inovative antiinfecțioase, antitumorale și imunomodulatorii**, cu investigarea mecanismelor celulare și moleculare responsabile de răspunsul gazdei la infecția virală sau de interacțiile patogen-patogen (suprainfecție)/patogeni-celule gazdă; testarea *in vitro* a capacității virucide/antivirale și a mecanismelor de acțiune a unor extracte vegetale/compuși de sinteză; stabilirea unor sisteme celulare *in vitro* (3D) pentru modelarea interacțiunilor la nivel de țesut; studiul nanoparticulelor ca sisteme de stabilizare a unor compuși cu activitate antiinfecțioasă și antitumorală și eliberare controlată a acestora. Finanțarea s-a asigurat prin PN-III-P2-2.1-BG 116BG/2016-2018 – Transferul cunoașterii privind investigarea proprietăților antiinfecțioase și antitumorale ale unor noi formulări cosmetice și farmaceutice pe bază de extracte naturale și PN-III-P2-2.1-PTE 52 /2016-2018-Hidrogeluri compozite pe bază de nanoparticule anorganice și collagen cu activitate antimicrobiană prelungită pentru prevenirea infecțiilor de plagă. Indicatorii obținuți: două capitole de carte publicate la editurile Academic

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Press si Elsevier, două articole în jurnale cu FI>4 și trei cereri de brevete depuse în anul 2018 la OSIM (în evaluare).

- **Dezvoltarea unui sistem inteligent suport pentru reducerea riscului infecțiilor congenitale**, continuare a proiectului PN-III-P2-2.1-BG-2016-0384, 117BG/2016 din care a rezultat o platformă IT (www.torch.ro) și o aplicație pentru terminale inteligente adresată femeilor din România care doresc să devină mame și cadrelor medicale de specialitate.

Perspective

IVN beneficiază de o infrastructură modernizată recent în cadrul proiectului ONCOVIR (POSCCE O2.2.1 SMIS 14049) și urmărește consolidarea capacității de cercetare, dezvoltare și inovare (CDI) pentru participarea în proiecte internaționale. Unele din rezultatele cercetărilor noastre au fost lansate ca servicii de expertiză la solicitarea medicilor clinicieni și beneficiarilor privați, activitate care va continua și în anii următori.

Bibliografie

1. Burlacu, R *et al.*, *Sex-based differences in neurocognitive functioning in HIV-infected young adults*. AIDS 2018,14;32(2):217–225, **FI=5.003**.
2. Oprea C, *Increasing incidence of HIV – associated tuberculosis in Romanian injecting drug users*. HIV Med. 2018, **FI=3.257**.
3. Leblebicioglu, H *et al.*, *Availability of hepatitis C diagnostics and therapeutics in European and Eurasia countries*. Antiviral Res. 2018; 150:9-14. **FI=4.271**.
4. Preda, CM *et al.*, *Real-world efficacy and safety of ombitasvir, paritaprevir/r+dasabuvir+ribavirin in genotype 1b patients with hepatitis C virus cirrhosis*. Liver Int. 2017, **FI=4.116**.
5. Sultana, C *et al.*, *Impact of hepatitis C virus core mutations on the response to interferon-based treatment in chronic hepatitis*, World J Gastroenterol 2016; 22(37): 8406-8413, **FI= 2.787**.
6. Mambet, C *et al.*, *Co-occurring JAK2 V617F and R1063H mutations increase JAK2 signaling and neutrophilia in MPN patients*, Blood 2018 **IF 15,132**.
7. Mambet, C *et al.*, *Murine models based on acute myeloid leukemia-initiating stem cells xenografting*. World J Stem Cells 2018; 10(6): 57–65. **IF 4,376**.
8. Mambet C, *et al.* *Increased Dkk-1 plasma levels may discriminate disease subtypes in myeloproliferative neoplasms*. J Cell Mol Med. 2018, 22 (8), 4005–4011, **IF: 4,302**.
9. Anna, N *et al.*, *Phenotypic Screening for Inhibitors of a Mutant Thrombopoietin Receptor*, Methods in Molecular Biology; Meng Ling Choong, Wagner B. (eds) Phenotypic Screening, 2018, 1787:53–66. Humana Press, New York, NY, Springer.
10. Chivu-Economescu, M *et al.*, *Knockdown of KRT17 by siRNA induces antitumoral effects on gastric cancer cells*. Gastric Cancer 2017, 20:948-959. (ISSN 1436-3291), **IF 5,045**.
11. Chivu-Economescu, M *et al.*, *New therapeutic options opened by the molecular classification of gastric cancer*. World J Gastroenterology 2018; 24(18): 1942–1961 (ISSN 1007 – 9327), **IF 3,3**.
12. Iancu, IV *et al.*, *LINC01101 and LINC00277 expression levels as novel factors in HPV-induced cervical neoplasia*, J Cell Mol Med, 2017, 21 (12), 3787–3794, **IF= 4.302**.
13. Plesa A, Iancu, I, Botezatu A, Huica I, Stoian M, Anton G, *The Involvement of Epigenetic Mechanisms in HPV-Induced Cervical Cancer*, Human Papillomavirus – Research in a Global Perspective, Ed. Rajkumar R, 2016, 191–239, DOI: 10.5772/62833, IntechOpen, London, UK.
14. Bleotu, C *et al.*, *Introduction in Food Safety Biosecurity and Hazard Control*, in Food Control and Biosecurity, Volume 16, 1–18, 2018 Paperback ISBN: 9780128114452, Academic Press.
15. Popa, M *et al.*, *Chapter 14 – Antimicrobial and cytotoxic activity of graphene-based perioceticals*, pages 585–599, in Fullerenes, Graphenes and Nanotubes: A Pharmaceutical Approach 2018, Elsevier.
16. Mihailescu, IN *et al.*, *Optimized silicon reinforcement of carbon coatings by pulsed laser technique for superior functional biomedical surfaces fabrication*. Biofabrication 9(2):025029, 2017. **FI 6,838**.
17. Duță, LM *et al.*, *New bio-active, antimicrobial and adherent coatings of nanostructured carbon double reinforced with silver and silicon by Matrix Assisted Pulsed Laser Evaporation for medical applications*, Applied Surface Science, 2018, 441, 871–883. **IF 4,439**.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

**CENTRUL DE IMUNOLOGIE AL ACADEMIEI ROMÂNE –
CENTRU DE REFERINȚĂ ÎN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ
BIOMEDICALĂ DIN ROMÂNIA**

LORELEI IRINA BRAȘOVEANU, VIVIANA ROMAN, MIRELA MIHĂILĂ,
MARILENA BOSTAN, MIA CORNELIA HOTNOG, GABRIELA ION

București, Șoseaua Mihai Bravu nr. 285, sector 3, cod 030304, România
Telefon: 021 324 14 71
Fax: 021 324 14 71
e-mail: imunocib@yahoo.com
web: <http://www.virology.ro>

Înființat în anul 1992 la inițiativa și sub conducerea Dr. Andrei Sulica, Centrul de Imunologie (CIB) a fost conceput ca unitate de cercetare fundamentală destinată studiilor de imunologie, imunochimie și biologie moleculară, lărgindu-și apoi scopul și misiunea prin implicarea în cercetarea aplicativă biomedicală. Centrul de Imunologie este o „*unitate de cercetare fundamentală și de cercetări avansate*” cu autonomie științifică, ce funcționează ca departament în cadrul Institutului de Virusologie „Stefan S. Nicolau” (IVN) al Academiei Române, conform *actului de înființare*, H.G. 46/1992. De-a lungul anilor, prin aportul științific al pionierilor imunologiei românești (dr. A. Sulica, dr. G. Mota, dr. C. Medesan, dr. M. Manciulea, dr. A. Călugăru, dr. C. Galatiuc, dr. S. Roman), dar și a generației mai tinere, formată de către aceștia (dr. I.D. Popescu, dr. D. Baiu, dr. D. Meteș, dr. V. Roman, dr. M. Mihăilă, dr. R. Marches, dr. I. Moldovan, dr. D. Petrușcă,) sau a altor cercetători care activează în CIB (dr. L.I. Brașoveanu, dr. M. Bostan, dr. M.C. Hotnog, dr. G. Ion), CIB a câștigat recunoaștere științifică națională și internațională, atingând un **index Hirsch = 23**, beneficiind de un număr de 1629 citări ISI și un factor cumulat IF = 332,531.

Resurse umane: în momentul de față în CIB activează 6 cercetători științifici atestați (1 CSI, 1 CSII, 4 CSIII), doctori în științe medicale sau biologice, și un cadru mediu.

Activități de formare a tinerilor cercetători în 2018: 2 conducători de doctorate (1 angajat, 1 pensionar); 7 doctoranzi (5 doctoranzi externi); 1 post-doctorand.

Misiunea CIB/obiective: Expertiză în domeniul imunologiei, imunochimiei, biologiei moleculare și citometriei în flux prin: a) Dezvoltarea de colaborări științifice pe plan național și internațional prin participarea la studii/ proiecte/ programe de cercetare comune; b) Studii de cercetare realizate la un nivel înalt de performanță, în scopul afirmării valorilor științifice naționale în domeniu și integrării în rețelele de cercetare biomedicală europeană; c) Formarea de specialiști în domeniul imunologiei fundamentale și aplicative prin programe de masterat, studii doctorale și postdoctorale; d) Participarea în calitate de experți evaluatori în cadrul competițiilor de proiecte naționale și internaționale, ca referenți ai unor reviste științifice din domeniu; e) Creșterea vizibilității CIB pe plan intern și internațional prin valorificarea rezultatelor activității de cercetare științifice; f) Îmbunătățirea cunoașterii și perfecționarea științifică a cercetătorilor CIB prin participarea la cursuri/workshopuri/ conferințe din domeniul biomedical, inclusiv în calitate de organizatori; g) Îmbunătățirea calității cercetărilor realizate de CIB prin

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

dezvoltarea infrastructurii: modernizarea laboratoarelor și achiziția unor echipamente de C-D performante.

Domenii de cercetare de interes:

1. *Imunologie tumorală*: Mecanisme celulare și moleculare implicate în progresia tumorală; rolul funcțional al unor biomarkeri asociați tumoral, implicați în procesele de proliferare, adeziune celulară și angiogeneză; căi de semnalizare intra- și intercelulare cu rol în reglarea apoptozei și ciclului celular, proteine fosforilate, MAP-kinaze;
2. *Biologie moleculară*: screening-ul biomarkerilor asociați unor procese biologice prin multiplexare; modularea expresiei genice/antigenice a unor biomarkeri asociați cancerelor umane (cancer colorectal, mamar, ovarian, gastric, din sfera ORL, melanom, boli limfoproliferative);
3. *Imunoterapia cancerului*: studii *in vitro* privind abordări imunoterapeutice în cancer și molecule reglatoare implicate; efectul modulator al micromediului tumoral asupra țintelor terapeutice;
4. *Biotehnologie/nanomedicină*: studii *in vitro* asupra efectelor biologice induse de nanoparticule, compuși cu ioni metalici (ex. ruteniu, lantanide) ce includ medicamente/compuși naturali;
5. *Prevenția/chimio prevenția/rezistența multiplă la medicamente*: efectele unor modulatori (compuși biologic activi, citokine, medicamente, citostatice) asupra proliferării celulare, apoptozei, expresiei genice/antigenice și rolului funcțional al unor biomarkeri tumorali;
6. *Celule stem tumorale*: izolare, caracterizare, modularea expresiei unor biomarkeri asociați.

Proiecte/teme/direcții de cercetare derulate/finalizate în cursul anului 2018:

Alegerea programului de cercetare curentă pentru anul 2018 a fost condiționată de preocupările prioritare actuale pe plan național și internațional, participarea colectivului la alte programe științifice realizate în colaborare, precum și de dotarea tehnică și finanțare. Centrul de greutate al preocupărilor noastre științifice a fost reprezentat de studiul imunității anti-tumorale la nivel molecular și celular. Scopul programului propus l-a constituit studiul factorilor biologici implicați în modularea unor mecanisme celulare și moleculare ce conferă rezistența celulelor tumorale la chimio- și imunoterapie, precum și găsirea unor noi metode de chimio prevenție, abordări imunoterapeutice ce ar putea ținti specific celulele tumorale, influențând procesele de proliferare tumorală și angiogeneză, cu aplicabilitate în clinicile oncologice.

Programul de cercetare curentă al CIB, finanțat de Academia Română și continuat în anul 2018 a fost: *Modularea unor mecanisme celulare și moleculare implicate în progresia tumorală și rezistența la tratament* și a cuprins patru teme de cercetare (proiecte):

TEMA I: *Evaluarea efectului anti-tumoral al unor flavonoide și complecși cu ioni metalici ai acestora în linii celulare tumorale colorectale* (Resp. dr. M. Mihailă, CSIII) – efectul tratamentelor cu unele flavonoide (5-hidroxyflavona) și complecși ai acestora cu ioni metalici pe linii celulare tumorale umane colorectale standardizate, în vederea evaluării potențialului lor terapeutic; testarea *in vitro* a efectului biologic al acestor compuși asupra proliferării tumorale, apoptozei și progresiei prin fazele ciclului celular, comparativ cu citostatice clasice ce conțin ioni metalici (cisplatin, oxaliplatin) (*Cytotoxicity studies, DNA interaction and protein binding of new Al (III), Ga (III) and In (III) complexes with 5-hydroxyflavone*, A.C. Munteanu, M. Badea, R. Olar, L. Silvestro, M. Mihailă, L.I. Brașoveanu, M.G Mușat, A. Andrieș, V. Uivarosi, *Appl Organometal Chem.* 2018; e4579, <https://doi.org/10.1002/aoc.4579> wileyonlinelibrary.com/journal/aoc (17 pg)(IF = 3,581).

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

TEMA II: Determinarea efectelor unor extracte naturale asupra procesului apoptotic în linii celulare leucemice (Resp. dr. V. Roman, CSII) – Modularea procesului apoptotic de către oxidul nitric în celulele leucemice umane de către extracte naturale vegetale;

TEMA III: Studiul efectului indus de agenții chimioterapeutici asupra expresiei genelor TP53, MDM2, Bcl-2 și c-MYC în procesele tumorale din sfera ORL (Resp. dr. M. Bostan, CSIII) – Stabilirea modului prin care unii agenți chimioterapeutici pot influența expresia genelor Bcl-2 și c-MYC și mecanismele implicate în procesul de apoptoză sau în realizarea ciclului celular în celulele tumorale din sfera ORL (G.G. Matei Petrică, V. Roman, M. Mihăilă, C.M. Hotnog, L.I. Brașoveanu, M. Bostan. Role of p38-mitogen-activated protein kinase in modulation of response to therapy in FaDu human pharyngeal carcinoma cell line. Rom Biotechnol Lett. 2019; 24(1):118-128;

TEMA IV: Influența statusului mutațional al genei TP53 în linii celulare tumorale colorectale asupra răspunsului la tratament (Resp. drd. M.C. Hotnog, CS III) – Analiza modulării expresiei și rolului funcțional al unor biomarkeri (molecule implicate în procese asociate progresiei tumorale – proliferare, adeziune celulară și angiogeneză) în linii celulare tumorale colorectale care prezintă un status mutațional diferit al genei TP53 (gena TP53 „wild-type” vs gena TP53 care prezintă mutații) în urma tratamentelor cu citostatice și/sau biocompuși (C. Hotnog, M. Mihăilă, M. Panait, G.G. Petrica-Matei, V. Roman, M.I. Gruia, M. Bostan, L.I. Brașoveanu. Resveratrol modulates oxidative stress as well as apoptosis in drug-treated SW1116 colon cancer cells. Rom Biotechnol Lett.) 24(2): 261-270.

Alte proiecte/colaborări: Participare realizare proiect POC (director străin): în calitate de membri în echipa proiectului *Stabilirea profilului molecular al neoplasmelor mieloproliferative și al leucemiei acute mieloidă pentru designul unor strategii de diagnostic precoce, prognostic și tratament, POC Axa 1, Acțiunea: A1.1.4. Atragerea de personal cu competențe avansate din străinătate pentru consolidarea capacității de CD* (dr. L.I. Brașoveanu, membru în echipa de management (Responsabil cu asigurarea calității) și dr. V. Roman, membru în echipa de implementare (Responsabil activități de imunologie și studiul inflamației). Proiect derulat în Institutul de Virusologie „Ștefan S. Nicolau” – Director proiect prof. Ștefan N. Constantinescu.

Rezultate activitate științifică/ realizări excelente obținute în cursul anului 2018:

a) 4 lucrări ISI publicate, 7 lucrări comunicate, 23 citări ale lucrărilor anterioare. b) Lucrare comunicată premiată la Conferința anuală „Zilele Medicale și Științifice ale I.O.B.”, 17-19.05.2018, București (Premiul al III-lea pentru cel mai bun poster) (M.M. Vasilescu, M.I. Gruia, C. Hotnog, M. Mihailă, M.E. Panait, L.I. Brașoveanu „Evaluation of topoisomerase I and II status in human breast cancer cell lines”, Oncolog-Hematolog anul XII, nr 43 (2), pg. 54, 2018) c) Evaluatori ai unor articole în reviste naționale (Rom. Arch. Immunol. and Microbiol., Rom. Biotechnol. Lett.) și internaționale (Extremophiles, Journal of Immunoassay and Immunochemistry, Braz. J. Pharm. Sci., Int.l J. Pept. Res. Ther.) (Dr. L.I. Brașoveanu).

Infrastructura de cercetare existentă – vizibilă pe platforma ERRIS (CIB, department al IVN), cu echipamente reprezentative, unele „state of the art”, pentru activități de: **a) biologie moleculară:** Chromo4™ Real Time System; Experion™ Automated Electrophoresis System; **b) culturi celulare,** testare citotoxicitate compusi, teste proliferare celulară: Aura 2000 Microbiological safety cabinet top safe class II E; Allegra® X-12R, Benchtop Refrigerated Centrifuge; Victor 3 Multilabel Reader; Dynex Elisa reader, xCELLigence Real Time Cell Analyzer (RTCA) DP Instrument; **c) imunocitochimie/biochimie:** Mini-PROTEAN Tetra Cell Electrophoresis and Blotting system; PROTEAN® II xi Cell Electrophoresis and Blotting Module with PowerPac HC; iBlot® Gel Transfer Device; Gel Doc XR System; PROTEAN® i12™ IEF System; d) **citometrie în flux și microscopie:** BD FACSCanto II Flow-cytometer; Olympus BX41 Fluorescence Microscope; IB3 FL Optech Inverted Fluorescence Microscope.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Performanța și vizibilitatea internațională:

- participare în rețeaua europeană de leucemie (ELN-WP-7_ERIC- European Research Initiative on CLL (ERIC)) și Grupul de Diagnostic Hematologic Integrat din România (prin dr. Viviana Roman);
- participare rețea COST, Action CA16113: „CliniMARK: «Good biomarker practice» to increase the number of clinically validated biomarkers”. Membri echipă management și echipă implementare: dr. Viviana Roman, dr. Marinela Bostan.

Bibliografie

1. M. Bostan, G.G. Petrică-Matei, R. Hainăroșie, N. Radu, V. Roman. *Apoptosis and Autophagy Pathways, A New Therapy Approach in Head and Neck Cancer*. SM Group Open Access eBooks -Head and Neck Cancer | www.smgebooks.com, pp. 1–9, Published Date: November 03, 2017.
2. M. Bostan, M. Mihailă, C. Hotnog, C. Bleotu, G. Anton, V. Roman, L.I. Brașoveanu, *Modulation of Apoptosis in Colon Cancer Cells by Bioactive Compounds*, in „Colorectal Cancer – From Pathogenesis to Treatment”, Chapter 3, InTech, Ed. Luis Rodrigo, pp. 51–88, 2016 .
3. A.C. Munteanu, M. Badea, R. Olar, L. Silvestro, M. Mihailă, L.I. Brașoveanu, M.G. Mușat, A. Andrieș, V. Uivaroși, *Cytotoxicity studies, DNA interaction and protein binding of new Al (III), Ga (III) and In (III) complexes with 5-hydroxyflavone*, *Appl Organometal Chem.* 2018; e4579, <https://doi.org/10.1002/aoc.4579> wileyonlinelibrary.com/journal/aoc(17 pg) (IF = 3,581).
4. D. Lixandru, P. Alexandru, A. Mihai, A. Roșca, C. Ionescu-Tîrgoviște, L.I. Brașoveanu, B. Manuel-Y-Keenoy. *Decreased paraoxonase 2 enzymatic activity in monocyte/macrophages cells. A comparative in vivo and in vitro study for diabetes*. *Free Radic Res.* 2017 Jun;51(6):604-615. doi: 10.1080/10715762.2017.1344983. Epub 2017 Jul 13 (IF=3,188).
5. G. Badea, N. Badea, L.I. Brașoveanu, M. Mihailă, R. Stan, D. Istrati, T. Balaci, I. Lăcătușu, „*Naringenin improves the sunscreen performance of vegetable nanocarriers*” . *New J. Chem.*, 41, 480-492, 2017, (DOI: 10.1039/C6NJ02318E) (IF=3,277).
6. Lăcătușu, N. Badea, G. Badea, L.I. Brașoveanu, R. Stan, C. Ott, O. Oprea, A. Meghea, *Ivy leaves extract based – lipid nanocarriers and their bioefficacy on antioxidant and antitumor activities*, *R.S.C. Chemistry Advances*, 6, 77243–77255, 2016 (IF=3,108).

**SECȚIA DE ȘTIINȚE
ECONOMICE, JURIDICE
ȘI SOCIOLOGIE**

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

**INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„COSTIN C. KIRIȚESCU”**

LUMINIȚA CHIVU, VALERIU IOAN-FRANC, GEORGE GEORGESCU

Director: **Luminița Chivu**

București, Calea 13 Septembrie nr. 143, Sector 5, 050711 București, România

Telefon: 021 318 81 06 (int. 3301)

E-mail: chivu@ince.ro

Misiunea

Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” (INCE), înființat prin Decretul nr. 10/1990 (prin reorganizarea Institutului Central de Cercetări Economice, fondat în 1973) este organizație științifică de drept public, cu vocație de cercetare fundamentală, finanțată din bugetul public, care dezvoltă și cercetări aplicative finanțate din surse publice sau private interne și externe. INCE face parte din structurile de cercetare fundamentală ale Academiei Române și este continuatorul tradiției cercetărilor economice și sociale instituționalizate din România, cu vechime de aproape un secol. Institutul își corelează strategia proprie de cercetare cu vocația Academiei Române, cu domeniile strategice și direcțiile prioritare ale cercetării înscrise în „Strategia cercetării științifice în Academia Română 2014–2020”, cu strategiile și politicile naționale și europene în domeniul științei și cercetării, asumându-și un rol inclusiv pentru dezvoltarea și conservarea patrimoniului științific, a instituțiilor și a identității naționale nu numai din domeniul științei economice, ci și în celelalte domenii ale culturii și științei naționale, prin angajarea și promovarea unor proiecte de interes major.

INCE urmărește dezvoltarea și consolidarea competenței științifice, a cunoașterii și a cunoștințelor în domeniul cercetării științifice economice din România, oriunde se desfășoară aceasta, în acord cu obiectivele strategiilor naționale și europene de dezvoltare. Cercetarea fundamentală din INCE se derulează concomitent cu participarea la elaborarea de studii, programe, strategii și lucrări suport pentru programe sectoriale și naționale de cercetare și dezvoltare economică, dar și prin participări active la lucrări și analize pentru fundamentarea și susținerea unor inițiative legislative și politici de dezvoltare, oferind consultanță și expertiză în susținerea activității legislativului și a executivului, cu sau fără solicitări exprese din partea acestor instituții. Statutul INCE de pol de excelență în domeniul cercetării, informării, documentării și al sintezei pentru economie și pentru politici economice, este susținut și de eforturile permanente pentru creșterea implicării sale în mediul economic și social, dar și în viața comunității, inclusiv prin căutarea echilibrului și a consensului național, în context european.

Proiecte de cercetare prioritare ale Academiei Române finalizate în anul 2018:

- **Civilizația românească**, coord. Acad. Victor Spinei
  - **Economia României după Marea Unire, Vol. I, Macroeconomia**, Acad. Aurel Iancu, coordonator, Victor Axenciuc, membru de onoare al Academiei Române, George Georgescu – INCE, Florin-Marius Pavelescu – IEN, consultanți științifici și autori de capitole.
  - **Economia României după Marea Unire, Vol. II, Economia sectorială**, Acad. Aurel Iancu, George Georgescu – INCE, Victor Axenciuc, membru de onoare al Academiei Române, Florin Marius Pavelescu – IEN, Constantin Ciutacu – INCE, coordonatori și autori de capitole. Volumul II cuprinde 34 de capitole, însumând mai mult de 1.000 de pagini, la

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

care a contribuit un număr de 64 autori, în cea mai mare parte, cercetători din institutele economice, sociale și juridice ale Academiei Române, alături de academicieni, profesori universitari, precum și specialiști cu probitate științifică recunoscută în domeniile abordate.

- **Consolidarea convergenței economice și monetare a României cu UE – un demers necesar, proiectul prioritar al Academiei Române**, coordonat de Președintele Academiei Române, Acad. Ioan Aurel Pop

Coordonatori instituționali din partea Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” – Luminița Chivu / Institutului de Economie Mondială – Simona Poladian, la realizarea căruia au contribuit un număr important de cercetători din INCE și rețeaua de cercetare a acestuia. Studiile, rezultat al dezbaterilor organizate, sunt publicate, cu sprijinul Fundației Patrimoniu în două volume editoriale (sinteză și în extenso), sub egida Centrului de Informare și Documentare Economică.

Rezultate/realizări de excelență obținute în cursul anului 2018:

- **Proiecte pentru dezvoltarea capacității administrative finalizate în anul 2018:**
  - **SIPOCA 4, „Analiza și evaluarea grupurilor vulnerabile în vederea stabilirii nevoii de servicii sociale în România”, Beneficiar: Ministerul Muncii și Justiției Sociale**
Rezultate: Metodologii, baze de date și hărți interactive privind infrastructura socială existentă și necesară, serviciile sociale existente și necesare, sărăcia relativă, respectiv sărăcia în muncă. Documentele elaborate, studiile și rezultatele activităților, asigură o mai bună fundamentare pentru accesarea resurselor financiare și stau la baza elaborării de politici publice și finanțării de proiecte din fonduri europene, POCU, Axa prioritară 1: Inițiativa locuri de muncă pentru tineri; Axa 2: Îmbunătățirea situației tinerilor din categoria NEETs (cu vârstă cuprinsă între 16 și 25 ani); Axa 3: Locuri de muncă pentru toți; Axa prioritară 5: CLLD (Strategii de dezvoltare bazate pe comunitate); Axa prioritară 6: Educație și competențe.
  - **SIPOCA 22, „Dezvoltarea capacității administrative a Ministerului Mediului de a implementa politica în domeniul biodiversității”, Beneficiar: Ministerul Mediului**
Rezultate: Studiu privind definirea, clasificarea, inventarierea și prioritizarea investițiilor de refacere a ecosistemelor degradate; Bază de date GIS a ecosistemelor degradate, procedură de monitorizare a acesteia, actualizarea și gestionarea bazei de date până la sfârșitul proiectului realizate; Analize de fundamentare și revizuire a Strategiei Naționale și Planului de Acțiune pentru Conservarea Biodiversității 2014–2020 (SNPACB), revizuirea SNPACB și elaborarea unui sistem de monitorizare a acesteia realizate; Metodologie de evaluare a planurilor de management pentru ariile naturale protejate și ghid de elaborare a planurilor de management. Documentele elaborate de experți, studiile și rezultatele activităților, asigură deblocarea resurselor financiare pe care România nu le putea accesa fără acestea și stau la baza elaborării de proiecte pe infrastructură finanțate din fonduri europene (POIM, Axa Prioritară 4 – Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității) cu fonduri alocate de 425 milioane euro, al căror potențial beneficiar este Ministerul Mediului și implicit România.
  - **Studiu privind „Analiza cantitativă și calitativă a pieței muncii în România”**
Beneficiar: Confederația Patronală Concordia, Partener: KPMG
Rezultate: Studiul a contribuit la înțelegerea schimbărilor îngrijorătoare de pe piața muncii, creșterea deficitelor cantitative și calitative de forță de muncă, care afectează și vor afecta întreaga economie și societate. Studiul realizează: analize aprofundate privind configurația actuală a pieței muncii la nivel național și în profil teritorial;

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

identificarea de repere privind deficitul de forță de muncă; proiecții/scenarii de evoluție a deficitului cantitativ de forță de muncă la nivel național și în unele sectoare în perioada 2019–2023; exemple de bune practici din state membre UE și România pentru atenuarea deficitelor; propuneri de măsuri atât la nivel macroeconomic, cât și la nivelul pieței muncii pentru soluționarea dezechilibrelor identificate.

– Conferința internațională ESPERA

Ediția 2018 a Conferinței internaționale ESPERA „**Economia României. Un secol de transformări (1918-2018)**”, desfășurată în zilele de 24–25 mai 2018, a fost înscrisă în **calendarul evenimentelor aniversare „100 de ani de la Marea Unire” – sub coordonarea Academiei Române**. Parteneri internaționali ai ediției 2018: *European Academy of Management and Business Economics* (AEDEM, Spania), *Academia de Științe Economice a Republicii Moldova* (ASEM), *Gestion y Planificacion Research Group* (GESPLAN, Spania), *Institute of Agricultural Economics* (Serbia), *Institute of Economic Sciences* (Serbia), *Stavropol State Agrarian University* (Rusia), „*St. Kliment Ohridski*” University (Bulgaria), Parteneri naționali ai ediției 2018: Asociația Facultăților Economice din România (AFER), Camera de Comerț și Industrie a României (CCIR), Institutul Național de Control Intern (INCIR).

Cele mai bune 100 de comunicări sunt în curs de publicare în volumele „**The Romanian Economy. A Century of Transformation (1918-2018)**”, sub egida **Peter Lang International Academic Publishing Group**.

– Performanța și vizibilitatea internațională (INCE și structura institute/centre):

Vizibilitatea activității cercetătorilor din rețeaua INCE a crescut prin **sporirea numărului de citări în reviste cotate ISI Thomson și alte reviste cotate în prestigioase baze de date internaționale** de la **1.881 în anul 2017 la 2.014 în anul 2018** (Scopus, Google Scholar etc.).

Activitatea publicistică a cercetătorilor din rețeaua INCE s-a concretizat în anul 2018 în **130 articole în reviste indexate ISI Thomson și ISI Proceedings, din care 108 în străinătate (40 ISI și 68 ISI Proceedings) și 22 în reviste ISI din țară**. Numărul de articole publicate de cercetătorii din rețeaua INCE în reviste **indexate în baze de date internaționale sau reviste cotate B+CNCISIS** s-a cifrat în anul 2018 la 469. **Numărul total de cărți publicate în anul 2018 (inclusiv capitole din cărți) a fost de 239** (din care 76 cărți și 163 capitole în cărți; din care 60 în străinătate, 87 în Editura Academiei Române și 92 la alte edituri din țară).

În luna decembrie 2018, INCE (rețeaua de institute/centre) se plasa în top 3% în clasamentul mondial al bazei de date internaționale RePEc, cea mai reprezentativă din domeniul științei economice, situându-se pe locul 219, dintr-un total de peste 7.800 institute și universități/ departamente cu profil economic din lume. Comparativ cu decembrie 2014, când se situa pe locul 380 în acest top și cu februarie 2016, când avansase pe locul 305, se constată, la finele anului 2018, că **INCE a câștigat circa 160 locuri în ultimii patru ani, ceea ce reprezintă o performanță remarcabilă în contextul intensei competiții științifice la nivel mondial. În clasamentul instituțiilor din Uniunea Europeană, INCE se situa pe locul 92**, dintr-un total de 2.873 institute și universități/departamente din domeniul economic. **În topul național RePEc, INCE (139 autori cotați) se situează pe locul 2**, după Academia de Studii Economice (290 autori cotați). Un număr de **17 cercetători din INCE figurează în top 5%** din cei 1093 autori cotați din România.

– Prestigiu științific, recunoaștere internă și internațională: Luminița Chivu, Constantin Ciutacu, George Georgescu, „Descompunerea și recompunerea structurilor industriale

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

din România. Repere de strategie”, Premiul „Virgil Madgearu” al Academiei Române pentru 2016; Luminița Chivu, premiul „ERMBE Best Paper Award in Management and Business Economics”, acordat de European Academy of Management and Business Economics, pentru lucrarea „Typology and density of social services in Romania. Territorial Analysis”, prezentată la Congresul XXVII AEDEM, București, 4-5 septembrie 2018; Luminița Chivu, Constantin Ciutacu, George Georgescu, „Deindustrialization and Reindustrialization in Romania. Economic Strategy Challenges”, Editura Palgrave Macmillan, 2017, Premiul AFER (Asociația Facultăților de Economie din România) pentru cea mai bună carte din domeniul economic în anul universitar 2017-2018; Valeriu Ioan-Franc a fost ales membru al Barcelona Economic Research Network – *Real Academia de Ciencias Economicas i Financieras*, Barcelona și membru corespondent al Academiei Române; Acad. Aurel Iancu, Luminița Chivu, membră a Comisiei Naționale de fundamentare a planului național de adoptare a monedei euro; George Georgescu, membru al Consiliului Statistic Național; Valeriu Ioan Franc, membru al Comisiei guvernamentale pentru elaborarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă a României Orizont 2030; Acad. Aurel Iancu, Președinte, Consiliul de Programare Economică, Luminița Chivu, membră a Grupului de lucru Piața muncii, Valeriu Ioan Franc, membru în Comitetul Director AFER și în Consiliul Academic, Departamentul Relații cu mediul universitar și de cercetare științifică din țară și străinătate; George Georgescu, membru în Consiliul Academic AFER, Departamentul Relații cu mediul extrauniversitar – mediul economico-social.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

**INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„COSTIN C. KIRIȚESCU” – CENTRUL DE MODELARE
MACROECONOMICĂ**

Director: acad. **Emilian Dobrescu**

București, Calea 13 Septembrie nr. 13, Sector 5, 050711 București, România

Telefon: 021 318 81 06 (int. 3301)

E-mail: ccm@ince.ro

Misiunea Centrului de Modelare Macroeconomică

Centrul de Modelare Macroeconomică a fost înființat în decembrie 2008 la inițiativa domnului academician Emilian Dobrescu pentru a oferi suport instituțional Seminarului de Modelare Macroeconomică, înființat de academician Emilian Dobrescu în anul 1990.

Misiunea centrului este de a dezvolta un sistem integrat de modele macroeconomice și de a promova utilizarea tehnicilor cantitative și econometrice moderne. În cadrul Centrului a fost realizată o nouă versiune a modelului economiei românești al academicianului Emilian Dobrescu.

Un important obiectiv al Centrului de Modelarea Macroeconomică este de formare a tinerilor cercetători în general, și a doctoranzilor în particular. În cadrul Seminarului de Modelare Macroeconomică coordonat de academicianul Emilian Dobrescu au loc cursuri de pregătire pentru tinerii doctoranzi și cercetători.

Proiecte/teme/directii de cercetare derulate/finalizate în cursul anului 2018

În cursul anului 2018, Centrul de Modelare Macroeconomică a finalizat următoarele teme de cercetare:

Tema 6.7.1. Probleme metodologice ale evaluării PIB potențial în economia României (temă pe 2 ani: 2018–2019) în parteneriat cu Institutul Național de Cercetări Economice și cu Institutul de Prognoză Economică.

Tema 6.7.2. Estimări previzionale (România 2018–2019) pentru LINK – Proiect gestionat de ONU.

Tema 6.7.3. Generarea tabelelor Input-Output regionale pentru România – provocări și impedimente.

Tema 6.7.14. Metode empirice de analiză a datelor de bugete de familie.

Tema 6.7.15. Modele stochastice Bayesiene aplicate în economie.

Tema 6.7.16. Proprietăți ale parametrilor estimați în cazul regresiiilor lineare cu cel puțin 3 variabile explicative.

Tema 6.7.17. Clasificarea datelor econometrice folosind copula de ordin $n > 2$.

Tema 6.7.18. Economia României în ciclul economic post-criză.

Tema 6.7.19. Metode de evaluare a riscului sistemic.

Tema 6.7.20. Evoluția și corelația sectoarelor instituționale în sistemul conturilor naționale.

Rezultate/realizări de excelență obținute în cursul anului 2018

Centrul de Modelarea Macroeconomică este implicat în activitatea de formarea profesională a tinerilor cercetători prin organizarea Seminarului de Modelare Macroeconomică în cadrul căruia se desfășură și cursurile de pregătire pentru doctoranzi de „Modelare Economică” și „Econometrie în Eviews” în cadrul programului de doctorat **SCOSAAR** al Academiei Române.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Centrul de Modelare Macroeconomică împreună cu INCE și IPE colaborează într-un parteneriat, în care Institutul Național de Statistică este beneficiar, pentru elaborarea unei metodologii pentru estimarea PIB-ului potențial.

Performanța și vizibilitatea internațională

Centrul de Modelare Macroeconomică este partenerul din partea României în cadrul la proiectul internațional LINK. În cadrul acestui proiect, Centrul a elaborat și trimis prognozele pentru România. Contribuțiile adunate de la țările membre au fost prezentate în raportul: „World Economic Situation and Prospects”.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRI ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

**INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„COSTIN C. KIRIȚESCU”, BUCUREȘTI
CENTRUL DE CERCETĂRI DEMOGRAFICE „VLADIMIR TREBICI”**

Director: **Vasile Ghețau**

București, Calea 13 Septembrie nr. 13, Casa Academiei, cod 050711, România

Telefon: 021 310 01 42; 021 318 21 27/2007

e-mail: vasile.ghetau@digicom.ro

Misiunea Centrului

- Conjunctura demografică națională și internațională
- Perspective ale populației României
- Politici de populație
- Dimensiunea demografică a regionalizării
- Demografie istorică.

Autor și coordonator al volumului *Demografia României*, Seria Civilizația Românească, nr. 9, Editura Academiei Române, 340 pagini, 2018.

Lucrarea reprezintă prima abordare a populației și fenomenelor demografice pe întinderea celor 100 de ani de la Marea Unire de la 1918 (și în cele trei decenii dinaintea Marii Uniri). Analiza acoperă trei perioade istorice distincte:

- perioada 1918-1940 (și anii 1941-1945);
- perioada 1946-1989;
- perioada 1990-2018.

Sunt analizate numărul populației, structurile demografice și culturale, fenomenele de mișcare naturală a populației (natalitate, mortalitate, nupțialitate, divorțialitate), migrația internă și cea externă. Se adaugă un capitol asupra perspectivelor populației țării.

Contribuțiile autorului: coordonarea elaborării volumului și scrierea următoarelor capitole /subcapitole:

Capitolul 1. Perioada 1918-1940 și Anii 1941-1945 (pp. 3-30).

Capitolul 3. Perioada 1990-2018: subcapitolele 1. Populația, natalitatea și fertilitatea feminină (pp. 121-156); 2. Mortalitatea populației (pp. 165-184); 4. Populație, mișcare naturală, mișcare migratorie (pp. 208-221).

Capitolul 4. Privind spre anii celui de al doilea Centenar (pp. 281-300).

Addendum. Personalități ale demografiei românești (pp. 301-330).

Tabele și figuri: lucrarea cuprinde zeci de tabele și figuri.

Autorul este membru ales al următoarelor organizații științifice din domeniul populației:

- *International Union for the Scientific Study of Population* (IUSSP) (din anul 1974)
- *European Association for Population Study* (EAPS) (din anul 2002)
- *Population Association of America* (PAA) (din anul 2007)

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

- *British Society for Population Study* (BSPS) (din anul 2001)
- *Association Internationale des Démographes de Langue Française* (AIDELF) (din anul 1977, membru fondator).

Alte lucrări ale autorului publicate în anul 2018:

- Capitolul 1. „Populația și evoluțiile demografice” în: *Economia României după Marea Unire*, vol. II – *Economia sectorială*, coordonatori Aurel Iancu-coordonator principal, George Georgescu, Victor Axenciuc, Florin-Marius Pavelescu, Constantin Ciutacu, Editura Academiei Române, Seria Civilizația Românească, nr. 16, 2018, pp. 1–42.
- Studiul 9. „Demografia și starea de sănătate a populației în Statele Membre ale Zonei EURO și în România” în: *Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – Un demers necesar, Etapa I, 2018*, Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”, Centrul de Informare și Documentare Economică, 2019, pp. 407–432.

Bibliografie

Lucrarea cuprinde 111 trimiteri bibliografice.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

**INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„COSTIN C. KIRIȚESCU”, BUCUREȘTI
CENTRUL PENTRU PROMOVAREA ENERGIILOR REGENERABILE
ȘI EFICIENȚĂ ENERGETICĂ**

FILIP CÂRLEA

Director: **Filip Cârlea**

București, Calea 13 Septembrie, nr. 13, sector 5, cod 050711, România

Telefon : 0721 082 743 ; 0758 220 666

e-mail: filip_carlea@yahoo.com

Misiunea Centrului pentru Promovarea Energiilor Regenerabile și Eficiență Energetică: activități de cercetare științifică teoretică și aplicativă, diseminare informații, respectiv instruire și specializare în domeniul surselor regenerabile de energie și eficiență energetică.

Proiecte/teme/direcții de cercetare derulate/finalizate în anul 2018:

1. Strategia energetică a României pentru perioada 2018–2030, cu perspectiva anului 2050 – membru în Grupul de lucru interministerial;
2. „Models of local energy ownership and the role of local energy communities in energy transition în Europe”, cercetare tematică privind Antreprenoriatul local și globalizarea, Congresul Internațional al Academiei Europene de Management și Administrarea Afacerilor – AEDEM 2018;
3. „Stații inteligente de încărcare conductivă, fixe și mobile, pentru transport cu propulsie electrică”, proiect-pilot în Programul PN-III-P1.2-PCCDI;
4. Economia României după Marea Unire - Economia sectorială, cap. 11 Sistemul energiei electrice, vol. II, Editura Academiei Române, 2018;
5. Evoluția sectorului energetic din România – domeniul strategic „Cunoașterea enciclopedică a României”, temă de cercetare multianuală.

Rezultate/realizări de excelență obținute în cursul anului 2018:

1. Expert nominalizat în *European Committee of the Regions – CoR* pentru elaborarea documentului „Models of local energy ownership and the role of local energy communities in energy transition în Europe” (ENVE-VI/032).
2. „Stații inteligente de încărcare conductivă, fixe și mobile, pentru transport cu propulsie electrică”, Programul PN-III-P1.2-PCCDI, proiect-pilot (*în derulare*);
3. Membru în comitetul de experți la Comisia pentru Industrie și Servicii din Camera Deputaților – Parlamentul României pentru pregătirea cadrului de reglementare la Legea energiei și gazelor naturale, Legea surselor regenerabile de energie, Legea eficienței energetice, Legea energiei termice.

Performanța și vizibilitatea internațională:

1. În „European Committee of the Regions – CoR” prin expertul nominalizat pentru elaborarea documentului „Models of local energy ownership and the role of local energy communities in energy transition in Europe” (ENVE-VI/032);

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

2. Strategia de dezvoltare a României în următorii 20 de ani – proiectul „Securitate și eficiență energetică”, Consiliul Național Român al Consiliului Mondial al Energiei – Forumul European pentru Energie – FOREN 2018;
3. „Studiul și analiza preliminară privind implementarea unui sistem energetic solar bazat pe tehnologia stirling pentru producerea de energie din surse regenerabile”, Consiliul Național Român al Consiliului Mondial al Energiei – FOREN 2018;
4. „Models of local energy ownership and the role of local energy communities in energy transition in Europe”, Congresul Internațional al Academiei Europene de Management și Administrarea Afacerilor – AEDEM, 2018;
5. „Design and Simulation of Romanian Solar Energy Charging Station for Electric Vehicles”, conferința internațională Cercetarea științifică economică – ESPERA 2018;
6. „Security of energy supply and geopolitical influences in Eastern Europe. Study case R. Moldova”, conferința internațională Cercetarea științifică economică – ESPERA 2018;
7. „Modele de asumare a răspunderii la nivel local în domeniul energiei și rolul comunităților energetice locale în tranziția energetică din Europa” – Comisia pentru mediu, schimbări climatice și energie din Comitetul European al Regiunilor, 2018.

Mulțumiri/Note:

1. Articolul intitulat „*Analysis of Financial Parameters for a Combined Photovoltaic/LED Intelligent Lighting Low Voltage Distributed Generation*”, este trimis spre publicare în “*Journal of Innovations in Energy science (JIES)*”,
2. Articolul „*European local energy ownership in energy transition*”, prezentat la cea de-a 22-a Conferință Națională (cu participare internațională) din ianuarie 2018 – România, trimis spre publicare la “*International Journal of Science, Technology and Society (IJSTS)*”,
3. Articolul “*Features and expansion of China’s energy market*” a fost publicat în “*Global Economic Observer of International Journal of Business and Economics Research*”.

Bibliografie

1. Cârlea, F. și colectiv, „Strategia de dezvoltare a României în următorii 20 de ani”, cap. 11, *Securitate și eficiență energetică*, vol. I-IV, coord. acad. Ionel-Valentin Vlad, Editura Academiei Române, 2015-2017.
2. Cârlea, F., M. Bădileanu, M. (2018), „Economia României după Marea Unire – Economia sectorială”, cap. 11, *Sistemul energiei electrice (275-302)*, vol. II, Editura Academiei Române, 2018.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ, BUCUREȘTI

DIRECȚII DE CERCETARE ȘI REZULTATE RECENTE ÎN DOMENIUL DEZVOLTĂRII SUSTENABILE A ECONOMIEI NAȚIONALE

Director: **Gheorghe Zaman**, membru corespondent al Academiei Române
București, Calea 13 Septembrie, nr. 143, sector 5, 050711, România
Telefon: 021 318 24 67
Fax: 021 318 24 67
e-mail: gheorghezaman@ien.ro; val.vasile.ien@gmail.com; inst.ec.nat@gmail.com
web: www.ien.ro

Misiunea institutului: promovează cercetări fundamentale și aplicative în domeniul economic bazat pe abordări pluri, inter și intradisciplinare în contextul interdependenței dintre pilonii economic, social și ambiental ai dezvoltării României și al cerințelor de integrare în UE și globalizare.

- **Principalele domenii de cercetare se circumscriu următoarelor teme :** teorii ale dezvoltării durabile la nivelurile micro- și macroeconomic; economie internațională; eficiență economică; strategii ale dezvoltării durabile; globalizare, criza și ciclurile economice; investițiile străine directe; modele *input-output*; teoria tranziției la economia de piață; economia cercetării-dezvoltării-inovării; piețele naționale și conexiunile în cadrul cooperării internaționale; demoeconomie, economia resurselor umane; piața muncii, politici de ocupare și politici salariale; politici sociale; piața educației și piața FPC; economia învățării permanente; mobilitatea populației și a forței de muncă; politici regionale; politici bugetare; managementul riscului și incertitudinii; reziliența economică; istoria economiei naționale.
- IEN a coordonat programe de cercetare fundamentală și aplicativă ale INCE, și anume:
  - 6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României. Modele, scenarii, evaluări – coordonatori: prof. univ. dr. Gheorghe Zaman, membru corespondent al Academiei Române, prof. univ. dr. Valentina Vasile;
  - 6.1.1. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico-sociale și politice. Centenar România 1918–2018 – coordonatori: prof. univ. dr. Victor Axinciuc, membru de onoare al Academiei Române, prof. dr. Florin Marius Pavelescu.
- Acordarea de consultanță de specialitate instituțiilor publice.
- Membrii conducerii institutului fac parte din Consilii științifice ale institutelor de cercetare din țară și străinătate (Asociația Economică Internațională, Institutul China – Europa Centrală și de Est).

Proiecte/teme/direcții de cercetare derulate/finalizate în cursul anului 2018:

- analiza evoluției pe perioada 1918–2018 a următoarelor domenii de activitate în România: resurse naturale, sănătate, educație, comerț exterior, cercetare-dezvoltare, economie regională, capital autohton, capital străin; contribuția la volumul Centenar, „Civilizația românească”, creșterea economică, acumulare, dezechilibre în economia României după Marea Unire;
- aspecte ale pieței muncii, migrație în perioada post-aderare;

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

- contextul istoric retrospectiv al Marii Uniri din Decembrie 1918 ca verdict al poporului;
- rolul statului și al parteneriatului public-privat;
- impactul ISD asupra economiei naționale a României;
- puncte tari, slabe, oportunități și riscuri ale aderării la Euro în cazul României și al altor țări nemembre ale Uniunii Monetare Europene;
- convergența/divergența, specializare și dezvoltare regională în România;
- patrimoniu cultural și economia digitală, integrare și valorizare;
- evoluția competitivității externe a exporturilor românești, în perioada 2000–2017, pe baza datelor SITC cu trei digiți;
- modele de producție și consum în domeniul energiei, eficiența investițiilor de mediu.

Rezultate/realizări de excelență obținute în cursul anului 2018

Volume editoriale publicate la edituri din străinătate și în țară:

Rapoarte de mare interes național (extras, cele mai semnificative):

1. Zaman Gh., Workshop-ul cu tema: *Implementarea obiectivelor ONU ale Dezvoltării Durabile: Cum pot academiile să ajute?* Halle (Saale) Germania, în perioada 10–12 septembrie 2018;
2. Zaman Gh., *Aspecte teoretico-metodologice și practice ale contractelor de concesiune și acordurilor de împărțire (partajare) a producției în domeniul exploatării gazelor (petrolului) offshore din Marea Neagră și Probleme ale exploatării miniere Roșia Montană*, INCE – Academia Română, 10 august 2018;
3. Vasile V., *Fundamentarea cosului minim decent de consum Comisia de Muncă*, Parlamentul României – februarie–august 2018.

Infrastructura de cercetare existentă include: 6 departamente de cercetare pe domenii ale economiei naționale: dezvoltare economică; economia resurselor umane; management și structuri instituționale ale economiei; competitivitate și progres etnic; dezvoltare și coeziune socială; istorie economică; un centru de cercetări interdisciplinare „Centrul de Cercetări pentru Dezvoltare Durabilă” în cadrul căruia s-au dezvoltat trei laboratoare de cercetare: Laborator de cercetări complexe în domeniul turismului inovativ, bazat pe valorificarea patrimoniului cultural; Laborator de cercetări pentru Securitate și incluziune economică și socială; Laboratorul pentru cercetări interdisciplinare, analize și prognoze socio-economice. Laboratoarele de cercetare din cadrul centrului promovează cercetări intra-, inter- și trans-disciplinare, promovează parteneriatul interinstituțional și internațional în dezvoltarea de teme de cercetare de interes comun, dezvoltă și promovează produse și servicii de cercetare pentru mediul de afaceri. două centre de resurse în domeniul documentării – Centrul de Informare și Documentare OCDE – România și Biblioteca IEN, cu specific în domeniul fondului de carte din sfera economiei și științelor sociale, în general.

Performanța și vizibilitatea internațională:

- Dezvoltă proiecte de cercetare socio-economică în consorții internaționale – a finalizat în anul 2018 două asemenea proiecte cu finanțare externă;
- Are în implementare proiecte finanțate din fonduri structurale – POCA și POCU;
- Implementează proiecte finanțate din PN III – un proiect în derulare;
- Trei cercetători din cadrul IEN sunt experți internaționali în cadrul rețelei *Eurofound experts network 2014–2020*;
- Organizează conferințe internaționale pe tematica de cercetare specifică, în anul 2018 fiind co-organizator la trei manifestări de acest gen;
- Coordonează și editează „Revista Română de Economie”, indexată în mai multe baze de date internaționale, poziționată la RePec pe locul doi în lista revistelor românești.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Bibliografie

Volume editoriale

1. Vasile, Valentina (Ed.) 2018, *Caring and Sharing: The Cultural Heritage Environment as an Agent for Change*, 416p., <https://www.springer.com/us/book/9783319894676>, Series Title: Springer Proceedings in Business and Economics, Springer International Publishing, eBook ISBN 978-3-319-89468-3; DOI 10.1007/978-3-319-89468-3, Hardcover ISBN 978-3-319-89467-6, Series ISSN 2198-7246.
2. Zaman Gh. (coord.), 2018, *Segregarea bazată pe gen, din perspectiva ocupării de către femei a unor poziții inferioare pe piața muncii – Studiu de cercetare*, Editura Fundației România de Măine, 2017 (apărut în 2018), ISBN 978-606-20-0242-8.
3. Zaman Gh. (coord.), 2018, *Diferențierile bazate pe gen în domeniul profesiilor, carierei și veniturilor pe piața muncii – Studiu de cercetare*, Editura Fundației România de Măine, 2017 (apărut în 2018), ISBN 978-606-20-0244-8.
4. Zaman Gheorghe, Marius Razvan Surugiu, Raluca Mazilescu, Anca Cristea, Login Alexandra, 2018, „Traseul Unirii” - O provocare pentru a vizita Alba Iulia și pentru a identifica faptele istorice care au condus la Marea Unire a României: Alba Iulia, 1 decembrie 1918, autori Valentina VASILE, Editura Economica, ediție bilingvă – volumul în limba română ISBN 978-973-709-850-4, http://www.revecon.ro/articles/relatedarticles/Divertimento_RO.pdf, volumul în limba engleză “The Route of Unification” – A challenge to visit Alba Iulia and identify historical facts that led to the Great Unification of Romania. Alba Iulia: 1st December 1918, ISBN 978-973-709-852-8.
5. Zaman Gh. et al., 2018, *100 de ani de comerț exterior românesc*, Editura Academiei Române, 267 p.
6. Constantinescu A., 2018, *Influența schimbărilor climatice asupra României. Impact economic și măsuri de prevenire la nivel regional*, Editura Universitară, București, ISBN 978-606-28-0748-1, 422 pag.
7. Florina Popa, 2018, *Centralizare versus autonomie locală în gestionarea resurselor de dezvoltare*, Editura Universitară, București 2018, ISBN:978-606-28-0774-0, DOI: 10.5682/9786062807740.

Articole ISI și Emerging ISI

1. Comes, C.-A.; Bunduchi, E.; Vasile, V.; Stefan, D., 2018, *The Impact of Foreign Direct Investments and Remittances on Economic Growth: A Case Study in Central and Eastern Europe Sustainability*, 2018, 10(1), 238; doi:10.3390/su10010238, <http://www.mdpi.com/2071-1050/10/1/238>, <http://www.mdpi.com/2071-1050/10/1/238/htm> Impact factor 1.789 (2016), AIS 0,333 (2016), GREEN & SUSTAINABLE SCIENCE & TECHNOLOGY –SSCI Q3; ENVIRONMENTAL STUDIES –SSCI Q2.
2. Otoi, A., Titan, E., 2018, *Overcoming R angst. The tools that help statisticians learn and use R effectively*, Romanian Statistical Review, Issue: 1, Pages: 3–14, Published: 2018.
3. Druică, E., Goschin, Z., Băicuș C., 2018, *Regional socio-economic factors influencing diabetes incidence: the case of Romania*, Eastern Journal of European Studies, Volume 9, Issue 1, http://ejes.uaic.ro/articles/EJES2018_0901_DRU.pdf. Thomson Reuter’s Emerging Sources Citation Index (ESCI).
4. Elena Bănică, Valentina Vasile, Cristina Boboc, 2018, *Romanian Foreign Trade Dependency and Stability*, Romanian Statistical Review nr. 3/2018, p.57-78, ISSN print 1018-046X, on-line 1844-7694, ESCI database, <http://www.revista.destatistica.ro/>.
7. Elena Banica, Valentina Vasile, 2017, *Foreign trade impact on employment efficiency – an analysis using R*, Romanian Statistical Review, no 4/2017, p. 111-127, ISSN (tipar) 1018-046X; (online) 1844-7694 – ESCI database, http://www.revistadestatistica.ro/4_2017_tipar_A09.pdf, (aparut 2018).
8. Ana-Maria Ciuhu, Valentina Vasile, Cristina Boboc, 2018, *Occupations with Multiple Vulnerabilities in Romania*, Romanian Statistical Review, nr. 2/2018, p. 105–119, ISSN print 1018-046X, on-line 1844-7694, ESCI database, <http://www.revistadestatistica.ro/>.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ ÎN ANUL 2018

Director: acad. **Lucian-Liviu Albu**

București, Calea 13 Septembrie, nr. 13, sector 5, cod 050711, România

Telefon: 021 318 81 06/3306

Telefon/fax: 021 318 81 48

e-mail: ipe@ipe.ro; albul@ipe.ro

web: <http://www.ipe.ro>

Institutul de Prognoză Economică (IPE) a fost înființat în anul 1970, iar din anul 1990 funcționează sub actuala denumire în cadrul Academiei Române, făcând parte din Institutul Național de Cercetări Economice (INCE).

Misiunea institutului este de a urma tendințele actuale din cercetarea științifică pe plan internațional din domeniul modelării și prognozei economice și de a contribui prin studii, proiecte, rapoarte de cercetare și publicații la mai buna fundamentare a deciziilor majore de politică economică în România și în cadrul Uniunii Europene.

Activitatea IPE se desfășoară în baza temelor proprii de cercetare din cadrul proiectelor și programelor prioritare ale Academiei Române și INCE, prin participarea la proiecte naționale și internaționale de cercetare științifică, precum și pe bază de contracte cu parteneri din mediul public și privat, din țară și din străinătate, inclusiv prin participarea la elaborarea de studii cu caracter interdisciplinar în colaborare cu institutele din sistemul de cercetare al Academiei Române.

Proiectele de cercetare ale IPE se încadrează în domeniile strategice și direcțiile de acțiune ale Academiei Române, fiind orientate atât spre dezvoltări pe linia cercetării fundamentale, cât și a celei aplicative.

Printre domeniile în care institutul a avut rezultate recunoscute pe plan național și internațional se pot menționa: modelarea macroeconomică și modelarea comportamentului piețelor financiare, evaluarea politicilor monetare și a celor fiscale, sustenabilitatea datoriei publice și a deficitelor bugetare, orientarea politicilor de dezvoltare regională, studii empirice și bazate pe sondaje privind comportamentul gospodăriilor populației, estimarea dimensiunii economiei informale și a evaziunii fiscale, modele de estimare a distribuției veniturilor, a dinamicii indicatorilor sărăciei, și a tendințelor pe termen mediu și lung în structura consumului populației, modelarea mecanismelor convergenței (reală și nominală) și simularea acesteia în Uniunea Europeană, modele ale dinamicii structurale, modele de prognoză a principalilor indicatori macroeconomici (pe termen scurt, mediu și lung), precum și propunerea unor indicatori compoziți, modelarea neliniară a relației dintre variabilele macroeconomice și piața financiară, dezvoltări teoretice și studii empirice privind dinamica noii economii și a societății bazată pe cunoaștere.

În cadrul programului anual de cercetare al Academiei Române, în anul 2018 cercetătorii institutului au realizat 12 teme de cercetare cuprinse în direcția prioritară „Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială. Modele, scenarii, analize numerice și calitative”, o temă de cercetare în cadrul direcției prioritare „Cercetări demoeconomice. Echilibrul populației în România” și o temă de cercetare cuprinsă în direcția prioritară „Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – dicționare, baze de date, arhive etc. Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor institutelor din rețeaua INCE”.

Prin astfel de studii au fost realizate dezvoltări teoretice și perfecționări ale instrumentelor de prognoză, în domenii precum piețele financiare, piața muncii la nivel regional, modele/tipologii comportamentale ale gospodăriilor populației, metode avansate de rezolvare și simulare a modelelor de tip DSGE și a celor privind impactul ISD, a dinamicii capitalului uman și inovării în

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

România. Totodată, cercetătorii din institut au colaborat la studierea problemelor metodologice ale evaluării PIB-ului potențial din economia României, la realizarea de analize privind impactul integrării economice europene asupra ISD, schimbările tehnologice și metabolismul socio-economic, competitivitatea sectorială din perspectiva dezvoltării durabile și problematica securității energetice din perspectiva costului incremental datorat volatilității din sistem în contextul strategiei UE de securitate energetică.

În anul 2018, Institutul de Prognoză Economică a fost partener în mai multe proiecte de cercetare naționale și internaționale.

Cea mai importantă participare a institutului a fost în proiectul internațional „Bio-based strategies and roadmaps for enhanced rural and regional development in EU”, în cadrul unui consorțiu european, sub coordonarea Ecologic Institute din Germania. Proiectul beneficiază de finanțare din partea Comisiei Europene prin intermediul programului de finanțare a cercetării de excelență Horizon 2020. Durata de finanțare a proiectului este de 3 ani (2019–2021). De altfel, participarea IPE la acest proiect se înscrie în continuarea experienței ca partener în două proiecte PC7 finanțate în perioada anterioară de către Uniunea Europeană.

În 2018, IPE a participat în calitate de partener la proiectul *Interreg Danube Transnational Programme*, cu tema „*DanuBioValNet – Cross-clustering partnership for boosting eco-innovation by developing a joint bio-based value-added network for the Danube Region*”. Coordonatorul acestui proiect a fost BIOPRO Baden-Württemberg GmbH din Germania, perioada de derulare fiind decembrie 2016 – iunie 2019.

Un alt proiect extern, având ca temă „*Ecological Agriculture Development and Economic Growth*”, este coordonat (principal investigators) de acad. Albu Lucian-Liviu și Prof. Chang Tsangyao, fiind finanțat de *Feng Chia University*, Taipei, Taiwan.

IPE, în calitate de subcontractor pentru studiul „*Motorul revoluției energetice bazate pe hydrogen-Pilele de combustibil pe drumul de la cercetare la producție prin minimizarea barierelor tehnologice*”, a beneficiat de finanțare într-un proiect național, contractorul proiectului fiind Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru tehnologii criogenice și izotopice, ICSI Râmnicu Vâlcea, iar perioada de derulare fiind martie 2018 – noiembrie 2020.

O altă finanțare la nivel național a fost obținută de IPE prin programul național PN III, pentru tema „*Evaluarea impactului integrării economice europene și a Brexitului asupra investițiilor străine directe atrase de Regatul Unit și România și asupra imigranților români din Regatul Unit*”. Perioada de derulare a acestui proiect este mai 2018 – aprilie 2020.

Rezultate/realizări de excelență obținute în anul 2018

În anul 2018, IPE a participat la realizarea unor rapoarte de interes național, printre care se numără studiul privind convergența reală, convergența structurală și convergența regională în UE (coord.: Acad. Lucian-Liviu Albu) în cadrul proiectului prioritar de cercetare al Academiei Române, „Convergența economică și monetară a României, un demers necesar”, coordonat de Acad. Ioan-Aurelian Pop, Președintele Academiei Române.

Participarea unor cercetători din institut ca experți în proiectul SIPOCA 5 („Creșterea capacității administrative a Ministerului pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat de dezvoltare și implementare a sistemului de politici publice bazate pe dovezi”), derulat în cadrul Academiei Române (coord.: Acad. Victor Voicu), a avut ca rezultat elaborarea a 4 studii de interes național.

În cursul anului 2018 cercetătorii IPE au publicat 6 cărți (din care una la Academic Press, Elsevier și 5 la edituri recunoscute din țară), 4 capitole în cărți publicate în străinătate, 8 capitole în cărți la Ed. Academiei Române și alte edituri din țară.

În reviste ISI din străinătate au fost publicate 16 articole dintre care 9 cu factor de impact ridicat pentru domeniul economic (între 1,1 și 5,7), iar în țară au fost publicate 7 articole în

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

reviste ISI. La acestea se adaugă 9 articole publicate în volume ISI Proceedings, din care 8 în volume ISI din străinătate. În reviste indexate în BDI au fost publicate peste 80 articole.

În cursul anului 2018 IPE a organizat 5 conferințe proprii și în colaborare cu parteneri alte 5 conferințe internaționale. La acestea se adaugă organizarea în cadrul institutului a Seminarului de Modelare Macroeconomică (coord.: Acad. Emilian Dobrescu), având frecvență săptămânală.

Cercetătorii din IPE au avut în 2018 peste 80 de comunicări la conferințe internaționale și peste 60 la conferințe naționale.

Publicarea de către cercetători din institut a două capitole în „Economia României după marea unire” (coord.: Acad. Aurel Iancu), Ed. Academiei Române, și a lucrării „Impactul aderării României la Uniunea Europeană asupra economiei românești. Analiză sectorială” (coord.: Acad. Lucian Liviu Albu), Studii de Strategie și Politici SPOS, IER.

În anul 2018, domnului Acad. Lucian Liviu Albu i s-a conferit titlul de *Doctor Honoris Causa* al Universității de stat „Aurel Vlaicu” din Arad.

În prezent IPE este membru al Global Labor Organization (GLO) și reprezentant național al acestei organizații, alături de alți membri din 95 de țări, iar doi cercetători din IPE sunt membri ai *International EcoMod Network*.

Institutul de Prognoză Economică publică trimestrial, în limba engleză, propria revistă, *Romanian Journal of Economic Forecasting*, cotată ISI începând cu anul 2007 (prima revistă cu profil economic din România inclusă în această bază de date), din *board*-ul căreia fac parte o serie de economiști prestigioși din Europa și SUA.

Infrastructura de cercetare existentă

Infrastructură de cercetare nouă achiziționată/completată în anul 2018: biblioteca de specialitate, echipamente de cercetare (cu valori peste 10.000 Euro), plus un server performant pentru accesul on-line la baze de date și rularea programului Matlab.

Performanța și vizibilitatea internațională

Vizibilitatea și recunoașterea internațională a institutului sunt demonstrate prin cele peste 300 articole publicate până la finele lui 2018 (din care 20 doar în 2018) de către cei 22 cercetători din IPE înregistrați la SCOPUS (bază de date care în principal acoperă baza de date ISI). La RePEc – IDEAS, cea mai largă bază bibliografică din domeniul economic, cei 41 de autori (cercetători din IPE și afiliați la IPE), aveau la finele lui 2018 peste 700 de articole publicate și înregistrate în această bază de date (din care aproximativ 50 publicate doar în cursul anului 2018).

La SCOPUS, cercetătorii din IPE erau înregistrați cu peste 500 citări la finele lui 2018 (din care peste 50 doar în anul 2018). La RePEc – IDEAS, cercetătorii din IPE și autorii afiliați la IPE erau înregistrați cu peste 800 citări la sfârșitul lui 2018 (din care peste 100 doar în anul 2018).

Atât prin numărul de articole publicate, cât și prin cel al citărilor, la SCOPUS, cât și la RePEc – IDEAS, IPE se plasează pe prima poziție în cadrul institutelor de cercetare economică din cadrul Academiei Române.

Colectivul de cercetători ai Institutului este preocupat de promovarea și dezvoltarea continuă a relațiilor de colaborare cu institutele de cercetare și universitățile din țară, colaborări deja tradiționale, dar și de continuarea colaborării cu partenerii din străinătate. IPE a dezvoltat și dezvoltă parteneriate și colaborări științifice cu instituții prestigioase din străinătate atât pe linia schimburilor interacademice, cât și a colaborării în cadrul unor programe și proiecte comune de cercetare științifică.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

**INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ „COSTIN MURGESCU”,
BUCUREȘTI**

Director: **Simona Moagăr Poladian**

București, Calea 13 Septembrie nr. 13, sector 5, cod 050711, România

Telefon : 021 318 24 55; 021 318 24 60

e-mail: office@iem.ro

web: www.iem.ro

Misiunea Institutului de Economie Mondială

Constă în cercetare academică asupra tendințelor și provocărilor din economia mondială și europeană cu impact asupra României, cu scopul de a contribui la fundamentarea strategiilor și politicilor publice, și la orientarea mediului de afaceri.

Direcții/teme/studii de cercetare derulate în cursul anului 2018

Reflectă mutațiile din economia mondială și europeană, precum și poziția României ca țară membră a UE, precum și tendințele care se manifestă în comerțul internațional, piețele internaționale de mărfuri și bursele de valori.

În cadrul Domeniului strategic 6. „Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)”, IEM a avut în coordonare Programul 6.5, intitulat „Noile condiții de integrare europeană și de globalizare. Convergență reală și nominală”, coordonatori: Acad. Mugur Isărescu, C.S. I Dr. Napoleon Pop, C.S. I Dr. Simona Moagăr Poladian. În cadrul acestui program, cercetătorii din IEM au coordonat și elaborat un număr de 15 studii de cercetare, în anul 2018, respectiv:

- 6.5.1. Foaia de parcurs pentru adoptarea monedei unice europene din perspectiva strategiilor statelor membre ale UE și adecvarea lor la condițiile actuale (temă multianuală)
- 6.5.2. Factorii configurării noii ordini globale
- 6.5.3. Sistemul financiar global în contextul schimbării de paradigmă
- 6.5.4. Tendințe în evoluția economiei mondiale și a comerțului internațional (temă multianuală)
- 6.5.5. Integrarea economică din Uniunea Europeană sub influența factorilor perturbatori
- 6.5.6. Politica și securitatea energetică în țările Uniunii Europene în noile condiții ale restructurării
- 6.5.7. Modele de dezvoltare bazate pe venitul universal garantat și activele universale garantate. Situația actuală și perspective la nivel mondial, în Uniunea Europeană și în România
- 6.5.8. Evoluții majore pe principalele piețe internaționale. Evaluarea tendințelor prețurilor internaționale și a impactului acestora asupra economiei românești (temă multianuală)
- 6.5.9. Reforme structurale în educație și cercetare în perioada post-criză. Studii de caz.
- 6.5.10. Creșterea rolului economic al Indiei în plan regional și global. Implicații pentru lanțurile globale de valoare adăugată
- 6.5.11. China – strategii de re poziționare și extindere a influenței la nivel regional și global
- 6.5.12. Economia Federației Ruse și formele de cooperare în spațiul ex-sovietic

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

- 6.5.13. Noi forme de servicii comercializate la nivel mondial. Servicii de afaceri care încorporează specializare înaltă
- 6.5.14. Politica europeană și securitatea aprovizionării cu produse agro-alimentare în țările Uniunii Europene
- 6.5.15. Evaluarea competiției economice dintre UE, SUA și China - situația actuală și de perspectivă (continuare din 2017).

În cadrul programului 6.19, „Cercetări demo-economice. Echilibrul populației în România”, coordonatori: CSI Dr. Vasile Ghețu, CSI Dr. Luminița Chivu, IEM a avut în coordonare și elaborare în 2018 un studiu de cercetare, respectiv:

- 6.19.7. Valurile migrației din statele membre ale UE. Implicații pe termen mediu și lung.

Rezultate/realizări de excelență obținute în cursul anului 2018:

- Consultanță oferită săptămânal factorilor de decizie din România (Cabinet Președinție, Parlamentul României, BNR, MAE, Consiliul Concurenței etc.) prin „**Tendențe și perspective ale prețurilor pe principalele piețe internaționale de mărfuri și valutară**”;
- Participarea activă în procesul de consultare a părților interesate cu privire la aspectele referitoare la Semestrul European, coordonat la nivel național de Ministerul Afacerilor Externe (MAE), luând în considerare recomandările Comisiei Europene asumate de Consiliul UE. Observațiile și propunerile IEM referitoare la politica fiscal-bugetară, fondurile europene, mediul de afaceri, competitivitate sau CDI au fost transmise instituțiilor cu responsabilități în domeniile respective.
- Membrii în Comisia Națională de trecere la EURO înființată de Guvernul României, reprezentanți din partea Academiei Române: C.S. I Dr. Simona Moagăr-Poladian și C.S. I dr. Napoleon Pop;
- IEM este coordonator instituțional pentru proiectul prioritar al Academiei Române: „Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană-un demers necesar”.

Infrastructura de cercetare existentă

- Săli de studiu-lucru dotate cu birouri pentru fiecare loc de muncă;
- Sala de conferințe dotată cu mijloace tehnice de prezentare a lucrărilor (calculatoare dedicate, videoproiector, ecrane de prezentare, instalații de sonorizare și iluminare specializate);
- Calculatoare (desktop-uri sau laptop-uri) pentru fiecare angajat care desfășoară activități specifice;
- Aparatură tehnică de imprimare-copiere la nivel de sală de studiu-lucru (imprimante, copiatoare);
- Aparatură tehnică de tipărire-debitare-legare a publicațiilor periodice.
- Acces permanent la internet, prin conexiune cablată sau WiFi (inclusiv site propriu);
- Bibliotecă cu un număr important de cărți și publicații;
- Instalații de climatizare, pentru asigurarea unor condiții optime de lucru;
- Materiale consumabile pentru desfășurarea în bune condiții a activităților specifice.

Performanța și vizibilitatea internațională

- **Masa Rotundă România – China**, Ediția a 3-a „*Challenges of Adjusting to a Changing World Economy in the 21st Century*”, 20–21 Septembrie 2018 – **12 lucrări ale cercetătorilor din**

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

- IEM**; <http://iem.ro/iem/wp-content/uploads/2018/09/PROGRAM-Conferinta-China-20-21-septembriesite.pdf>
- Grupul de reflecție **Global 3G** – Repoziționarea actorilor economici în globalizare impactul geopolitic și geostrategic (**25 reuniuni**); <http://www.iem.ro/ro/grupul-de-reflecie/sesiunile-grupului-de-reflectie>;
  - Sesiuni ale **Seminarului „ECOMOND”**, în vederea creșterii contribuției studiilor, elaborate de colectivul de cercetători, la soluționarea unor probleme de integrare a României în economia globală, europeană și în comerțul internațional ca premise ale îmbunătățirii guvernanței și a mediului de afaceri național (**49 reuniuni**) <http://iem.ro/conferinte/ecomond/>
  - IEM este reprezentant de țară ca membru al EADI (*European Association of Development Institutes*) cu sediul la Bonn.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ

CECILIA ALEXANDRI, LUCIAN LUCA

Director: **Cecilia Alexandri**

București, Calea 13 Septembrie, nr.13, sector 5, cod 050711, România

Telefon/fax: 021 318 24 11; 021 318 81 06/3591

e-mail: iea@ines.ro; cecilia@eadr.ro; luca@eadr.ro

web: www.eadr.ro

Cercetarea de economie agrară și dezvoltare rurală din Academia Română este realizată în cadrul Institutului de Economie Agrară (IEA). IEA este o organizație de cercetare științifică cu personalitate juridică, parte componentă a Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” (INCE). În conformitate cu statutul său, misiunea Institutului de Economie Agrară este definită de următoarele trei obiective: producerea și difuzarea de cunoștințe științifice de economie agrară în contextul conectării la problematica agricolă și rurală românească și europeană; realizarea de cercetări fundamentale și aplicative în domeniile economie agrară, economie agroalimentară, economie și sociologie rurală, politici agricole; fundamentarea strategiilor și programelor de dezvoltare a agriculturii și a spațiului rural, în funcție de provocările complexe ale contextului socio-economic contemporan.

Lucrările de cercetare realizate în anul 2018 în IEA s-au înscris în temele aprobate prin *Planul de cercetare al INCE pentru anul 2018*, elaborat în conformitate cu domeniile strategice și direcțiile prioritare incluse în „Strategia cercetării științifice în Academia Română 2014–2020”, în cadrul *Domeniului strategic 6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)*. Subsumate *Direcției prioritare 6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării locale în România*, IEA a coordonat șapte teme de cercetare:

- *Contribuții la elaborarea unei metodologii de cuantificare a gradului de dezvoltare regională și locală în România* (coord. acad. Păun Ion Otiman);
- *Opțiunile României privind implementarea Politicii Agricole Comune post-2020 și implicațiile acestora la nivel regional* (coord. dr. Cecilia Alexandri și dr. Lucian Luca);
- *Efectele măsurilor de creștere a competitivității din cadrul Politicii Agricole Comune asupra filierelor agroalimentare din România* (coord. dr. Iuliana Ionel);
- *Riscurile în agricultura României. Strategii, politici, instrumente de gestiune și control* (coord. dr. Gheorghe Hurduzeu);
- *Evaluarea politicilor de agromediu în agricultura românească în contextul dezvoltării rurale durabile* (coord. dr. Camelia Gavrilăscu);
- *Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală* (coord. dr. Marioara Rusu);
- *Responsabilitatea socială în dezvoltarea regională și locală* (coord. dr. Monica-Mihaela Tudor).

În cadrul *Direcției prioritare 6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico-sociale și politice. Dezvoltarea economică și socială a României în perioada 1918–2018*, IEA a coordonat tema *Agricultura României 1918-2018* (coord. dr. Camelia Gavrilăscu, dr. Monica Tudor).

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Între realizările obținute de IEA în anul 2018 pot fi menționate ca excelente următoarele:

- C. Sâman, C. Alexandri - "The Impact of the World Food Price Index on Some East-European Economies", articol publicat în *Journal of Business Economics and Management*, 2018, Volume 19 Issue 2: 268-287;
- G. Simion, M. Rusu - „Land Use Patterns – Key Element of Quality of Life in the Metropolitan Area of Bucharest”, capitol în volumul *Multidimensional Approach to Quality of Life Issues – A Spatial Analysis* (Ed. B.K. Sinha), Springer Nature, 2018;
- C. Alexandri *et al.* - *Economia agroalimentară și dezvoltarea rurală din perspectiva integrării europene*, 610 p., Editura Academiei Române, 2018;
- C. Alexandri, L. Luca - „Agricultura”, capitol în *Economia României după Marea Unire, vol. 2: Economia sectorială*, coordonator principal Aurel Iancu, Editura Academiei Române, 2018;
- Conferința „Strengthening European identity through Cohesion Policy, first findings and policy recommendations from the PERCEIVE project”, organizată de IEA, 25-26 octombrie 2018, la sediul World Bank Office, București.

Activitatea de cercetare, organizată conform planului aprobat de Academia Română, este completată prin derularea de către Institutul de Economie Agrară, sub coordonarea unor centre de cercetare de prestigiu din Uniunea Europeană, a trei proiecte Horizon 2020:

- PERCEIVE – *Perception and Evaluation of Regional and Cohesion Policies by Europeans and Identification with the Values of Europe* (responsabil Monica-Mihaela Tudor);
- SUREFARM – *Towards Sustainable and Resilient EU Farming systems* (responsabil Camelia Gavrilăscu);
- LIFT – *Low-Input Farming and Territories – Integrating Knowledge for Improving Ecosystem based Farming* (responsabil Marioara Rusu).

Proiectul PERCEIVE este coordonat de Universitatea din Bologna și are ca scop analizarea, pe de o parte, a impactului Politicii de Coeziune în crearea unui simț comun al identității europene și o mai mare aderență a cetățenilor europeni la valorile Europei, iar pe de altă parte a simțului identității europene pe baza diferențelor regionale în aplicarea și comunicarea Politicii de Coeziune. Proiectul are un pronunțat caracter aplicativ, rezultatele sale bazându-se pe analiza guvernantei și comunicării Politicii de Coeziune la nivelul a nouă regiuni constituite ca studiu de caz, reprezentative pentru realitatea complexă și eterogenă a regiunilor europene. În România, studiul de caz PERCEIVE vizează regiunea de dezvoltare Sud-Est, fiind implicată ca partener teritorial Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Est. În cadrul proiectului, Institutul de Economie Agrară îndrumă tema care vizează discrepanțele dintre percepția cetățenilor și a practicienilor din domeniul politicii și programelor de coeziune. Pe baza analizei din tema coordonată, cercetătorii IEA au ajuns la concluzia că există disparități semnificative între percepția cetățenilor și cea a experților privind nevoile regionale și, mai ales, în legătură cu ierarhizarea acestora. De asemenea, analiza a demonstrat că aprecierea eficienței intervențiilor prin politica de coeziune este și ea diferită între cele două categorii de actori regionali.

Echipa proiectului SUREFARM, coordonată de Wageningen University & Research, subliniază că reziliența în agricultură poate fi atinsă doar dacă se iau în considerare simultan multiple procese, printre care elaborarea politicilor UE, gestionarea riscurilor, schimbările demografice din agricultură, schimbările instituționale și evoluția modurilor de producție agricolă. Astfel, din perspectiva politicii publice, în centrul atenției ar trebui să se afle nu fermele, ci funcțiile fermelor și agriculturii, cum ar fi furnizarea de produse agricole, generarea de venituri în zonele rurale, precum și gestionarea responsabilă a mediului înconjurător. Studiul de caz din România acoperă fermele mici și mijlocii cu profil mixt din Regiunea Nord-Est, care se confruntă cu provocări importante legate de fluctuația veniturilor, fenomene meteo extreme (secetă, inundații), concurența marilor companii, restricții privind accesul pe piață și schimbări demografice. Activitățile

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

desfășurate până în prezent de echipa din România au constat în studii de teren aprofundate privind percepția fermierilor cu privire la riscurile economice, sociale, instituționale și de mediu cu care se confruntă, la măsurile de management al acestor riscuri, la problemele demografice și cele legate de forța de muncă din agricultură. De asemenea, au fost studiate în detaliu politicile specifice țintite spre dezvoltarea fermelor mici și îmbunătățirea rezilienței lor, în principal prin diversificarea activităților, creșterea orientării comerciale, integrarea acestor ferme în lanțurile de valorificare, creșterea dimensiunii economice prin investiții și accesarea măsurilor / programelor de dezvoltare din PNDR.

Obiectivul principal al proiectului LIFT, coordonat de INRA Rennes, îl reprezintă identificarea și explicarea modului în care factorii socio-economici și politici influențează dezvoltarea agriculturii ecologice și evaluarea eficienței și durabilității acesteia în diferite sisteme de producție agricolă. Cercetarea se concentrează pe diferite niveluri – de la ferme agricole individuale până la regiuni. Obiectivele specifice vizează examinarea factorilor socio-economici și politici care susțin sau împiedică dezvoltarea și implementarea abordărilor ecologice în agricultură, evaluarea și compararea performanței și durabilității dezvoltării sistemelor agricole pe diferite niveluri de implementare a abordărilor ecologice și pe diferite niveluri teritoriale, propunerea de noi recomandări și de noi instrumente politice care ar putea îmbunătăți productivitatea și durabilitatea și ar putea sprijini dezvoltarea agriculturii ecologice. Proiectul LIFT este împărțit în nouă pachete de lucru interconectate: primele șase sunt bazate pe activități de cercetare, iar Institutul de Economie Agrară participă în cinci dintre ele (*Tipologia fermelor agricole, Acceptarea abordărilor ecologice în agricultură și definirea stimulentei pentru implementarea acestora, Aspecte teritoriale ale sistemelor de agricultură ecologică, Analiza integrată: compromisuri și sinergii, Rolul politicilor în dezvoltarea agriculturii ecologice*).

La vizibilitatea națională și internațională a IEA contribuie și apariția neîntreruptă de 15 ani a revistei *Agricultural Economics and Rural Development*, revista institutului, editată de Editura Academiei Române (EAR). De asemenea, de 22 de ani Institutul de Economie Agrară organizează o sesiune științifică anuală (cu participare internațională), ale cărei rezultate sunt publicate, în ultimii 8 ani, în volumul dedicat sesiunii ce apare la EAR. În afara articolelor publicate în țară și în străinătate, colectivul de cercetători din IEA elaborează periodic lucrări de referință pentru domeniul economiei agrare: una dintre ultimele apariții o reprezintă volumul *Agricultura și spațiul rural: evaluări la 10 ani de la aderare* (coordonator Cecilia Alexandri), apărută în 2017 la EAR, care a primit premiul „Sergiu Hartia” pe 2017 al ASAS (acordat în decembrie 2018) și premiul „Anghel Rugină” pe 2017 al AOȘR (acordat în aprilie 2019).

Parteneriatul de lungă durată dintre Institutul de Economie Agrară și European Association of Agricultural Economists (EAAE), s-a materializat prin participarea unor cercetători la seminariile organizate de EAAE în 2018 (Mirela Rusali la Seminarul 164 de la Chania în Grecia și Dan-Marius Voicilaș la Seminarul 167 de la Pulawy în Polonia) și 2019 (Lucian Luca la Seminarul 165 de la Berlin în Germania). La nivel instituțional este de menționat acceptarea de către conducerea EAAE a propunerii IEA de organizare a seminarului EAAE 173 în București pe 26-27 septembrie 2019. Este pentru prima oară când o manifestare științifică de asemenea importanță va fi organizată în România. Tema seminarului este „Sustainable and resilient farming systems in the European Union” („Sisteme agricole durabile și reziliente în Uniunea Europeană”).

O preocupare constantă a IEA în ultimii ani a reprezentat-o cooperarea științifică internațională, realizată în cadrul unor acorduri generale semnate cu institute similare din străinătate (în 2018 erau în vigoare cele cu parteneri din Republica Moldova, Serbia și Bulgaria). La acestea se adaugă colaborările cu alte institute în cadrul unor proiecte bilaterale de cercetare care au implicat și schimburi interacademice (în 2018 cu institute din Polonia, Republica Moldova și Ungaria).

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII: 30 DE ANI DE CONTRIBUȚII LA CUNOAȘTEREA SOCIETĂȚII ROMÂNEȘTI

Director: **Cătălin Zamfir**, membru corresponsent al Academiei Române
București, Calea 13 Septembrie, nr. 143, sector 5, cod 050711, România
Telefon: 021 318 24 61; 021 318 81 06/3204
Fax: 021 318 24 62
Telefon/fax director adjunct: 021 318 24 63; 021 318 81 06/3210
e-mail: catalin.basarab@gmail.com; cacesorin@gmail.com; iccv@iccv.ro; secretariat.iccv@gmail.com
web: www.iccv.ro

Institutul de Cercetare a Calității Vieții (ICCV) a fost înființat în ianuarie 1990, prin hotărâre de guvern, cu scopul de a acoperi domenii de cercetare de interes special pentru România în contextul tranziției politice, economice și sociale de după 1989. **Calitatea vieții** și **politicile sociale** au fost definite încă de la înființare ca domenii prioritare în activitatea Institutului. De-a lungul timpului, domeniile de specializare s-au extins, Institutul realizând astăzi cercetare științifică fundamentală cu referire la:

- Politici sociale
- Calitatea vieții
- Starea socială a României (dezvoltarea socială proiectată, analiza tranziției)
- Sărăcie și politicile anti-sărăcie
- Valori și capital social
- Standard de viață
- Migrație internațională
- Situația socio-economică a populației de romi
- Economie socială
- Ocupare și venituri.

De la crearea sa, ICCV este membru al Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” și face parte din rețeaua de institute de cercetare a Academiei Române.

Misiunea Institutului constă în realizarea de cercetări științifice fundamentale și avansate, precum și activități conexe (difuzarea rezultatelor cercetărilor efectuate, prin publicații, consultanță, sesiuni științifice etc.)

În 2018, activitatea cercetătorilor ICCV s-a desfășurat în cadrul a 11 teme/colective de cercetare: *Istoria socială a României 1918-2018, Calitatea vieții în România în context european, Nivel de trai și calitatea vieții, Un deceniu de dezvoltare socială a României în cadrul UE: dinamica dezvoltării comunităților, locuire, stare economică a populației, Politici de asistență socială pentru vârstnici în contextul justiției sociale: analiză comparativă, Politici de incluziune socială, Serviciile sociale în România. Stare de fapt și provocări, Calitatea societății: valori sociale și redistribuire sub impactul migrației internaționale în România contemporană, Ocuparea în România. Oportunități, vulnerabilitate și inegalitate, Îmbătrânirea populației: o problemă demografică cu implicații sociale, Enciclopedia calității vieții.*

Acestor teme înscrise în planul de cercetare al Academiei Române, li s-au adăugat un număr de 4 proiecte extrabugetare, cu o valoare totală de 642.394 lei. De asemenea, 2 dintre cercetătorii ICCV au beneficiat, în 2018, de burse individuale din partea unor instituții din străinătate.

În anul 2018, cercetătorii ICCV au publicat 49 de articole în reviste de specialitate, din țară și din străinătate. Au fost, de asemenea, publicate 9 cărți și 34 de capitole de carte în editurile din România, care i-au avut ca autori unici sau coautori pe cercetării Institutului. În lunga tradiție de

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

implicare activă în rezolvarea problemelor societății românești, în 2018, cercetătorii ICCV au contribuit la elaborarea a 35 de rapoarte de interes public.

Anul 2018 a adus câteva realizări de excepție în activitatea Institutului. În toamna anului, un colectiv de cercetători ai ICCV a finalizat, sub coordonarea Cătălin Zamfir, membru corespondent al Academiei Române, o lucrare de sinteză, dedicată istoriei sociale a României ultimilor 100 de ani. Publicat sub titlul *Istoria socială a României 1918–2018*, la Editura Academiei, volumul a stârnit interes și s-a bucurat de o primire călduroasă în mediul academic românesc.

În tradiția cercetării legate de calitatea vieții, Institutul a publicat, în 2018, volumul coordonat de Ioan Mărginean și Iuliana Precupețu, *Enciclopedia Calității Vieții în România* (Editura Academiei Române), o lucrare utilă de sinteză dedicată celor interesați de domeniu.

Ca și în anii anteriori, în 2018, Institutul de Cercetare a Calității Vieții a acordat o importanță deosebită organizării de evenimente științifice, prin care să difuzeze rezultatele activităților sale de cercetare. Între acestea, menționăm organizarea conferinței dedicate aniversării Centenarului Marii Uniri *ROMÂNIA SOCIALĂ 1918–2018. Contribuții ale ICCV la cunoașterea societății românești*. Conceput pentru a se desfășura pe durata unei jumătăți de zi, evenimentul a inclus prezentări ale celor mai relevante producții științifice recente ale ICCV, oferind un spațiu de reflecție asupra unor teme de cercetare fundamentale din perspectiva celor 100 de ani de *istorie socială* a românilor în cadrul Statului Național.

În 2018, ca recunoaștere la contribuția în domeniul științelor sociale, prof. Univ. Dr. Cătălin Zamfir, membru corespondent al Academiei Române, director ICCV a primit titlul de *Doctor Honoris Causa* din partea Universității din Petroșani.

Pentru realizarea activității sale, Institutul de Cercetare a Calității Vieții are în dotare o **bibliotecă de specialitate** care oferă cititorilor aproximativ 3000 de volume, probabil cea mai consistentă colecție de carte din România în domeniile calitatea vieții și politici sociale. Biblioteca oferă acces și la un număr consistent de titluri în domeniul metodologiei (calitativ/cantitativ) aplicate în științele sociale.

Pe lângă acestea, Institutul de Cercetare a Calității Vieții gestionează și oferă accesul deschis la:

- **Biblioteca Virtuală de Sociologie (BVS)** (www.biblioecadesociologie.ro), o inițiativă instituțională a ICCV în direcția consolidării comunității sociologice românești prin construirea unei baze de date comprehensibile care colecționează, digitalizează, organizează și oferă acces structurat la materiale de specialitate din domeniul sociologiei și specializărilor conexe. La sfârșitul anului 2018, BVS oferea acces la 848 de cărți și articole în format digital: 192 cărți, 625 articole, 13 rapoarte de cercetare, 7 manuscrise și 11 alte tipuri de publicații.
- bază de date cu publicistică românească de sociologie, care face accesibile publicului larg titlurile relevante din publicistica sociologică românească din perioada 1900–2015. Informația este structurată în două baze de date (cărți și studii/articole) disponibile la <http://bibliotecadesociologie.ro/publicistica-romaneasca/>. Sunt cuprinse 5477 de cărți și 24018 studii, dintre acestea 592, respectiv 3268 aparținând perioadei 2011–2015. Proiectul este unul continuu, iar bazele de date sunt periodic actualizate și completate.
- bază de date cu cercetările legate de calitatea vieții.

Institutul de Cercetare a Calității Vieții susține o serie de publicații în domeniile sale de activitate:

- **Calitatea vieții. Revistă de politici sociale** – indexată în *CEEOL*, *Google Scholar*, *Index Copernicus*, *Public Affairs Information Service (PAIS)*, *SCOPUS*, *Sociological Abstracts*,

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Ulrichsweb, calificativ B+ CNCISIS. Apare tipărită la Editura Academiei, în 4 numere/an și este disponibilă online: calitateavietii.ro/

- **Sociologie românească**, în colaborare cu Asociația Română de Sociologie și Universitatea Oradea, este indexată CEEOL, PROQUEST, EBSCO, SocINDEX, Ulrichsweb, Index Copernicus; GESIS (Knowledge Base Social Sciences Eastern Europe), calificativ B+ CNCISIS; 4 numere/ an.
- **Revista online Inovația Socială (RoIS)**: Revista online Inovația Socială a fost lansată în 2009 de către Institutul de Cercetare a Calității Vieții, Academia Română. Inițial, a fost organizată ca o platformă de interacțiune sociologică asupra problemelor critice ale societății. În 2016, Revista online Inovația Socială se redirecționează către promovarea cercetării științifice, prezentând rezultate științifice complexe prin texte scurte scrise în moduri accesibile pentru publicul larg. În 2018, RoIS a lansat un nou produs de popularizare a rezultatelor științifice din științele sociale: animația video. În cei 9 ani de existență, RoIS a publicat 155 de articole. În octombrie 2018, cel mai mare număr de vizualizări pentru un articol se situa la nivelul 1851. În perioada 2016–2018, numărul mediu de vizualizări a fost de 469 vizualizări/articol.
- **România Socială (RS)** este o platformă de discuții, dezbateri, opinii, ce are ca obiectiv coagularea preocupărilor specialiștilor din științele sociale și umane asupra problemelor actuale ale societății românești. Publică articole scurte ca dimensiune (2–3 pagini), invitând cititorii să reflecteze și dezbată opiniile autorilor. De la înființarea sa, în 2016, platforma a publicat un număr total de 219 articole.

De-a lungul timpului, eforturile cercetătorilor ICCV s-au orientat nu numai către difuzarea rezultatelor cercetării științifice în țară, dar și către stabilirea de contacte și creștere a vizibilității la nivel internațional. Astfel, în 2018, cercetătorii ICCV au realizat 79 de prezentări la conferințe internaționale desfășurate în România sau în străinătate, au organizat sau moderat 10 secțiuni în cadrul unor astfel de conferințe, iar publicațiile lor au fost citate de 156 de ori în publicații cotate ISI și de 258 de ori în publicații non-ISI.

Anul trecut, au continuat eforturile de extindere a relațiilor și rețelelor de cooperare internă și internațională, în special prin: creșterea participării în asociații profesionale, dezvoltarea de colaborări în cadrul proiectelor și vizite din străinătate. La nivel internațional, cercetătorii ICCV întrunesc 29 de participări în 21 de asociații profesionale internaționale, iar 7 cercetători ICCV sunt membri ai comitetelor de management pentru 5 proiecte europene COST. Un proiect internațional (cu o echipă din Belarus) se derulează în cadrul schimburilor interacademice ale Academiei Române, iar colaborarea cu instituții similare din străinătate a continuat în cadrul celor 5 protocoale semnate în anii anteriori.

Măsură a deschiderii crescânde spre colaborări internaționale sunt și vizitele din străinătate: în 2018, 4 cercetători din străinătate au vizitat Institutul.

În 2018, cercetătorii ICCV au sprijinit procesul de difuzare a rezultatelor cercetării la nivel internațional prin evaluarea de articole propuse pentru publicare pentru 17 reviste din străinătate și au fost implicați în evaluări de proiecte/programe ale unor organisme europene (*e.g.* EACEA (programul „Civil society cooperation in the field of Education and Training and Youth” , „Lot 1: Education and Training”); Comisia Europeană (DG RTD Unit; H2020 competition). Ca recunoaștere a activității pe care o desfășoară, mai mulți cercetători ICCV au fost invitați să participe în organisme decizionale internaționale (*e.g.* Eurofound: Member of the Advisory board on Quality of Life; membru al Comitetului Științific al Rețelei de Cercetare Sociologia migrației (RN 35) din cadrul *European Sociological Association* (ESA).

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR, BUCUREȘTI

Director: **Mihai-Sabin Muscalu**

București, Calea 13 Septembrie nr. 13, sector 5, cod 050711, România

Telefon: 021 318 81 06/3130, 3131

e-mail: msmuscalu@yahoo.com

web: www.iei.ro

Misiune

Tematica proiectelor de cercetare ale Centrului de Economia Industrii și Serviciilor (CEIS) s-a concentrat asupra unor aspecte majore ale dezvoltării și modernizării industriei și serviciilor din țara noastră ca stat membru al Uniunii Europene. Înscrierea acestei tematici în aria problematicii integrării țării noastre și a altor țări în structurile Uniunii Europene a oferit posibilități apreciabile de obținere a unor rezultate remarcabile cu grad sporit de originalitate, de dobândire a unor noi valențe la nivelul cerințelor spațiului european al cercetării. Proiectele de cercetare ale centrului, abordând problematica restructurării industriei și serviciilor din România, sunt orientate atât în planul dezvoltărilor de ordin teoretico-metodologic, cât și în cel aplicativ al evaluării, proiectării și fundamentării unor politici și strategii de dezvoltare la nivel de firmă/secție/ramură, regional, național, la nivelul pieței unice europene, mondial etc., în următoarele domenii ale cercetării științifice economice: economia resurselor naturale, economia și managementul energiei, politici energetice, strategii și politici în industria prelucrătoare, economia și managementul industriei, economia și managementul firmei, economia transporturilor, economia turismului, economia construcțiilor, economia mediului înconjurător, politici de protecția mediului, strategii și politici de cercetare-dezvoltare-inovare, progres tehnologic și proprietate intelectuală, dezvoltare regională, economia serviciilor și a societății informaționale, dezvoltare durabilă, competitivitate, bioeconomie, epistemologie economică, istorie economică etc.

Resurse umane: 20 cercetători științifici atestați, dintre care 16 au titlul științific de doctor; 3 cercetători științifici gradul I sunt și conducători de doctorat, coordonând activitatea a 18 doctoranzi; 5 dintre cercetătorii centrului au absolvit și cursuri postdoctorale.

Realizări în anul 2018:

- I. **Proiecte de cercetare cuprinse în Planul de Cercetare al Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” (INCE) pentru anul 2018, parte integrantă a Strategiei Cercetării Științifice în Academia Română 2014–2020, Domeniul strategic 6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu):**
  - **Direcția prioritară 6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale și bioresurse montane :**
    1. *Opțiuni strategice de valorificare primară a resurselor minerale din România* (Cornelia Neagu, Marius Bulearcă, Daniel Mărguș, Cristian Sima)
    2. *Fundamentele turismului responsabil. Evoluții în România* (Manuela Iștoc, Doina Tătaru, Levon Sarchizian)
  - **Direcția prioritară 6.4. Dinamica economiei naționale. Direcții de îmbunătățire a structurilor economice în scopul creșterii competitivității:**
    1. *Direcții de dezvoltare selectivă a industriei prelucrătoare din România, în funcție de criteriul competitivității* (Corneliu Russu)

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

2. *Performanțele economice și financiare ale activității desfășurate în ramurile industriei prelucrătoare din România, în perioada 2000–2015* (Nicoleta Hornianschi, Mariana Vania, Rodica Miroiu)
3. *Proiecții ale structurii industriei prelucrătoare românești* (Nicoleta Hornianschi, Andrei Silviu Dospinescu)
4. *Piețele utilităților publice din România. Instituții, politici și mecanisme de funcționare* (Marina Bădileanu, Daniela Băleanu, Raluca Bozga, Luminița Izabell Georgescu)
- **Direcția prioritară 6.21. Noua Enciclopedie a României :**
  1. *Evoluții în volumul și structura serviciilor din România și Uniunea Europeană* (Constanța Bodea, Alexandru Isaic-Maniu, Stelian Stancu)
  2. *Începuturile industriei IT din România* (Mihaela Mateescu, Mihai-Sabin Muscalu)
  3. *Piața construcțiilor din România, după anul 1989* (Frantz Daniel Fistung, Teodor Popescu)
- II. **Proiectul prioritar al Academiei Române Consolidarea convergenței economice și monetare a României cu statele membre ale Uniunii Europene - Un demers necesar:**
  1. *Studiul: Repere privind situația actuală a infrastructurilor de energie și de transport ale României. Perspective de evoluție integrată la nivel european* (Marina Bădileanu, Luminița Izabell Georgescu, Marius Bulearcă, Frantz Daniel Fistung, Mihai-Sabin Muscalu)
- III. **Proiecte de cercetare realizate la solicitarea conducerii Academiei Române și a Secției de Științe Economice, Juridice și Sociologie:**
  1. *România și gazele naturale din Marea Neagră* (Marina Bădileanu, Raluca Bozga, Cornelia Neagu, Luminița Izabell Georgescu, Mihai-Sabin Muscalu)
  2. *Proiectul de exploatare a aurului de la Roșia Montană* (Mihai-Sabin Muscalu, Cristian Sima)
- IV. **Studii realizate de World Bank Group în România:**
  1. *Systematic County Diagnostics: From uneven growth to inclusive development. Romania's path to shared prosperity* (Andrei Silviu Dospinescu, coautor)
- V. **Studii realizate în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă (POCA) 2014–2020, Academia Română, Proiectul „Dezvoltarea capacității Ministerului Educației Naționale de monitorizare și prognoză a evoluției învățământului superior în raport cu piața muncii – SIPOCA 3”:**
  1. *Analiză privind stagiile de practică la nivelul universităților pe domenii de specializare. Ghid pentru realizarea stagiilor de practică în domeniul economic* (Alexandru Isaic-Maniu).
- VI. **Proiecte realizate în cadrul Programului Statistic Național Multianual 2018–2020, Institutul Național de Statistică :**
  1. *România, un secol de istorie – date statistice* (Al. Isaic-Maniu, coautor).

Realizări deosebite și vizibilitate în anul 2018

Preocuparea constantă a celor 20 de cercetători ai centrului este aceea de a valorifica rezultatele proiectelor de cercetare prin publicarea de articole și cărți/capitole de cărți la edituri consacrate din țară și din străinătate, și prin prezentarea de comunicări la prestigioase manifestări științifice naționale și internaționale. În anul 2018, această preocupare s-a concretizat prin: a) publicarea (în țară și în străinătate) a 37 de articole în reviste de specialitate, 35 dintre acestea fiind indexate în ISI/Web of Science Core Collection-Emerging Sources Citation Index (ESCI), Clarivate Analytics /Thomson Reuters database, în ISI/Web of Science – Conference Proceedings Citation Index (CPCI), Clarivate Analytics/Thomson Reuters database, în Elsevier – Scopus database,

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Ebsco, Doaj ș.a.; b) publicarea a 34 de cărți și capitole de cărți la edituri prestigioase (e.g., Editura Academiei Române, Elsevier, Peter Lang); c) au fost prezentate 77 de comunicări la conferințe și congrese internaționale (e.g., IBIMA-31/2018, IBIMA-32/2018, ESPERA-2018, FOREN-2018, AEDM-XXVII/2018, ZINC-2018, ECOTREND-2018, GEUC-2018, ICEA-FAA/2018, MCCS-2018, IE-2018); d) în anul 2018, lucrările anterioare ale cercetătorilor centrului au acumulat 179 de citări; e) cercetătorii centrului au participat la 42 de cooperări naționale și internaționale (referenți și membri ai comitetelor științifice ale unor reviste și conferințe); f) Centrul de Economia Industriei și Serviciilor a fost, în anul 2018, coorganizatorul Conferinței Internaționale „Republica Moldova în contextul implementării Acordului de Asociere: oportunități și constrângeri interne și externe”, dedicată Zilei Europei și Centenarului Statului Național Unitar Român, 10 mai 2018, Chișinău, Republica Moldova, împreună cu Institutul de Cercetări Juridice și Politice (Chișinău), Institutul de Filosofie al Academiei Naționale de Științe din Belarus (Minsk) și Universitatea Româno-Americană din București, și al ediției a 5-a a Conferinței Internaționale Cercetarea Științifică Economică. Abordări Teoretice, Empirice și Practice: Economia României. Un Secol de Transformări (1918-2018) – ESPERA 2018”, București, 24-25 mai 2018, organizatori: Academia Română, Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” împreună cu toate institutele și centrele din subordine și Banca Națională a României; g) Centrul de Economia Industriei și Serviciilor este membru colectiv al Consiliului Național Român din cadrul Consiliului Mondial al Energiei. Prezentăm, în continuare, câteva dintre **realizările deosebite ale anului 2018**:

1. Marius Bulearcă, Cornelia Neagu, Cristian Sima, *Resursele Minerale ale Subsolului*, în *Economia României după Marea Unire*, vol.II – Economia Sectorială (coordonatori: Aurel Iancu – coordonator principal, George Georgescu, Victor Axenciuc, Florin-Marius Pavalescu, Constantin Ciutacu), cap. 7, Editura Academiei Române, colecția *Civilizația Românească* – nr. 16, 2018, pp. 152-204.
2. Mihai-Sabin Muscalu, Corneliu Russu, Nicoleta Hornianschi, *Industria*, ibidem, cap. 10, pp. 246-274.
3. Marina Bădileanu, Filip Cârlea, Raluca Elisabeta Bozga, Daniela Nicoleta Băleanu, Luminița Izabell Georgescu, *Sistemul Energiei Electrice*, ibidem, cap. 11, pp. 275-304.
4. Ion E. Anghel, Frantz Daniel Fistung, Teodor Popescu, *Construcții și Edificii Publice*, cap. 12, pp. 305-339.
5. Frantz Daniel Fistung, *Transporturile*, cap. 13, pp. 340-367.
6. Radu-Ioan Mogos, Constanta-Nicoleta Bodea, Stelian Stancu, Augustin Purnus, Maria-Iuliana Dascalu, *Educating Project Managers to Deal With Project Risks: Improvement of the Educational Programmes Design by Using Curriculum Management Systems*, in *Global Business Expansion: Concepts, Methodologies, Tools, and Applications*, IGI Global, Hershey, Pennsylvania, USA, chapter 74, pp. 1606-1632.
7. Alexandru Isaic-Maniu, Irina Drăgan, *Uncertainty and Statistical Risk*, în *Romanian Statistical Review*” nr. 3 / 2018, pp. 22-27, ISSN: 1844-7694, Web of Science Core Collection-Emerging Sources Citation Index(ESCI), Clarivate Analytics (Thomson Reuters) database.
8. Ruxandra Nicoleta Popescu, Daniel Frantz Fistung, Teodor Popescu, Alexandra Mihaela Popescu, *Is the Organizational Citizenship Behavior (OCB) a predictor for the Cultural Intelligence(CQ)?*, in *Procedia – Social and Behavioral Sciences* 238 (2018), pp. 638-646, Elsevier, *Web of Science – Conference Proceedings Citation Index (CPCI)*, Scopus.
9. Corneliu Russu, Daniel Ciuiu, *Influence of foreign direct investment on the Romanian economy*, in *Issues and Innovative Trends in Sustainable Growth-Strategy Challenges for Economic and Social Policies*, Peter Lang GmbH-Internationaler Verlag der Wissenschaften, Berlin, vol.I, pp. 321-331.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

10. Mihai-Sabin Muscalu, Marius Bulearcă, Cornelia Neagu, Cristian Sima, *Strategic options to capitalize the mineral and energy resources of Romania*, in *Issues and Innovative Trends in Sustainable Growth-Strategy Challenges for Economic and Social Policies*, pp. 341–350.
11. Stelian Stancu, Constanța Nicoleta Bodea, Mihai-Sabin Muscalu, *Evaluation of natural resources of fossil fuels. Mathematical and economic models, estimates and predictions*, in *Issues and Innovative Trends in Sustainable Growth-Strategy Challenges for Economic and Social Policies*, pp. 363–372.
12. Marina Bădileanu, Svetlana Ciumac, Luminița Izabell Georgescu, *Regional Evolutions of the Multinational Public Utility Companies*, in *Issues and Innovative Trends in Sustainable Growth-Strategy Challenges for Economic and Social Policies*, vol. II, pp. 167–176.
13. Daniel Fistung, Teodor Popescu, *Transport, One of the Key Pillars of the Romanian Development, 1918–1989*, in *Issues and Innovative Trends in Sustainable Growth-Strategy Challenges for Economic and Social Policies*, pp. 271–282.
14. Andrei Silviu Dospinescu, *What drove the output growth of the romanian manufacturing industry between 1990 and 2017?* in *Local Entrepreneurship and Globalisation- Proceedings of The AEDEM XXVIIth International Congress 2018*.
15. Stelian Stancu, Constanța-Nicoleta Bodea, Alecsandru Isaic-Maniu, Mihai-Sabin Muscalu, *The impact of globalization on the SMES sustainability in Romania?*, in *Local Entrepreneurship and Globalisation – Proceedings of the AEDEM XXVIIth International Congress 2018*.
16. Cornelia Neagu, Marius Bulearcă, Cristian Sima, *The Management of Natural Resources vs. The Concept of „Spaceship Earth”*, in *„Innovation Management and Education Excellence through Vision 2020”, The 31st IBIMA Conference Proceedings, 2018*, pp. 2423–2432, *Web of Science – Conference Proceedings, Clarivate Analytics (Thomson Reuters), Elsevier-Scopus*.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

**CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”, BUCUREȘTI**

Director: **Constantin Marin**

București, Calea 13 Septembrie nr. 13, sector 5, cod 050711, România

Telefon/fax: 021 318 24 19

e-mail: marinccfm@gmail.com; icfm01@icfm.ro

web: <http://www.icfm.ro>

Misiunea centrului

Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” desfășoară cercetări fundamentale și aplicative specifice domeniilor financiar-monetar și fiscal-bugetar, precum și cercetări cu caracter transversal vizând dimensiunea financiară în diferite sectoare ale economiei, având ca obiective principale:

- creșterea nivelului de cunoaștere în domeniul fenomenelor și proceselor financiare și fiscale, al mecanismelor de funcționare a piețelor și al mecanismelor de ajustare prin politici publice;
- stimularea dezbaterii interne, antrenarea unor specialiști și experți în schimbul de idei;
- creșterea potențialului creativ individual și colectiv prin asimilarea și utilizarea metodelor și metodologiilor avansate de cercetare;
- promovarea și implementarea standardelor competitive în cercetarea de profil, în activitatea individuală a cercetătorilor;
- organizarea proceselor și a structurilor de diseminare și valorificare a rezultatelor cercetărilor pe baza criteriilor de etică, eficiență și de impact;
- crearea și dezvoltarea cadrului necesar stimulării și promovării performanței în concordanță cu evoluția potențialului de cercetare și a condițiilor din economie;
- utilizarea în condiții de eficiență și legalitate a fondurilor bugetare alocate și a resurselor disponibile.

Proiecte/teme/direcții de cercetare derulate/finalizate în cursul anului 2018:

Temele abordate se înscriu în Domeniul strategic 6. „Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)”, din Strategia Academiei Române.

Direcțiile prioritare de cercetare :

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale;

• *Impactul implementării economiei circulare asupra întreprinderilor mici și mijlocii;*

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale – 14 teme:

1. *Impozitul unic european – o propunere de lege ferenda;*
2. *Analiza multiplicatorilor fiscal-bugetari în România în perioada 2005-2017;*
3. *Stabilizatori automați în economie – concept, clasificare, elemente de proiectare;*
4. *Flexicuritatea – argumente pro si contra;*
5. *Riscurile și costurile politicilor fiscale și bugetare din perspectiva dezvoltării durabile;*
6. *Tendențe în legislația europeană privind impozitarea directă. Scenarii asupra regimului fiscal din România;*
7. *Tendențe actuale ale pieței financiare naționale în contextul pieței financiare globale;*

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

8. *Aspecte de vulnerabilitate, risc și inconsistență în aprecierea cantitativă a creșterii economice sustenabile, în context intern și internațional;*
  9. *Riscul de țară și moneda. Criptomonedele germenii unui nou sistem financiar;*
  10. *Inteligența piețelor financiare și finanțe comportamentale;*
  11. *Ancore ale băncii centrale pentru susținerea creșterii economice;*
  12. *Analiza sustenabilității datoriei publice în Uniunea Europeană. Abordări analitice și empirice;*
  13. *Instituțiile financiare nebankare și rolul lor în sistemul financiar românesc;*
  14. *Starea financiară a României.*
- 6.11.** Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico-sociale și politice, Centenar România 1918–2018;
- Participare la Proiectul *CENTENAR ROMÂNIA 1918–2018 – Cap. Sistemul financiar - bancar 1918–2018;*
- 6.22.** Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – dicționare, baze de date, arhive etc.
- *Revista „Financial Studies”, 4 apariții/an, ediție online, indexată în RePEc, EconLit, EBSCO, DOAJ, Jour Informatics, SCIPPIO, DRJI;*
  - *„Journal of Financial and Monetary Economics”, 1 apariție/an, ediție CD-ROM și online, indexată în EconPapers, RePEc și IDEAS.*

**Proiect prioritar: Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”:
Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un demers necesar**

- Reforma Uniunii Europene și a zonei Euro. Oportunități și provocări pentru România; Coordonatori: dr. Ene Dinga, dr. Adina Criste, dr. Constantin Marin;
- Mixul de politici macroeconomice (fiscal-bugetare și monetare) din perspectiva aderării la zona Euro; Coordonator: dr. Ene Dinga;
- Finanțarea economiei naționale – oportunități și constrângeri din perspectiva aderării la euro; Coordonator: dr. Constantin Marin;

Cărți, capitole în cărți publicate:

- Dr. Emil Dinga – *Studii de teorie și modelare economică. Elemente metodologice generale*, Editura Academiei Române, 2018, ISBN 978-973-27-2881-9;
- Dr. Emil Dinga & colectiv – *Creștere, dezvoltare și sustenabilitate economică în România (2007–2017)*, Editura Academiei Române, 2018, ISBN 978-973-27-3037-9;
- Dr. Otilia Elena Manta – *Microfinance. Concepts and application in rural environment*; ISBN 13: 978-613-8-26965-6; ISBN-10: 6138269659; EAN: 9786138269656; LAP LAMBERT Academic Publishing, Germany, 2018;
- Dr. Otilia Elena Manta, coautor – *Financial Instruments for Tourism and Agrotourism in Romania. Caring and Sharing: The Cultural Heritage Environment as an Agent for Change*, cap. 30; Springer Proceedings in Business and Economics ISBN 9783319894676, Editura Springer, NY, 2018;
- Dr. Mihail Dimitriu, dr. Otilia Elena Manta – **Stabilitatea financiară și strategii financiare**; ISBN 9786068935218, Editura Letras, 2018;
- Aurel Iancu – coordonator principal, Constantin Marin, Iulia Lupu, Adina Criste, Mihail Dimitriu autori, capitolul *Sistemul financiar-bancar*, publicat în *Economia României după Marea Unire*, Vol. II, Economia sectorială, p. 654–678, Editura Academiei Române, București, 2018, ISBN 978-973-27-2917-5.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Puncte de vedere la solicitarea Academiei Române

- **Context:** Poziția AR privind potențialul petrolifer și condițiile de valorificare a hidrocarburilor din platforma și marginea continentală a Bazinului Vestic al Mării Negre; intervenție pe marginea Legii offshore pentru exploatarea gazelor naturale din Marea Neagră.
- **Punct de vedere:** „Riscurile investițiilor în perimetre petroliere/gazeifere offshore; Factorii determinanți în încheierea contractelor; Economia politică a valorificării resurselor naturale; Blestemul resurselor”
- **Programul Academiei Române** în cadrul Grupului pentru Evaluarea Impactului Economic al Actelor Normative (GEIAN):
- **Test IMM, asupra proiectelor de acte normative inițiate de către Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat** – contribuții la elaborarea punctului de vedere al INCE.

Consultanță oferită autorităților, participări în diferite comisii, foruri, parteneriate cu instituții publice și mediul de afaceri etc.

- Raport privind evaluarea funcției de sustenabilitate a componentelor autonome non-monetare ale câștigului salarial în România (pentru Ministerul Finanțelor Publice) 380.046/19.01.2018.

Infrastructura de cercetare existentă:

CCFM dispune de o infrastructură modestă – tehnică de calcul la limita funcționalității și acces limitat la bazele de date relevante; fără acces la softuri pentru testarea similitudinii.

Performanța și vizibilitatea internațională:

Organizarea sau participarea la organizarea de conferințe științifice internaționale/cu participare internațională:

CCFM – organizator

- Conferința Internațională Anuală – „Economie Financiară și Monetară” (EFM), ediția a VI-a, organizată de Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” al Academiei Române, 19 octombrie, 2018, București, România;

Coorganizator

- Conferința Științifică internațională ICLA 7 organizată de Universitatea „Petru Maior” din Târgu Mureș, la Lecce – Italia – octombrie 2018
- *5th Edition of The International Scientific Conference, Alpha Institute for Multicultural Studies, Globalization, Intercultural Dialogue and National Identity*, May 2018, Târgu Mureș
- Conferința ESPERA 2018 organizată sub egida INCE, 25 Mai 2018; *Colaborare secțiunea 6*
- Lansarea proiectului comun de cercetare CCFM – ERI Academia de Științe a Bulgariei, în cadrul schimburilor interacademice, „*Flexicuritatea. Studiu comparativ pentru Bulgaria și România*” (studiul se va desfășura în perioada 2019–2021).

Participarea la conferințe științifice și publicarea de articole în publicații de specialitate, în anul 2018:

- 75 participări/comunicări la peste 25 de conferințe științifice internaționale și publicare a peste 40 de articole în reviste de specialitate, indexate în baze de date internaționale;
- 2 experți în proiecte din cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă (POCA), implementate de Academia Română;
- 2 membri în Comisia de susținere publică a unei teze de doctorat, la Școala doctorală a ASE;
- 2 membri în comisii de îndrumare a doctoranzilor SCOSAAR;
- Articole recenzate în calitate de referenți pentru reviste științifice și conferințe (*Financial Studies, Applied Economics and Finance, Central Bank Journal of Law and Finance*).

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

**CONTRIBUȚIA CENTRULUI DE STUDII ȘI CERCETĂRI
DE BIODIVERSITATE AGROSILVICĂ „ACAD. DAVID DAVIDESCU”
LA CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ DIN ACADEMIA ROMÂNĂ**

Director: **Emilian M. Dobrescu**

Telefon: 021 318 81 06/3541, 3542, 3543, 3546; 0744 633 483

București, Calea 13 Septembrie, nr. 143, sector 5, cod 050711, România

e-mail: dobrescu@acad.ro

web: www.biodiversitateagrosilvica.ro

Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică „Acad. David Davidescu” (CSCBA) este instituție de cercetare cu personalitate juridică, aflată în componența Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” al Academiei Române. Direcțiile de cercetare ale CSCBA au vizat elaborarea unor studii și cercetări interdisciplinare și pluridisciplinare privind impactul socio-economic în mediul înconjurător al activităților ecoeconomice și bioeconomice la nivel local, zonal, regional și național, cu evidențierea biodiversității din agro-eco-sisteme, valorificarea superioară a capitalului teritorial și a patrimoniului natural românesc.

Pentru anul 2018, principalele direcții de cercetare au fost axate pe dezvoltarea domeniilor biodiversității agricole, zootehnice și silvice din România. Tematica de cercetare a urmărit complexitatea problemelor legate de impactul socio-economic în mediul înconjurător al activităților eco-economice și bioeconomice de la nivel local, zonal, regional și național.

În cadrul CSCBA, lucrările de cercetare realizate s-au înscris în temele aprobate prin Planul de cercetare al INCE pentru anul 2018, elaborat în conformitate cu domeniile strategice și direcțiile prioritare incluse în „Strategia cercetării științifice în Academia Română 2014-2020”, respectiv: *Domeniul strategic 6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)*.

În cadrul *Direcției prioritare 6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale și bioresurse montane*, CSCBA a coordonat 5 teme, în cadrul cărora au fost elaborate studii de cercetare:

- 6.2.1. *Analiza multidisciplinară economico-socială a biodiversității patrimoniului zootehnic din România în perioada 1918-2018*: Coordonatori: Alexandru T. Bogdan, m.c. A.R.; Gheorghe Zaman, m.c. A.R.;
- 6.2.2. *Biodiversitatea zootehnică și bioeconomia medical-veterinară în contextul actual și scenarii ecopatologice pentru perspectiva perioadei 2018-2035 (continuare din 2017)*: Coordonatori: dr. Alexandru T. Bogdan, membru corespondent al Academiei Române; dr. George Florea Tobă; dr. Gheorghe Zaman, membru corespondent al Academiei Române;
- 6.2.3. *Studii privind soluții bioeconomice pentru dezvoltarea biodiversității zootehniei românești*: Coordonator: dr. Marcel Th. Paraschivescu;
- 6.2.4. *Cercetări ecoeconomice privind conservarea biodiversității resurselor genetice animale în contextul siguranței alimentare (continuare din 2017)*: Coordonator: dr. George Florea Tobă;
- 6.2.5. *Reconstrucția ecologică și eco-bio-geo-economică a habitatelor din România și ecozone transfrontaliere poluate antropice din agrosisteme și ecosisteme forestiere (continuare din 2017)*: Coordonator: dr. Cristina Gârlea.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

În cadrul *Direcției prioritare 6.22. Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – dicționare, baze de date, arhive, etc. Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor institutelor din rețeaua INCE, CSCBA* a coordonat o temă de cercetare și anume:

6.22.21. *Culegeri de sinteze, rapoarte, proiecte și concepte, consacrate biodiversității și biotehnologiilor din reproducția comparată din România în perioada centenarului Marii Unirii 1918–2018: Coordonatori: dr. Alexandru T. Bogdan, membru corespondent al Academiei Române; dr. George Florea Tobă.*

O preocupare importantă a cercetătorilor a constituit-o programul de cercetare privind „Centenarul România 1918–2018”, în cadrul căruia s-a realizat un studiu privind evoluția biodiversității zootehnice din România în perioada 1918–2018, publicat în *Tratatul Civilizația Românească. 16, Economia României după Marea Unire*, volumul II, *Economia Sectorială*, Cap. 9 *Zootehnia – Schimbări ale Biodiversității*, Autori: Alexandru T. Bogdan, George Florea Tobă, Marcel Theodor Paraschivescu, Mariana Sandu, Marcel Paraschivescu, Dumitru Georgescu, Editura Academiei Române București, 2018, p. 227–237.

În ceea ce privește resursa umană, în anul 2018, în cadrul CSCBA a activat un număr de 8 cercetători atestați și un asistent cercetare cu studii medii. Dintre aceștia, 6 sunt doctori, 3 au urmat programe postdoctorale, iar 2 sunt conducători de doctorat.

Activitatea de cercetare desfășurată în cadrul CSCBA a avut în vedere calitatea lucrărilor științifice și racordarea cercetării la standardele mondiale din domeniu, iar rezultatele cercetărilor au fost prezentate și valorificate în cadrul unor conferințe naționale și internaționale. Astfel, rezultatele cercetării din CSCBA au fost prezentate la conferințe internaționale și naționale, într-un număr de 21 lucrări științifice.

Dintre principalele realizări ale CSCBA, în anul 2018, putem exemplifica:

- Grant de cercetare România – Italia „*Tropospheric ozone effects on forest growth and diversity – TROZGRODIV*” (2014–2016) prelungit cu în perioada 2017–2019. Coordonatori: Sorin Avram, Adi Croitoru, Carmen Gheorghe, Nicolae Manta, 2018
- Cironei, Laurențiu, *Cartarea ecosistemelor degradate și semidegradate utilizând metode de teledetecție satelitară*, cap. 3, pp. 93–117, București, Editura Academiei Române, ISBN 978-973-27-2902-1
- Emilian M. Dobrescu (coordonator), *Almanahul Mediului 2019*, Editura Sigma, București, 2018, 108 pag., ISBN 978-606-727-288-5
- Paraschivescu Marcel Th., *Artificial insemination prognosis in cattle at national and international level*, International Conference „Agriculture for Life – Life for Agriculture”, University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine of Bucharest, 7–9 iunie 2018
- Stan Nicoleta-Simona, Amalia-Gianina Străteanu, Nicole Livia Petculescu, *Interdisciplinary Approach Of The Eco-Bio-Sanogenesis Concept*, 18th International Multidisciplinary Scientific GeoConference SGEM 2018, Conference Proceedings Volume 18, Ecology, Economics, Education and Legislation Issue: 5.3, pp. 537–544, Section: 21. Environmental Economics, 2–8 iulie 2018, Albena, Bulgaria.
- Participarea unui cercetător din CSCBA (CS III Străteanu Amalia Geanina) la: *European Week of Regions and Cities*, Bruxelles, Belgia, 8–11 octombrie 2018; *Sustainable Livestock production in Europe: Myths, challenges and the way ahead* și la *Food 2030: Research and Innovation for a ZeroHunger World*, Parlamentul European, Bruxelles, Belgia, 16 octombrie 2018.
- Participarea unui cercetător din CSCBA (CS III Sandu Mariana) la un amplu proiect editorial colaborativ din Seria Caiete Documentare: Coordonatori, Marius Stoian, Mihai Aniței (2019) *Agricultura. Concepte și instrumente operaționale*; Mariana Sandu – *Sectorul*

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

zootehnic românesc din perspectiva disponibilității de produse agroalimentare de origine animală, Editura Club România, ISBN 978-606-94561-4-9. pp. 371–402 .

- Cercetătorii CSCBA au participat la conferințe naționale și internaționale privind schimbările climatice, acțiuni privind Strategia Dunării și manifestări organizate de societatea civilă (15 evenimente, respectiv, conferințe, expoziții, lansări de carte și donații).
- Participarea unui cercetător din CSCBA (CS I Cristina Gârlea) la o vizită de documentare privind repopularea habitatelor cu specii protejate la Tiergarten, Schonbrunn, Austria, 11–13 septembrie 2018.

Pe parcursul anului 2018, CSCBA a organizat următoarele conferințe naționale:

- „Aniversarea a 130 de ani de la nașterea savantului patriot G.K. Contantinescu (24 aprilie 1888 – 24 aprilie 2018), inițiatorul zootehniei științifice în România Unită”, CSCBA „David Davidescu”, 24 aprilie 2018;
- Conferința Națională cu ocazia Zilei Internaționale a Biodiversității, cu tema „Semnificații științifice ale biodiversității patrimoniului zootehnic din România după Marea Unire”, CSCBA „David Davidescu”, 22 mai 2018;
- Conferință Națională cu ocazia Zilei Mondiale a Alimentației cu tema „Implicări și perspective în securitatea alimentară pentru a obține o generație fără foamete”, CSCBA „David Davidescu”, 16 octombrie 2018.

Cercetătorii din cadrul CSCBA au participat la elaborarea de rapoarte de interes național, privind dezvoltarea durabilă a resurselor genetice din zootehnie, prevenția fenomenelor cu risc major pentru mediu și populație cât și la transferul de concepte utile societății civile, pentru elaborarea strategiilor autorităților locale. Astfel, s-au inițiat și consolidat cooperări științifice interne și internaționale care au contribuit la creșterea vizibilității CSCBA, atât la nivel național, cât și internațional.

O preocupare permanentă o constituie atragerea de fonduri extrabugetare pentru a putea asigura o mai bună desfășurare a activității de cercetare și pentru a putea organiza/participa la conferințe internaționale. Pentru o mai bună desfășurare a activității de cercetare considerăm că sunt necesare fonduri suplimentare pentru a putea efectua cercetări de biodiversitate și reconstrucție ecologică în teren.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

CENTRUL DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE ECONOMICĂ, BUCUREȘTI

Director: **Valeriu Ioan-Franc**, membru corespondent al Academiei Române
București, Calea 13 Septembrie, nr. 13, sector 5, cod 050711, România
Telefon: 021 318 24 38
e-mail: cide90@gmail.com
web: www.ince.ro

Misiunea Centrului de Informare și Documentare Economică (CIDE):

1. CIDE este unitate componentă a Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” (INCE) al Academiei Române, înființat prin Decretul Lege nr. 10 pe 2 ianuarie 1990, în subordinea Guvernului României. Prin Hotărârea de Guvern nr. 505 din mai 1990 a trecut în structura unităților de cercetare ale Academiei Române, fiind ordonanțator terțiar de credite.
2. Obiectul de activitate al CIDE constă în:
  - asigurarea informării și documentării activității de cercetare științifică fundamentală din domeniul economiei, respectiv construirea și gestionarea de baze de date bibliografice, cu caracter deschis, primar sau secundar;
  - valorificarea (diseminarea) rezultatelor cercetării științifice derulate în institutele din structura INCE, prin periodice și neperiodice de informare și documentare cu caracter primar sau secundar, difuzate în mediile interesate, potrivit statutului INCE.
  - în conformitate cu programele proprii de cercetare, CIDE contribuie la:
    - repunerea în valoare a gândirii economice moderne și contemporane, exploatarea automată a fondului bibliografic al Bibliotecii INCE, construirea sistemului intern de citări ale contribuțiilor cercetătorilor INCE la știința economică, construirea bazei de documentare „Tezaur”, precum și a *colecției lucrărilor editate pentru valorificarea proiectelor realizate în cadrul competițiilor naționale de proiecte prioritare și de excelență*.
    - editarea de publicații primare de informare și documentare economică pentru valorificarea rezultatelor cercetării științifice desfășurate în institutele componente ale INCE: „*Probleme economice*” și „*Studii și cercetări economice*”, publicate online.
    - editarea publicațiilor institutelor componente ale INCE:
      - „*Revista Română de Economie*” / „*Romanian Journal of Economics*” – două apariții susținute de Institutul de Economie Națională, indexată în 6 baze de date internaționale;
      - „*Romanian Journal of Economic Forecasting*”, indexată *ISI Thomson*, patru numere și supliment tematic, publicație a Institutului de Prognoză Economică;
    - CIDE este coorganizator principal al Conferinței Internaționale anuale a INCE – ESPERA, cu apreciate contribuții și importante participări tematice și metodologice. CIDE asigură documentarea, traducerea sau controlul științific al traducerilor în vederea publicării în rețeaua mondială de profil a comunicărilor, alcătuirea editorială și complexul redacțional al materialelor de susținere și promovare a conferinței (program, materiale publicitare, corespondență națională și internațională etc.).
    - Centrul de Informare și Documentare Economică derulează anual schimburi operative de informații cu parteneri din țară și din străinătate, rezultatele cercetărilor INCE fiind astfel înscrise în circuitele informaționale, iar baza sa documentară îmbogățindu-se cu materialele primite la schimb.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

- Centrul „Pierre Werner” de Studii și Documentare România-Luxemburg, care funcționează din anul 1994 în cadrul INCE-CIDE, constituit într-o instituție recunoscută pe plan național și internațional de cooperare și colaborare între România și Marele Ducat de Luxemburg. Centrul a găzduit, pe parcursul celor mai bine de două decenii de activitate, un număr impresionant de manifestări științifice. Centrul a fost vizitat în mai multe rânduri de înalți demnitari europeni.

Proiecte/teme/direcții de cercetare derulate/finalizate în anul 2018:

- Rapoarte/studii de interes național: *Consolidarea convergenței economice și monetare a României cu UE – un demers necesar, program prioritar al Academiei Române și susținerea lucrărilor Comisiei Naționale pentru Adoptarea Euro (activitate coordonată de Valeriu Ioan-Franc);*
- Consultanță oferită autorităților, participări în diferite comisii, foruri, parteneriate cu instituții publice etc.: *Participare la Comisia guvernamentală pentru elaborarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă a României orizont 2030; reprezentantul CIDE a făcut parte din comisia de redactare finală a SDD (Valeriu Ioan-Franc);*
- Proiecte derulate: *Din programul INCE, pe direcțiile strategice ale Academiei Române:*
  - 6.5 – *Noile condiții de integrare economică și de globalizare. Convergența reală și nominală (Valeriu Ioan-Franc, Andrei Marius Diamescu);*
  - 6.21 – *Noua Enciclopedie a României (Valeriu Ioan-Franc, Nicușor Ruiu, Aida Sarchizian);*
  - 6.22 – *Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – dicționare, baze de date, arhive etc. Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor institutelor din rețeaua INCE (Valeriu Ioan-Franc, Aida Sarchizian, Mihaela Burugă, Nicolae Login, Mircea Fâță, Paula Neacșu);*

Cărți:

- *România și adoptarea euro*, Napoleon Pop și Valeriu Ioan-Franc, ISBN 978-973-159-222-0, 304 pag., colecția CIDE Studii și Cercetări Economice;
- *Pulsul economiei mondiale. 50 de ani de prezență în publicistica economică*, Adrian Constantinescu, ISBN 978-973-618-425-3, 574 pag., Editura Expert;
- *România în globalizare*, Napoleon Pop și Valeriu Ioan-Franc, ISBN 978-973-159-223-7, 456 pag., colecția CIDE Studii și Cercetări Economice;

Studii și cercetări bibliografice tematice retrospective (colectiv de autori):

- *Bibliografie economică românească – 1918–1947, vol. I*, ISBN 978-973-159-214-5; vol. II, ISBN 978-973-159-215-2
- *Publicistică economică românească – 1918–1947 – vol. I*, ISBN 978-973-159-216-9; vol. II, ISBN 978-973-159-217-6
- *Colecția Tezaur INCE, vol. XLV–LIV*, ISBN 978-973-159-201-5; 978-973-159-208-4; 978-973-159-209-1; 978-973-159-210-7; 978-973-159-211-4; 978-973-159-212-; 978-973-159-213-8; 978-973-159-218-3; 978-973-159-219-0; 978-973-159-220-6
- *Economiști la Academia Română*, ISBN 978-973-159-221-3

Rezultate/realizări de excelență obținute în cursul anului 2018:

- *Economia României după Marea Unire, vol. II: Economia sectorială: cap. 16 – Comerțul interior (Ana-Lucia Ristea, Valeriu Ioan-Franc, Aurel Vainer), pp. 415–428; cap. 33 – Cercetarea economică din România (Luminița Chivu, Valeriu Ioan-Franc), pp. 908–964, ISBN 978-973-27-3023-2, Editura Academiei Române;*
- *Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană. Un demers necesar. Program prioritar al Academiei Române, etapa I, Studii sectoriale, 544 p., și Sinteză, ISBN 978-973-159-227-5, 182 p., editor CIDE – INCE, Academia Română.*

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Performanța și vizibilitatea internațională

- a) *Cooperări științifice și reuniuni științifice internaționale organizate/coorganizate*
- coorganizator *Conferința Internațională ESPERA ediția 2018 – Economia României un secol de transformări (1918-2018)*, 24–25 mai (Valeriu Ioan-Franc, Dorina Gheorghe, Ovidiu Sîrbu, Mircea Fâță, Nicolae Login, Luminița Login, Ortansa Ciutacu);
  - *organizarea la București, sub egida Academiei Române și în cadrul Programului Centenar, a celui de al XXVII-lea Congres Internațional al Academiei de Management și Gestiunea Afacerilor – AEDEM*, cu tema „*Antreprenoriatul local și globalizarea*”, 4–5 septembrie (Valeriu Ioan-Franc, Dorina Gheorghe, Ovidiu Sîrbu, Mircea Fâță, Nicolae Login, Luminița Login, Ortansa Ciutacu);
  - coorganizator al ediției a XVII-a a Seminarului internațional interacademic *Penser l’Europe*, București, 21–23 septembrie (Valeriu Ioan-Franc, Mihaela Burugă);
  - editarea revistei *Romanian Journal of Economic Forecasting*, publicație a Institutului de Prognoză Economică indexată ISI Thomson;
  - editarea revistei *Romanian Journal of Economics*, publicație a Institutului de Economie Națională, indexată în 6 baze de date internaționale;
  - coeditarea la *Peter Lang Academic* a comunicărilor susținute în ediția 2016 a *Conferinței ESPERA* a INCE, 2 volume (peste o mie pagini, 100 comunicări) cotate ISI Thomson Proceedings.
- b) *Recunoașteri naționale și internaționale*
- *Academia Română* a ales, la 21 noiembrie 2018, pe CSI dr. Valeriu Ioan-Franc *membru corespondent*;
  - *Academia Europeană de Management și Gestiunea Afacerilor (AEDEM)* a acordat cea mai înaltă distincție – *Meritul Academic* domnului CSI dr. Valeriu Ioan-Franc, cu prilejul celui de al XXVII-lea Congres Internațional al Academiei de Management și Gestiunea Afacerilor – AEDEM, 4–5 septembrie;
  - *Academia Regală Spaniolă de Științe Economice și Financiare* a ales pe domnul CS I dr. Valeriu Ioan-Franc *membru de onoare* al *Barcelona Research Network*, 22 martie, Sevilla.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

INSTITUTUL DE SOCIOLOGIE – DE LA CUNOAȘTERE LA ACȚIUNE SOCIALĂ

Director: **Ilie Bădescu**, membru corespondent al Academiei Române
București, Calea 13 Septembrie, nr. 13, sector 5, cod 050711, România
Telefon/fax : 021 318 24 48
e-mail: insoc@insoc.ro
web: www.insoc.ro; www.sociologiaazi.ro

Institutul de Sociologie (INSOC) a fost fondat în 1990 prin Hotărârea de Guvern nr. 209/1990, ca un institut de cercetări sociologice aplicate și fundamentale, în locul fostului Centru de Cercetări Sociologice creat în 1966 sub egida Academiei Române. Institutul este continuatorul moștenirii științifice și direcțiilor Școlii Sociologice de la București, prin actul fondator al lui Dimitrie Gusti din 1918.

Misiunea Institutului de Sociologie

Activitatea de cercetare a Institutului de Sociologie se aliniază axului ideatic al tradiției sociologiei românești, preocupată constant să răspundă chemării epocii și provocărilor societății românești prin programele și inițiativele Academiei Române, așa de lămuritor formulate la vremea sa de către Marele sociolog Dimitrie Gusti, fost președinte al Academiei : *Pro Scientia Pro Patria et Pro Humanitas*.

Institutul de Sociologie și-a definit profilul în lumina a patru exigențe programatice reprezentative pentru misiunea sociologiei ca știință militantă, îndatorată societății și culturii românești:

1. *Exigența enciclopedică și restititivă*: continuarea cercetărilor dedicate finalizării *Enciclopediei Școlii Sociologice de la București* (în 2019 vor fi editate volumele al 2-lea și al 3-lea ale Enciclopediei), cercetări derulate în cadrul seriei *Cărțile Centenarului*. În aceeași serie a fost editat în 2018 *Dicționarul de sociologie rurală* (forma revizuită și completată), primul de acest fel în sociologia ariei sud-est și central europene;
2. *Exigența cercetării monografice a problemelor fundamentale ale României*: Institutul de Sociologie a reluat programul fundamental al cercetării chestiunii rurale, în cadrul căreia au fost deja realizate: seria monografică „Viața și moartea în satul românesc”, „Tratatul de sociologie rurală” și „Atlasul sociologic rural”. Continuarea cercetărilor dedicate studierii impactului social al schimbărilor rapide ale tranziției și efectelor unor hazarde naturale și sociale (determinarea indicelui de preimpact social și psihologic al scenariilor de hazard ; cartografia vulnerabilității și rezilienței comunitare; definitivarea studiului comparativ al sărăciei energetice etc.);
3. *Exigența cercetării și acțiunii interactive*: Necesitatea de a îndruma cercetătorul spre o colaborare activă cu orice inițiativă și orice factor instituțional sau asociativ implicat în actul de cercetare socială, pentru găsirea unor soluții competente la problemele actuale ale României (Institutul a colaborat în 2018 cu Inspectoratul pentru Situații de Urgență, Administrația Națională a Penitenciarelor, Serviciul de Analiză și Prevenire a Criminalității, alte organisme decidente centrale și locale, parteneri sociali, centre și universități din țară și din străinătate).
4. *Exigența „Institutul deschis”*: Susținerea unui cadru deschis pentru cercetări internaționale interactive și lărgirea echipei de cercetare prin atragerea colaborării unor cercetători asociați din medii internaționale și naționale.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Direcțiile de cercetare ale Institutului de Sociologie vizează: studii monografice și enciclopedice, sociologia comunităților, a familiei, comunicare publică, devianță socială și criminalitate, sociologia religiilor, studii de istorie socială recentă și percepție publică, sociologie politică, sociologia organizațiilor, studiul corpusului teoretic și metodologic de specialitate.

În anul 2018, planul de cercetare al Institutului de Sociologie a fost alcătuit din unsprezece proiecte de cercetare organizate în conformitate cu direcțiile prioritare ale Strategiei de cercetare științifică a Academiei Române:

- *Enciclopedia Școlii Sociologice de la București*
- *Atlasul sociologic al rezilienței comunitare în România*
- *Vulnerabilități sociale și politice ale societății românești*
- *Modele teoretico-explicative asupra morfologiei sociale*
- *Europa îndepărtată: memorie, confluente și influențe*
- *Mediapolis: media și problemele publice în contexte transnaționale*
- *Religiozitatea românilor în trecut și în prezent*
- *Studii și cercetări sociologice privind credințele și practicile religioase ale românilor*
- *Piața forței de muncă din perspectiva Strategiei Europa 2020*
- *Criminalitatea în marile aglomerări urbane europene. Particularități, factori de risc și strategii de prevenire*
- *Metode calitative și tehnologii de cercetare*

Temele de cercetare au fost realizate de către echipe specializate care își desfășoară activitatea în formațiuni colegiale cu identitate tematică (*laboratoare*).

Rezultate

Publicații și conferințe

Cei 20 cercetători ai Institutului de Sociologie au publicat în 2018: 13 cărți/capitole în lucrări apărute la edituri din străinătate; 9 cărți/capitole publicate în Editura Academiei Române sau alte edituri din țară; 4 articole în reviste ISI din străinătate; 23 de articole în reviste din țară indexate în BDI. A crescut numărul citărilor lucrărilor publicate în anii anteriori, de la 86 în 2017 la 271 în 2018. Institutul a organizat în 2018 opt manifestări științifice, dintre care patru internaționale. A fost înregistrată o prezență activă în viața științifică a cercetătorilor prin cele 46 de comunicări la reuniuni științifice dintre care 31 la reuniuni internaționale.

Dintre cărțile publicate pot fi menționate ca lucrări fundamentale, de mare anvergură teoretică și metodologică:

- Bădescu, Ilie; Cucu-Oancea, Ozana (coord.), *Dicționar de sociologie rurală. 100 de ani de gândire sociologică românească*, ediție nouă, Editura Mica Valahie, București, 2018.
- Bădescu, Ilie; Popa, Ioan C., *Enciclopedia Școlii sociologice de la București*, vol. II, Editura TipoMoldova și Mica Valahie, 2018.

În 2018, Institutul de Sociologie a organizat mai multe manifestări dedicate **Centenarului Marii Uniri** (sub titulatura generică *Conferințele Centenarului*), dintre care menționăm :

1. Workshop-ul *Politica de securitate a României în perioada Războiului Rece*, pe marginea cărții lui Larry Watts (cu participarea autorului), „Oaia albă în turma neagră. Politica de securitate a României în perioada Războiului Rece” (februarie 2018).
2. Conferința *Basarabia românească destin și istorie*, organizată în colaborare cu Fundația culturală „Idea europeană”, Revista „Punctul critic” (15 martie 2018).
3. Dezbaterile *Tratatelor de pace ale României (1919–1920)*, organizată în colaborare cu Muzeul Literaturii Române (25 aprilie 2018).
4. Dezbaterile *România sub presiunea marilor puteri*, pe marginea cărții „Fața nevăzută a agresorului. Pactul Ribbentrop Molotov și urmările lui” (30 mai 2018).

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

5. *City Rituals*, a 13-a conferință internațională a grupului de lucru *The Ritual Year (Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore, SIEF)*, instituția gazdă: Institutul de Sociologie; instituții partenere: Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”, Institutul de Studii Sud-Est Europene, Muzeul Național al Țăranului Român; (7–9 noiembrie 2018).

Proiecte/granturi

Au fost desfășurate în 2018 cinci granturi de cercetare și de mobilități pentru cercetare câștigate în competiții naționale/europene.

Reviste

Institutul de Sociologie editează trei reviste: *Revista Română de Sociologie*, indexată în șase BDI și *Romanian Journal of Social Sciences* indexat în BDI, *Sociologia-azi*, online, cu referenți de specialitate.

Infrastructura de cercetare

Din fondurile asigurate de către proiectele extrabugetare atrase în Institut în ultimii ani, Institutul de Sociologie și-a îmbunătățit dotarea materială, astfel încât să poată susține realizarea de baze de date, prelucrări și analize la standarde ridicate. În prezent Institutul dispune de un server propriu, 28 de calculatoare și 13 laptopuri performante, 1 scanner, 3 copiatoare multifuncționale, echipamente de înregistrare video și audio, de proiecție, precum și softuri de specialitate actualizate.

Institutul a inițiat în 2018 construirea unei baze de date statistice incluzând datele din recensămintele populației pe o durată de o sută de ani, pentru a facilita accesul cercetătorilor la informațiile necesare analizelor longitudinale și comparative.

Ca o concluzie generală se poate aprecia că rezultatele obținute în 2018 confirmă și consolidează tendința anilor anteriori de abordare a celor mai importante teme de cercetare, de valorificare într-o măsură mai mare a rezultatelor cercetărilor și de realizare de proiecte în parteneriat cu instituții de profil din țară și străinătate.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

CENTRUL EUROPEAN DE STUDII ÎN PROBLEME ETNICE, BUCUREȘTI

Director: **Radu Baltasiu**

București, Calea 13 Septembrie nr. 13, Cam. 5235-6, Sector 5, cod 71102, România

Telefon: 0731 199 066

e-mail: office.cespe@gmail.com

web: www.cespe.ro; www.etnosfera.ro

Centrul European de Studii în Probleme Etnice este o instituție de cercetare înființată prin Hotărâre de Guvern și organizată ca institut al Academiei Române. Misiunea Centrului este realizarea de cercetări cu caracter fundamental și aplicativ în cadrul programelor regionale, naționale și internaționale, bazate pe tematici ce pornesc de la ultimele tendințe în cercetarea socio-culturală și economică, fără a neglija abordări consacrate în domeniu. Principalul obiectiv al Centrului este realizarea de studii axate pe problematica grupurilor etnice, lingvistice și/sau religioase, din perspectivă interdisciplinară, dar nu exclusiv. Prin cercetările întreprinse, Centrul își propune să studieze realitățile sociale așa cum se prezintă ele pe teren, în funcție de perspectiva subiectivă a fiecărei minorități în parte, transformată din obiect de cunoaștere în subiect de cunoaștere și subiect cunoscător, caracteristică de bază a metodologiei neointerpretative. Acest tip novator de metodologie a fost construită și promovată de cercetătorii CESPE în studiile acestora, și are ca punct de plecare principiile Școlii Gusti privind *cunoașterea prin asumare*, cunoașterea întregurilor prin problematizare (principiul golopențian al monografiei sumare), dar și a formării personalităților culturale. Din această perspectivă, cercetările CESPE nu au neglijat niciodată imperativul *unificării sufletești* a comunităților. Numai printr-o sociologie conștientă de problemele locale (naționale) ne putem integra competent în sociologia internațională și deci în cultura universală, depășind actualul blocaj generat de *empirismul cosmopolit* (de data aceasta). Cea de-a doua mare paradigmă din perspectiva căreia CESPE s-a inserat în realitate este cea weberiană, axată pe: empatie cu actorul social investigat, analiza logică prin documentare susținută și sistematică a contextului și a semnificațiilor faptului social și pe comprehensiune.

Centrul European de Studii în Probleme Etnice are echipă formată din doar opt cercetători dintre care 6 au vârste sub 35 de ani;

În ultimul an, aceștia au participat cu lucrări la 17 conferințe științifice (inter)naționale, în intervalul 2012–2018 cercetătorii având peste 100 de participări la astfel de evenimente;

În cinstea Centenarului Marii Uniri, CESPE:

- A co-organizat la Centrul Cultural Dalles conferința „Generația noastră încotro?”;
- Are în lucru o sinteză privind Școala Sociologică de la București;
- A realizat în premieră cercetări de analiza conținutului, elaborând studii privind discursul manipulator în anul Centenarului Marii Uniri;
- **Cea mai importantă realizare a Centrului (în colaborare cu mediul asociativ) dedicată Centenarului Marii Uniri este aplicația mobilă „Mihai Eminescu – întreaga operă”, ce pune la dispoziția celor peste 10 milioane de utilizatori de terminale inteligente în limba română întreaga operă eminesciană.**

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Centrul European de Studii în Probleme Etnice este printre puținele instituții academice care, an de an și cu un buget minimal, realizează cercetări sociologice de teren și co-organizează școli de vară.

Cercetătorii CESPE au documentat în premieră comunitatea vlahilor din Carpații Păduroși ai Poloniei (goralii) – în orașul Nowy Sącz;

CESPE a asigurat prezența Academiei Române la inaugurarea celui de-al doilea cimitir militar românesc din Rusia, în Kuban, inaugurat în noiembrie 2018;

În ceea ce privește dimensiunea publicațiilor – volume, articole și recenzii – CESPE a continuat să dezvolte calitativ și cantitativ Revista *Etnosfera* care, în perioada 2009-2018, a numărat 30 de apariții digitale, disponibile la adresa www.etnosfera.ro. Mai mult, începând cu anul 2018, revista a devenit disponibilă în premieră și în format tipărit, fiind scoasă sub egida Editurii Academiei Române. Momentan, echipa de redacție a pornit un amplu proces de indexare a Revistei în baze de date internaționale. În ceea ce privește publicarea în alte reviste/volume, cercetătorii CESPE, pe parcursul anului 2018, au semnat 2 cărți/capitole de cărți și 11 articole.

Centrul are un strâns contact cu publicul tânăr, organizând:

- Întâlniri cu studenții, masteranzii și doctoranzii din cadrul Facultății de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București, axate pe teoria sociologică clasică și contemporană, realizate bilunar la sediul CESPE;
- Școli de vară în domeniul științelor sociale, oferite tinerilor cu titlul gratuit;
- Cercetări de teren organizate cu precădere în spațiul rural, la care participă angajații CESPE, alături de studenți și voluntari;
- Evenimente publice (conferințe, mese rotunde și expoziții).

Inovații notabile:

- *Metoda neointerpretativă.* Este o tehnică de cunoaștere integrală într-un interval foarte scurt (12–21 zile) a unei comunități complexe de tip sat cu mijloace materiale reduse. De tipar monografic, datele sunt culese *inițial* conform legii paralelismului (Gusti), iar ulterior, prin *problematizare*, după tiparul monografiei sumare (Golopenția). Metodologia neo-intrepretativă este centrată pe cartarea densităților semnificative din comunități, prin intermediul povestariului – a țesăturii simbolice a acesteia;
- *Tehnica hărților mentale.* Parte a accesării neointerpretative a comunităților investigate, metoda hărților mentale presupune transpunerea grafică de către persoanele intervievate a ordinii locale. Componentă a interviului semistrukturat, hărțile mentale sunt instrumente cu ajutorul cărora cercetătorul are acces la *personalizarea grafică a spațiului social* de către subiect. Fiind desenată chiar de către acesta, harta mentală este o formă de dicteu și, în consecință, un instrument puternic de dezvoltare a subiectivității și a resorturilor ordinii. Discuția pe care interviuatorul o poartă cu subiectul are doar rolul de a menține constantă orientarea atenției acestuia către sine însuși;
- *Infrastructura socială.* Mai înainte de a fi fizică, infrastructura este rezultatul interacțiunii sociale, parte a spațiului social și a logisticii sociale, deci, în același timp, dependentă de calitatea simbolurilor și a circulației acestora. Infrastructura este rezultatul întâlnirii dintre spațiul interior al societății („interdependențele ei sufletești”) și exteriorul acesteia (provocările).

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Tabelul 1

Date sintetice privind activitatea CESPE din ultimii ani

An	Nr. cercetători	Cercetări/ vizite de lucru	Școli de vară/ conferințe organizate	Cărți/ capitol/ rapoarte publicate	Publicare articole/ recenzii	Publicare articole/ recenzii/ cercetător	Participări la conferințe (inter)naționale	Participări la conferințe (inter)naționale / cercetător
Total	8	12	13	14	141	–	110	–
2018	8	3	2	4	29	4/5	17	2
2017	6	1	1	2	25	4/5	17	2/3
2016	6	1	2	2	26	4	24	4
2015	6	2	3	2	21	3/4	16	2/3
2014	6	3	2	–	24	4	20	3
2013	5	1	2	2	–	–	–	–
2012	6	1	1	2	16	2/3	16	2/3

Mulțumiri:

- Președintelui Academiei Române, domnul acad. Ioan Aurel Pop, și vicepreședintelui Academiei Române, domnul acad. Răzvan Theodorescu, pentru sprijinul deosebit acordat în realizarea aplicației mobile „Mihai Eminescu – întreaga operă”, cât și Asociației Române de Geopolitică, Geoeconomie și Geocultură și Asociației Neam unit pentru conlucrarea la mai sus-numitul proiect dedicat Centenarului Marii Uniri;
- Asociației Române de Geopolitică, Geoeconomie și Geocultură pentru sprijinul acordat în organizarea școlilor de vară.

Bibliografie

Publicații relevante ale CESPE și angajaților săi:

1. Centrul European de Studii în Probleme Etnice al Academiei Române. 2018. Revista Etnosfera. Nr. 1,2/2018. București. Editura Academiei Române
2. Bulumac, O. 2018. *Infrastructură și societate – considerente teoretice*. București. Editura Etnologică. Colecția de studii sociologice
3. *Crihana Veche: album monografic*. 2017. București. Editura Institutului Cultural Român
4. Baltasiu, R., Bulumac, O., (coord.) 2017. Studii sociologice. Vol. II. București. Editura Etnografică
5. Baltasiu, R. (coord.), Bulumac, O. 2016. Istoria socială – actualitate și problematică. București. Editura Universității din București
6. Baltasiu, R., (coord.), Bulumac, O., (coord.). 2015. *Studii Sociologice*. Vol. I. Colecția Studii Sociologice, București, Editura Etnologică
7. Baltasiu, R., Bulumac, O. (coord.). 2014. *Fractured modernities – Elites, Romania and Europe*. Bucharest University Press
8. Baltasiu, R., (coord), Bulumac, O., Săpunaru, G. 2013. *Slăbirea comunității românești din Harghita – Covasna*. București. Editura Etnologică. Colecția de studii sociologice
9. Baltasiu, R., (coord), Bulumac, O., Pantelimon, C., Săpunaru, G., Badea, S., Baba, I., Mihăilă, M., Stancu, C., Ioniță, M., Mavrichi, I., Ciachir, L. 2012. *Traietoria tinerilor basarabeni veniți la studii în România*. București, Editura Etnologică. Colecția de studii sociologice
10. *Cultural Diplomacy and Cultural Imperialism – European perspective(s)*. 2012. Peter Lang GmbH Internationaler Verlag der Wissenschaften Frankfurt am Main

**SECȚIA DE FILOSOFIE,
TEOLOGIE, PSIHOLOGIE
ȘI PEDAGOGIE**

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

**INSTITUTUL DE FILOSOFIE ȘI PSIHOLOGIE
„CONSTANTIN RĂDULESCU-MOTRU”, BUCUREȘTI**

Director: acad. **Alexandru Surdu**
București, Calea 13 Septembrie nr. 13, sector 5, cod 050711, România
Telefon/fax : 021 410 56 59
e-mail: ifilosofie@yahoo.com
web: www.institutuldefilosofie.ro; www.ipsihologie.ro

Înființat în anul 1953, a fost unul dintre primele institute ale Academiei Române. A fost condus de personalități elevate ale Academiei Române: Acad. Athanase Joja, Președinte și Vicepreședinte al Academiei Române, Acad. Constantin Ionescu Gulian (Președintele Secției de Filosofie), Acad. Alexandru Surdu (Vicepreședinte al Academiei Române și Președinte al Secției de Filosofie, Teologie, Psihologie și Pedagogie).

Obiectivul principal a fost valorificarea filosofiei românești, studiul particularităților acesteia, semnificația lor națională și relevanța lor europeană.

În anul 1990, după ce institutele de cercetare au revenit la Academia Română (fiind subordonate Ministerului Învățământului între anii 1975–1990), a înglobat și cercetătorii de la fostul Centru de Logică al Academiei Române, care a funcționat între anii 1964–1965 – Centrul de Excelență cu mare relevanță internațională:

- În 26–31 august 1969 a organizat Colocviul Internațional de Logică de la Brașov cu participarea celor mai importante personalități ale logicii mondiale;
- În 29 august – 4 septembrie 1971 a organizat al IV-lea Congres Internațional de Logică, Metodologie și Filosofie a Științei având peste 800 de participanți din 34 de țări. S-a desfășurat sub președinția Acad. Athanase Joja.

În anul 2001, datorită unor directive ale conducerii Academiei Române, Institutul de Filosofie a fuzionat cu Institutul de Psihologie „Mihai Ralea”, sub denumirea de Institutul de Filosofie și Psihologie „Constantin Rădulescu-Motru”.

Institutul de Psihologie fusese înființat în anul 1956 la inițiativa Acad. Mihai Ralea, fost Președinte al Secției de Științe Economice, Filosofice și Juridice a Academiei Române.

Centrul de Logică a avut ca obiectiv interpretările moderne ale *Logicii* lui Aristotel, obținând performanțe deosebite valorificate la Georg Olms Verlag, Hildesheim-Zürich-New York prin două volume importante: *Rumänische Beiträge zur modernen Deutung der Aristotelischen Logik* (2004), Alexandru Surdu, *Aristotelien Theory of Prejudicative Forms* (2006) și *Studii de logică clasică, matematică și dialectico-speculativă*.

Institutul de Psihologie s-a remarcat prin lucrări fundamentale de psiho-diagnoză și tratament psihic, testare psihologică, psihologia muncii și industrială, igienă și protecția muncii, psihologia artei, psihologia gândirii creative etc.

Misiunea institutului

Departamentul de Filosofie are ca obiectiv valorificarea în continuare a filosofiei românești pe plan național și internațional, cercetări fundamentale în principalele discipline filosofice: logică, ontologie, metodologie, epistemologie și teoria cunoașterii și în domeniul tradițional-filosofic: etică, estetică, filosofia culturii.

La Departamentul de Psihologie, ca prim obiectiv sunt cercetările fundamentale în domeniile cyberadicției în România, pentru stabilirea corelatelor psihologice, sociale, culturale,

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

de status socio-economic ale utilizării IT&C, inclusiv a celor privind eventualele aspecte psihopatologice, disfuncționale și stilul parental ca factor de impact asupra performanțelor școlare. Lupta împotriva corupției, atitudinii, valori, relații interpersonale ale tinerilor, stabilirea și evaluarea criteriilor psihologice cu valoare de predictor pentru activitatea de selecție.

Obiectivul major al Institutului îl constituie stimularea cercetărilor fundamentale în domenii prioritare ale societății românești în procesul de integrare în spațiul european: sincronizarea cercetărilor cu performanțele actuale pe plan european și mondial în disciplinele fundamentale și investigarea noilor direcții de cercetare bazate pe metode și mijloace tehnice avansate.

Proiecte/teme/direcții de cercetare derulate/finalizate în cursul anului 2018

În cadrul Departamentului de Filosofie, Programul de cercetare nr. 1, *APLICAȚIILE TEORIEI CATEGORIILOR ÎN FILOSOFIA CONTEMPORANĂ*, are ca scop cercetarea filosofică din perspectiva Teoriei categoriilor la intersecție cu rezultatele științelor și ale tehnicii actuale, cât și ale filosofiei contemporane, în mod special cele din disciplinele fundamentale. Rezultatele cercetărilor au fost valorificate prin publicarea în cele cinci culegeri de studiu cu apariție anuală (*Probleme de logică*, ajuns la volumul XXI, *Studii de istorie a filosofiei universale*, ajuns la volumul XXVI, *Studii de istorie a filosofiei românești*, ajuns la vol. XIV, *Studii de teoria categoriilor*, ajuns la volumul X, *Studii de epistemologie și de teorie a valorilor*, la volumul IV), în volume personale, studii publicate în revistele Institutului și în serii de dicționare filosofice:

1. *Filosofi români tradiționali;*
2. *Filosofi români contemporani;*
3. *Categorii și concepte fundamentale în filosofia contemporană;*
4. *Performanțe filosofice românești.*

Acestea au fost publicate în *Istoria filosofiei românești*, apărută rezumativ în colecția „Civilizație românească”, vol. 15, și în istorii ale disciplinelor filosofice românești: *Istoria logicii românești* apărută deja în anul 2006, care se continuă cu *Istoria esteticii românești*, apărută în anul 2008 ș.a.

În cadrul Departamentului de Psihologie, programul de cercetare nr. 2, *SĂNĂTATE MENTALĂ ȘI STARE DE BINE: IMPLICAȚII ȘI MODALITĂȚI DE INTERVENȚIE MODERNE*, are drept scop o contribuție atât teoretică – sintetizând și îmbogățind cu informații științifice pertinente multiple domenii de mare interes precum cele ale resurselor umane, psihologiei clinice sau psihologiei dezvoltării, cât și o aplicare practică, deoarece răspunde unor nevoi sociale actuale, imperative și concrete.

Valorificarea lucrărilor se face prin elaborarea de studii și monografii, comunicări științifice prezentate în cadrul unor conferințe de prestigiu, studii și articole publicate în reviste științifice relevante la nivel național și internațional, în revistele Institutului și în *Istoria psihologiei românești*, în curs de elaborare.

Rezultate/realizări de excelență obținute în cursul anului 2018

- Apariția lucrării colective *Istoria filosofiei românești* la Editura Academiei Române, în colecția Civilizația Românească, vol. 15, coordonatori Alexandru Surdu, Dragoș Popescu, Ștefan-Dominic Georgescu,
- Lucrarea colectivă *Neoaristotelismul românesc. Comentarii și interpretări la Logica lui Aristotel*, în traducere franceză, în curs de apariție la Georg Olms Verlag, Hildesheim-Zürich-New York, ediție îngrijită de Marius Augustin Drăghici și Oana Vasilescu,
- Apariția a două volume individuale: Alexandru Surdu, *Monumente pentru eroii culturii române*, București, Editura Contemporanul, 2018; Oana Vasilescu, *Metoda maieutică în construcția filosofică*, București, Editura Academiei Române, 2018,

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

- Apariția celor 5 volume anuale.
- Organizarea următoarelor simpozioane naționale de filosofie:
  - Simpozionul Național „Constantin Noica”, ediția a X-a, cu tema „Sentimentul românesc al ființei”, 25–26 mai 2018, Râmnicu Vâlcea
  - Simpozionul Național „Constantin Rădulescu-Motru”, ediția a III-a, Târgu-Mureș, 21–24 noiembrie 2018.
  - Simpozionul „Veghetori la obârșii”, ed. a III-a, Dragomirești, Maramureș, 13 aprilie 2018.
  - Festivalul Internațional „Lucian Blaga”, ed. XXVIII, Sebeș-Lancrăm, 11–13 mai 2018.
  - Festivalul Internațional „Lucian Blaga”, ed. XVIII, Târgu-Mureș, 27–30 iulie 2018.
  - Simpozionul „Cultură și civilizație”, ed a X-a, Săliștea de Sus, Maramureș, 13–14 aug. 2018.
  - Colocviul revistelor de cultură și științe umaniste, ed. a V-a, Târgu-Mureș, 16–19 aug. 2018.
  - Simpozionul Național istorico-teologic din Maramureș, ed. a IV-a, Giulești, 13–14 sept. 2018.
  - Colocviul „Marea Unire și Maramureșul”, Vișeu de Sus, 15 septembrie 2018.
  - Simpozionul Internațional „Ștefan Odobleja”, ed. a VII-a, 12–13 octombrie 2018.
  - Conferința internațională Brentano – Comte – Mill: The Idea of Philosophy and Psychology as Science, September 27–28, 2018, Faculty of Philosophy, Bucharest.
  - Simpozionul „Știință și valori”, ed. a V-a, Colectivul de Epistemologie și Etică, Institutul de Filosofie și Psihologie, 10 mai 2018;
  - Sesiunea anuală a Colectivului de Epistemologie și Etică, ed. a V-a, Institutul de Filosofie și Psihologie, 4 oct 2018.
  - Conferința „Filosofie și economie”, organizată de Institutul de Filosofie și Psihologie „Constantin Rădulescu-Motru” al Academiei Române în colaborare cu Departamentul de Filosofie și Științe Socio-Umane al Academiei de Studii Economice, București, februarie 2018.

Infrastructura de cercetare existentă

Institutul are două Departamente, unul de Filosofie și unul de Psihologie cu programe de cercetare separate (prezentate mai sus).

Departamentul de Filosofie are următoarele colective de cercetare:

- Logică și ontologie;
- Istoria filosofiei universale;
- Istoria filosofiei românești;
- Epistemologie și etică.

Departamentul de Psihologie are trei colective de cercetare:

- Psihologie socială și a personalității;
- Psihologia dezvoltării și cross-culturală;
- Psihologie cognitivă și comportament organizațional.

Institutul dispune de o bibliotecă de cca. 12000 de volume, are un serviciu de contabilitate și resurse umane și un serviciu de secretariat. În Institut activează în total 44 de cercetători în domeniile Filosofiei și Psihologiei.

Institutul dispune de un număr de 27 camere.

Institutul editează patru reviste conduse și organizate de cercetători:

- Revista de Filosofie (6 numere pe an) – clasificată BDI
- *Revue Roumaine de Philosophie* (2 numere pe an) – clasificată ISI
- Revista de Psihologie (4 numere pe an) – clasificată BDI
- Cercetări filosofico-psiologice (2 numere pe an) – clasificată BDI

Institutul dispune de echipamente de cercetare (cu valori de peste 10000 Euro).

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) - SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Performanța și vizibilitatea internațională

Departamentul de Filosofie are relații de colaborare cu universitățile din Karlsruhe, Münster și Köln, prin Societatea Germano-Română de Filosofie, președinți: Hans Lenk din partea germană și Acad. Alexandru Surdu din partea română, cu participanți de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași și Universitatea Transilvania din Brașov. Participă la conferințe internaționale comune și are colaboratori germani la revistele Institutului.

La Departamentul de Psihologie cercetătorii au colaborat pe plan internațional cu cercetători din cadrul Academiei Bulgare de Științe, Academiei Slovace de Științe, precum și din Germania (EBC Hochschule, Berlin).

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

**INSTITUTUL DE ȘTIINȚE POLITICE ȘI RELAȚII INTERNAȚIONALE
„ION I.C. BRĂȚIANU”, BUCUREȘTI**

Director: **Dan Dungaciu**

București, str. Iuliu Maniu 1-3, corp A, et. 7, cod 061071, sector 6, România

Telefon/fax: 021 316 96 61/62

e-mail: office@ispri.ro

web: www.ispri.ro

Misiunea institutului

Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale (ISPRI) este *unicul institut de acest profil din România*. A fost înființat în 1990 și desfășoară activități de cercetare științifică fundamentală în științele sociale și umaniste (cod CAEN: 7220), valorificând rezultatele obținute prin: enciclopedii, rapoarte de cercetare, volume colective și individuale, conferințe naționale și internaționale, articole în revistele proprii (una în limba română alta în limba engleză) și în alte reviste de specialitate din țară și din străinătate, inclusiv articole și luări de poziție în presa scrisă și audiovizuală cu privire la evoluțiile proceselor politice din țara noastră și din lume.

Proiecte/teme/direcții de cercetare derulate/finalizate în cursul anului 2018

Programe fundamentale de cercetare multianuale: în cadrul departamentelor de Științe Politice și de Relații Internaționale, precum și în cel al Laboratoarelor de Sociologia și Geopolitica Religiei și de Analiză a războiului informațional și comunicare strategică au fost elaborate, ca teme și proiecte, *Enciclopedia relațiilor internaționale, Enciclopedia de diplomatie, Enciclopedia gândirii politice moderne și contemporane, Enciclopedia gândirii politice românești, Enciclopedia românilor de pretutindeni*, precum și proiectul individual *Marea Unire a Românilor, în izvoare narative*.

Rezultate/realizări de excelență obținute în cursul anului 2018/2019

Au fost publicate în străinătate 2 volume la *Cambridge Scholars Publishing*, (2019), 3 articole în reviste internaționale cotate ISI (în *Journal of Transportation Security*, December 2018, Volume 11, Issue 3-4, *Romanian Journal of Economic Forecasting*, Vol. 21, Issue 1, în volumul de *Proceedings al International Conference RCIC 2018 – Redefining Community Intercultural Context – Bucharest*, 17-19 May 2018. De asemenea, au fost publicate 4 enciclopedii din proiectele fundamentale: *Enciclopedia de Diplomatie*, București, Editura RAO, 2019; *Enciclopedia românilor de pretutindeni. Comunități, personalități, concepte, vol. 1*, București, Editura RAO, 2018; *Enciclopedia românilor de pretutindeni. comunități, personalități, concepte, vol. 2*, București, Editura RAO, 2019; *O enciclopedie a gândirii politice românești, vol. I: 1821-1918*, Editura Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion. I.C. Brătianu”, 2018. Au mai fost publicate 3 volume colective: *Religion, values and social conflicts*, Bucharest, Editura ISPRI, 2018, *41 de umbre ale obiectelor în filosofia politică*, București, Editura ISPRI, 2018, *Discursurile lui Ion I.C. Brătianu, vol. 1, 1895-1909*, Editura ISPRI, 2018. S-au mai publicat 6 volume individuale: Dan Dungaciu, *Nihil Obstat: elemente pentru o teorie a națiunii și naționalismului*, Brașov, Libris Editorial, 2018; Stelian Neagoe, *Unirea Bucovinei cu România-mamă*, București, Editura ISPRI, 2018; Stelian Neagoe, *Marea unire românească de la 1 decembrie 1918*, București, Editura ISPRI, 2018; Gabriela Tănăsescu, *Europa și problemele construcției identitare. Studii*, București, Editura ISPRI „Ion I.C. Brătianu”, 2018, Cristina Arvatu Vohn, *Politică externă și securitate în România interbelică – o analiză cantitativă (1919-1939)*, București, Editura ISPRI „Ion I. C. Brătianu”, 2018; Lucian Jora, *Diplomația culturală a României în perioada interbelică*, București, Editura ISPRI, 2018.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Prof. univ. dr. Dan Dungaciu, directorul Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion. I.C. Brătianu”, a fost distins cu Medalia „General Henri Mathias Berthelot” oferită de Academia Română pentru contribuții deosebite la sărbătorirea Centenarului Marii Uniri – 9 noiembrie 2018.

Alte rezultate

Articole publicate în reviste indexate BDI: 42; capitole în cărți publicate în edituri din străinătate: 5; capitole în cărți publicate în edituri consacrate din țară: 57; conferințe/manifestări științifice organizate de institut: 7; comunicări/conferințe științifice naționale/internaționale: 31.

Infrastructura de cercetare existentă

Institutul are un Departament de Științe Politice, un Departament de Relații Internaționale, un Laborator de Analiza Războiului Informațional și Comunicare Strategică (LARICS) (www.larics.ro) – săptămânal publicăm analize inclusiv în ziarul de mare tiraj *Adevărul* (Blog LARICS), un Laborator de sociologia și geopolitica religiilor (LSGR), o Editură (ISPRI www.librarie.ispri.ro) unde se publică prin resurse proprii circa 20 de volume pe an. Editura este acreditată CNCSIS la cel mai înalt nivel în România.

Numărul total al personalului: 47. Patrimoniul mobil și imobil: ISPRI are *sediul propriu* (Etajul 7, Corp A, Complex Leu), un *Centru de multiplicare* (tipografie) și *sediul și patrimoniul Bibliotecii ISPRI*.

De menționat că publicațiile noastre apar regulat și sunt tipărite, prin fonduri proprii, la tipografia institutului: *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*, apare trimestrial începând cu 2004, ultimul număr Nr. 1/2019, revistă indexată: **Index Copernicus DOAJ, EBSCO, ERIH PLUS și AE Global Index**. Revista este *open access*, disponibilă integral la: <http://revista.ispri.ro>; *Romanian Review of Political Sciences and International Relations*, apare semestrial, începând cu 2004, ultimul număr No 1/2019, indexată în: **EBSCO, ERIH PLUS, Ulrich's, Index Copernicus, DOAJ, CiteFactor, InfoBase Index (IBI Factor 3.76), AE Global Index**. Revista este *open access*, disponibilă integral la: <https://journal.ispri.ro>

Performanța și vizibilitatea internațională

Pe lângă cele patru volume publicate, în colectiv, de cercetătorii ISPRI la edituri internaționale menționate mai sus, mai amintim aici participarea ISPRI la elaborarea unor rapoarte internaționale precum: CEPA USA – *Center for European Polity Analysis*, „Hide Tide. Romania Security on Europe s Frontline”, January 2016, www.cepa.org; HUDSON INSTITUTE USA (*Center for American Seapower*) and *Ney Strategy Centre*, „Why Black Sea Matters”, Policy Paper, June 2016; CENTRO STUDI INTERNAZIONALI and *Ney Strategy Centre*, „The Republic of Moldova at a Crossroads. West or East?”, November 2016; *MARMARA GROUP STRATEGIC and Social Research Foundation and New Strategy Centre*, „Vulnerabilities and Opurtunities in the Black Sea region. Romanian Perspective; Turkish perspective”, February 2017.

De asemenea, ISPRI a organizat numeroase reuniuni și conferințe naționale în Aula Academiei Române, dar și o serie de seminarii și conferințe cu participare internațională.

Cercetătorii ISPRI participă regulat la conferințe internaționale din SUA, Marea Britanie, Franța, Polonia, Olanda, Federația Rusă, China, Ucraina, R. Moldova, Bulgaria etc. ISPRI are parteneriate cu instituții omoloage din state din UE, America, fosta URSS.

Publicațiile ISPRI sunt cotate în baze internaționale prestigioase, cercetătorii ISPRI au publicat și publică constant în reviste bine cotate și recunoscute internațional.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

**INSTITUTUL DE CERCETĂRI ECONOMICE ȘI SOCIALE „GH. ZANE”,
IAȘI**

Director: **Eugen Huzum**

Iași, str. Codrescu nr. 2, cod 700481, România

Telefon/fax: 0332 10 65 07

e-mail: institut@ices.ro

Misiunea institutului

Înființat în anul 2002, Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gh. Zane” din Iași a luat naștere prin fuziunea Institutului de Științe Socio-Umane și a Institutului de Cercetări Economice „Gheorghe Zane” (fondate în 1990 și, respectiv, în 1994, dar cu rădăcini istorice care coboară până în 1970 și 1957). Având un profil multidisciplinar, Institutul desfășoară cercetări fundamentale și aplicate în domeniul științelor sociale (economie, sociologie, științe juridice, științe politice) și al științelor umaniste (filosofie, logică, psihologie și științele educației), misiunea sa fundamentală fiind aceea de a contribui la dezvoltarea cercetărilor în aceste domenii, la elaborarea lucrărilor de referință ale limbii și culturii naționale și la dezvoltarea societății românești, în conformitate cu principiile și valorile Uniunii Europene, precum și cu exigențele societății cunoașterii sau ale societății informaționale.

Proiecte, teme, direcții de cercetare derulate/finalizate în cursul anului 2018

Temele prioritare de cercetare din cadrul Institutului sunt: valorile morale, epistemice, juridice, sociale, politice, culturale și economice fundamentale (precum dreptatea, echitatea, adevărul, egalitatea, libertatea, democrația, comunitatea, solidaritatea, stabilitatea, utilitatea, eficiența, creșterea economică sau statul de drept), conservarea mediului și a biodiversității, educația și politicile educaționale, relațiile și rolurile de gen, dezvoltarea personală, dezvoltarea și agricultura durabilă, turismul rural, euroregiunile și zonele transfrontaliere, migrația creierelor, piața muncii, sistemul de drept, societatea cunoașterii și societatea informațională, ecosistemele și tehnologiile digitale și – nu în ultimul rând – teoriile, procesele și fenomenele politice. Cele mai multe dintre aceste teme sunt investigate atât în dimensiunea lor regională/europeană, internațională sau globală, cât și – mai ales – din perspectiva circumstanțelor și a obiectivelor de dezvoltare culturală, economică, instituțională, politică și socială specifice țării noastre.

Rezultate/realizări de excelență ale institutului

Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gh. Zane” a avut și are o contribuție solidă în dezvoltarea cercetării din domeniul științelor sociale și al științelor umaniste, în identificarea și analizarea problemelor fundamentale ale societății românești și în sprijinirea dezvoltării ei culturale, economice și instituționale. Printre realizările deosebite ale Institutului, în perioada 2010–2018, se numără:

- publicațiile, pe teme de importanță ridicată și utilitate academică și socială, în reviste și edituri de cea mai înaltă recunoaștere națională sau internațională (precum *Journal of Economic Psychology*, *Revista Portuguesa de Filosofia*, *Topoi. An International Review of Philosophy*, *Emerging Markets Finance and Trade*, *Economics of Transition*, *Sustainability*, *Balkan Journal of Philosophy*, Editura Academiei Române, De Gruyter, Elsevier, Springer, Taylor & Francis, Wiley-Blackwell sau Wolters Kluwer);

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

- participările la manifestări științifice de prestigiu internațional (spre exemplu: *Congresul Mondial de Filosofie, Congresul Mondial de Bioetică, Conferința Internațională a Colegiului de Cercetări Interdisciplinare ale Educației din Berlin, Congresul Asociației Societăților de Filosofie de Limba Franceză, Conferința Anuală a Asociației Europene a Economisților Muncii ori Conferința Anuală a Societății Europene de Economie a Populației*);
- însemnatele premii academice naționale decernate cercetătorilor Institutului (precum Premiile Academiei Române sau Premiile de excelență acordate de UEFISCDI pentru articole publicate în reviste de prestigiu din fluxul științific principal internațional);
- organizarea a peste 30 de manifestări științifice internaționale sau cu participare internațională (precum conferințele *The Limits of the Knowledge Society, Knowledge and Action, Humanities and Social Sciences Today, Social and Academic Policies for Women, Diversități culturale în artă și educație, Comunicarea interpersonală: Repere psihologice și educative, Dezvoltarea economico-socială durabilă a euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere, Turismul rural românesc în contextul dezvoltării durabile sau Simpozionul de Antrozologie*);
- publicarea, cu regularitate și în condițiile respectării celor mai exigente standarde sau proceduri academice și editoriale, a 4 reviste naționale ori internaționale de specialitate în domeniul filosofiei, economiei sau al științelor sociale: 1) *Anuarul Institutului*; 2) *Ideo: Romanian Journal of Philosophical and Social Studies*; 3) *Logos & Episteme: An International Journal of Epistemology*; și 4) *Symposion: Theoretical and Applied Inquiries in Philosophy and Social Sciences*;
- realizarea, la termen și cu respectarea indicatorilor de performanță, a peste 15 contracte extrabugetare de cercetare fundamentală și aplicată obținute de la organizații naționale sau internaționale (ca de pildă Academia Română, UEFISCDI, CNCIS, UNESCO sau Open Society Foundation);
- implementarea cu succes a 3 proiecte POSDRU consacrate înlesnirii performanței sau a echității de gen în cercetarea doctorală și post-doctorală din țara noastră: *Societatea Bazată pe Cunoaștere – cercetări, dezbateri, perspective (2010-2013); Inovare și dezvoltare în structurarea și reprezentarea cunoașterii prin burse doctorale și postdoctorale (2014-2015); și PECAFROM – Promovarea egalității de șanse în cariera universitară și academică pentru femeile din România (2014-2015)*; sau
- eforturile de popularizare a rezultatelor științei și cercetării și de sprijin al creșterii impactului acestora în practica și realitatea socială, prin colaborări și rapoarte de consultanță acordate unor organizații guvernamentale și neguvernamentale din țară sau străinătate (Comisia Europeană *Jacobs Foundation*, Biroul European pentru Consultanță în Politicile Publice și Cercetarea Socială, Salvați Copii, Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Est, Guvernul României, Administrația Prezidențială etc.).

Infrastructura de cercetare

În cadrul Institutului de Cercetări Economice și Sociale „Gh. Zane” își desfășoară activitatea 29 de cercetători. Personalul de cercetare este organizat, în funcție de ariile de specializare și interes academic, în 6 colective: 1) Colectivul de Economie Rurală; 2) Colectivul de Filosofie și Logică; 3) Colectivul de Micro și Macro-Economie; 4) Colectivul de Psihologie și Pedagogie; 5) Colectivul de Sociologie și Drept și 6) Departamentul de Cercetare a Tehnologiilor Digitale Discursive.

Cu precădere în baza proiectelor extrabugetare derulate, Institutul dispune de o infrastructură materială, tehnologică și informațională impresionantă. În patrimoniul său se află 20 de birouri și 4 laboratoare sau săli de conferință renovate, mobilate și dotate cu aparatură tehnică de mare performanță (PC-uri, laptopuri, imprimante, multifuncționale, programe

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

informatică, video-proiectoare sau alte sisteme audio-video etc.). Biblioteca Institutului are un fond de carte în domeniile academice de interes pentru cercetătorii săi cu peste 17.000 de titluri (dintre care aproximativ 2.000 achiziționate recent sau foarte recent). Totodată, Institutul beneficiază de o pagină web profesionistă și dinamică.

Performanță și vizibilitate internațională

Performanțele și vizibilitatea internațională ale Institutului de Cercetări Economice și Sociale „Gh. Zane” au crescut în mod semnificativ și constant de-a lungul timpului. Dincolo de publicațiile, comunicările și manifestările științifice cu impact sau cu recunoaștere internațională, Institutul și cercetătorii săi au efectuat și efectuează colaborări sau schimburi interacademice cu instituții precum Universitatea din Barcelona, Universitatea din Konstanz, Universitatea din St. Gallen, Universitatea din Varșovia, Academia Regală de Științe Economice și Financiare din Spania, Centrul de Management și Politici Publice din Vilnius, Centrul de Științe Sociale din Berlin, Centrul German de Cercetare Interdisciplinară a Educației sau Fundația pentru Cercetare Științifică din Flandra. Unii cercetători sunt membri ai unor organizații academice de prestigiu din străinătate sau ai unor rețele transnaționale de cercetare (precum acțiunile COST, finanțate de Uniunea Europeană, Asociația Societăților de Filosofie de Limba Franceză, Asociația Internațională de Bioetică, Asociația Europeană a Economistilor Muncii, Asociația Internațională a Specialiștilor în Economia și Managementul Sistemelor Fuzzy, Consiliul Cercetării în Domeniul Valorilor și al Filosofiei, Rețeaua Europeană a Experților în Economia Educației sau Rețeaua Internațională UNESCO a Femeilor Filosof). Nu în ultimul rând, două dintre revistele Institutului – *Logos & Episteme* și *Symposion* – au câștigat o apreciere internațională de excepție. Incluse în baze de date academice precum *Scopus*, *Philosophy Documentation Center*, *ERIH*, *EBSCO* sau *The Philosopher's Index*, cu o rată de acceptare a articolelor trimise spre publicare de 20% și, respectiv, de 40%, cu un reputat consiliu științific internațional și o politică strictă de evaluare *inter pares* dublu anonimă, ambele reviste colaborează cu autori de maxim prestigiu internațional și publică articole de cea mai înaltă calitate științifică în domenii precum: epistemologia, filosofia științei, metafilosofia sau cercetările filosofice și interdisciplinare ale moralității, socialului și politicului. Și prin editarea acestor două reviste, Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gh. Zane” aduce o valoroasă contribuție la dezvoltarea disciplinelor sau a domeniilor de cercetare în serviciul cărora activează și la creșterea vizibilității internaționale a instituțiilor academice românești, răspunzând în mod exemplar misiunii fundamentale care i-a fost conferită și pe care și-a asumat-o.

**SECȚIA
DE ARTE, ARHITECTURĂ
ȘI AUDIOVIZUAL**

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

**INSTITUTUL DE ETNOGRAFIE ȘI FOLCLOR „CONSTANTIN
BRĂILOIU” – 70 DE ANI DE CERCETARE ETNOLOGICĂ
INSTITUȚIONALIZATĂ**

Director: acad. **Cornelia-Sabina Ispas**

București, str. Dem. I. Dobrescu, nr. 9, sector 1, cod 010025, România

Telefon: 021 318 39 00

Fax: 021 318 39 01

e-mail: contact@ief.ro

web: www.academiaromana.ro/ief

Misiunea institutului

Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu” este o structură de cercetare multidisciplinară de orientare socio-umană (fondat în 1949 prin Decret nr. 136 din 5/6 aprilie și reconfigurat prin HG 210 din 3 martie 1990). Are ca sarcini de bază: elaborarea studiilor fundamentale și avansate asupra fenomenelor culturii populare orale, tradiționale și contemporane, din rural și urban, a instrumentelor de lucru esențiale, specifice, ale domeniilor etnologice (tipologii, atlase, antologii, ediții critice, monografii, dicționare), a sintezelor teoretice (tratate) și consemnarea fenomenelor culturale – ireversibile și irepetabile – prin alcătuirea documentelor speciale caracteristice (arhiva multimedia). Cercetările etnologice sunt mijloace de încurajare a inițiativei sociale, cu influențe pozitive asupra evoluției societății românești contemporane, contribuind la dezvoltarea cunoașterii. Rezultatele cercetării oferă informații sistematizate pentru proiecte naționale de perspectivă. Prin mijlocirea lor se instituționalizează conștiința culturală în vederea protejării și utilizării raționale a valorilor naționale și este determinată implicarea (locală, națională, regională) în strategiile culturale ale României, pentru domeniile specifice. Cercetările desfășurate acoperă întregul areal al purtătorilor de cultură română din țară și din afara granițelor, precum și aspecte ale culturilor minoritare¹.

Programe de cercetare – 2018:

I. **Sintezele domeniilor etnologice:** etnografie, folcloristică, etnomuzicologie, etnocoreologie

II. **Patrimoniul cultural și informațional, imaterial și material, al arhivei de folclor și etnografie:** actualizare, modernizare, sistematizare, conservare, valorificare.

a) **Sinteze teoretice** (tratate), **studii fundamentale** (tipologii, atlase):

2018 – *Etnologie românească. Tradiție. Cultură. Civilizație*. Coord. Sabina Ispas, Nicoleta Coatu, Editura Academiei Române (327 p. + foto),

2019 – *Sistemul culturii populare românești. Partea I*. Coord. Sabina Ispas, Nicoleta Coatu. Partea II – *Taxonomie*. Ion Ghinoiu, (470 p. + foto), în Seria „Civilizația românească”. Coordonator Victor Spinei.

2018 – Proiectul *Atlasul peisajelor etnografice din România*, coord. Ion Ghinoiu.

– **Colecția națională de folclor. Serie nouă**

2018 – *Narațiuni despre reprezentări legendare fantastice. Reprezentări antropomorfe religioase creștine. De la canonic la apocrif și la folcloric. II* (ms., Laura Iliescu).

2018 – *Studiul etnomuzicologic al jocurilor din Căluș*. I. *Călușul propriu-zis*. II. *Călușerul ardelenesc* – în curs de elaborare (publicate studii și susținute comunicări în țară și străinătate): Mihaela Nubert Chețan, Const. Secară.

2018 – *Muzicile ceremonialelor nupțiale (Concepte, tipologii, antologii)* – (în curs de elaborare), M.M. Bălașa.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

- b) **Instrumente de lucru** ale disciplinelor etnologice (antologii, ediții critice, monografii, dicționare, bibliografii)
- 2018 – *Bibliografia românească de etnografie folclor 2001–2010*, Partea a II-a, 400 p., coord. Rodica Raliade.
- 2018–2019 – *Corpus de documente etnografice. Răspunsuri la Chestionarele Atlasului etnografic român* (coord. Ion Ghinoiu):
- *Mijloace de existență*: C. Alexa, Cornelia Belcin-Pleşca, Laura I. Toader, *Alimentația*. I. Oltenia, Ed. Etnologică, 375 p.
  - *Habitatul*. IV: Ioana A. Ciobănel, *Dobrogea, Muntenia*, Ed. Etnologică, 618 p.
- c) **Structura culturală consacrată teaurizării și conservării documentelor specifice, arhiva multimedia, neconvențională, de folclor și etnografie** (fondată în 1927–1928, conține documente provenind de la jumătatea sec. al XIX-lea, până astăzi) are ca sarcină identificarea, crearea, conservarea, păstrarea, teaurizarea și valorificarea documentelor de cultură orală – componenta „imaterială” a culturii –, în formă originală și specifică (patrimoniu intangibil), instrumente sociale eficiente și obiective pentru păstrarea memoriei colective.

Program de conservare pentru arhive neconvenționale (permanent): – *Folclorul și moștenirea culturală*; – *Conservarea patrimoniului imaterial prin mijloace moderne de investigare, decontaminare și monitorizare a suportilor fizici*; – *Informatică și memorie socială*; – *Arhivele de etnografie și de folclor în actualitatea istorică*; – *Dinamica arhivelor de folclor multimedia în perspectiva proceselor sociale din mileniul al treilea*; – *Implementarea Convenției UNESCO pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial la nivel național*; – *Proiecte de salvare a patrimoniului rural inspirate de Atlasul Etnografic Român*.

Proiecte:

- *Actualizarea, îmbogățirea, diversificarea documentelor – Campanii de teren în țară și în afara granițelor (Albania, R. Macedonia, R. Moldova etc.)* – activitate permanentă.
  - *Culoare de cultură și civilizație: Dunărea, Marea Neagră și Carpații*.
  - *Mutații în structura obiceiurilor și a manifestărilor profesionale, în România actuală*.
  - *Influențele determinate de mass-media în dinamica fenomenului folcloric actual*.
- 2018 – N. Saramandu, Manuela Nevaci, Em. Țîrcomnicu, C. Alexa, „*Lecturi vizuale*” etnolingvistice la aromâni din R. Macedonia. *Ohrida, Struga, Crușova*, Ed. Universitară, București.
- 2018 – N. Bardu, S. Lascu, Em. Țîrcomnicu, C. Alexa, Ioana Iancu, „*Lecturi vizuale*” etnologice la aromâni din Republica Macedonia. *Regiunea Bitolia*, Ed. Etnologică, București.
- 2018 – *Antologia textului poetic liric: dor și natură* (ms., Carmen Șerban, Raluca Potârniche).
- 2018 – Filme: *Stâna de iarnă. Ipostază arhaică a păstoritului* (Lucian David).
- *Procesiune în București*.
  - *Festivaluri în București*.
- 2018 – Proiecte internaționale: *Religious Diversity and Religious Expression in Bulgaria and Romania* (IEF și Institutul de Folclor, cu Muzeu, al Academiei Bulgare de Științe), *Researches of Musical Folklore in Hungarian and Romanian Archives* (IEF, Institutul Arhiva de Folclor din Cluj-Napoca și Institutul de Muzicologie din Budapesta); *Pe urmele mocanilor săceleni din Basarabia* (în colaborare cu Muzeul de Etnografie Brașov, Muzeul Brăilei „Carol I” și Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul, R. Moldova).
- 2018 – Expoziții: *Academia Română și cartea de folclor și etnografie*, în parteneriat cu Biblioteca Academiei Române și Comisia de Folclor a Academiei Române; *Aromâni din regiunea Bitolia (Republica Macedonia)*, expoziție de fotografie la Muzeul Național al Satului „Dim. Gusti”.

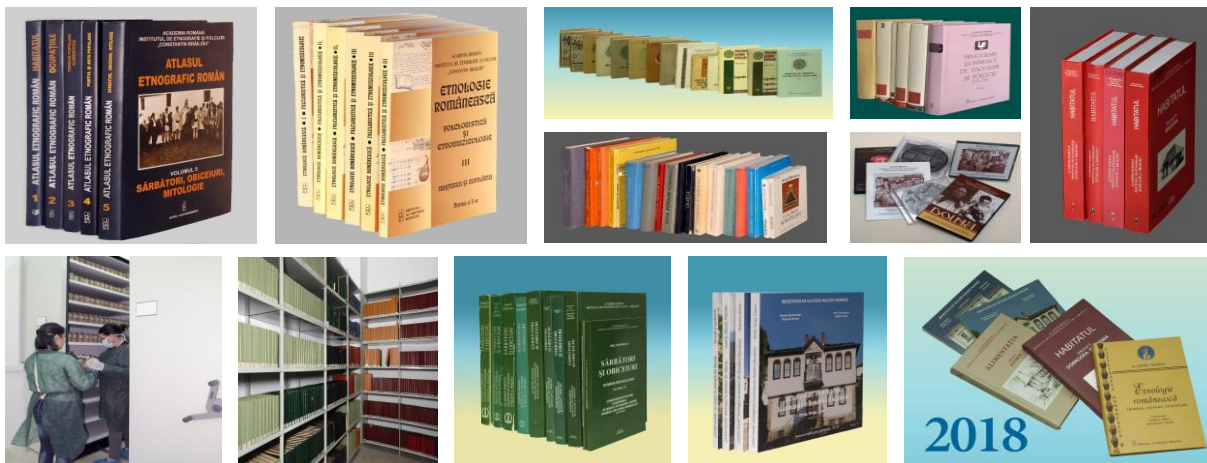

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE DIN ACADEMIA ROMÂNĂ (CCSAR-2019) – SINTEZĂ 6 mai 2019, Aula Academiei Române

În Institutul de Etnografie și Folclor „C. Brăiloiu” activează colegiile de redacție ale periodicelor: „Revista de etnografie și folclor/ Journal of Ethnography and Folklore” (publicată în limbi de circulație internațională, indexată ISI, ERIH, ZDB, GJS, CNCS-A) și „Anuarul Institutului de Etnografie și Folclor” (publicat în limba română, cu rezumat în limbi străine, indexat ERIH, ZDB, GJS, CNCS-B).

În cadrul instituției, care are profilul multidisciplinar, își desfășoară activitatea colectivele de folcloriști, etnografi, etnomuzicologi-etnocoreologi și specialiști pe domeniile de arhivare, conservare, valorificare a documentelor specifice etnologice.

2018 – IEF a fost coorganizator la cea de a 13-a Conferință a Grupului de Lucru al Societății Internaționale de Etnografie și Folclor (SIEF), „The Ritual Year”, cu tema *City Rituals*, precum și organizator al celei de a IX-a ediții a manifestării științifice Atelierele „Brăiloiu”, precedată, în 2017, de cea de a X-a ediție a simpozionului internațional Colocviile „Brăiloiu”.

Note:

1. Clasificare CAEN: cercetare-dezvoltare în științele sociale și umaniste.

Clasificare UNESCO: antropologie (culturală, etnomuzicologie, etnolingvistică, etnografie și etnologie etc); geografia (umană, culturală); istorie (biografii); lingvistică (etimologie, stilistică, limbă și literatură); științele artelor și literelor (critica textului, analiză literară; teoria, analiza și critica artelor frumoase – dansul, coregrafia, arta decorativă, estetica artelor frumoase, fotografia); sociologie (culturală, evoluția culturilor, folclor, limbi, culturi, civilizații și caractere naționale, sociologia artei, a literaturii, a religiei); etica.

2. Valorifică informația din *Etnologie românească. Folcloristică și etnomuzicologie* (Tratat de etnologie, 6 volume, Editura Academiei Române, 2007, 2014–2018, 2 200 p.).

3. Valorifică cercetările pentru *Atlasul etnografic român* (5 volume, 1016 hărți, 1475 p.), reprezentare a culturii populare românești a sec. al XX-lea, documente de teren realizate între anii 1973 și 1982 și informații din anul 1900.

4. Continuă, dezvoltă, actualizează proiectul fundamental al Academiei Române, seria „Colecția națională de folclor” (10 788 p.; 1969–2017, 18 volume, folclor literar): Sabina Cornelia Stroescu, *La typologie bibliographique des facettes roumaines*, 1969; Al.I. Amzulescu: *Cântecul epic eroic. Tipologie și corpus de texte poetice*, 1981; *Balada familială. Tipologie și corpus de texte poetice*, 1983; Monica Brătulescu, *Colinda românească*, 1981; Sabina Ispas, Doina Truță, *Lirica de dragoste. Index-motiv și tipologic*, I–IV, 1985, 1986, 1988, 1989; Maria și Ion Cuceu *Vechile obiceiuri agrare românești. Tipologie și corpus de texte* (I), 1988; Nicoleta Coatu, *Structuri magice tradiționale*, 1998; *Eros, magie, speranță*, 2004; Tony Brill, *Tipologia legendei populare românești: I, Legenda etiologică*, I, 2005; II, *Legenda mitologică, legenda religioasă, legenda istorică*, 2006; *Narațiuni despre reprezentări legendare fantastice. Reprezentări antropomorfe religioase creștine. De la canonic la apocrif și la folcloric*, Coord. Sabina Ispas și Nicoleta Coatu, I, 2017 (Editura Academiei Române, 302 p. + foto).

MS în Arhiva IEF: Tony Brill, *Catalogul basmelor despre animale și al poveștilor cu formule*, 1969; Monica Brătulescu, *Indexul motivic și tipologic al poeziei lirice orale de dor, natură, cântec și instrumente muzicale*, 1982; Sabina Ispas, Radu Niculescu, *Lirica socială. Index motivic și tipologic*, 1985; Stanca Ciobanu-Fotino, Radu Niculescu, *Tipologia poeziei lirice de cătănie și război*, 1986.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

5. Continuă, dezvoltă, actualizează proiectul fundamental al Academiei Române, seria „Colecția națională de folclor” (1984–2011, 12 volume, etnomuzicologie): Corneliu D. Georgescu, *Jocul popular român. Tipologie muzicală și corpus de melodii instrumentale*, 1984; *Repertoriul pastoral. Semnale de buciom. Tipologie muzicală și corpus de melodii* 1987; Speranța Rădulescu, *Taraful și acompaniamentul armonic al muzicii de joc*, 1984; *Cântecul. Tipologie muzicală I. Transilvania meridională*, 1990; Ghizela Sulișteanu, *Cântecul de leagăn*, 1986; Mariana Kahane, Lucilia Georgescu - Stănculeanu, *Cântecul zorilor și bradului. Tipologie muzicală*, 1988; Elisabeta Moldoveanu, *Cântecele de seceriș ale poporului român. Tipologie muzicală și literară*, 2000; Adrian Vicol, *Recitativul epic al baladei românești*, 2004; Iosif Herța, *Colinde românești: Antologie și tipologie muzicală*, 2004; Mariana Kahane, edit. Marian Lupașcu, *Doina vocală din Oltenia*, 2007; Vlad Ulpiu, *Repertoriul nupțial. Cântecul miresei. Metodologia unei posibile tipologii*, 2009; Eugenia Cernea, *Doina din Maramureș, Oaș și Bucovina* (lucrare îngrijită de Const. Secară), 2011.

Ms în Arhiva IEF: George Breazna, *Tipologie muzicală a folclorului aromân*; Mariana Kahane, Lucilia Georgescu, *Tipologie muzicală a cântecului de șezătoare*; Mariana Kahane, Lucilia Georgescu, *Tipologie muzicală a cântecului la claca de tors*; Elisabeta Moldoveanu, *Cântecul vocal de joc. Tipologie muzicală*; Ghizela Sulișteanu, *Bocetul de formă liberă*.

6. Continuă și actualizează Seria de 6 volume, 1968–2015, 3 644 p.

7. Continuă publicarea seriilor de *Documente ale Atlasului etnografic român*: – Sărbători și obiceiuri: I. *Oltenia*, 2001; II. *Banat, Crișana, Maramureș*, 2002; III, *Transilvania* 2003; IV, *Moldova*, 2004; V, *Dobrogea, Muntenia*, 2009 (volume colective); *Românii din Bulgaria*, I–IV, *Timoc, Valea Dunării*, 2010, 2011, 2017, coord. Em. Țîrcomnicu.

– *Habitatul*: I. *Oltenia*, 2005; A.I. Ciobănel, M. Budiș, P. Drogeanu, II. *Banat, Crișana, Maramureș*, 2010; A.I. Ciobănel, P. Drogeanu, III. *Transilvania*, 2011; A.I. Ciobănel, P. Drogeanu, IV, *Moldova*, 2017 (total, 3 675 p.).

8. *Fonoteca*: 14 164 cilindrii de ceară (1928–1952), copiați pe bandă de mg. (1524), conțin 20 485 piese. *Discoteca*: 5901 bucăți, copiate, pentru conservare, 3 161 piese; 732 de matrice discuri clasice și mastere ale CD-urilor Document din 1999, 2001, 2003, 2004, 2005; fond CD, subunitate a discotecii. *Bandoteca*: 11 960 benzi mg. *Filmoteca*: 831 role, filme 16 mm, filme în format digital, casete video. *Fototeca*: clișee pe sticlă, diapozitive pe sticlă, filme tip laika, diapozitive, imagini digitale etc. *Fond papetar*: sute de mii de fișe cu notații literare, muzicale, coregrafice, chestionare, schițe, cartograme, kinetograme etc.).

9. Continuă seria albumelor despre cultura romanității sud-dunărene, din care au apărut: Iulia Wișoșenschi, Em. Țîrcomnicu, C. Alexa, *„Lecturi vizuale” la aromânii din Albania*, 2016; N. Bardu, Em. Țîrcomnicu, *„Lecturi vizuale” etnologice la aromânii din Albania*, 2017, și nord-dunărene: Cornelia Belcin-Pleşca, C. Alexa, Laura Toader, *Familia țărănească în România. Un secol de fotografie*, București, Monitorul Oficial, 2017.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

INSTITUTUL DE ISTORIA ARTEI „GEORGE OPRESCU”, BUCUREȘTI

„ARS LONGA, VITA BREVIS...”

Director: **Adrian-Silvan Ionescu**

București, Calea Victoriei nr. 196, sector 1, cod 010098, România

Telefon: 021 314 40 70

Telefon/fax: 021 212 51 24

e-mail: istartro@yahoo.com ; adriansilvan@hotmail.com

web: www.istoria-artei.ro

Misiunea institutului

În accepțiunea ei clasică, istoria artei are menirea să reliefeze particularitățile școlilor, curentelor, tendințelor dintr-un anume timp și loc, să identifice filiațiile și să marcheze rupturile, să contextualizeze creația estetică. Dar această operație nu este niciodată neutră; interogarea trecutului atrage după sine redescoperirea lui. Vizitându-l, istoricul de artă remodelează obiectul propriei discipline în acord cu viziunea, sensibilitatea, preocupările contemporane. Arta epocilor revolute alcătuiește un peisaj căruia o privire proaspătă îi poate schimba conturul. De la o perioadă la alta preferințele și ierarhiile se modifică, iar istoricul de artă este parte activă în acest proces. El scoate la lumină tradiții uitate, reevaluează canoanele și, nu mai puțin, își îmbogățește instrumentarul. Împrumutul unor metode din sociologie, semiotică, antropologie a condus de-a lungul secolului XX la instituirea unor noi modele de exegeză. Arta trecutului nu încetează să ni se adreseze, iar istoria ei – narațiune și analiză, reconstituire și deciptare – îi face distinct mesajul.

Institutul de Istoria Artei „George oprescu” al Academiei Române a fost înființat, *de jure*, în anul 1948, iar, *de facto*, pe parcursul anului 1949, primul director fiind prof. G. Oprescu. Actualul act de fondare în baza căruia activează institutul este Hotărârea Guvernului nr. 116 din anul 1990 cu modificările ulterioare. Conform *Regulamentului de organizare și funcționare* al Institutului, aprobat la data de 01.01.2014, obiectul de activitate al acestei instituții îl constituie realizarea de cercetări științifice fundamentale și avansate, precum și activitățile conexe (difuzarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor prin publicații, consultanță, sesiuni și manifestări științifice naționale și internaționale etc.) în domeniul istoriei artelor, contribuind prin aceasta la dezvoltarea cunoașterii și la influențarea în sens pozitiv a evoluției culturii și societății românești. Institutul realizează cercetări științifice fundamentale în domeniile artelor vizuale și ale artelor audiovizuale. Cercetările vizează arta medievală românească, arta bizantină, arta modernă, arhitectura, teatrul, muzica și cinematografia; acestora li se adaugă patrimoniul artistic național aflat în colecții străine și cel european din muzeele românești.

Conform clasificării UNESCO domeniile de studiu și expertiză ale institutului sunt:

- 55. ISTORIA: Istoria pe specialități: 5506.01 (Istoria arhitecturii), 5506.02 (Istoria artei)
- 62. ȘTIINȚELE ARTELOR ȘI LITERELOR: 6201 (Arhitectura), 6203 (Teoria, analiza și critica artelor frumoase), 6203.01 (Cinematografia), 6203.02 (Dansul, coregrafia), 6203.03 (Arte decorative), 6203.04 (Desen, gravură), 6203.05 (Estetica artelor frumoase), 6303.06 (Muzica, muzicologia), 6203.07 (Pictura), 6303.08 (Fotografia), 6203.09 (Sculptura), 6203.10 (Teatrul).

În cadrul institutului cercetările se efectuează pe bază de programe și proiecte de cercetare, avizate de Consiliul Științific și aprobate de Secția de arte, arhitectură și audiovizual a Academiei Române, precum și pe bază de contracte cu parteneri publici și privați interesați de cercetarea unor fenomene și procese ce țin de obiectul de activitate al respectivei entități științifice.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

În colaborare cu alte institute din componența Academiei Române, Institutul participă la elaborarea unor cercetări cu caracter interdisciplinar și – împreună cu alte instituții de specialitate din țară sau din străinătate – la realizarea unor proiecte comune ce țin de domeniul istoriei artei. Alte obiective ale instituției sunt dezvoltarea cercetărilor comparatiste și monografierea unor curente sau tendințe încă insuficient explorate din arta românească.

Rezultatele cercetărilor colaboratorilor institutului sunt valorificate prin studii, articole, cataloage, recenzii, cronicile ale vieții artistice, biografii ale unor oameni de creație, monografii, ample opere de sinteză, ca și prin comunicări la congrese, conferințe și simpozioane naționale și internaționale, proiecte de cercetare, granturi, expoziții, atribuiri ale unor opere de artă sau expertize ale unor scrieri cu caracter teoretic.

Institutul are o structură multidisciplinară, fiind compus din următoarele compartimente: Arte vizuale și arhitectură (perioada medievală și premodernă), Arte vizuale și arhitectură (perioada modernă și contemporană), Artele spectacolului (Teatru și Film), Artă muzicală postbizantină și modernă din România. În cadrul institutului funcționează biblioteca, fototeca, redacțiile revistelor „Studii și Cercetări de Istoria Artei” (seriile „Arta Plastică” și „Teatru, Muzică, Cinematografie”) și „Revue Roumaine d’Histoire de l’Art” (seria „Beaux-Arts”), compartimentul Contabilitate – administrativ, Casa memorială „G. Oprescu” din Câmpulung-Muscel. Actualmente institutul are 30 de angajați, numărul cercetătorilor științifici fiind de 17.

Proiecte/teme/direcții de cercetare derulate/finalizate în cursul anului 2018

A. În cadrul programului fundamental al Academiei Române *Enciclopedia artelor în România* institutul a participat la elaborarea următoarelor teme:

- A1) *Repertoriul picturilor murale românești. Moldova, Țara Românească, Transilvania sec. XIV–XVIII* (coordonator proiect: Constantin Ciobanu, C.S. I; participanți: Constantin Ciobanu, C.S. I, Dana Jenei, C.S. III, Vlad Bedros, C.S. III, Cristina Cojocaru, asist. cerc.; perioada de realizare: 2018–2020);
- A2) *Dicționarul pictorilor din România în secolul al XIX-lea* (coordonator proiect: Adrian-Silvan Ionescu; participanți: Adrian-Silvan Ionescu, C.S. I, Corina Teacă, C.S. III, Virginia Barbu, C.S. III, Ramona Caramela, C.S. III, Olivia Nițiș, C.S., Ioana Apostol asist. cerc.; perioada de realizare: 2015–2018, prelungit până la 30.06.2019);
- A3) *Istoria teatrului în România* (participanți: Daniela Gheorghe, C.S. III, 1/2 normă, Lucian Sinigaglia, C.S. III, 1/2 normă, Izabela Drăghici, asist. cerc.; perioada de realizare 2017–2019, în legătură cu trecerea Danielei Gheorghe pe 1/2 normă, termen de predare prelungit până în 2021);
- A4) *Istoria filmului și a cinematografei în România* (participanți: Manuela Cernat, C.S. I, Marian Țuțui, c.s.III; perioada de realizare 2018–2019);
- A5) *Catalogul descriptiv și analitic al manuscriselor muzicale în notație neumatică bizantină și postbizantină (psaltice) păstrate în colecțiile românești (1700–1830). Fondul grecesc din Biblioteca Academiei Române, partea a III-a* (coordonator proiect: Daniel Suceava, C.S. III; participanți: Daniel Suceava, C.S. III, Ozana Alexandrescu, C.S. III, 1/2 normă; perioada de realizare 2018–2020).

În cadrul altor programe institutul a participat la elaborarea lucrărilor:

- B. *Istoricul unui institut al Academiei Române: Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu” 1969–1989* (coordonator proiect: Marian Țuțui, C.S. III; participanți: Marian Țuțui, C.S. III, Ramona Caramela, C.S. III, Carmen Popa, C.S. III, 1/2 normă), Izabela Drăghici, asist. cerc., Cristina Cojocaru, asist. cerc., Ioana Apostol, asist. cerc.
- C. *Tratatul Arta din România / din preistorie în contemporaneitate*, Vol. 1–2, Cluj-Napoca, Editura Academiei Române & Editura Mega, 2018 (coordonatori proiect: acad. Răzvan Theodorescu, acad. Marius Porumb; participanți: Adrian-Silvan Ionescu, C.S. I, Constantin

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Ciobanu, C.S. I, Dana Jenei, C.S. III, Corina Teacă, C.S. III, Cristina Cojocaru, asist. cerc.; perioada de realizare: 2016–2018, detașare în 2018: perioada 01.01.2018 – 30.06.2018).

- D. A fost câștigat prin concurs și s-a lucrat pe tot parcursul anului la grantul UEFISCDI pentru realizarea proiectului: *53 PCCDI, Elaborarea de metodologii complexe privind atribuirea și autentificarea unor picturi medievale și premoderne din patrimoniul național – IDArt (2018–2020), PN-III-P1-1.2-PCCDI2017-0812.*

Rezultate/realizări de excelență obținute în cursul anului 2018

Pe parcursul anului 2018 colaboratorii institutului au finalizat lucrul la deja amintitul tratat de sinteză *Arta din România / din preistorie în contemporaneitate* (Vol. 1–2, Cluj-Napoca, Editura Academiei Române & Editura Mega, 2018) și la proiectul *Istoricul unui institut al Academiei Române: Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu” (1969–1989)*. Institutul a participat la elaborarea planului expoziției de bază a viitoarei case memoriale „George Oprescu”, la gestionarea, conservarea și valorificarea în format electronic și sub forma unor conferințe a Arhivei „Barbu Brezianu”, la gestionarea și valorificarea Fototecii de artă plastică și arhitectură a institutului (12.593 clișee pe sticlă cu artă românească, cca 108.000 fotografii și 21.000 clișee pe peliculă de film cu artă românească și universală, peste 3.000 imagini digitale cu pictură murală și icoane).

Pe parcursul anului 2018 au fost publicate o carte de specialitate (*O scurtă istorie a filmului românesc* de Marian Țuțui, apărută în traducere chineză la Douban), 14 studii sau capitole în cărți apărute la edituri consacrate din străinătate, o carte de specialitate apărută la o editură consacrată din țară, două cărți de referință (colective) apărute la edituri de prestigiu din România, un catalog elaborat de cercetătorii institutului și publicat de Muzeul Național de Artă Contemporană din București. Au mai fost publicate 19 articole în reviste cotate în bazele de date internaționale, 12 articole în reviste de specialitate recunoscute în România și 4 studii sau capitole din cărți publicate în țară. Institutul a participat la organizarea a 6 conferințe științifice. Cercetătorii institutului au prezentat 47 de comunicări (din care 11 la reuniuni științifice internaționale, publicate integral în volume apărute la edituri din străinătate). Tot pe parcursul anului 2018 au fost scrise peste 50 de recenzii, note și consemnări în reviste de specialitate; au fost organizate 5 deplasări de documentare pe teritoriul României, s-a participat la 15 deplasări sau delegații în străinătate (majoritatea – prin mijloacele proprii ale cercetătorilor).

S-a publicat numărul pentru anii 2017–2018 al „Revue Roumaine d’Histoire de l’Art” și au fost trimise la Editura Acad. Române numerele din 2018 ale revistelor „Studii și Cercetări de Istoria Artei” (seria „Arta Plastică” și seria „Teatru, Muzică, Cinematografie”).

Dana Jenei, colaboratoare a institutului, a primit în anul 2018 *Premiul „G. Oprescu” al Academiei Române*.

Cercetătorii institutului au condus 2 doctorate, au participat, în calitate de referenți sau de membri ai comisiilor, la 5 susțineri de teze de doctorat și au făcut parte din 6 jurii la diverse festivaluri, expoziții ș. a. (din care 3 aveau statut internațional). Pe parcursul anului au obținut 1 bursă și 4 granturi de participare sau de schimb interacademic.

Infrastructura de cercetare existentă

Din anul 1967 sediul institutului funcționează în Casa Dissescu, situată pe Calea Victoriei nr. 196. Casa Dissescu figurează pe Lista monumentelor istorice. Spațiile interioare ale edificiului adăpostesc un patrimoniu variat: o bibliotecă de artă unică în țară (care numără peste 83.400 de volume, dintre care un număr de aproximativ 27.900 îl reprezintă periodicele și peste 2.000 de titluri de ediții cu statut de „carte rară”), arhive documentare, o colecție valoroasă de artă plastică provenind din donațiile făcute de profesorul G. Oprescu, de inginerul Gheorghe Balș ș.a. Profesorul George Oprescu a lăsat moștenire institutului casa pe care o deținea în Câmpulung-

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

Muscel – o clădire care pune în valoare elemente structurale și decorative din arhitectură vernaculară argeșeană.

Grație mai multor granturi de peste 1 milion lei fiecare, câștigate prin concurs în ultimii ani, Institutul a avut posibilitatea să-și îmbogățească infrastructura de cercetare-dezvoltare achiziționând echipamente performante (calculatoare, laptopuri, monitoare, imprimante, copiatoare multi-funcționale, scannere, camere video, camere foto digitale, aparate de fotografiat, reportofoane, servere, programe operaționale și sisteme de calcul).

Performanța și vizibilitatea internațională

În anul 2018, institutul a împlinit șapte decenii de la înființare. Contribuția cercetătorilor institutului la lucrări enciclopedice străine (*Saur Allgemeines Künstlerlexikon*, *Grove Dictionary of Art* ș.a.) sau naționale (*Tezaurul Academiei Române*, Vol. V; *Istoria României*, Vol. X; *Arta din România: din preistorie în contemporaneitate*, Vol. I-II ș.a.), curatoriatul unor expoziții internaționale, simpozioanele cu invitați din Europa și SUA, obținerea de către dr. A.-S. Ionescu și prof. Manuela Cernat a titlurilor de *Doctor Honoris Causa* ale unor universități din străinătate au conferit institutului vizibilitate în rândul comunității științifice. O atestă, între altele, primirea institutului în RIHA (International Association of Research Institutes in the History of Art) și decorarea în anul 2014 cu Ordinul „Meritul Cultural” în grad de „Ofițer”.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

INSTITUTUL „ARHIVA DE FOLCLOR A ACADEMIEI ROMÂNE”, CLUJ-NAPOCA

Director: **Maria-Paulina Cuceu**
Cluj-Napoca, str. Republicii nr. 9, cod 400015, România
Telefon/fax: 0264 59 18 64; 0745 009 949
e-mail: etnoarhivacj@yahoo.com
web: <http://arhivadefolclorcluj.ro>.

Misiunea institutului

Institutul teaurizează, sistematizează și valorifică patrimoniul cultural-tradițional imaterial, administrând, dezvoltând și informatizând cea de a doua mare arhivă națională de etnografie și folclor din România, cu cel mai important fond documentar de manuscrise (2383), alături de care s-au constituit, de-a lungul anilor, fondurile științifice curente de înregistrări sonore Mg (fonograf, magnetofon, casete audio, casete digitale), de notații directe FAM (Fondul auxiliar muzical), FAL (Fondul auxiliar literar), de fotografii etnografice (Fototeca), de filme și video filme (Filmoteca), ce însumează peste 750.000 de documente. Institutul promovează și susține programe de editare a cercetărilor etnologice și folclorice de teren, de interes național, continuând tradiția instituită, în 1930, prin seria de volume: *Monografiile Arhivei de Folclor – Cercetări etnologice zonale*, la Editura Fundației pentru Studii Europene, dar și la alte edituri: Tradiții Clujene, Napoca Star, unde au apărut 14 volume, la Editura Mega, unde s-a ajuns la tomul 28 al acestei serii.

Arhiva de Folclor a Academiei Române a fost înființată în Sesiunea generală anuală a Academiei Române din 26 mai 1930 și a dăinuit, sub acest patronaj, până în 1948. În perioada următoare, 1949-1964, a ființat ca Sector în cadrul Secției de Istorie literară și folclor a Institutului de Lingvistică. Dar, paralel cu vechea Arhivă s-a creat la Cluj, în 1949, o Secție de folclor (1949-1964), afiliată științific și administrativ, Institutului de Folclor din București, care era subordonat Ministerului Culturii. În 1964, prin unificarea celor două colective de folcloriști, cărora li s-au alăturat trei etnografi, s-a întemeiat și a activat autonom Secția de etnografie și folclor a Filialei Cluj a Academiei (1964-1971). În 1971, această instituție de cercetare a fost înglobată în Centrul de Științe Sociale, de sub egida Academiei de Științe Sociale și Politice, iar în 1974, devenea Sector de etnologie și sociologie la Centrul de Științe Sociale, integrat administrativ în Universitatea „Babeș-Bolyai”, pentru perioada 1974-1990.

Hotărârea de Guvern nr. 209/3 martie 1990, prin care se reînființează Institutul „Arhiva de Folclor a Academiei Române”, a marcat reîntoarcerea la forul tutelar fondator și redobândirea statutului inițial în cadrul rețelei de cercetare a Filialei Cluj-Napoca a Academiei Române.

Numărul de înregistrare în Registrul potențialilor contractori: 1348.

Conform clasificării CAEN: cercetare-dezvoltare în științe sociale și umaniste.

Statutul juridic: Academia Română, Secția a XIII-a: Arte, Arhitectură, Audiovizual; administrat prin Filiala Cluj-Napoca a Academiei Române

Institutul are, în structura sa, următoarele compartimente/sectoare de cercetare:

- a) Compartimentul/sectorul de folclor literar și de studiere a ritualurilor tradiționale;
- b) Compartimentul/sectorul de etnomuzicologie și etnocoreologie;
- c) Compartimentul/sectorul de folclor maghiar și săsesc;
- d) Compartimentul/sectorul de arhivă (documentare/informare/consultanță și conservarea patrimoniului imaterial);
- e) Biblioteca Institutului.

Potrivit *Regulamentului de organizare și funcționare* al institutului, aprobat în 2016, obiectivul principal al activității institutului îl constituie realizarea de cercetări fundamentale și

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

avansate, precum și de acțiuni conexe (diseminarea rezultatelor cercetărilor efectuate, prin publicații, consultanță de arhivă, sesiuni științifice etc.) în următoarele domenii: folcloristică românească/maghiară/săsească, etnomuzicologie, etnocoreologie, film etnologic și antropologic. Activitatea colectivului de specialiști se desfășoară în baza programelor de cercetare proprii, avizate de Consiliul Științific și aprobate de Secția de Arte, Arhitectură și Audiovizual, corelate cu programele fundamentale și prioritare de cercetare ale Academiei Române, contribuind prin aceasta la dezvoltarea cunoașterii și la influențarea în sens pozitiv a evoluției societății românești și a progreselor pe calea integrării europene.

Valorificarea rezultatelor cercetării se face prin cărți de autor, ediții critice de materiale etnografico-folclorice, corpusuri documentare, dicționare, tipologii de motive, studii monografice regional-zonale asupra culturii tradiționale, prin studii și articole de specialitate publicate în volume colective sau în reviste, din țară și din străinătate, unele indexate în *Worldcat*. Diseminarea rezultatelor cercetării se face, de asemenea, în cadrul unor conferințe, în rândul publicului larg, prin organizarea unor expoziții, prin difuzarea lor online, prin mass-media.

Funcția specific arhivistică a instituției se manifestă cotidian prin asigurarea asistenței documentare și consultanței online acordate tuturor specialiștilor români sau străini, studenților și masteranzilor ori doctoranzilor, care se informează și utilizează materiale din Arhiva clujeană, citând și valorizând material inedit sau excerptat din surse primare pentru elaborarea de lucrări științifice, cultural-artistice, de istorie locală, în diverse discipline umaniste.

Proiecte/teme/direcții de cercetare derulate/finalizate în cursul anului 2018

În cadrul programului: **Monografiile Arhivei de Folclor a Academiei Române. Elaborarea și publicarea lucrărilor de sinteză**, institutul a derulat, în 2018, următoarele proiecte:

- I.1. Elaborarea și pregătirea pentru publicare a volumului: *Corpusul Răspunsurilor la chestionarele Ion Mușlea*. Tom III. Transilvania, Maramureș, Satu Mare, Crișana, Banat. Chestionarele II, IV, VII. Ediție critică de documente inedite. Studiu, note și indici de Ion Cuceu, Maria Cuceu, Cosmina Timoce-Mocanu (2018–2019)
- I.2. *Ion Mușlea. Schimburi epistolare cu folcloriștii și documentele construcției instituționale a Arhivei de Folclor a Academiei Române* – Cosmina Timoce-Mocanu (2018–2019)
- I.3. *Practici medicale empirice în lumea rurală românească după Răspunsurile la Chestionarele Ion Mușlea* - Elena Bărbulescu (2018–2020)
- I.4. *Corpusul răspunsurilor la Chestionarul XII. Obiceiuri juridice* – Anamaria Lisovschi (2018–2019)
- I.5. *Magia de mână în fondurile Arhivei de Folclor a Academiei Române. Tipologizarea și pregătirea materialului exceptat pentru publicare în seria „Monografiile Arhivei de Folclor a Academiei Române”* – Ileana Benga (2018–2020)
- I.6. *Evoluția cercetărilor de folclor maghiar în cadrul Institutului de Folclor București – Secția Cluj (1949–1964) Studiu de istorie a cercetărilor de teren: Monografia etnologică a satului cu populație mixtă, Braniște. Proza populară maghiară*. Ediție critică, note și indici de Salat-Zakariás Erzsébet (2018–2019)
- I.7. *Stadiul actual al valorificării cercetărilor asupra folclorului săsesc și șvăbesc din Transilvania, Satu Mare și Banat: inventarierea bibliografică a contribuțiilor științifice anterioare ale cercetărilor din institutele noastre în perioada 1949–1992* – Sanda Ignat (2018–2019)
- I.8. *Materiale folclorice inedite din colecții transilvane. Cercetare și clasificare de materiale folclorice inedite din colecții transilvănene* – Gergely Zoltán (2018–2020)
- I.9. *Dansuri tradiționale din România: Învârtita șchioapă. Indexarea computerizată a dansurilor tradiționale din Transilvania, studiu comparat al motivelor coregrafice reprezentative pentru dansurile etniilor conlocuitoare* – Zamfir Dejeu (2018–2020)

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

1.10. *Colecția integrală de melodii și texte folclorice Ioan R. Nicola (1913–1981) – Bibliografia culegerilor sale și inventarul transcrierilor muzicale ale acestora din Arhivele din București și Cluj* – Theodor Constantiniu (2018–2020).

Rezultate/realizări de excelență obținute în cursul anului 2018

Prin publicarea lucrării *Corpusul răspunsurilor la Chestionarele Ion Mușlea*. Transilvania, Maramureș, Satu Mare, Crișana, Banat. Tom III. Transilvania, Maramureș, Satu Mare, Crișana, Banat. Chestionarele II, IV, VII. Ediție critică de documente etnologice inedite. Studiu, note și indici de Ion Cuceu, Maria Cuceu, Cosmina Timocea-Mocanu, volum în curs de publicare la Editura Mega, se apropie de finalizare editarea materialelor privitoare la ciclul sărbătorilor de peste an. Cele aproape 3000 de pagini date la lumină reprezintă o sursă documentară esențială pentru cunoașterea spiritualității românești tradiționale.

Gergely Zoltán, *Colecția etnomuzicologică a Ilenei Szenik în Arhiva de Folclor a Academiei Române*, în curs de publicare la Budapesta (în colaborare cu Pávai István)

Theodor Constantiniu, *Investigarea computațională a corpusului. Romanian. Folksong Database*, Cluj-Napoca, Editura Arpeggione, 2018, 261 p.

În 2018, cercetătorii institutului au publicat 14 articole, studii sau recenzii de mari dimensiuni, dintre care 9 în reviste ISI și BDI, celelalte în reviste cotate B, precum și 3 capitole din cărți de specialitate: două în țară și unu în străinătate.

Cercetătorii institutului au susținut 27 de comunicări la reuniuni științifice naționale și 10 comunicări la manifestări științifice internaționale.

Granturi: Un cercetător a fost membru în echipă grant UEFISCDI: Cosmina Timocea-Mocanu, membru al grantului PN-III-P2-2.1-BG-2016-0390 – Digitizarea patrimoniului cultural alimentar. Regiunea Bacău-e CULTFOOD (coord. lector dr. Petronela Savin) – Universitatea „Vasile Alecsandri” Bacău (din 2017–2018)

În 2018 a continuat contractul de parteneriat între IAFAR și Centrul de Cercetări Umaniste, Institutul de Muzicologie și Casa Tradițiilor Budapesta privind realizarea în coproducție a DVD-ROM-ului dedicat activității științifice a dnei Szénik Ileana (1928–2019).

În 2018, IAFAR a organizat două manifestări științifice:

Unitatea în diversitate a culturii tradiționale românești, 25-26 octombrie 2018

Romulus Todoran, stipendiat al Arhivei de Folklor. 100 de ani de la naștere

Infrastructura de cercetare a Institutului „Arhiva de Folclor a Academiei Române” :

Prin proiectul de cercetare european E-Arhiva, IAFAR a beneficiat de o dotare tehnică cu două magnetofone de studio STM-610 pentru digitizarea informației sonore, calculatoare, scanere, copiatoare multifuncționale, camere video și foto digitale, servere, reportofone.

IAFAR dispune de o *Bandoteca-Discoteca*, cu suporturi multimedia, Fondul de imagine/Fototeca: Discuri shelac sau vinil; *Filme* pe suporturi multiple;

Microfilme, *suporturi digitale pentru înregistrări sonore și imagine*: casete audio, CD-R, casete VHS, DVD, casete mini DV, HDD-uri, servere.

Dispune de o bibliotecă de specialitate, de instrumente de cercetare de uz intern, sub forma unor fișiere standard.

Performanța și vizibilitatea internațională

În 2018, vizibilitatea institutului a crescut considerabil prin afișarea pe site a cataloagelor institutului, precum și a unor volume tipărite. Participarea cercetătorilor la conferințe naționale și internaționale conferă institutului recunoaștere în rândul comunității științifice. Introducerea *Jocului fecioresc din România* în Patrimoniul UNESCO a contribuit major la afirmarea etocoreologiei clujene.

**SECȚIA DE ȘTIINȚA
ȘI TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI**

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

INSTITUTUL DE CERCETĂRI PENTRU INTELIGENȚĂ ARTIFICIALĂ
„MIHAI DRĂGĂNESCU”, BUCUREȘTI

RESURSE, TEHNOLOGII ȘI REZULTATE
ÎN PRELUCRAREA AUTOMATĂ PENTRU LIMBA ROMÂNĂ

Director: acad. **Dan Tufiș**

București, Calea 13 Septembrie, nr. 13, sector 5, cod 050711, România

e-mail: tufis@racai.ro; office@racai.ro

web: www.racai.ro

Institutul de Cercetări pentru Inteligență Artificială „Mihai Drăgănescu” a fost înființat în anul 2002 continuând drumul deschis în anul 1994 de Centrul de Cercetări Avansate în Învățarea Automată, Prelucrarea Limbajului Natural și Modelarea Conceptuală, creat la inițiativa acad. Mihai Drăgănescu, acad. Gheorghe Tecuci și acad. Dan Tufiș. Misiunea institutului a fost de la începuturile sale desfășurarea unor cercetări și dezvoltări tehnologice în cele mai noi direcții științifice, diseminarea cunoștințelor și formarea de tineri specialiști în domeniile inteligenței artificiale. De-a lungul existenței sale, institutul a organizat numeroase școli de vară și manifestări științifice, programe doctorale, programe de *internship* pentru studenți și elevi din anii de studiu terminali, promovând tineri valoroși în poziții de cercetare din țară și străinătate. Colective de specialiști ai institutului au participat și au fost laureații mai multor competiții științifico-tehnologice internaționale.

Între direcțiile cele mai importante ale cercetării/dezvoltării în inteligența artificială un rol central îl are domeniul prelucrării limbajului natural. Avansurile științifice în învățarea automată, dezvoltarea tehnologiilor bazate pe modele neuronale au generat cerințe specifice pentru domeniul prelucrării limbajului natural: volume din ce în ce mai mari de texte sau înregistrări vocale, instrumente sofisticate de colectare, filtrare/pregătire, structurare și prelucrare a acestor date, infrastructuri de calcul foarte puternice. Aplicațiile cercetării în domeniul prelucrării limbajului natural sunt nenumărate. Este suficient a spune că prezența în mediul virtual, fie cu scopuri economice, sociale, culturale, educaționale, sau pur și simplu conversaționale este condiționată aproape în exclusivitate de limbaj. Se spunea încă din anii '90 că o cultură a cărei limbă care nu este pregătită din punct de vedere informatic, va dispărea din mediul virtual. Raportul din 2012 al grupului de experți (peste 300) din proiectul META-NET atrăgea atenția că din cele 30 de limbi europene analizate, 23 dintre ele sunt în pericol de extincție digitală.

În cursul anului trecut (2018) institutul a derulat mai multe proiecte naționale și internaționale de cercetare cu ajutorul cărora a reușit să-și creeze o infrastructură de calcul modern și puternică la standardele internaționale.

Academia Română, prin institutele sale specializate a lansat în anul 2014 un program prioritar de cercetare și realizare a unui corpus de referință pentru limba română contemporană (CoRoLa) de mari dimensiuni, corpus care să poată servi la dezvoltarea tehnologiilor de prelucrare a limbii române. Prima etapă a acestui proiect fiind încheiată cu succes în anul 2017, cercetarea și dezvoltarea corpusului de referință al limbii române a fost prelungită cu încă doi ani.

Proiectele de cercetare naționale și internaționale au contribuit la îmbunătățirea substanțială a nivelului tehnologic al limbii române, mult mai pregătită acum să fie prezentă în mediul virtual. În această prezentare vor fi trecute în revistă câteva dintre realizările cele mai reprezentative ale Institutului de Cercetări pentru Inteligență Artificială „Mihai Drăgănescu” și ale partenerilor săi, obținute în proiectele naționale și europene. Prezentările vor fi inerent incomplete și superficiale,

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

dar sperăm că lucrările științifice (publice), indicate în bibliografie să permită celor interesați o cunoaștere mai amănunțită a ceea ce s-a realizat în institut pentru prelucrarea limbii române.

Institutul se bucură de o bună reputație și vizibilitate internațională, datorate calității și rezultatelor cercetărilor noastre, demonstrate nu doar de miile de citări sau descărcări ale articolelor și produselor software elaborate de cercetătorii institutului, dar și de participarea constantă la marile inițiative europene de eliminare a barierelor lingvistice în comunicarea internațională *ELSNET*, *METANET*, *CLARIN*, *European Language Resource Coordination*, *European Language Grid* etc.

Prezentarea va menționa doar proiectele în curs de desfășurare: CoRoLa, ROBIN, ReTeRom, DRuKoLa, ELRC, MARCELL și Traducere Automată pentru Președinția Consiliului UE și se va referi la resurse, tehnologii și rezultate pentru limba română. Vom furniza adrese de acces la aceste realizări și exemple de utilizare a unor instrumente de largă utilitate: căutare în corpus, diferite niveluri de prelucrare a textelor în limba română, recunoașterea și sinteza vocală pentru limba română și traducerea automată din limbile română și engleză.

Lista proiectelor în curs de desfășurare este următoarea:

- CoRoLa – *Contemporary Romanian Language corpus* – Proiect prioritar al Academiei Române (2014–2019) – partener Institutul de Informatică Teoretică – Iași.
- DRuKoLa – *Deutsch-Rumänische Korpuslingvistische Analyse* – Proiect finanțat de Fundația Alexander von Humboldt (2016–2019) – parteneri: Institutul Limbii Germane DS-Mannheim, Institutul de Informatică Teoretică – Iași, Universitatea București.
- ReTeRom – Resurse și tehnologii pentru dezvoltarea interfețelor om-mașină în limba română – Proiect național finanțat de UEFISCDI nr. PN-III 73PCCDI / 2018 (2018–2020) – parteneri: Universitatea Tehnică Cluj-Napoca, Universitatea „Politehnica” București, Universitatea „Al. I. Cuza” Iași.
- ROBIN – Roboții și Societatea: Sisteme Cognitive pentru Roboți Personali și Vehicule Autonome – Proiect național finanțat de UEFISCDI nr. PN-III 72PCCDI / 2018 (2018–2020) – parteneri Universitatea „Politehnica” București, Universitatea Tehnică Cluj-Napoca, Institutul de Matematica „Simion Stoilov” al Academiei Române, Universitatea „Dunărea de Jos” Galați.
- ELRC – *European Language Resource Coordination*, proiect CEF SMART 2015/1091 (2016–2019) – partener: Institutul European din România, reprezentanți ai tuturor țărilor membre UE, plus Norvegia și Islanda.
- MARCELL – Multilingual Resources for CEF.AT in the Legal Domain, proiect CEF INEA/CEF/ICT/A2017/156710 (2018–2020): parteneri Academia de Științe Ungară, Academia de Științe Bulgară, Academia Slovacă de Științe, Academia Poloneză de Științe, Institutul „Josef Stefan” (Slovenia), Universitatea din Zagreb (Croatia).
- EU Council Presidency MT Toolkit (RO-EN) – proiect CEF INEA/CEF/ICT/A2018/1762093 (2019–2020): partener TILDE (Latvia).

Mulțumiri/Note:

Proiectele menționate sunt realizate cu susținerea financiară a:

- Academiei Române (CoRoLa),
- Fundației Alexander von Humboldt (CoRoLa și DRuKoLa),
- CNCS – UEFISCDI
  - proiectul numărul PN-III 72PCCDI / 2018, ROBIN – „Roboții și Societatea: Sisteme Cognitive pentru Roboți Personali și Vehicule Autonome”
  - proiectul PN-III 73PCCDI/2018 RETEROM – „Resurse și tehnologii pentru dezvoltarea interfețelor om-mașină în limba română”

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

- Comisiei Europene prin programul *Connecting Europe Facility*
  - proiectul MARCELL INEA/CEF/ICT/A2017/156710,
  - proiectul *Translation Automation Services for EU Council Presidency* INEA/CEF/ICT/A2018/1762093
  - proiectul European Language Resources Coordination SMART 2015/1091).

Bibliografie

1. Radu Ion, Vasile Florian Păiș (2019), *RELATE: A portal for Romanian language technologies and study*, Submitted to ACL 2019 (demonstrations track).
2. Dan Tufis, Verginica Barbu Mititelu, Elena Irimia, Maria Mitrofan, Radu Ion, and George Cioroiu. (2019), *Making Pepper Understand and Respond in Romanian*, Proceedings of CSCS22 (in press).
3. Skandina Inguna, Gaizauskas Robert, Babych Bogdan, Ljubesic Nicola, Tufiș Dan, Vasiljevs Andrejs (2019), *Using Comparable Corpora for Under-Resourced Areas of Machine Translation*, în *Series Theory and Applications of Natural Language Processing, Springer, 2018–2019*.
4. Ahmet Aker, Alexandru Ceaușu, Yang Feng, Robert Gaizauskas, Sabine Hunsicker, Radu Ion, Elena Irimia, Dan Ștefănescu and Dan Tufiș (2019), *Mapping and aligning units from comparable corpora*, în Skandina Inguna, Gaizauskas Robert, Babych Bogdan, Ljubesic Nicola, Tufiș Dan and Vasiljevs Andrejs, *Using Comparable Corpora for Under-Resourced Areas of Machine Translation*, în *Series Theory and Applications of Natural Language Processing, Springer, 2018–2019*.
5. Dan Tufiș, Dan Cristea (2018), *A Bird's-eye View of Language Processing Projects at Romanian Academy*, Miyazaki, Japan, LREC 2018, pp. 2445–2451.
6. Vasile Păiș, Dan Tufiș (2018), *More Romanian Word Embeddings from The ReTeRom Project*. In the Proceedings of the 13th International Conference on Linguistic Resources and Tools for Processing the Romanian Language, 2018, pp. 123–138, ISSN 1843-911X.
7. Tiberiu Boros, Stefan Daniel Dumitrescu and Vasile Pais (2018), *Tools and resources for Romanian text-to-speech and speech-to-text applications*. arXiv:1802.05583v1 [cs.CL] 15 Feb 2018.
8. Radu Ion (2018), *TEPROLIN: an extensible, online text preprocessing platform for Romanian*. In Proceedings of the the 13th International Conference on Linguistic Resources and Tools for Processing the Romanian Language 2018, pp. 75–86, ISSN 1843-911X.
9. Verginica Barbu Mititelu, Dan Tufiș, Elena Irimia (2018), *The Reference Corpus of the Contemporary Romanian Language (CoRoLa)*, Miyazaki, Japan, LREC 2018, pp. 1178–1185, ISBN 979-10-95546-00-9.
10. Vasile Păiș, Dan Tufiș (2018), *Computing distributed representations of words using the CoRoLa corpus*. In Proceedings of the Romanian Academy, series A, pp. 403–410, 2018.
11. Dan Tufis, Radu Ion (2017), *Part of Speech Tagging*. In Ruslan Mitkov (ed) *The Oxford Handbook of Computational Linguistics*, second edition, Oct 2017, DOI: 10.1093/oxfordhb/9780199573691.013.51.
12. Markus Dickinson, Dan Tufiș (2017), *Iterative Enhancement*. In Nancy Ide, James Pustejovsky (eds): *Handbook of Linguistic Annotation*. Springer, pp. 257–276, 2017, ISBN: 978-94-024-0879-9, DOI: 10.1007/978-024-0881-2.
13. Boros Tiberiu and Dumitrescu Ștefan Daniel (2017), *A Convolutional Approach to Multiword Expression Detection Based on Unsupervised Distributed Word Representations and Task-driven Embedding of Lexical Features*. In *The 18th International Conference on Engineering Applications of Neural Networks (EANN 2017)*. Athens, Greece, August 2017.
14. Boros Tiberiu, Dumitrescu Ștefan Daniel and Pipa Sonia (2017), *CASSANDRA: A multipurpose configurable voice-enabled human-computer-interface*. In *Proceedings of the European Chapter of the Association for Computational Linguistics (EACL 2017)*. Valencia, Spain, April 2017.
15. Marc Kupietz, Andreas Witt, Piotr Bański, Dan Tufiș, Dan Cristea, Tamas Varadi. (2017). *EuReCo – Joining Forces for a European Reference Corpus as a sustainable base for cross-linguistic research in Europe*. In Proceedings of the 5th Workshop on Challenges in the Management of Large Corpora + Big Data and Natural Language Processing, Corpus Linguistics Conference, Birmingham, 24–28 July, 2017.
16. Tiberiu Boros, Sonia Pipa, Verginica Barbu Mititelu, Dan Tufiș. (2017), *A data-driven approach to verbal multiword expression detection*. PARSEME Shared Task system description paper. ACL, Valencia, 2017.
17. Dumitrescu Ștefan Daniel (2017), *Cassandra smart-home system description*. In *The 9th Conference on Speech Technology and Human-Computer Dialogue (SPED 2017)*. Bucharest, Romania, July 2017.
18. Ruxandra Cosma, Dan Cristea, Marc Kupietz, Dan Tufiș, Andreas Witt (2016), *DRuKoLA – Towards Contrastive German-Romanian Research based on Comparable Corpora*. In Proceedings of the 4th Workshop on Challenges in the Management of Large Corpora, pp. 28–32, 2016, Portorož, Slovenia.

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române

ACTIVITATEA INSTITUTULUI DE INFORMATICĂ TEORETICĂ ÎN ANUL CENTENARULUI MARI UNIRI

VASILE APOPEI, HORIA NICOLAI TEODORESCU

Director: acad. **Horia Nicolai Teodorescu**

Iași, str. T. Codrescu, nr. 2, România

Telefon: 0332 106 505

Fax: 0232 211 150

e-mail: secretariat@iiz.academiaromana-is.ro; vasile.apopei@iit.academiaromana-is.ro

web: <http://iit.academiaromana-is.ro>

Misiunea Institutului de Informatică Teoretică este de a aduce contribuții la îmbogățirea cunoașterii în domeniul informaticii și în domeniile conexe (tehnologia informației, comunicații, electronică, științe cognitive, teoria sistemelor, matematică aplicată în domeniile menționate, inteligență artificială), precum și de a realiza cercetări relevante pentru cultura și știința națională.

Domenii de cercetare abordate în cursul anului 2018

Domeniile de cercetare-dezvoltare-inovare abordate în cadrul proiectelor de cercetare ale Institutului sunt: sisteme cognitive și descoperirea de cunoștințe; dezvoltarea de modele și metode formale pentru sisteme concurente și distribuite, agenți mobili, calcul reversibil; analiza semnalului vocal cu aplicații în modelarea elementelor prozodice și identificarea emoțiilor transmise prin voce, în special în limba română; metode și algoritmi pentru analiza mișcării și analiza structurală a secvențelor video dintr-o scenă; dezvoltarea de metode, algoritmi și tehnici de analiză, prelucrare, filtrare, segmentare și comprimare a imaginilor și a semnalelor; analiza și modelarea interacțiunilor complexe om-calculator folosind algebre stocastice de proces; algoritmi de optimizare de inspirație naturală și biologică cu aplicații în prelucrarea imaginilor; calculabilitate, complexitate, cauzalitate în sistemele membranare cu rescrierea multiseturilor; algoritmi, metode și resurse lingvistice pentru prelucrarea limbajului natural; dezvoltarea de algoritmi și metode pentru editarea și stocarea informațiilor din atlasele lingvistice și textele dialectale; sisteme cu logică fuzzy și metode de învățare automată.

Rezultate/realizări de excelență obținute în cursul anului 2018

- S-a continuat colaborarea cu ICIA București, Univ. București și IDS Mannheim în cadrul proiectului DRuKoLa și în vederea dezvoltării unui *follow-up* (EuReKo), cu scopul adăugării de noi niveluri de anotare Corpusului COROLA și de noi posibilități de acces (<http://corola.racai.ro/>).
- Dezvoltarea corpusului COROLA prin achiziționarea de texte din presa scrisă și de autor din regiunile istorice (Moldova, Țara Românească și Transilvania), din perioada 1828-1940, în vederea studierii corelării evoluției limbii române cu cele două Uniri.
- Dezvoltarea de metode pentru restaurarea imaginilor tipărite în perioada interbelică, cu referire la anii Marii Uniri.
- Au fost obținute noi rezultate privind determinarea de trăsături fonetice și acustice, extrase din semnalul audio sau a celor derivate (contur F0), care să permită identificarea automată a granițelor de fraze prozodice/intonaționale cu scopul de a realiza un model prosodic pentru sistemele de conversie automată text-voce în limba română.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

- Au fost obținute noi rezultate privind analiza posibilităților de identificare a emoțiilor transmise prin voce în limba română pe rostiri provenite de la voci profesionale (actori) folosind metode de învățare automată și trăsături acustice extrase din semnalul vocal [10].
- Au fost obținute rezultate îmbunătățite privind analiza mișcării umane din secvențe video cu posibile aplicații în identificarea vitezei și modului de deplasare într-o scenă și a unor probleme locomotorii ale persoanelor analizate [6].
- Au fost dezvoltate metode pentru analiza secvențelor video colonoscopice cu scopul ajutării medicilor în stabilirea diagnosticului în patologia tractului gastro-intestinal inferior [5].
- Au fost clarificate sursele de erori în tratamentul hipotermic, erori care fie pot limita tratamentul fie pot pune în pericol viața subiecților tratați [9].
- Au fost rezolvate aspecte de procesare de semnal pentru măsurătorile de triboelectrometrie, asigurându-se altfel creșterea preciziei de măsură și analiză în acest domeniu de vârf în prezent în cercetarea interdisciplinară [8].
- A fost propusă o nouă metodă stilometrică și de analiză de topică a textelor, metodă care deschide posibilități noi în analiza și segmentarea automată a textelor (aplicații de exemplu la nivel de edituri, dar și în analiza istorică a textelor). Metoda a fost aplicată la un text direct legat de Marea Unire.
- A fost editat și publicat un număr special de revistă a Academiei Române (*Romanian Journal of Information Science and Technology*) privind aplicațiile sistemelor cu logică nuanțată (fuzzy), număr la care au contribuit în principal autori străini.
- A fost redactat de către cercetători din Institut capitolul privind „Inteligența artificială în România” dintr-unul dintre volumele din seria *Civilizație Românească* apărute la Editura Academiei Române.
- Au fost perfecționate tehnicile de clasificare implementate în cadrul sistemului de analiza a rețelei vasculare din imagini de fund de ochi dezvoltat în cadrul Institutului de Informatică Teoretică. Aceste rezultate pot utilizate în medicină pentru îmbunătățirea diagnosticului.
- Îmbunătățirea metodele de extragere a descriptorilor SIFT extrași din imagini conținând iriși împreună cu utilizarea a noi metrici pentru diferențierea trăsăturilor a permis obținerea unor rezultate foarte bune în recunoașterea, clasificarea și regăsirea irișilor [7]. Aceste rezultate sunt utilizabile în sistemele pentru identificarea de persoane.
- Au continuat cercetările asupra utilizării algoritmilor de inspirație biologică în prelucrarea și analiza imaginilor biomedicale (de tip MRI și CT), în probleme de clusterizare și studiu comparativ al performanțelor algoritmilor de inspirație naturală [4].
- Au fost obținute noi rezultate privind utilizarea modelelor bazate pe ecuații cu derivate parțiale în filtrarea, reconstrucția, segmentarea și compresia de imagini [3].
- Au fost analizate noi metode de procesare și de achiziție comprimată a semnalelor ECG cu aplicabilitate directă și imediată în programe de telemedicină și monitorizare online în timp real, crescând astfel siguranța vieții persoanelor cu afecțiuni cardiace.
- Au fost analizate noi metode de procesare și analiză a semnalelor biomedicale de tip EEG bazate pe paradigma de scriere literă cu literă, paradigmă special concepută pentru creșterea calității vieții la persoane cu dezabilități.
- Au continuat cercetările în domeniul „structurilor algebrice cu suport finit” (FSM) cu impact asupra modelelor de reprezentare a variabilelor în sistemele de calcul (care sunt modele discrete), prin studierea într-o manieră finitară/computabilă a mulțimilor *fuzzy infinite*, definite ierarhic pornind de la o mulțime de elemente de bază (numite atomi) [1].
- Analiza posibilități de descriere cantitativă a interacțiunilor dintre participanții la o rețea socială și a dinamicii informației în cadrul acestor platforme, cu ajutorul unei algebre de procese stohastice și a unui model *checker* [2].

LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE DIN ACADEMIA ROMÂNĂ (CCSAR-2019) – SINTEZĂ 6 mai 2019, Aula Academiei Române

- A fost analizată relația dintre rețelele Petri și diferite variante de sisteme membranare;
- Au fost implementate facilități noi în interfața cu utilizatorul pentru sistemul software integrat de editare a Atlaselor Lingvistice și Socio-lingvistice (fig. 1). Sistemul permite realizarea unei calități superioare a transcrierilor fonetice din atlasele lingvistice și datorită modului de organizare a informațiilor permite realizarea de analize lingvistice și hărți sintetice complexe. În plus, prin utilizarea acestui sistem la realizarea Atlasului lingvistic al dialectului aromân (ALAR) are un impact favorabil asupra populației aromâne din regiunea Balcanilor.

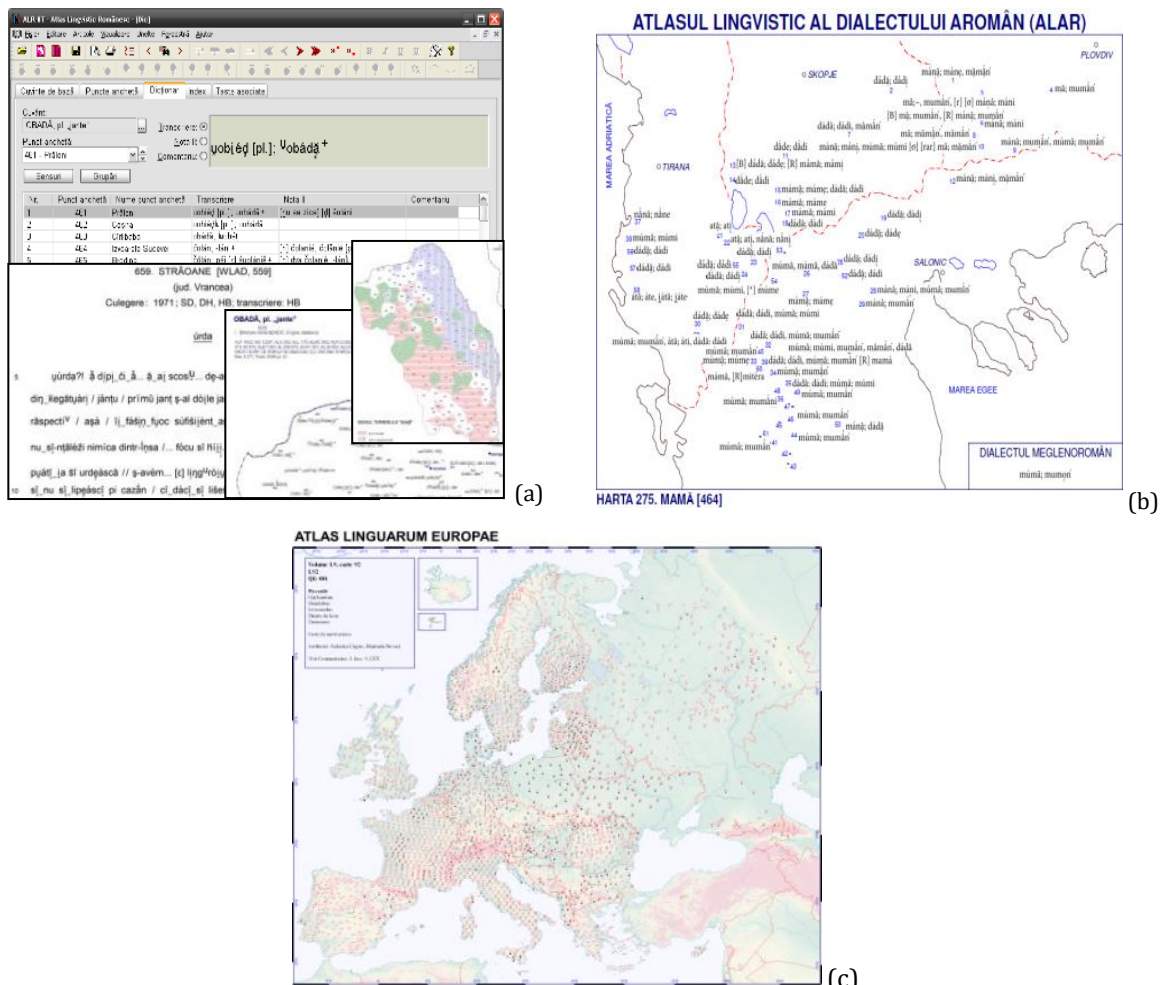

Figura 1. Hărți lingvistice realizate de cercetătorii în dialectologie cu sistemul software dezvoltat în cadrul Institutului de Informatică Teoretică: (a) modul de editare a hărților lingvistice și textelor dialectale și hărți lingvistice pentru NALRB; (b) hartă din atlasul ALAR; (c) hartă din atlasul limbilor europene.

Proiecte europene pentru mobilități:

- DRuKoLA (*Sprachvergleich korpusfstechnologisch. Deutsch – Rumänisch*). Parteneri: Universitatea București, Institute of German Language din Manheim, Germania, Institutul de Cercetări pentru Inteligență Artificială „Mihai Drăgănescu” și Institutul de Informatică Teoretică din Iași;
- *Reversible computation*, ICT COST Action IC1405.

**LUCRĂRILE CONFERINȚEI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
DIN ACADEMIA ROMÂNĂ
(CCSAR-2019) – SINTEZĂ
6 mai 2019, Aula Academiei Române**

– *Contracte de cercetare naționale finanțate din fonduri private: Analiza și procesarea imaginilor pentru a recunoaște comportamente sau activități ale unor animale înregistrate, contractor: SC Centric Solutions Romania SRL Iași.*

Performanță și vizibilitate internațională

Rezultatele cercetărilor au fost publicate în 46 articole care apar în baze de date indexate din care 16 în reviste cu cotație ISI și 30 în reviste B+ sau IEEE-WOS, 7 conferințe invitate, 88 comunicări la conferințe cu participare internațională dintre care 15 au apărut în volume de conferințe internaționale și 7 conferințe invitate plenare, 5 capitole de carte în Editura Springer, 1 carte de autor și o carte editată în Editura Springer și 5 capitole de carte în Editura Academiei Române.

Nivelul ridicat al cercetărilor desfășurate în Institut și gradul lor de recunoaștere este dat de faptul că articolele cercetărilor din Institut sunt tot mai citate în articole indexate WOS și *Google Scholar* (conform *Google Scholar* 3 cercetători au h-index mai mare de 18 și 4 cercetători cu h-index peste 12). Nivelul cercetării este reflectat și de numărul în creștere al cercetătorilor care fac parte din comitete editoriale la reviste de specialitate internaționale sau ale Academiei Române, al organizatorilor și coorganizatorilor de conferințe cu vizibilitate internațională și al participanților în comitete de program la conferințe internaționale.

În cadrul Institutului își desfășoară activitatea un membru titular și un membru corespondent al Academiei Române, precum și un membru al *Academia Europaea*.

În 2018, Institutul a avut colaborări cu: Universitatea din Bologna, Italia; Universitatea din Sheffield, UK; Universitatea din Bielefeld, Germania; Universitatea Monastir din Tunisia, Departamentul de calculatoare a Universității de Stat din Florida, USA; Departamentul de matematică a Universității Pittsburgh, USA; Universitatea Poitiers, Franța; *Kings College London*, UK; Institutul de Matematică și Informatică și Institutul de Inginerie Electronică și Nanotehnologii „D. Ghițu” al Academiei de Științe din Moldova.

